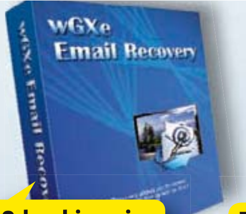

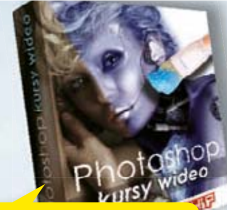
Odzyskiwanie emaili

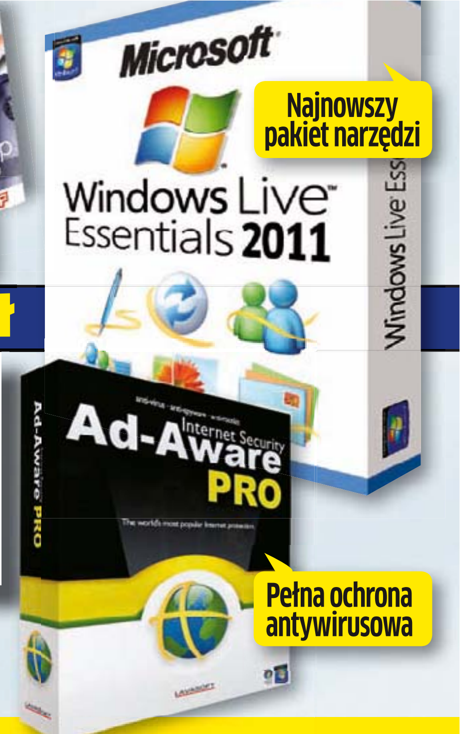
Darmowe programy do obróbki zdjęć

Czyszczenie PC ze szkodników

Naucz się trików do Photoshopa

Najnowszy pakiet narzędzi

Pełna ochrona antywirusowa

Pełne wersje na DVD warte 514 zł

CHIP

12/2010

19,90 zł [w tym 7% VAT]

Przeróbka Windows dla ODWAŻNYCH

Najlepsze metody tuningu: Twój komputer będzie szybszy niż w dniu zakupu! 102

Najbardziej nowatorskie narzędzia

Potężne aplikacje wykorzystujące tryb boski w Windows 34

Najnowsze nośniki danych + strategie backupu = pliki chronione na zawsze! 90

Gdzie twoje dane będą bezpieczne?

Index 321133 ISSN 1230-817X

Rewolucyjne dyski twarde

32

Szybsze od HDD, tańsze od SSD

Tajny pakt: blokady i grzywny

Politycy śledzą internautów

16

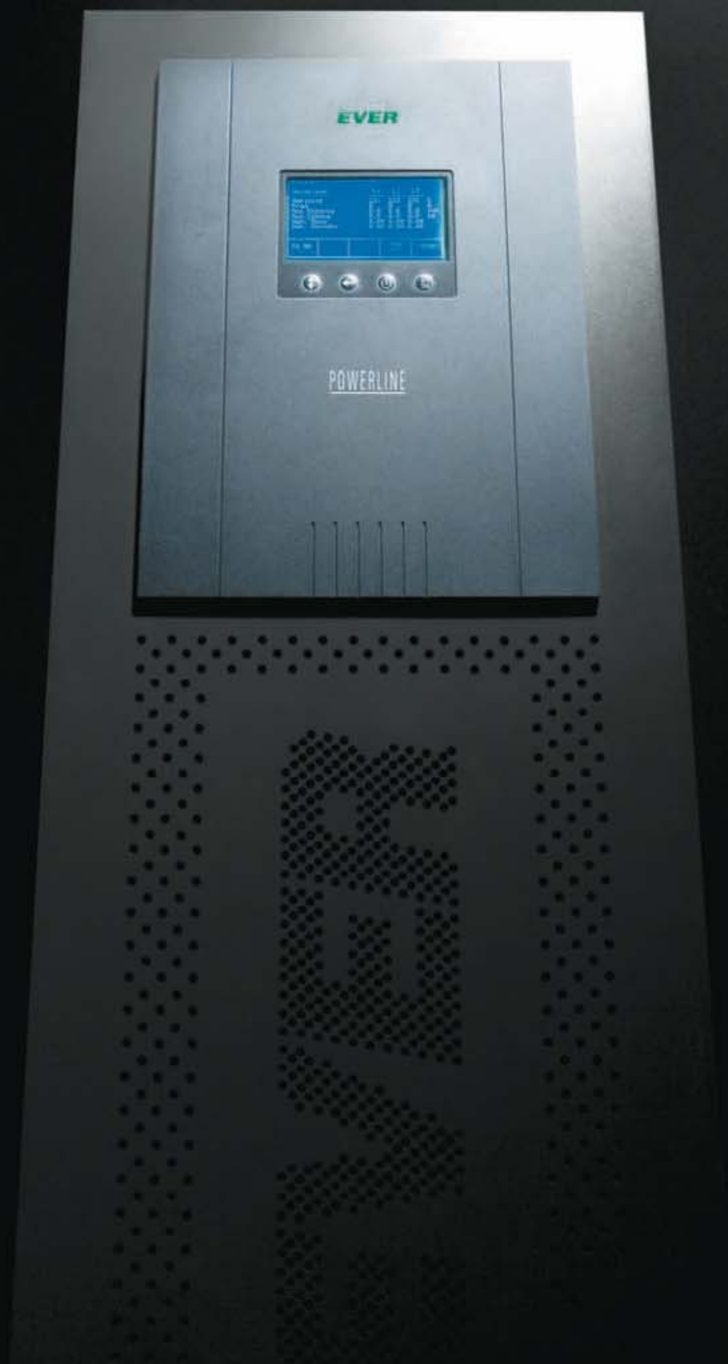

Testy: Co warto kupić?

96, 64, 140

Netbooki, procesory i aparaty cyfrowe

EVER
POWER SYSTEMS

Najważniejszy element Twojego systemu

Z myślą o Twoim bezpieczeństwie, tworzymy profesjonalne systemy zabezpieczeń o wysokiej sprawności

PRODUCENT URZĄDZEŃ ZASILANIA GWARANTOWANEGO
www.ever.eu tel.: 61 6500 400

Jak tanio kupić bardzo wydajny procesor do desktopa, radzimy na 64

Którego urządzenia nie potrzebujesz?

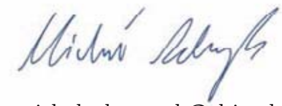
Michał Adamczyk
redaktor naczelny CHIP-a

Czy netbook może zastąpić notebooka, czy tablet multimedialny wyprze czytniki e-książek, czy smartfony oznaczają koniec aparatów kompaktowych? Odpowiedź na dzisiaj brzmi: trzy razy nie. Każde z tych urządzeń ma atuty, które w określonych zastosowaniach dają im zdecydowaną przewagę nad potencjalnymi substytutami. W biurze czy w domu tylko notebook zapewni odpowiednią wydajność i komfort pracy. Ale im będzie lepiej wyposażony, tym gorzej będzie służył jako komputer w podróży. W tej roli idealnie sprawdzają się netbooki (wyniki największego testu netbooków w Polsce na 96). Tablety to najlepsze urządzenia do przeglądania Internetu, sprawdzania poczty i korzystania z multimediów, ale trudno obsługuje się na nich aplikacje biurowe i nie dorównują czytnikom e-booków w zakresie czytania książek (najnowszy czytnik Amazon Kindle 3 kontra tablet Apple iPad na 58). Nowe smartfony to doskonałe odtwarzacze muzyki, niezłe GPS-y i mobilne konsole do gier, ale ciągle bardzo przeciętne aparaty. Co potrafią prawdziwe aparaty kompaktowe, dowiecie się z naszego testu na 140. Jeśli zatem pracujesz (lub grasz) na komputerze, podróżujesz, potrzebujesz wygodnego dostępu do Internetu, lubisz czytać książki, dzwonisz i robisz zdjęcia, nadal powinieneś mieć cały ten sprzęt. Cena łączna... minimum 10 000 zł.

Dzięki Facebookowi można zostać miliarderem, ale też miliard stracić. Mark Zuckerberg, twórca tego serwisu społecznościowego, jest dzisiaj jednym z najbogatszych ludzi na świecie (choć nie wszyscy informatyczni geniusze dorobili się majątku – patrz 94). Nie mogą narzekać również twórcy FarmVille, za sprawą których miliony ludzi dbają o swoje wirtualne gospodarstwa rolne na Facebooku. Ich firma należy dzisiaj to najwyżej wycenianych producentów gier na świecie (ponad 5 mld USD). Z kolei najmniej zadowolonym użytkownikiem Facebooka jest zapewne Adam Guerbuez, któremu sąd za masowe rozsyłanie spamu w serwisie nakazał wypłacenie odszkodowania w wysokości miliarda dolarów (więcej na 30).

Teorie spiskowe niekiedy znajdują potwierdzenie. Od kilku miesięcy pojawiały się spekulacje, że rządy państw europejskich wytypowały przedstawicieli, którzy w ukryciu przed opinią publiczną przygotowują restrykcyjne regulacje dotyczące korzystania z Internetu. Teraz są już na to dowody – na tajnych spotkaniach ustalane są zasady inwigilowania internautów, wymierzania kar za korzystanie z „nieodpowiednich" stron czy odcinania od Sieci za pobieranie niezakupionych utworów (szczegóły 16).

Nie lubimy robić backupów. Bo i po co, skoro wszystko działa? Miesięcznie otrzymujemy jednak wiele zapytań, kiedy ostatnio opublikowaliśmy w CHIP-ie płytę ratunkową... Nawet najlepszy sprzęt zawodzi, program się wiesza, a fachowiec popełnia błąd. Przeanalizowaliśmy nowe możliwości backupu – od płyt Blu-ray po chmurę – i proponujemy optymalne strategie zabezpieczania danych, zarówno na wypadek awarii, jak i w celu archiwizacji na wiele lat (poradnik na 90).

michal.adamczyk@chip.pl

PS Chcesz być piękny, młody, solidnie zbudowany? Zamiast magicznego eliksiru proponujemy... Photoshopa. W tym numerze nasz TOP 50 polecanych aplikacji związany jest z fotografią. Nie tylko publikujemy najlepsze programy do edycji zdjęć (w większości bezpłatne), ale też pokazujemy, jak za ich sprawą zmienia się świat (więcej na 112).

W NUMERZE 12/2010

Tuning dla odważnych. Przyspiesz peceta do granic możliwości!

TEMAT NUMERU

34 Siedem trybów Windows
Stwórz system perfekcyjnie dopasowany do twoich potrzeb.

102 Tuning dla odważnych
Wydobądź ze swojej maszyny maksymalną wydajność.

AKTUALNOŚCI

14 Demoscena
Kolekcja wybitnych prac grupy „Darklite” z okazji 15-lecia działalności.

16 Tajny pakt: filtry, blokady, grzywny
Już 38 krajów planuje restrykcyjne przepisy dla internautów.

18 Sieciowa Metropolia
Internet zaczyna mieć problemy charakterystyczne dla największych miast.

22 Na co wydajemy pieniądze
Polacy swoje oszczędności wydają na notebooki, aparaty i telewizory.

24 Nowoczesny facet
Co może zainteresować geeka poza nowym procesorem i kartą graficzną.

28 Bezpieczeństwo
Hakerzy opracowali metodę, która może przechytrzyć popularne antywirusy.

28 Prawo
Leki na potencje, czyli miliard dolarów grzywny za spam na Facebooku.

32 H-HDD - nowy supertwardziel
Połączenie możliwości SSD i HDD.

PREMIERY

40 Odtwarzacze Apple iPod Nano, Shuffle i Touch
42 Syntezator mowy Ivona 2
42 Przeglądarka Opera 11 Alpha
42 Edytor wideo Sony Vegas Pro 10
44 Karty 3D AMD Radeon HD 6850/70

TESTY I PORADY

46 Krótkie testy hardware
Przegląd nowości sprzętowych.

51 Krótkie testy software
Przegląd nowych programów i gier.

58 Przyszłość czytania
Porónanie dostępnych na rynku czytników e-booków.

64 Komputer w krzemie
Maksymalna wydajność, czyli 59 nowych procesorów firm AMD i Intel.

70 Topowe hity za darmo
Test aplikacji do pobierania muzyki z internetowych stacji radiowych.

68 TOP10 – co warto kupić?
Udowadniamy, że na dobry sprzęt wcale nie trzeba dużo wydać.

90 Gdzie nasze dane będą bezpieczne?
Przedstawiamy najlepsze sposoby zabezpieczenia danych.

94 Kronika CHIP-a: Informatyczni geniusze
Zamiast imprez w klubach – programowanie. Zamiast pracy – pasja i szybka fortuna.

96 Kupujemy netbooka
Ich ceny wahają się od 920 zł do ponad 6000 zł. Który z nich jest najlepszy?

100 Bezpłatne narzędzia
Aplikacje do optymalizacji połączenia internetowego oraz menu rozruchowego.

112 Profesjonalna obróbka zdjęć
20-lecie Photoshopa uświadamia, że nie we wszystkie zdjęcia należy wierzyć.

118 Tips & Tricks
Wygodniejsza praca z Windows dzięki nieznanym poleceniom.

122 Dobra reputacja w Sieci
W artykule pokazujemy, jak pielęgnować swój sieciowy wizerunek.

FOTO-WIDEO

134 Obiektyw do zadań specjalnych
Robienie nietypowych zdjęć przy użyciu obiektywów typu Tilt & Shift.

138 Jak kupić aparat cyfrowy?
Nasz test obejmuje ponad sto kompaktów, ale tylko niekóre są dobre.

144 Testy aparatów
Lustrzanka Sony SLT-A33, kompakt Nikon P7000

STAŁE RUBRYKI

3 .... OD REDAKCJI
82 .... SPIS ZAWARTOŚCI PŁYTY
147 .... ZAPOWIEDZI

34 Dopasuj system, uruchamiając tryb boski.

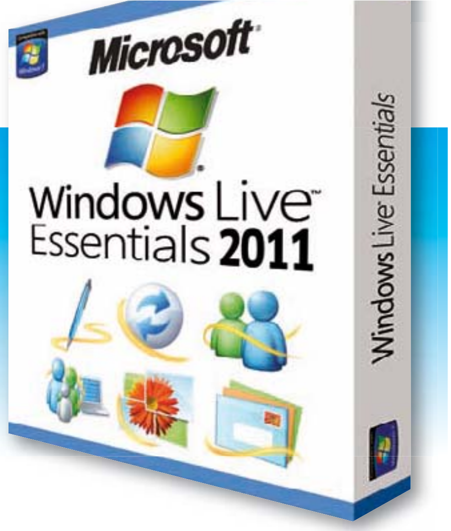
64 Porównanie 59 najnowszych procesorów

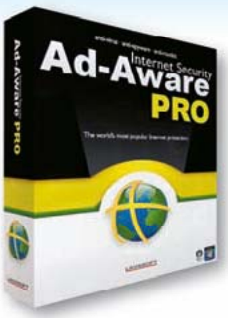

112 Profesjonalna obróbka zdjęć w Photoshopie

HITY NA DVD

Lavasoft Ad-Aware Pro Internet Security

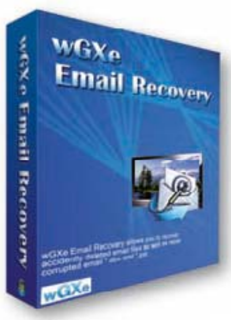
Zwiększ swój poziom bezpieczeństwa w Sieci.

Microsoft Windows Live Essentials 2011

Najnowszy zestaw narzędzi wzbogacających Windows

wGXe Email Recovery

Odzyskiwanie przypadkowo ska-sowanych emaili.

Asystent Backup 2010 PRO

Łatwe two-rzenie kopii zapasowych

Webroot Internet Security Complete 7

Kompletna ochrona komputera i 10 GB na backup gratis.

Kolekcja tutoriali wideo

1,5 godziny nauki Photosho-pa, w tym nowej wersji CS5.

Ashampoo Anti-Malware 1.21

Czyszczenie komputera ze szkodników.

Lista programów zamieszczonych na płycie DVD wraz z obszernym opisem, instrukcją instalacji i ograniczeniami na 82

Niektóre aplikacje z płyty CHIP-a wymagają rejestracji przez Internet. Rejestracja powinna zostać przeprowadzona przed premierą kolejnego numeru magazynu. W przeciwnym razie może okazać się niemożliwa.

CHIP TOP 50 - Fotografia

Zbiór najlepszych programów do edycji i katalogowania.

Adres redakcji:
00-342 Warszawa, ul. Topiel 23
tel.: 22 320 19 00, faks: 22 320 19 01
WWW: chip.pl, e-mail: redakcja@chip.pl

Redakcja:
Redaktor naczelny: Michał Adamczyk
Sekretarz redakcji: Monika Żuber-Mamakis
Zespół: Bartłomiej Dramczyk, Rafał Frąckiewicz, Tomasz Kulas, Piotr Lisowski, Konstanty Młynarczyk, Andrzej Pająk, Rafał Petras
Graficy: Karol Laskowski, Karol Perepłyś (Studio 27), Piotr Sokołowski
Korekta: Katarzyna Winsztal, Jolanta Kucharska
Stali współpracownicy: Eryk Algo, Michał Karpiński, Michał Kołodziejczyk, Jerzy Gozdek, Monika Otoka, Stanisław Paluch
Okładka: Piotr Sokołowski
Zdjęcia: Jakub Bauke

Serwis internetowy:
Online Business Manager: Robert Dec
Redaktor prowadzący: Barbara Stawarz

Laboratorium:
Kierownik: Jarosław Cichoszewski
Z-ca kierownika: Jacek Wójtowicz
Zespół: Marcin Błaszak, Robert Dutkiewicz, Grzegorz Glonek, Marek Grzybowski, Karol Kulas, Arkadiusz Uriasz, Marek Winter
Zgłoszenia sprzętów do testów: chip-lab@chip.pl

Produkcja:
Kierownik: Tomasz Gajda
Pre-Press: Jan Kutyna, Adrian Stykowski

Wydawca:
Burda Communications sp. z o.o.
00-342 Warszawa, ul. Topiel 23
tel.: 22 320 19 00, tel./faks: 22 320 19 01
Dyrektor generalny: Justyna Namięta
Doradca Zarządu ds. edytorskich: Krystyna Kaszuba
Asystentka Zarządu: Magdalena Gajewska, tel.: 22 44 88 301
Publishing Director: Michał Helman
Brand Manager: Ewa Korzańska, tel.: 22 320 19 22
Reklama: Burda Media Polska Sp. z o.o.
ul. Warecka 11a, 00-034 Warszawa
tel.: 22 44 88 327, faks: 22 44 88 003
Advertising Sales Director: Beata Madeja
Deputy Advertising Sales Director: Anna Zabłocka
Advertising Sales Manager: MIchał Helman
Konrad Gacki, tel.: 22 320 19 33, email: konrad.gacki@burdamedia.pl
Daniel Nowak, tel.: 22 320 19 10, e-mail: daniel.nowak@burdamedia.pl
Damian Pawłowski, tel.: 22 320 19 11, e-mail: damian.pawlowski@burdamedia.pl
Rafał Szymański, tel.: 22 320 19 13, e-mail: rafal.szymanski@burdamedia.pl

Traffic Interactive Specialist: Paweł Kopacki, tel.: 22 320 19 14

Marketing and Media Research Manager: Iwona Surała
Traffic Manager: Joanna Hasny, tel.: 22 44 88 364, e-mail: joanna.hasny@burdamedia.pl

Kolportaż:
Dyrektor kolportażu: Mariusz Ryznar, e-mail: kolportaz@burdamedia.pl

Dział kolportażu Burda Publishing Polska Sp. z o.o.
53-238 Wrocław
ul. Ostrowskiego 7
tel./faks: 71 376 28 21

Prenumerata redakcyjna i sprzedaż numerów archiwalnych:
Dział prenumeraty
53-238 Wrocław, ul. Ostrowskiego 7
tel.: 71 37 62 888, faks: 71 37 62 899
e-mail: chip_prenumerata@burda.pl
Godziny pracy: 8.00 - 16.00
Nr konta: 89 1750 0009 0000 0000 0963 5928
Burda Communications sp. z o.o.
ul. Topiel 23, 00-342 Warszawa
Prenumerata w Internecie:
magazyn.chip.pl/prenumerata.html

Prenumeratę można również zamówić w firmach:
RUCH SA, Kolporter SA (na terenie kraju),
Poczta Polska: jednostki firm właściwe dla miejsca zamieszkania (zagranica), RUCH SA: Oddział Krajowej Dystrybucji Prasy, 00-958 Warszawa, skr. pocztowa 12; www.ruch.pol.pl, infolinia: 0-804 200 600

CHIP jest wydawany w następujących krajach: Niemcy, Chiny, Czechy, Grecja, Indie, Indonezja, Malezja, Rosja, Rumunia, Singapur, Słowacja, Turcja, Ukraina, Węgry, Włochy.
Druk: RR Donnelley Europe Sp. z o.o., ul. Obrońców Modlina 11, 30-733 Kraków

NAKŁAD KONTROLOWANY ZWIĄZEK KONTROLI DYSTRYBUCJI PRASY   Nr indeksu: 321133   ISSN 1230-817x

1. Mozarta wykonano z pojedynczego bloku anodowanego aluminium.

2. Surround został wyposażony w technologię Dolby Mobile i SRS WOW HD.

3. HD7 to „objazdowe kino": ekran 4,7" można oprzeć na zintegrowanej podpórce.

4. Pro ma wysuwaną klawiaturę QWERTY i ułatwiający pisanie uchylny ekran.

SMARTFONY

HTC z Windows 7

Firma HTC zaprezentowała pięć nowych telefonów z systemem Windows Phone 7. Nowe modele z rodziny HTC 7 noszą niebanalne nazwy: Surround, Mozart, Trophy, Pro i HD7. Najbardziej zaawansowanym urządzeniem po względem możliwości multimedialnych jest, nomen omen, Surround, który daje dźwięk wysokiej jakości i wirtualne efekty dookólne. W modelu HTC 7 Pro znalazł się z kolei zestaw funkcji biurowych, pozwalający zarządzać wiadomościami poczty elektronicznej Outlook, otwierać i edytować dokumenty Office'a, a także aplikacji do obsługi notowań giełdowych. Wszystkie modele z rodziny HTC 7 zostały wyposażone w dodatkowe funkcje, m.in. programy do obsługi serwisów pogodowych czy program do edycji zdjęć, umożliwiający dodawanie do fotografii specjalnych efektów przed wysłaniem ich w świat.

CENA: jeszcze nieustalone

OPTOMA PICO PK301

Mały dużo może

Optoma Pico PK301 jest projektorem DLP, pracującym w rozdzielczości WVGA (854×480) z bardzo dużą, jak na swe mizerne gabaryty, jasnością 50 lumenów. Pico ma faktycznie niewielkie wymiary i wagę (120×70×30 mm; 250 g) dzięki czemu bez problemu zmieści się w kieszeni marynarki. Bez zewnętrznego zasilania projektor pracuje do 1,5 godz. na baterii. **CENA: 1500 zł**

CZYTNIK POCKETBOOK

Idealny do PDF-ów

Sklep czytio.pl jako pierwszy w Polsce podał ceny i rozpoczął przyjmowanie zamówień na najnowsze modele czytników PocketBook z serii Pro. Czytniki zostały wyposażone w najnowszą generację e-papieru, łączność bezprzewodową Wi-Fi, Bluetooth, 3G, wielojęzyczne wsparcie dla funkcji Text To Speech i dotykowy ekran. Na szczególną uwagę zasługuje model 903 Pro, który obecnie jest jedynym czytnikiem wyposażonym jednocześnie w dotykowy ekran 9,7 cala (1200×825 pikseli), łączność Wi-Fi, 3G oraz Bluetooth.

CENA: od 1200 zł

NORTH FACE E-TIP GLOVE

Rękawiczki do iPhone'a

Gadżety Apple'a z dotykowym ekranem przestają reagować na dotyk, kiedy tylko na dłonie założymy rękawiczki. Można je co prawda zdjąć, ale gdy na zewnątrz panuje trzaskający mróz, to nic przyjemnego. Rozwiązaniem są rękawice E-Tip – ciepłe i co najważniejsze przewodzące dotyk, dzięki powłoce umieszczonej na kciuku i palcu wskazującym. Nasze testy pokazały, że mimo dodatkowej warstwy materii na palcach obsługa urządzeń pozostaje wygodna i precyzyjna.

CENA: ok. 90 zł

Windows®. Życie bez ograniczeń.
Acer zaleca system Windows 7.
acer
ASPIRE TIMELINE X
Więcej niż tylko czas
Ponad 8 godzin*
pracy przy pełnej wydajności
ultralekkiego notebooka
Aspire TimelineX 5820TG
Procesor Intel® Core™ i5-430M
Oryginalny Windows® 7 Home Premium
2 999** zł z VAT
8+ godz.
25mm
Ultra Cienki
LED
16:9 HD
acer
intel
CORE i5
inside™
Szybszy.
Błyskotliwy.
circle-line.eu
Zapytaj o nowy model Acer Aspire TimelineX w najbliższym sklepie komputerowym.
Wiecej informacji oraz adresy autoryzowanych punktów sprzedazy: 0801 080 650 - 022 471 07 77
Acer oraz Acer logo są zastrzeżonymi znakami towarowymi Acer Incorporated. Copyright 2010 Acer. Microsoft oraz Windows są zarejestrowanymi znakami towarowymi firmy Microsoft Corporation. Intel, logo Intel, Intel Core i Core Inside są znakami towarowymi lub zarejestrowanymi znakami towarowymi firmy Intel Corporation lub jej podmiotów zależnych w Stanach Zjednoczonych i w innych krajach. Inne znaki towarowe, zarejestrowane znaki towarowe i/lub nazwy usług wymienione tu lub użyte w inny sposób pozostają własnością odpowiednich podmiotów. Zamieszczone zdjęcia przedstawiają tylko przykładowe konfiguracje dostępne dla danego modelu. Wszelkie prawa zastrzeżone. *Rzeczywisty czas pracy na baterii zalezy od rodzaju uzywanych aplikacji oraz mozliwosci systemu. **W zależności od konfiguracji. Sugerowana cena detaliczna z VAT.

KOMUNIKATOR FACETIME
Wideorozmowy

Aplikacja FaceTime zadebiutowała na iPhone'ach wraz z pojawieniem się systemu iOS4. Program umożliwia komunikację wideo poprzez sieć Wi-Fi pomiędzy użytkownikami iPhone'a 4 oraz nowych iPodów touch. Teraz, dzięki udostępnieniu wersji beta programu dla systemu Mac OS X również użytkownicy maków mogą korzystać z tego sposobu komunikacji. Zaletą FT jest pełna integracja z systemową książką adresową.
INFO: apple.com/mac/facetime

MACBOOK AIR 11 i 13,6 CALA
Najmniejszy notebook Apple'a

Nowe MacBooki z rodziny Air są najcieńszymi na świecie notebookami – w najgrubszym miejscu mają zaledwie 17 mm, a w najwęższym tylko 3 mm! Urządzenia dostępne są z ekranami o przekątnej 11,6 lub 13,3 cala, których matryce wyposażone zostały w podświetlanie LED i duże, jak na te rozmiary, natywne rozdzielczości: odpowiednio 1366×768 oraz 1440× 900 pikseli. Niezwykle małe rozmiary urządzenia zawdzięczają m.in. temu, że brak w nich dysku twardego. Zamiast tego zastosowana została wyłącznie pamięć flash: 128 GB w mniejszym modelu, a większym maksymalnie 256 GB. Ponadto znajdziemy w nich m. in. 2 GB pamięci DDR3 (1066 MHz), procesor graficzny Nvidia GeForce 320M, pełnowymiarową klawiaturę i multidotykowy touchpad. Deklarowany czas pracy przy włączonym Wi-Fi to 5 godzin dla Aira 11" i 7 godzin dla większego notebooka. Jak zawsze w przypadku produktów Apple'a porażają nas polskie ceny nowych modeli, które są 30–40 proc. wyższe niż w USA.
CENA: 11 cali: od 4200 zł; 13,6 cala: od 5600 zł

NOWY SYSTEM OPERACYJNY
Nadchodzi Lion, czyli Mac OS X 10.7

Mac OS X Lion ma zadebiutować latem przyszłego roku. Jedną z ważniejszych zmian będzie Launchpad, czyli katalog aplikacji opracowany podobnie jak ten działający w iPadzie. Funkcja ta da użytkownikowi natychmiastowy dostęp do programów zainstalowanych na maku. Wystarczy kliknąć właściwą ikonkę w pasku i wszystkie otwarte okna znikną, a naszym oczom ukażą się tylko te aplikacje, których używamy. W nowym systemie zobaczymy też Mission Control, czyli swego rodzaju centrum zarządzania, które wyświetli wszystko to, co jest uruchomione na komputerze, również funkcje takie jak Exposé, Spaces czy Dashboard oraz uruchomione aplikacje. Jeszcze przed premierą systemu Apple planuje otwarcie sklepu z aplikacjami Mac App Store, który działać będzie podobnie do mobilnego App Store na iPhonie. **CENA: za darmo z nowymi komputerami**

PAKIET ILIFE '11
Multimedialny kombajn

Użytkownicy Windows mogą tylko pozazdrościć pakietu programów multimedialnych iLife, który preinstlowany jest w makach. W wersji oznaczonej jako '11 wielkie zmiany nastąpiły w aplikacji do edycji i organizacji zdjęć iPhoto, w programie do edycji wideo iMovie oraz edytorze audio GarageBand. Od teraz zdjęcia można edytować w trybie pełnoekranowym, przygotowywać designerskie albumy, a filmy montować tak, że robią wrażenie hollywoodzkich produkcji. Domowi muzycy dostali zaś część funkcji, jakie można znaleźć w profesjonalnym programie Logic Studio 9. **CENA: 200 zł**

ADATA
Superior SH02
ADATA
Superior SH02

SYNOLOGY USB STATION 2

Współdzielenie danych

USB Station 2 to przystępny cenowo i łatwy w obsłudze serwer NAS, umożliwiający na zasadzie „włącz i działaj” współdzielenie plików, drukarek czy strumieniową transmisję multimediów, a także pobieranie plików z Sieci bez pośrednictwa komputera PC. Wystarczy podłączyć do USB Station 2 dowolny nośnik danych na USB, aby przystawka była gotowa do współdzielenia plików oraz zawartości multimedialnej pomiędzy komputerami korzystającymi z systemów Windows, Mac, Linux, a nawet iOS. **CENA: ok. 360 zł**

ASUS CINEVIBE

Drżące słuchawki

Słuchawki CineVibe firmy Asus to nie tylko dobry dźwięk o głębokim basie, ale też technologia „force feedback”, która za pomocą wibracji reaguje na to, co dzieje się na ekranie, dostarczając bardzo realistycznych doznań. Wbudowany mikrofon, dzięki kierunkowemu zbieraniu dźwięku i usuwaniu szumów, powinni docenić fani gier sieciowych. Słuchawki podłączone są do komputera za pomocą kabla USB o długości 1,5 metra, a umieszczony na nim niewielki regulator daje szybki dostęp do najważniejszych funkcji urządzenia. **CENA: 300 zł**

DYSK WD CAVIAR GREEN

3 terabajty na pokładzie

WD wprowadził na rynek najbardziej pojemny na świecie dysk SATA. Najnowszy członek rodziny dysków SATA WD Caviar Green oferuje imponujące 3 terabajty pojemności w jednym dysku. WD wykorzystało w tym celu zwiększoną do 750 GB/talerz gęstość zapisu oraz technologię zaawansowanego formatowania. Seria Green to także energooszczędne dyski, które mniej się nagrzewają i są cichsze.
CENA: 700 zł

KOMPUTER TOSHIBA AC100

Gotowy od razu

Po kilku miesiącach oczekiwania Toshiba AC100 w końcu pojawiła się na polskim rynku. Urządzenie jest pomysłowym połączeniem smartfona z laptopem. Sprzęt uruchamia się natychmiast po włączeniu zasilania i może pracować aż 7 dni bez konieczności ładowania baterii. Jest też przy tym niewiarygodnie lekkie i cienkie. Waży poniżej 900 gramów i z łatwością zmieści się nawet w damskiej torebce. Sercem urządzenia jest mobilny procesor Nvidia Tegra 250 o częstotliwości taktowania 1 GHz, który współpracuje z systemem operacyjnym Android 2.1. seria AC100 została wyposażona m.in. w pamięć operacyjną RAM do 512 MB, 10-calowy wyświetlacz TFT WSVGA, interfejsy Wi-Fi, Bluetooth, HDMI, USB, dysk SSD (od 8 do 32 GB w zależności od modelu), a także pełnowymiarową klawiaturę.
CENA: od 1300 zł

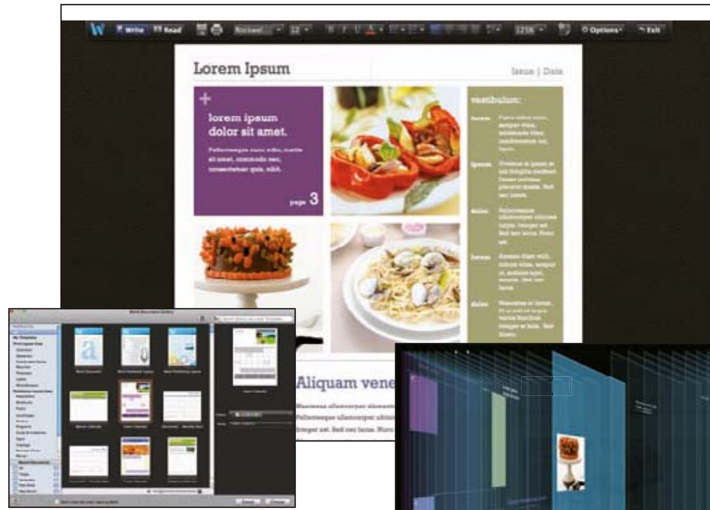

IOMEGA USB 3.0 SSD FLASH DRIVES

Flashowy magazyn

Jeśli szukasz pewnego i szybkiego magazynu danych, to warto zwrócić uwagę na nowe dyski zewnętrzne Flash SSD firmy Iomega. Ich metalowa obudowa nie tylko dobrze wygląda, ale również chroni urządzenie w razie upadku z maksymalnie 3 metrów. Ponadto dyski wykorzystują sprzętowe mechanizmy szyfrowania danych oraz mają wbudowane oprogramowanie antywirusowe i archiwizacyjne. Według producenta modele z tej serii są 2x szybsze niż standardowe dyski twarde o prędkości 7200 obr./min z takim samym interfejsem USB 3.0. **CENA: 790 zł (64 GB)**

KOMUNIKATOR SKYPE 5.0

Zintegrowany z Facebookiem

Główne cechy nowego Skype'a 5.0 to zmieniony interfejs oraz kompatybilność z Facebookiem. Po raz pierwszy użytkownicy Skype'a za pośrednictwem programu mogą na bieżąco śledzić, co dzieje się na FB, w tym dodawać komentarze i znaczniki „Lubię to" na profilach znajomych lub publikujących wypowiedzi na „Tablicy". Funkcja Phonebook oferuje możliwość dzwonienia i wysyłania SMS-ów do znajomych z Facebooka za pośrednictwem telefonu komórkowego lub stacjonarnego.
CENA: **za darmo**

MICROSOFT OFFICE 2011 FOR MAC

W końcu po polsku

Pakiet biurowy Microsoftu dla systemu Mac OS jest już dostępny w sklepach. Najważniejszą nowością z naszego punktu widzenia jest debiut polskiej wersji językowej makowego Office'a i pojawienie się w nim po raz pierwszy Outlooka. Pierwsze wrażenia z użytkowania Office 2011 można zamknąć w stwierdzeniu „uruchamia się diabelsko szybko" i „ma funkcje, kórych nie ma Office 2010". Program dostępny jest w dwóch wersjach, różniących się ceną i funkcjonalnością. W każdym z pakietów znajdziemy Worda, Excela i PowerPointa. Ale klient poczty i terminarz, czyli znany i ceniony program Outlook dostępny jest tylko w wersji dla użytkowników biznesowych.
CENA: **450 zł (Home & Student); 1450 zł (Business)**

MAPAMAP 6.6

Nawigacja do samochodu, na rower i w góry

Nowa wersja znanego oprogramowania do nawigacji GPS wprowadza najnowsze dane dla Polski z III kwartału 2010 roku. Oferuje już 2 614 835 punktów adresowych. Wizytówką wersji 6.6 są fotorealistyczne budynki 3D, tzw. landmarki oraz poziomice prezentujące dane o ukształtowaniu terenu. Producent nie zapomniał także o szlakach turystycznych i ścieżkach rowerowych, które w nowej wersji wydłużyły się o dodatkowe 2611 km (w sumie 38 717 km).
CENA: **150 zł (Widnows Mobile), 200 zł (Windows CE)**

PREMIERY FILMOWE
W kinach w grudniu

MR. NOBODY Pan Nikt ma 120 lat i jest ostatnim śmiertelnikiem na Ziemi. Bohater stara się przywołać wydarzenia z własnej przeszłości, ale nie jest pewny, czy w ogóle miały one miejsce i czy rzeczywiście istnieje? Widowisko dla tych, którzy lubią w kinie rebusy intelektualne.

TRON: DZIEDZICTWO Sequel filmu z 1982 roku, rozgrywający się w świecie programów i gier. Ojciec i syn przemierzają fascynującą, lecz niebezpieczną cyberprzestrzeń. Film imponuje efektami specjalnymi, a jednocześnie proponuje dość klasyczną, przygodową opowieść.

MIASTO ZŁODZIEI Kilka lat temu chyba nikt się nie spodziewał, że Ben Affleck ze średniego aktora przeistoczy się w całkiem dobrego reżysera. Jego najnowsze dzieło to kryminał o bezwzględnym przestępcy, który wpada w sidła pięknej kobiety. W rolach głównych obok Afflecka zobaczymy Rebecę Hall.

FILMWEB

TECHNOLOGIE PRZYSZŁOŚCI
Usłużny robot

Intel prowadzi badania nad prototypem robota określanego mianem HERB (Home Exploring Robot Butler). Ten typ robota wyposażony jest w ruchome ramiona, mobilną podstawę, kamerę oraz skaner tworzący model pomieszczenia, w którym się znajduje. Zastosowane w robocie rozwiązania pozwalają mu m. in. na rozpoznawanie obiektów znajdujących się w jego otoczeniu, otwieranie drzwi, a nawet sortowanie naczyń i umieszczanie ich w zmywarce.

DIGITAL DAYS dni techniki cyfrowej

WYDARZENIE
Digital Days 2010

CHIP objął patronatem Dni Techniki Cyfrowej, Digital Days 2010, które od 7 do 9 grudnia tego roku będą odbywać się na Wydziale Elektroniki i Technik Informacyjnych Politechniki Warszawskiej. Podczas trzydniowej imprezy będzie można zobaczyć najnowsze osiągnięcia techniki i porozmawiać ze specjalistami z czołowych firm teleinformatycznych. W czasie tegorocznej edycji Digital Days odbędzie się także cykl bezpłatnych warsztatów poświęconych oprogramowaniu, telekomunikacji i elektronice. Głównym wydarzeniem Digital Days będzie konkurs programistyczny, dzięki któremu uczestnicy będą mogli sprawdzić swoje umiejętności.

INFO: digitaldays.pl

MICROSOFT
Xbox Live już w Polsce

Od 10 listopada 2010 roku w naszym kraju w końcu oficjalnie działa usługa Xbox Live. Początkowo znajdą się na niej tylko podstawowe funkcjonalności, takie jak: możliwość grania online, zbieranie punktów gracza, zakupy najnowszych tytułów dostępnych w strefie Arcade czy możliwość wzbogacenia swych gier o elektroniczne dodatki w rodzaju dodatkowych plansz czy postaci.

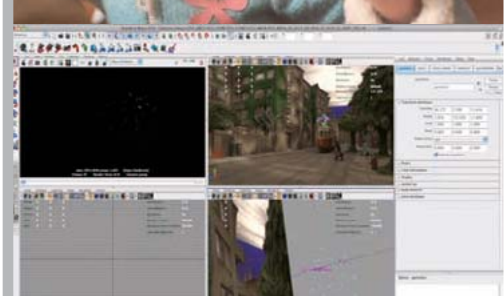
CENA: 250 zł (złoty abonament na rok)

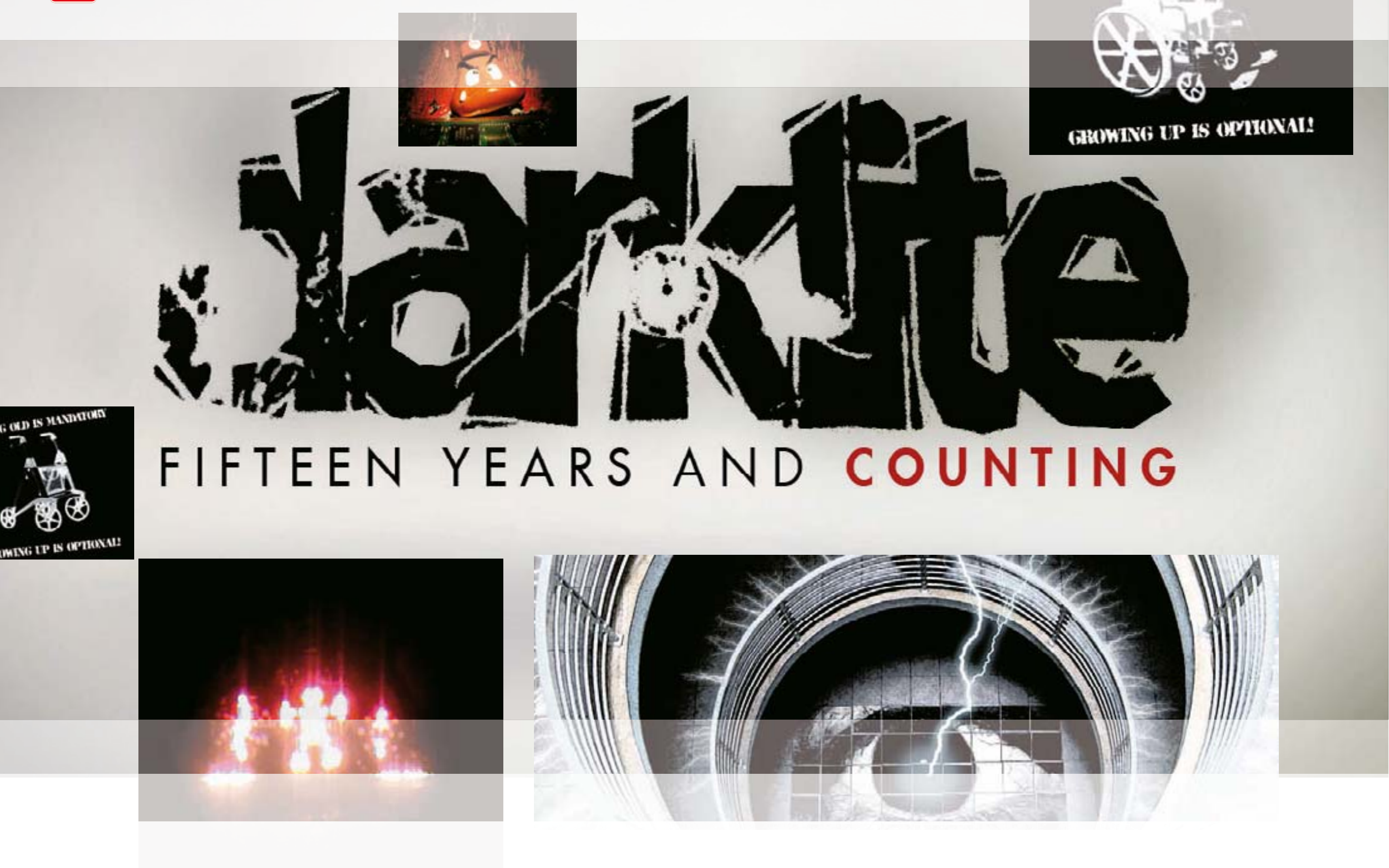
LATAJĄCA MASZYNA: POLSKI FILM 3D
Tak jak Avatar

„Latająca maszyna” to pełnometrażowa animowano–aktorska produkcja studia BreakThru Films (znanejm m.in. z filmu „Piotruś i Wilk”), która jest jedynym w swoim rodzaju przedsięwzięciem. Film łączy bowiem animację poklatkową z elementami kina fabularnego i jest, tak jak hitowy Avatar, całkowicie zrealizowany w technice stereo 3D. Cały animatic do części animowanej został stworzony przy wykorzystaniu oprogramowania Autodesk Maya. Animatic to nic innego, jak sekwencja obrazów wchodzących w skład storyboardu danej sceny, pod którą podkłada się muzykę. Maya umożliwiła stworzenie i sprawdzenie poszczególnych scen filmu, zanim faktycznie zostały zrealizowane. Pozwoliło to ekipie animatorów na precyzyjne zaplanowanie ujęć, a także na wyeliminowanie błędów.

INFO: breakthrufilms.pl

„Growing old is mandatory, growing up is optional" – takim mottem od lat posługuje się norweska grupa Darklite, utworzona w 1995 r. Podczas 15 lat działalności Darklite wprowadziła kilkadziesiąt produkcji, wśród których dominują tzw. crazy dema oraz wideoraporty z imprez demoscenowych. Darklite ma również na swoim koncie dema na PC, Amigę i C64 oraz 4-kilobajtowe intra działające w Windows. Ze względu na znaczne rozmiary filmów musieliśmy podzielić kolekcję prac Darklite na 2 części, crazy dema zostaną opublikowane na płycie DVD dołączonej do CHIP-a 01/2011. **INFO: darklite.org**

Inteligentne procesory, które robią więcej w krótszym czasie.

Procesory Intel® Xeon®.

Serwery Actina Solar: zaufał im CERN, kolej na Ciebie

Polskie serwery marki Actina Solar wspierają pracę największego na świecie akceleratora cząstek – Wielkiego Zderzacza Hadronów w CERN. Do Europejskiej Organizacji Badań Jądrowych w Genewie trafiły 1132 serwery polskiej produkcji: 952 serwery obliczeniowe Actina Solar 820 S4 oraz 180 serwerów storage'owych Actina Solar 240 S4.

Dostawa serwerów Actina Solar do CERN jest największym wdrożeniem tego typu przeprowadzonym przez polską firmę.

Polecamy serwery Actina Solar 100/110 X4: bliźniacze konfiguracje w obudowach dostosowanych do potrzeb klienta

Idealny jako serwer firmowych grup roboczych, dedykowany do małych aplikacji biznesowych, wymiany informacji i zasobów. Podwójnie oszczędny, dzięki procesorowi Intel® Xeon® serii 3400, który oprócz mechanizmów podnoszących wydajność zapewnia oszczędność energii. Koszt platformy serwerowej staje sie porównywalny z wyspecjalizowanym komputerem.

Procesor:	Intel® Xeon® X3430
Płyta główna:	jednoprocesorowa, oparta na układzie Intel® 3420
Pamięć:	2 x 2GB DDR3 ECC Registered
Dyski:	2 x 250GB, SATA
Napęd optyczny:	nagrywarka DVD-RW +/-
Gwarancja:	3 lata on-site, czas reakcji 24h, czas naprawy 48h.

Cena sugerowana netto*:
100 X4 w obudowie Tower 400W: 3259 zł
110 X4 w obudowie Rack 1U 350W: 4259 zł

Zapraszamy do udziału w Programie Partnerskim serwerów Actina Solar. Zainteresowanych prosimy o kontakt: program.actina@action.pl

Potężny. Inteligentny.

**Prezentowana oferta cenowa ma charakter informacyjny, nie stanowi oferty handlowej w rozumieniu Kodeksu Cywilnego i innych przepisów prawnych.*

Producentem serwerów Actina Solar jest: ACTION®

http://solar.actina.pl | www.action.pl

Przygotowanie ofert, sprzedaż, konsultacje:
Dział Zaawansowanych Technologii ACTION S.A.
e-mail: dzt@action.pl, tel.: 022 333 90 50

Tajny pakt: filtry, blokady, grzywny

38 KRAJÓW PLANUJE UDERZENIE W INTERNETOWYCH PIRATÓW. Tyle że poufna umowa negocjowana już od czerwca 2008 r. w zaciszu gabinetów zagraża wolności w Sieci. EDWARD KRZYWY

Tylko wtajemniczeni znają nazwiska delegatów, a dokładne miejsce obrad „ze względów bezpieczeństwa" nie jest podawane do wiadomości publicznej. To, o czym przez ostatnie dwa lata dyskutuje się w zabezpieczonych przed podsłuchami pomieszczeniach, dotyczy każdego z nas. Chodzi o nowe przepisy przeciwko piractwu wykorzystujące internetowe filtry, blokady stron WWW i mechanizmy odcinające niepokornym dostęp do Sieci. Porozumienie znane pod nazwą Anti-Counterfeiting Trade Agreement (ACTA) zagraża wolności internautów.

Kto skorzysta na ACTA?

Globalnej reformy prawa własności intelektualnej domaga się zwłaszcza przemysł muzyczny i filmowy. Według organizacji Business Software Alliance tylko w 2009 r. nielegalne kopiowanie oprogramowania przyniosło na całym świecie straty w wysokości 51,4 mln dolarów. Równie bolesnym problemem jest to, że ściganie piratów kosztuje więcej, niż wynosi suma uzyskanych dzięki temu odszkodowań. W latach 2006–2008 amerykańskie stowarzyszenie rynku muzycznego RIAA wydało na obsługę prawną ponad 60 mln dolarów, aby odzyskać jedynie 1,5 mln.

Jakie mechanizmy kontroli Sieci uwzględniono w ACTA?

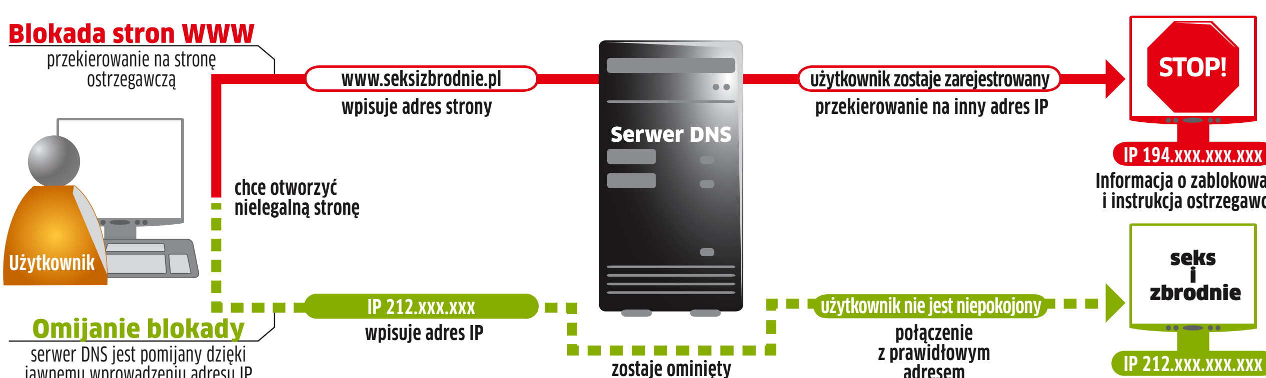
Delegaci nigdy nie podawali do wiadomości publicznej efektów negocjacji, jeśli pominąć prezentację zarysu umowy ACTA w kwietniu 2010 r. Jednak w połowie czerwca francuska organizacja ochrony praw obywatelskich, La Quadrature du Net, opublikowała pełną, aktualną wersję ACTA. W skrócie wprowadza ona następującą innowację: każdy ma być osobiście odpowiedzialny za wykorzystywane przez siebie elementy Internetu. Oznacza to, że każda osoba skuszona złamaniem prawa własności intelektualnej poprzez kliknięcie nielegalnego odnośnika będzie musiała zapłacić odszkodowanie za straty poniesione przez właściciela praw autorskich. Za to dostawcy usług internetowych mają być wyłączeni od odpowiedzialności za działania swoich klientów. Najpierw będą jednak musieli opracować tzw. systemy powiadamiania i wyłączania, rejestrujące potencjalnie nielegalne treści dostępne w Sieci. W ten sposób właściciele praw autorskich będą mogli zmuszać providerów do usuwania elementów naruszających prawo.

Niektóre kraje idą o krok dalej, zachęcając do wprowadzenia filtrów stron internetowych: dostawcy mieliby prowadzić transmisję danych swoich klientów przez serwery wyposażone w oprogramowanie filtrujące i ograniczające dostęp do Sieci. Reputacja tej metody została jednak nadszarpnięta, gdy okazało się, że ominięcie blokady jest bardzo proste (szczegóły na infografice).

Po wprowadzeniu ACTA stałoby się możliwe stosowanie blokad na szeroką skalę. Eksperci w zakresie ochrony danych ostrzegają jednak, że wiązałoby się to z inwigilacją obywateli. Wynika to z faktu, że blokady internetowe rejestrują każdego użytkownika próbującego wejść na nielegalną stronę – niezależnie od tego, czy próba ta była wynikiem celowego działa-

BLOKADA INTERNETU: PRZESZKODA, KTÓRĄ BARDZO ŁATWO OMINĄĆ

Gdy użytkownik wprowadzi w przeglądarce adres blokowanej strony, zostanie zarejestrowany, a następnie przekierowany na stronę z instrukcjami ostrzegawczymi. Jednak blokadę można łatwo obejść.

> **Porozumienie ACTA otworzy drogę do totalnej inwigilacji internautów.**
>
> Françoise Castex, posłanka do Parlamentu Europejskiego

nia, czy też kliknięcia łącza spreparowanego przez hakerów.

Providerzy mieliby też wprowadzić zasadę trzech kroków (ostrzeżenie, przypomnienie, odłączenie) i w razie potrzeby blokować dostęp do Sieci użytkownikom pobierającym nielegalne pliki.

Kogo dotyczy ACTA i dlaczego jest krytykowana?

Jeśli Komisja Europejska przygotuje dyrektywę na podstawie regulacji ACTA, rządy poszczególnych krajów UE będą zobligowane do wprowadzenia zgodnych z nią przepisów. – Niektóre państwa będą zmuszone do zmiany dotychczasowego prawa – wyjaśnia Sean Flynn, ekspert w zakresie własności intelektualnej. Ten waszyngtoński profesor prawa uczestniczył w dziewiątej rundzie negocjacji ACTA.

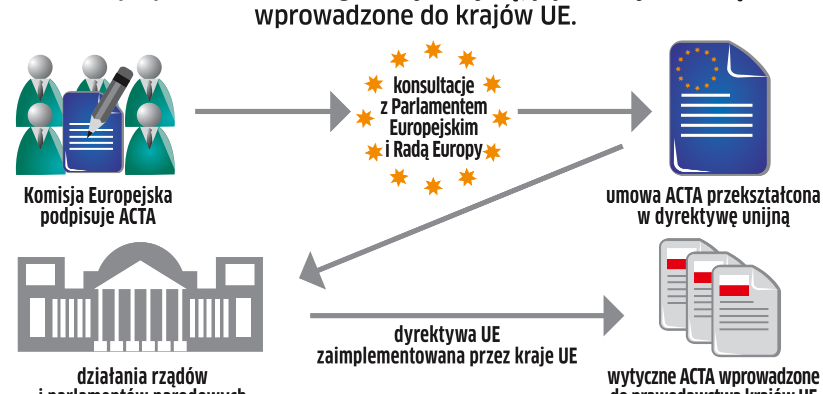
Zarówno poszczególne rządy, jak i Komisja Europejska podkreślają, że nie będą tworzyły prawa pod patronatem ACTA. Jednocześnie organizacje ochrony konsumentów i praw obywatelskich nawołują do zastąpienia pustych deklaracji rzetelnymi konsultacjami dotyczącymi problemów ochrony własności intelektualnej.

Co będzie dalej i kiedy ACTA wejdzie w życie?

Dziesiąta runda negocjacji odbyła się pod koniec lipca w Waszyngtonie, jedenasta we wrześniu w Japonii. Według delegatów ostateczna treść porozumienia ACTA wciąż jeszcze jest nieustalona. W kręgach politycznych rozlega się jednak coraz głośniejszy sprzeciw. – ACTA otworzy drogę do wprowadzenia zasady trzech kroków przez prywatne firmy i totalnej inwigilacji internautów – ostrzega Françoise Castex, francuska posłanka do Parlamentu Europejskiego. Wciąż jest więcej pytań niż odpowiedzi. Nic dziwnego, członkowie PE mogą obejrzeć obecną wersję ACTA jedynie w specjalnie chronionej czytelni po podpisaniu klauzuli poufności. ■

REGULACJA ACTA: OD TAJEMNICY DO PRAWA

Jeśli Komisja Europejska podpisze porozumienie ACTA, to po przekształceniu go w dyrektywę, jej nakazy zostaną wprowadzone do krajów UE.

Sieciowa Metropolia jak wielkie miasto

ZAPCHANE DROGI, WSZĘDOBYLSKI MONITORING I WYSOKIE OPŁATY – Internet zaczyna mieć problemy charakterystyczne dla największych miast świata. ANDRZEJ PAJĄK

W 1969 roku, gdy sieciowa metropolia nazywała się jeszcze Arpanet i była zwykłym kampusem, prowadziła przez nią tylko wąska uliczka, którą podążały nieliczne wówczas dane. Korki uliczne zdarzały się nadzwyczaj rzadko, a poczta elektroniczna przychodziła tylko od czasu do czasu, podobnie jak wiejski listonosz.

Tymczasem w 2009 r. (wg Rogal Pingdom) przez Sieć wysłano 90 bln emaili, z czego 81 proc. to był zwykły reklamowy chłam. Autostrady miasta liczącego już 1,8 mld mieszkańców zapychają przede wszystkim wideo z portali, takich jak YouTube czy YouPorn. Rocznie tylko na YouTubie oglądanych jest ponad 146 mld filmów (z ciągłą tendencją wzrostową). Według Cisco Visual Networking Index w 2009 r. przez Sieć zostało przesłanych ok. 177 eksabajtów. To sto tysięcy razy więcej danych niż we wszystkich książkach, które dotychczas zostały wydane. Obecnie YouTube i spółka przyczyniają się do 1/3 transferu danych w Sieci. Zgodnie z badaniami Cisco już w 2013 r. usługi wideo (Video-on-Demand, IPTV oraz Peer-to-Peer) mogą generować prawie 91 proc. ruchu w Internecie. Przy takim natężeniu ruchu Sieciowej Metropolii grozi zapaść.

W Internecie od 2000 roku zaludnienie wzrosło pięć razy

Myto od serwisów WWW: Operatorzy Sieci zapraszają największe serwisy do kasy

Dostawcy usług internetowych chcą zaprowadzić w internetowym ruchu drogowym nowe porządki. Domagają się wprowadzenia swoistego myta od takich uczestników tego ruchu jak YouTube oraz limitów szybkości transferu danych dla użytkowników często wymieniających pliki w Sieci. Firmy telekomunikacyjne są zdania, że płacić powinni tylko ci, którzy silnie obciążają Sieć, ale nawet takie liberalne stanowisko oznacza koniec swobodnego przepływu danych.

Zresztą jak wyjaśnia Neelie Kroes, wiceprzewodnicząca Komisji Europejskiej (Agenda cyfrowa), Internet „nie jest neutralną platformą". „Można poprawić infrastrukturę, wprowadzić opłaty, zbudować skrzyżowania i ruch okrężny, jednak wytyczanie nowych reguł i oblepianie ulic tabliczkami nie pomoże w automatycznym przywróceniu płynności przepływu informacji" – twierdzi Kroes. Dlatego pani komisarz bardziej nastawia się na wysłuchanie wszystkich zainteresowanych niż na forsowanie już teraz jakichkolwiek rozwiązań.

W USA już można pobierać internetowe myto – największy operator sieci kablowej w kraju, Comcast, zgodnie z wyrokiem Sądu Stanów Zjednoczonych może odciąć połączenie z Siecią osobom, które... często surfują. Sąd postanowił, że Federal Communications Commission nie ma prawa, by nakazywać dostawcom równe traktowanie wszystkich klientów. Pozostaje poczekać na decyzję prezydenta Stanów Zjednoczonych, Baracka Obamy, który będzie musiał stanąć po stronie dostawców treści, takich jak Google i Microsoft – za utrzymaniem równości wszystkich użytkowników Sieci albo opowiedzieć się za gigantami telekomunikacyjnymi, takimi jak AT&T i Comcast.

Cenzura: Operatorzy Sieci unikają niepopularnych serwisów WWW

Dla Josha Silvermana, szefa sieciowych usług telefonicznych Skype, myto od Internetu oznaczałoby cenzurę dużych transferów danych. Klienci płaciliby za dostęp i musieliby zadecydować, z jakich ofert chcą skorzystać. Silverman obawia się, że niektóre serwisy mogłyby być wodzone za nos, a ma doświadczenie w tym zakresie: Skype jest blokowany przez dostawców telefonii komórkowej na całym świecie, ponieważ widzą oni zagrożenie w tym modelu biznesowym oraz bezpłatnej usłudze VoIP. Operatorzy tacy jak T-Mobile (PTC operator Era GSM) i Vodafone (25 proc. udziału w polskim Polkomtelu) otworzyli swoje sieci dla Skype'a dopiero po upomnieniach z Brukseli.

Z pewnością dostawcy usług na całym świecie w pierwszej kolejności będą domagać się opłat od serwisów umożliwiających pobieranie filmów na urządzenia przenośne oraz wymianę plików w sieciach p2p. Biorąc pod uwagę, że nie wszystkie serwisy są gotowe na to, by płacić internetowe myto, do kasy może zostać poproszony końcowy użytkownik. Jeżeli klient nie zapłaci, dostęp do Internetu zostanie zablokowany albo będzie on musiał zrezygnować z oferty.

W Wielkiej Brytanii dostawcy usług internetowych idą jeszcze dalej. Zamierzają w przyszłości kontrolować, co →

ich klienci robią w Sieci, i gdy uznają, że zachodzi taka konieczność – zablokują dostęp. Tym bardziej że zgodnie z obowiązującym od niedawna w Wielkiej. Brytanii prawem (Digital Economy Act) dostawcy usług internetowych muszą chronić prawo autorskie. Mają oni kontrolować, czy ich klienci sięgają po nielegalne treści, w przeciwnym razie grożą im kary pieniężne sięgające 250 tys. funtów.

Digital Economy Act umożliwia również blokowanie serwisów WWW w Wielkiej Brytanii. Strony, które mogą „negatywnie oddziaływać na firmy lub konsumentów", powinny zostać zablokowane. Takie postępowanie krytykuje liberalny poseł Izby Gmin John Hemming. „Przyjrzyjcie się WikiLeaks. Znajdują się tam materiały należące do rządu. Rząd mógłby zastosować ustawę, żeby zablokować WikiLeaks w Wielkiej Brytanii" – mówi.

Mimo ostrej krytyki, według komisarz do spraw wewnętrznych Unii Europejskiej, Cecili Malmström, w całej Europie nie ma innej drogi niż blokowanie Sieci, przynajmniej w zakresie pornografii dziecięcej. „W państwach, w których blokady już działają, każdego dnia zapobiegają niezliczonym próbom dostępu" – podkreśla.

Specjaliści IT krytykują takie rozwiązanie, uzasadniając, że często stosowane blokady DNS można bardzo łatwo obejść. Zamiast tego opowiadają się za usuwaniem treści. Jednak władze Unii Europejskiej nie mogą zamknąć wielu serwisów zawierających pornografię dziecięcą, ponieważ znajdują się one na serwerach poza Unią.

Reklama, która prześladuje: Google śledzi użytkowników

Jeszcze wczoraj Miasto-Sieć było nie tylko wolne, lecz także pozbawione opłat. Dziś mówimy o udostępnianiu danych albo płatnych treściach. W przyszłości Google będzie podążać za użytkownikami poprzez Sieć za pomocą indywidualnych reklam. Gigant wyszukiwarek nazywa to remarketingiem, rozgniewana blogosfera – „reklamą prześladowczą". Przykładowo, sklep internetowy instaluje na swojej stronie WWW Google Remarketing – narzędzie, które rejestruje wszystkich odwiedzających sklep. Później, kiedy klienci będą surfować po innych stronach WWW, Google advertising network automatycznie wstawi pomiędzy odwiedzane strony reklamy online'owego sklepu. Sklep będzie kusił tak długo, aż użytkownik dokona w nim zakupu albo zakończy się kampania.

Google wraz z wybranymi reklamodawcami testował swój pomysł przez rok. Wszyscy testerzy dzięki zindywidualizowanej reklamie poprawili swoje obroty, powiedział Aitan Weinberg, zarządzający produktem Google'a. Ale nie wspomniał o tym, że Google i jego klienci reklamowi zarabiają także na danych osobowych swoich użytkowników.

Inne sieciowe olbrzymy stawiają natomiast na ekskluzywne kanały dystrybucji i atrakcyjne płatne treści. Dzięki wspólnemu marketingowi czytnika e-booków Kindle i książkom elektronicznym, wg Display Search sprzedaż wysyłkowa sklepu Amazon wynosi obecnie 2/3 światowego rynku. Amazon w ubiegłym roku sprzedał prawdopodobnie 3,3 mln czytników Kindle.

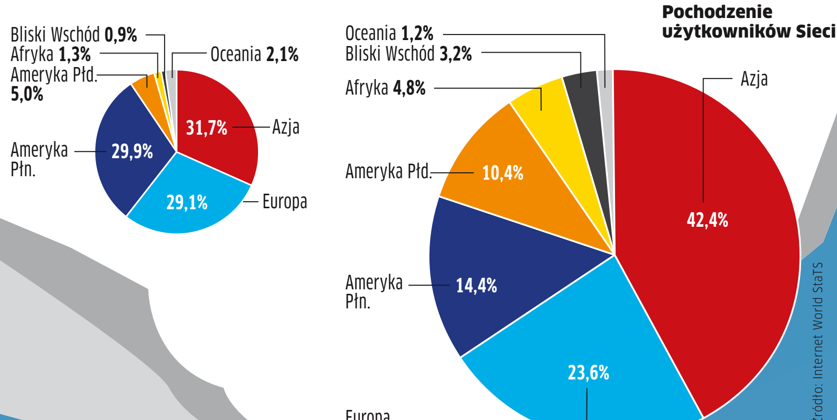
Producent sprzętu i oprogramowania Apple skutecznie rozwinął swój zgrany duet – iPod i iTunes Store, wyrastając na największego sprzedawcę muzyki na świecie. Pod koniec lutego w iTunes kupiono 10-miliardowy utwór. Apple'owi udało się również, za pomocą iPhone'a i AppStore, dokonać przełomu na rynku telefonii komórkowej – okoo 200 tys. dostępnych w AppStore aplikacji pobrano już ponad cztery miliardy razy. Obecnie Apple zamierza zrewolucjonizować rynek elektronicznego papieru iPadem. Już w dniu premiery w USA sprzedano ponad 300 tys. iPadów, a ich użytkownicy zakupili 250 tys. e-booków.

Wydawnictwa na całym świecie stawiają na przekaz informacji na telefony komórkowe. Wiąże się to ze spadkiem nakładu wydań papierowych oraz kurczącymi się przychodami z reklam. To dobry znak.

W Mieście-Sieci od roku 2000 r. zaludnienie wzrosło pięciokrotnie (zobacz grafika poniżej). Przesyłanie danych, jak szacuje Cisco, będzie się zwiększać z obecnych 177 eksabajtów do 667 eksabajtów w 2013 r. W programie przewidziano ponadto blokady Sieci oraz myto od Internetu. Opłat za swoje usługi domaga się bowiem coraz większa liczba internetowych gigantów. W przyszłości każdy użytkownik Internetu będzie musiał odpowiedzieć sobie na pytanie: czy wystarczy mu egzystencja w Internecie, którego informacyjno-rozrywkowa oferta kurczy się, czy też woli płacić myto za wstęp do cyfrowego eldorado. ■

POPULACJA MIASTA-SIECI W LATACH 2000–2009

Tygrys szykuje się do skoku: prawie połowa użytkowników Internetu pochodzi z Azji. Ameryka Południowa, Afryka i Bliski Wschód należą do najszybciej rozwijających się regionów.

Niezbędne mogą być opłaty za duży transfer danych w Internecie.

Neelie Kroes, wiceprzewodnicząca Komisji Europejskiej, komisarz ds. agendy cyfrowej

Mikro Cztery Trzecie

system fotograficzny dla aktywnych

Standard Mikro Cztery Trzecie pozwala na projektowanie niedużych fizycznie aparatów z wymienną optyką i matrycą równą wielkością tym, jakie oferują regularne lustrzanki. Dzięki zastosowaniu specjalnego konwertera możliwe jest użytkowanie pełnej gamy obiektywów standardu Cztery Trzecie, w tym świetnej jakości obiektywów Leica. Nowe aparaty idealnie sprawdzają się podczas wakacyjnej podróży i w każdej innej sytuacji, w której mały rozmiar, nieduża waga i dobra jakość mają kluczowe znaczenie.

Oprócz możliwości wymiany szkieł, użytkownik ma do dyspozycji wiele cech, których nie było dotąd w aparatach tej wielkości. Przede wszystkim, aparaty w systemie Mikro Cztery Trzecie wyposażone są w duży przetwornik 4/3, zapewniający doskonałą jakość obrazu oraz dynamikę i głębię kolorów. Konstruktorzy systemu Mikro Cztery Trzecie wyeliminowali też największą wadę trapiącą dotychczas aparaty bez lustra – wolny autofokus. W modelach serii G firmy Panasonic szybkość ostrzenia jest równa lustrzankom, zdecydowanie deklasując aparaty kompaktowe. Panasonic wprowadził na polski rynek już pięć aparatów systemu Mikro Cztery Trzecie serii LUMIX G, które zrewolucjonizowały rynek.

Pierwszy model z wymiennym obiektywem, DMC-G1, umożliwił znaczne zmniejszenie korpusu aparatu dzięki zastosowaniu konstrukcji pozbawionej lustra.Wychylny wyświetlacz LCD oraz innowacyjny wizjer o rozdzielczości 1,44 mln pikseli pozwoliły na kreatywne i komfortowe fotografowanie w każdych warunkach. Model DMC-GH2, następca cenionego przez filmowców aparatu GH1, pozwala na nagrywanie filmów Full HD 1080i/50. Jest dzięki temu najtańszą na rynku kamerą wideo Full HD z wymienną optyką. Atrakcyjny wizualnie DMC-GF1 wyróżnia się wzornictwem i bardzo jasnym obiektywem o stałej ogniskowej. Kolejne modele wprowadzone na rynek to DMC-G2 i DMC-G10, będące kolejną generacją sprzętu Mikro Cztery Trzecie. DMC-G2 jest pierwszym aparatem systemowym obsługiwanym za pomocą wygodnego ekranu dotykowego. Z kolei DMC-G10 to najlżejszy na świecie aparat systemowy, z wymienną optyką i wizjerem.

Systematycznie powiększana jest także baza obiektywów, będąca dla zaawansowanego użytkownika ważnym czynnikiem przy wyborze aparatu. Obecnie na rynku znajduje się kilkanaście szkieł pracujących w systemie Mikro Cztery Trzecie – od obiektywów typu zoom po stałoogniskowe. Do sprzedaży trafi także pierwszy na świecie obiektyw 3D przeznaczony dla tego systemu. Na rynku znajduje się też wiele konwerterów pozwalającychna użytkowanie obiektywów z mocowaniami innych producentów, np. Leica R lub M, czy w systemie Cztery Trzecie oferującym kolejne kilkadziesiąt szkieł.

Każdy fotograf potrzebuje też akcesoriów, które ułatwiają pracę bądź poprawiają warunki fotografowania. Dlatego Mikro Cztery Trzecie to nie tylko aparaty i obiektywy. Użytkownicy mogą zaopatrzyć się w szereg dodatkowych akcesoriów, takich jak zewnętrzne mikrofony, adaptery, lampy błyskowe, zewnętrzne wizjery, filtry itp. W sprzedaży znajdują się wszystkie akcesoria, które mogą być przydatne osobom zainteresowanym budową kompleksowego systemu fotograficznego dla aktywnych.

Na co wydajemy pieniądze

Polacy swoje oszczędności NAJCHĘTNIEJ WYDAJĄ NA NOTEBOOKI, APARATY CYFROWE I TELEWIZORY LCD. Azjatyccy i amerykańscy producenci, zacierają z tego powodu ręce, bo ich przychody mimo kryzysu idą w górę. ANDRZEJ PAJĄK

1 600 000 to liczba telewizorów z płaskim ekranem, które według szacunków GFK Polonia, zostaną sprzedane w Polsce do końca tego roku. 99 proc. polskich rodzin ma odbiornik telewizyjny. Według raportu o poziomie życia Polaków (kwiecień 2010 r.) przygotowanego przez CBOS nowoczesne telewizory plazmowe lub LCD znajdziemy w co trzecim gospodarstwie. W pierwszym kwartale 2010 roku, według Gfk Polonia, coraz większą popularnością cieszyły się droższe urządzenia, w tym telewizory LCD z podświetleniem LED. Z kolei w 2009 roku ponad połowa Polaków (22,9 milionów wg raportu GUS) korzystała z urządzeń do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej.

2013 będzie rokiem, w którym telefony komórkowe prześcigną komputery jako preferowany sposób dostępu do Internetu, a przynajmniej tak wynika z raportu Gartnera. Wszystko wskazuje na to, że na świecie jest około 1,78 miliardów komputerów i notebooków, podczas gdy liczba telefonów oferujących dostęp do Sieci szacowana jest już na 1,82 miliarda. Wielkość ruchu danych generowanego poprzez urządzenia mobilne rośnie z roku na rok. W Polsce według danych firmy Alcatel-Lucent działa już 14,5 tysiąca stacji bazowych UMTS. Pod koniec 2009 roku poprzez sieć mobilną 2G/3G do Internetu wchodziło, według danych UKE, około 2,1 miliona użytkowników, co oznacza wzrost aż o 98 proc. w porówaniu z 2008 rokiem.

79 minut dziennie to średni czas jaki młodzież w wieku od 14 do 19 lat poświęca grom na komputerze lub konsoli. Chłopcy grają aż 98 minut, czyli znacząco dłużej niż dziewczęta, które w ten sposób spędzają 53 minuty. Najczęściej kupowane przez młodzież kategorie gier to strategie, strzelanki, gry akcji oraz wyścigi samochodowe Według badań niemieckiej organizacji USK w 2009 roku na 3100 gier, ponad 16 procent tytułów sklasyfikowanych zostało jako wskazane dla użytkowników w wieku powyżej 16 lat (m.in. ze względu na brutalność).

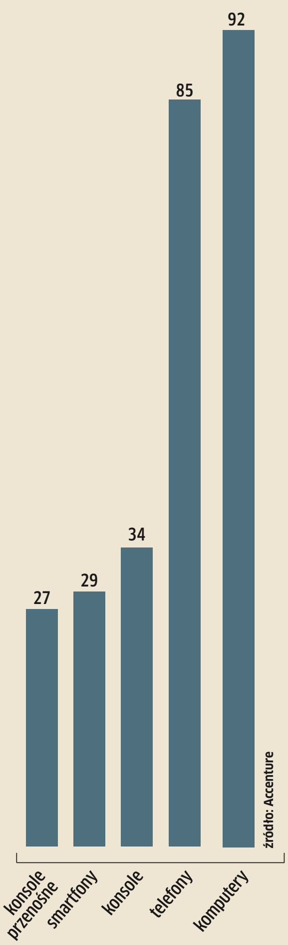
APARATY CYFROWE

Sprzedaż aparatów cyfrowych w Polsce z roku na rok spada. Rynek zaczyna już być nasycony. Niemniej jednak według szacunków firmy Nikon w 2010 roku na polskim rynku zostanie sprzedanych **1 200 000** cyfrówek.

ELEKTRONIKA KONSUMENCKA

Trendy światowe

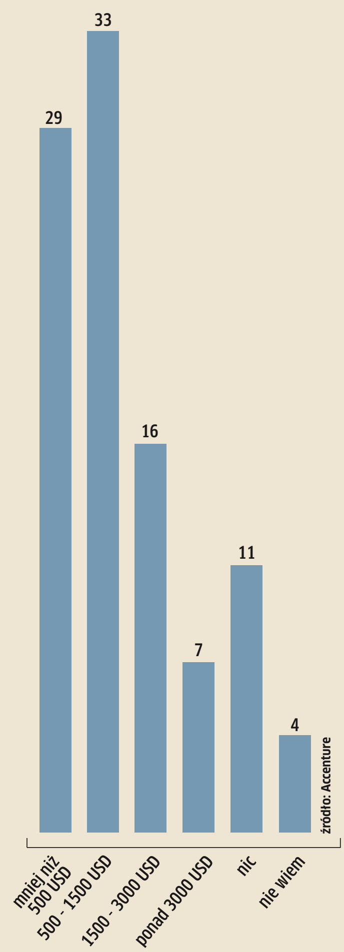
Dane w procentach

WYDATKI NA TECHNOLOGIĘ

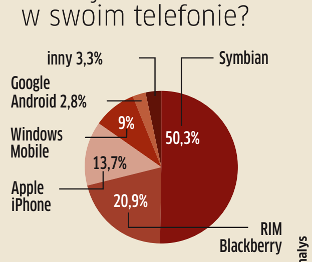
Ile wydają rocznie w USA?

Dane w procentach

MOBILNY OS

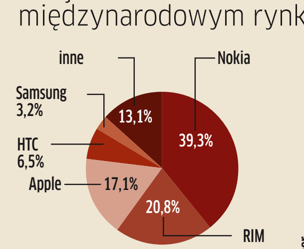
Jaki system masz w swoim telefonie?

Nokia wraz ze swoim systemem Symbian dominuje na rynku. Windows w tym segmencie odgrywa niewielką rolę.

SMARTFONY

Kto jest liderem na międzynarodowym rynku?

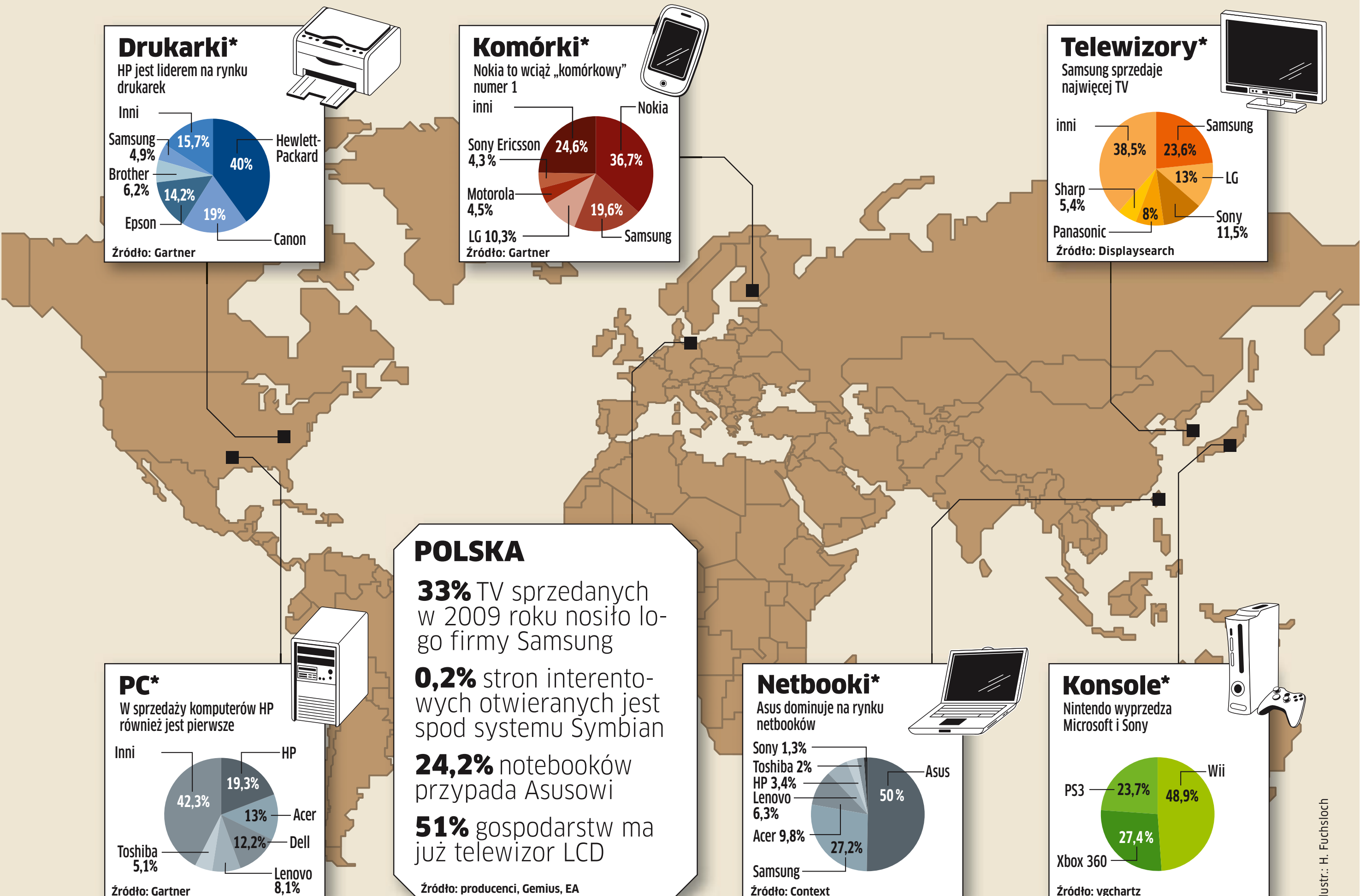
Wśród telefonów z dostępem do Sieci pierwsze miejsce zajmuje Nokia. RIM oraz Apple zajmują drugie i trzecie miejsce.

DOMINUJE SPRZĘT Z AZJI I USA

Europa praktycznie nie odgrywa większej roli w produkcji sprzętu IT i RTV

UDZIAŁY W RYNKU ŚWIATOWYM

dla wybranych urządzeń elektronicznych

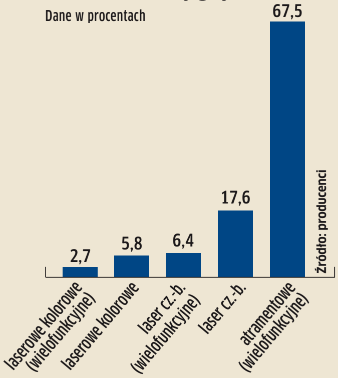

* Udział w rynku pod względem liczby sprzedanych urządzeń.

SPRZEDAŻ DRUKRAEK

Atrament wygrywa

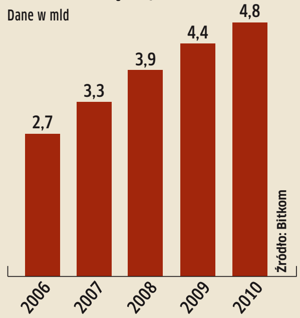
Dane w procentach

POŁĄCZENIA MOBILNE

Coraz więcej rozmów

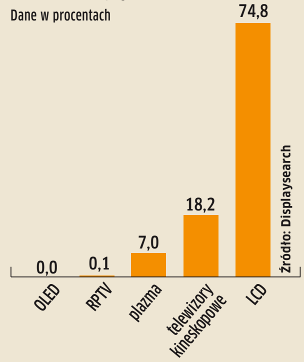
Dane w mld

SPRZEDAŻ TELEWIZORÓW

Kineskopy w odwrocie

Dane w procentach

SPRZEDAŻ GIER NA KONSOLE

Xbox 360 jest na topie

Liczba gier przypadających na jedną konsolę

Nowoczesny facet

Maszynka do golenia **Philips SensoTouch 3D** oferuje doznania równie niezwykłe jak seans filmowy w kinie 5D. Można się nią golić na sucho albo na mokro. Dostosowuje się do konturów twarzy, ogranicza nacisk podczas golenia i zmniejsza podrażnienie skóry.
CENA: 1800 zł

Pasek marki **Wittchen** to połączenie klasyki i mody alternatywnej. Elegancka skóra plus pełna klamra nabijana „ćwiekami". Zdecydowanie do dżinsów dla yuppies, pamiętających legendarny Jarocin '83.
CENA: 250 zł

Zegarek **Sinn GSG-9** zrobiony został dla niemieckiej jednostki specjalnej, która walczyła m.in z terrorystyczną grupą Baader-Meinhof. Koperta jest wykonana ze stali, z której buduje się także łodzie podwodne. Idealny model do zadań specjalnych.
CENA: ok. 5000 zł

Ermenegildo Zegna marka kojarząca się z luksusem i klasą w tym roku obchodzi 100 lat. Jej nowy zapach to **Forte** – w słowniku muzycznym oznacza mocniej i głośniej. Zdecydowanie ma w sobie moc.
CENA: 285 zł/100 ml

Niby nic, a jednak...

Jest kilka drobiazgów, które z bardzo zwyczajnego faceta zrobią mężczyznę z klasą: dobry, ale nie szpanerski zegarek, wygodne (i wypastowane) buty, klasyczny zapach. Niby niewiele, a swoje robi. PIOTR DUNAJ

Produkowane niegdyś dla Legii Cudzoziemskiej buty **Palladium** unikają dziś frontowych konfliktów. Klasyczne gumowane noski i skórzane wykończenie okazują się idealne, szczególnie, gdy zamiast piasku pustyni mamy wokół pośniegowe błoto. **CENA:** 400 zł

Druga generacja **Mazdy 5**, czyli japoński minivan dla siedmioosobowej rodziny. Aerodynamiczne nadwozie, z charakterystycznymi dla mazdy tłoczeniami w stylu **Nagare Flow** ma ograniczyć spalanie, dzięki wyjątkowo niskiemu współczynnikowi oporu powietrza.
CENA: od 87 tys. zł

NAJWIĘKSZY
DAJE NAJWIĘCEJ
POŚPIESZ SIĘ I ODBIERZ SWÓJ
PREZENT! ZOSTAŁO MAŁO CZASU!

1&1 WEBHOSTING
2 LATA ZA
TWOJA STR
FotoOto
Zapraszam do mojej wirtualnej galerii!
galeria 1
galeria 2
galeria 3
galeria 4
POŚPIESZ SIĘ I ODBIERZ SWÓJ PREZENT! ZOSTAŁO MAŁO CZASU!
www.1and1.pl
DARMOWE NARZĘDZIE DO BUDOWY WŁASNEJ STRONY
www.1and1.pl
MOŻLIWOŚĆ TWORZENIA ALBUMÓW FOTO
MEMBER OF
united internet

Nowe zagrożenia

GOOGLE ANDROID
Dziura w aplikacji „Wizytówki" w smartfonach z Androidem pozwala hakerom na wprowadzenie do systemu złośliwego kodu.
▶ **Rozwiązanie:** W zaktualizowanej wersji systemu 2.2 usterka ta została przez Google'a usunięta. Dla telefonów, które nie współpracują z wersją 2.2, producent oferuje łatki.

OPERA
Wystarczy, że podczas korzystania z pewnych elementów HTML-5 w Operze wystąpi błąd przepełnienia stosu, aby haker mógł zacząć działać i zapisać własne oprogramowanie na komputerze ofiary.
▶ **Rozwiązanie:** Producent szybko zaoferował wersję 10.61 – wolną od tego błędu. Ponadto w aktualnej Operze poprawiona została kompatybilność przeglądarki z usługą Kalendarz Google.

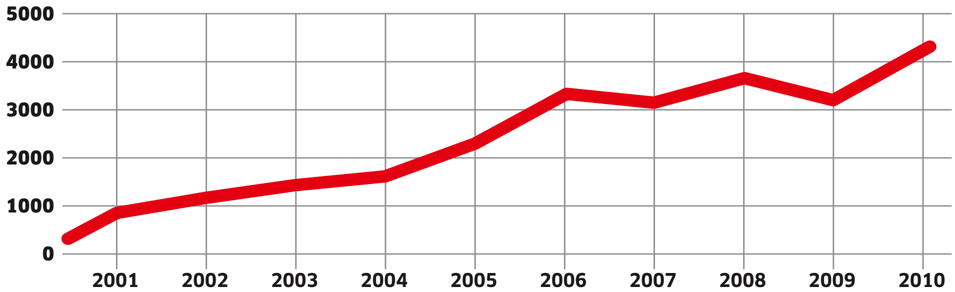
MICROSOFT OUTLOOK EXPRESS
Z powodu wad oprogramowania protokołów POP3 oraz IMAP w Outlook Express i Windows Mail hakerzy – mogą wywoływać przepełnienie buforu i wykorzystać je do ataku.
▶ **Rozwiązanie:** Dla obu programów Microsoft przygotował łatkę dostępną przez funkcję Windows Update.

PROGNOZA ZAGROŻEŃ: NIEWIELKIE RYZYKO
Ostatnio hakerzy zachowują się spokojnie. Warto jednak mieć się na baczności i możliwie często aktualizować aplikacje.

LAWINA LUK: LICZBA BŁĘDÓW W ZABEZPIECZENIACH PROGRAMÓW WZRASTA

Jak dowodzi raport IBM, w ostatnim dziesięcioleciu liczba błędów w zabezpieczeniach programów zwiększyła się aż pięciokrotnie.

ADOBE

„Błądplayer"

W zabezpieczeniach programu Adobe'a Shockwave Player znalazło się ponad 18 błędów, które otwierają drogę cyberprzestępcom. Shockwave Player najczęściej używany jest przez użytkowników gier internetowych, ponieważ wykorzystywany jest on w przeglądarkach do prezentacji animacji. Dlatego też program ten zainstalowany jest na komputerach większości użytkowników Sieci, którzy czasami są nawet tego nieświadomi. Na adobe.com/shockwave/welcome można sprawdzić, czy Shockwave Player został zainstalowany na naszym komputerze, oraz zaktualizować go do najnowszej wersji.

Serwis społecznościowy Apple'a
Jak niebezpieczny jest Ping

Razem z najnowszą wersją iTunes 10 Apple uruchomił Pinga – muzyczny serwis społecznościowy. Użytkownicy iTunes mogą w nim umieszczać w swoich profilach notatki, polecać aktualnie słuchane utwory oraz produkty iTunes. Jednak w zabezpieczeniach Pinga znalazło się wiele usterek, które hakerzy i spamerzy mogli wykorzystać do wyłudzania informacji o kontach i danych kart kredytowych. Po 48 godzinach od startu serwis miał już ponad milion użytkowników – ale także i pierwsze problemy: komunikaty usług były opatrzone tzw. ślepym tekstem (filler text) i w żaden sposób nie dało się aktywować flitru antyspamowego ani filtru URL. Spamerzy kusili użytkowników ofertą darmowych iPhone-'ów i wabili ich na strony, na których wymagano wpisania danych z profilu iTunes. Apple dołożył wszelkich starań, by załatać dziury i poprawić mechanizmy filtrujące.

Sieć niebezpieczeństwa Zaraz po starcie serwis Ping Apple'a znalazł się na celowniku cyberprzestępców.

CELE ATAKÓW PHISHINGOWYCH

Obok serwisów płatniczych, takich jak PayPal, na celownik hakerów trafiają teraz także społeczności internetowe, np. Facebook.

Cel	Udział
Instytucje finansowe	49%
Dane kart kredytowych	28%
Organizacje rządowe	11%
Serwisy płatności online	6%
Aukcje online	5%
Inne	1%

Źródło: IBM

Najlepsi hakerzy wyprowadzają w pole skanery antywirusowe

Hakerzy opracowali oprogramowanie, które może przechytrzyć zabezpieczenia programów antywirusowych. Microsoft mógłby zaoferować ochronę, lecz się mu na to nie pozwala.

Nowoczesne skanery antywirusowe korzystają z dwóch metod rozpoznawania szkodliwego oprogramowania: porównywanie z sygnaturami i analiza heurystyczna. W pierwszym przypadku kody każdego z uruchamianych programów są porównywane z bazą danych zawierającą kody wirusów. System wyszukiwania heurystycznego stosuje się przeciw groźnym programom, dla których nie opracowano jeszcze sygnatury. Skaner antywirusowy nadzorujący uruchamianie programów wychwytuje wzorce zachowań nietypowe dla normalnej pracy aplikacji. To właśnie system kontroli zachowań aplikacji udało się przechytrzyć hakerom z grupy Matousec. Kiedy aplikacja uruchamia funkcję systemową, np. w celu załadowania sterownika, program antywirusowy sprawdza najpierw, czy za tym wywołaniem nie kryje się szkodliwe działanie. Jeśli wszystko jest w porządku, antywirus pozwala na uruchamianie właściwej funkcji. W celu przedarcia się przez ten system kontroli i tym załadowania złośliwych kodów hakerzy używają tzw. przełączania kontekstu (Context Switching), czyli przechodzenia między dwoma bieżącymi procesami. Używają również przekierowań (czyli haków – Hooks) SSDT na jądro Windows, aby nawet po kontroli antywirusowej zmieniać nazwy ładujących się sterowników. Grupa hakerów skompletowała listę

Informator Microsoft oferuje producentom narzędzi antywirusowych bezpieczny API.

34 czołowych producentów oprogramowania antywirusowego, których produkty są niezabezpieczone przed takimi atakami.

Rezygnacja z pomocy: tym lepiej dla hakerów
Większość producentów programów antywirusowych upiera się, że takie działania są w praktyce mało szkodliwe. Motywują to tym, że pod wpływem wprowadzonych zmian prędzej pojawiłby się „niebieski ekran śmierci", niż skaner antywirusowy dopuściłby do cyberataku. Microsoft od momentu wydania Windows 7 oferuje też producentom specjalny interfejs programowania aplikacji (API), który nie wymaga przekierowań SSDT. Według producentów interfejs nie zapewnia jednak wszystkich niezbędnych funkcji nadzoru, dlatego tym chętniej pracują oni nad własnymi rozwiązaniami.

INTERNET EXPLORER

Prastary błąd w przeglądarce

Znana już od dawna luka bezpieczeństwa nadal przysparza kłopotów Internet Eksplorerowi. Przez usterkę w CSS hakerzy wyprowadzają dane z profili użytkowników stron internetowych. Na szczęście w ciągu dwóch lat od wykrycia tej dziury wszystkie ważniejsze przeglądarki zostały uszczelnione. Jedynie IE wciąż nie doczekał się odpowiedniej łatki. Najlepszym rozwiązaniem jest zatem korzystanie z innej przeglądarki.

APPLE

Backdoor w Quick Time

Dzięki odkryciu nieudokumentowanego parametru we wtyczce Active X do Quick Time'a hakerzy mogą przerzucać szkodliwe kody na komputer ofiary. Wykorzystują oni tę możliwość głównie w celu zmanipulowania bibliotek DLL, omijając w ten sposób nawet zabezpieczenie DEP (Data Execution Prevention). Przed tego typu atakami niezabezpieczone są wtyczki w wersjach 7 i 6, dlatego najlepiej zdezaktywować ten plug-in.

KARA ZA OFERTĘ POWIĘKSZENIA 4 MILIONÓW PENISÓW

Miliard dolarów grzywny za spam na Facebooku

Adam Guerbuez został największym spamerem w historii Facebooka z powodu umieszczenia w tym portalu ponad czterech milionów reklam środków na potencję. Pierwszą karę wyznaczył Guerbuezowi kalifornijski sąd – pozwany miał uiścić opłatę 100 dolarów za każdą spamerską wiadomość. Wyrok podtrzymał Sąd Najwyższy Quebecu, podając do wiadomości całkowitą kwotę odszkodowania: 1 068 928 721,46 dol.

Sposób działania Guerbueza był prosty: udawał on znajomych użytkowników Facebooka i umieszczał na ich tablicach spamerskie wiadomości. W ten sposób 4 miliony osób otrzymało kuszącą ofertę powiększenia penisa. Sędzia SN w Quebecu stwierdziła, że jak dotychczas to największy spamerski atak w historii Facebooka, w dodatku bardzo perfidny, ponieważ sprawiał wrażenie, że wiadomości pochodzą od znajomych.

Innego zdania jest prawnik pozwanego, który twierdzi, że kara jest zbyt wysoka i nieproporcjonalna do szkód. Podobnie sądzi pozwany. – Kiedy dostaję wiadomość, która mnie nie interesuje, kasuję ją – twierdzi. Wypowiedź dziwi w kontekście następnego kroku Guerbueza, który po podaniu wyroku na wszelki wypadek ogłosił osobiste bankructwo.

Listy od czytelników prawa

Do klienta przez uszy

Jak dzwonię na infolinię Lukas Banku, to muszę wysłuchać kilku minut reklam, których nie mogę przerwać. Doprowadza mnie to do szału, ale operator twierdzi, że mają do tego prawo. Czy tak jest faktycznie? JOLA G.

ODPOWIEDŹ: Zgodnie z art. 9 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym praktykami takimi w każdych okolicznościach są agresywne działania rynkowe polegające na uciążliwym nakłanianiu do nabycia produktów przez telefon, faks, pocztę elektroniczną lub inne środki porozumiewania się na odległość, pod warunkiem że praktyki te nie są wywołane działaniem albo zaniechaniem konsumenta. W tej sytuacji zatem raczej nie można mówić o naruszeniu prawa, skoro bank reklamuje usługi tym swoim klientom, którzy sami inicjują połączenie z infolinią. Warto rozważyć zmianę banku na taki, którego infolinia jest wolna od reklam.

Mandat za uczciwość

Osiem lat temu opłaciłem mandat za złe parkowanie (Warszawa Śródmieście) za pomocą przelewu z mego konta w e-banku. W lipcu br. pojawił się u mnie komornik – w tej samej sprawie, bo urząd miasta twierdzi, że to niezapłacone. Ale ja w tamtym roku zlikwidowałem konto w tym e-banku. Żeby zdobyć potwierdzenie, muszę zażądać wyciągu, a to kosztuje byłych klientów 39 zł. Urzędniczka powiedziała mi, że to ja mam ponieść koszt, bo to ja mam udowodnić, że płaciłem. Ale ja naprawdę opłaciłem ten mandat (50 zł). Dlaczego mam dopłacać prawie drugie tyle. Wydaje mi się, że jeśli mi nie wierzą, to oni powinni zapłacić za ten wyciąg. – ZBIGI

ODPOWIEDŹ: W tej sytuacji wydaje się, że jedynym sposobem na wybrnięcie z tej matni jest opłacenie i uzyskanie potwierdzenia przelewu, aby wykazać swoje racje, a następnie w celu odzyskania pieniędzy wystąpienie na drogę sądową przeciwko jednostce samorządu, w której bałagan spowodował cały problem.

UKRADŁA 220 MLN DOLARÓW. GROZI JEJ 40 LAT WIĘZIENIA

Nowy Jork: Rosjanka, najpiękniejsza hakerka świata stanęła przed sądem

Jest studentką, ma 21 lat i wygląd top modelki. Lecz na randkę z taką dziewczyną lepiej nie zabierać laptopa – Rosjanka Kristina Sweczynska jest hakerką oskarżoną przez sąd w Nowym Jorku o to, że wraz kilkudziesięcioma wspólnikami próbowała ukraść z amerykańskich i brytyjskich banków 220 mln dol. Pozwana usłyszała na rozprawie twarde zarzuty: została oskarżona o atakowanie e-kont bankowych małych i średnich przedsiębiorstw. Działała za pomocą najnowszej wersji wirusa Zeus Trojan, który kupowała na hakerskich forach. Następnie, używając ukradzionych danych dostępowych, Rosjanka wyprowadzała z kont pieniądze. Prokuratorzy udowodnili, że hakerka otrzymała od swoich mocodawców co najmniej 35 tys. dol. Przedsiębiorczą studentkę oskarżono też o używanie fałszywych paszportów. W sumie grozi jej nawet 40 lat więzienia.

Fot. East News/Rex Features

PRAWO KARNE: STALKING

10 lat więzienia za nagabywanie

Rząd przyjął projekt zmiany prawa mające na celu wprowadzenie karalności stalkingu, czyli uporczywego i złośliwego nagabywania wywołującego poczucie zagrożenia u ofiary. Nowe przepisy obejmują także działania w Internecie: wykorzystywanie w Sieci wizerunku ofiary lub jej danych osobowych, np. poprzez podszywanie się pod nią i zamieszczanie komentarzy na forach lub zakładanie fałszywych kont na portalach społecznościowych, będzie wg projektu zagrożone karą do trzech lat pozbawienia wolności, a jeśli działania sprawcy doprowadzą do próby samobójczej – nawet do lat dziesięciu. Obecnie część zachowań, o których mówi projekt, może zostać zakwalifikowana jako wykroczenie, jednak, zdaniem ekspertów, nie odpowiada to obecnym potrzebom społecznym. Projekt nowego prawa będzie poddany dalszej procedurze legislacyjnej.

OSZUŚCI MOGLI WYŁUDZIĆ 2 MLN ZŁ

30 zł za oglądanie zdjęć nagiej żony

Nawet 2 mln zł mogli wyłudzić oszuści, którzy polowali na użytkowników Naszej Klasy. Przestępcy zakładali fikcyjne konta w tym portalu i rozsyłali wiadomości spamowe, podając w nich linki do stron z ogłoszeniami typu: „Zobacz zdjęcia nagiej żony". Oczywiście – nie za darmo – aby przejść dalej, ciekawi zdjęć musieli wysłać SMS-a, którego ceny nie podawano. Później okazało się, że kosztował on 30 zł. Gdy spam zaczął zakłócać pracę portalu, jego administratorzy zawiadomili policję, która ustaliła, że wysłano co najmniej 40 tys. takich SMS-ów. Zatrzymano sześć osób, którym postawiono zarzuty wyłudzenia pieniędzy, oszustwa komputerowego i zakłócenia pracy Sieci.

3,6 MLN ZŁ GRZYWNY DLA CANAL+

Kara za nieuczciwe praktyki rynkowe

Prezes Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nałożył na Canal+ Cyfrowy grzywnę 3,6 miliona zł. Decyzję poprzedziło postępowanie wszczęte w wyniku skarg konsumentów, które dotyczyły podwyższenia abonamentu za korzystanie z Canal+, o których użytkownicy tej platformy mogli przeczytać jedynie na ostatnich stronach magazynu abonenckiego sieci: Plus+. UOKiK motywował tę decyzję tym, że jeżeli zmieni się tak istotny warunek umowy jak cena, to klient może od niej odstąpić. Jednak by mógł z tego skorzystać, musi wiedzieć o zmianach. Dlatego UOKiK uznał informowanie o zmianach tylko na łamach magazynu abonentów za nieuczciwą praktykę i nałożył na spółkę karę. Decyzja jest nieprawomocna i przysługuje od niej odwołanie.

NOWE PRAWO KARNE REGULUJE OBRÓT NAGOŚCIĄ

Nawet 5 lat więzienia za zdjęcia koleżanki

Tegoroczna nowelizacja przepisów znalazła zastosowanie – w czerwcu br. wprowadzono do kodeksu karnego nowy typ przestępstwa. Przewiduje on karę do pięciu lat pozbawienia wolności dla tego, kto utrwala wizerunek nagiej osoby lub osoby w trakcie czynności seksualnej, używając w tym celu przemocy, groźby lub podstępu, albo rozpowszechnia taki wizerunek bez zgody uwiecznionego. Na policję zgłosił się ojciec nastolatki, która zrobiła sobie nagie zdjęcie telefonem komórkowym, a potem udostępniła telefon koleżance. Ta, gdy zobaczyła fotografię, natychmiast rozesłała ją znajomym. Zgodnie z nowym przepisem policja nie może potraktować takiej sprawy jako uczniowski wybryk, lecz musi prowadzić standardowe postępowanie, co może skończyć się wyrokiem skazującym.

H-HDD: nowy supertwardziel

Są niezwykle pakowne i zarazem niezwykle szybkie, a mimo to tanie. Nowe **DYSKI HYBRYDOWE** łączą zalety tradycyjnych HDD i SSD. ANDRZEJ PAJĄK

Trudno wyobrazić sobie dyski bardziej od siebie różne niż dyski flash i konwencjonalne dyski twarde. SSD (Solid State Drive) są ekstremalnie szybkie, lecz wykorzystywana w nich pamięć jest droga – 500 GB kosztuje ponad 4000 zł. HDD (Hard Disk Drive) jest natomiast tani i oferuje więcej miejsca niż potrzebuje przeciętny użytkownik, lecz jest zarazem tak powolny, że potrafi skutecznie zamulić pracę komputera. Pomysł na dyski hybrydowe (H-HDD) wydaje się strzałem w dziesiątkę: te bowiem, łącząc największe zalety poprzedników, oferują dużo miejsca i wysoką wydajność w rozsądnej cenie.

Dyski hybrydowe są dostępne już od pewnego czasu. Microsoft, wprowadzając na rynek Windows Vista, pomyślał o zaimplementowaniu funkcji Ready Drive, która miała działać jak dyski hybrydowe, by przyspieszyć system. Skończyło się to jednak niepowodzeniem (patrz ramka niżej). Seagate jako pierwszy wprowadził na rynek nową generację 2,5-calowych dysków twardych wyprodukowanych w technice hybrydowej, (cena ok. 450 zł za 500 GB). Seagate Momentus XT faktycznie podniósł poprzeczkę innym dyskom – zajmuje pierwsze miejsce w rankingu CHIP-a. Aż 500-gigabajtowa pamięć magnetyczna zapewnia wystarczająco dużo miejsca, a 4-gigabajtowe układy scalone flash służą jako napęd turbo.

Szybkość dzięki kontroli danych

Tym, co odróżnia Momentusa XT od wcześniejszych dysków hybrydowych, jest to, że zapisując dane, nie zdaje się on na Windows, lecz samodzielnie decyduje, które z nich zostaną przesunięte do pamięci flash. Dysk hybrydowy funkcjonuje zatem niezależnie od systemu i sterowników programów, chociaż z pozoru zachowuje się jak zwyczajny HDD. Informacje o tym, które dane są dla użytkownika ważne, zbiera sterownik sprzętowy dysku twardego, który podlicza i protokołuje każde wywołanie danych. Seagate nazwał tę technikę Adaptive Memory – samouczącą się pamięcią cache. Kiedy użytkownik uruchamia dysk po raz pierwszy, pliki niezbędne do startu Windows są zestawiane i kopiowane do pamięci flash. Kiedy użytkownik uruchamia komputer po raz drugi i ponownie pojawia się żądanie plików, sterownik prowadzi już bezpośrednio do pamięci flash zamiast sięgać do powolnych talerzy magnetycznych. Proces uruchamiania systemu zostaje dzięki temu znacząco przyspieszony: czas dostępu do pamięci flash jest o około 73 proc. krótszy niż w przypadku dysków konwencjonalnych.

Także podczas bieżącej pracy obserwuje się korzystne zmiany czasu operacji. Kiedy użytkownik wywołuje aplikację, sterownik rejestruje pliki i kopiuje je również do pamięci flash – tak długo, aż jej 4 GB się nie zapełnią. Przy czym sterownik nie rozróżnia rodzajów plików. Zapamiętuje on jedynie, jak często które bloki wywoływane są przez użytkownika lub przez system operacyjny, i organizuje dysk według częstotliwości ich używania. Dzięki temu w pamięci flash zapisywane są tylko te bloki, które faktycznie są potrzebne. Jednocześnie oznacza to także, że po każdej defragmentacji dysku dane zapisane we flashu przestają być aktualne (a przeprowadzanie defragmentacji dysku jest – jak przy każdym dysku twardym – obowiązkowe). Nie jest to jednak duży problem: dysk uczy się szybko i zwykle już drugie wywołanie danych odbywa się znowu z pamięci flash. Ponieważ 4 GB nie mogą wystarczyć, by można zdeponować na nich wszystkie dane systemu i programów, pamięć

Koniec Ready Drive Microsoftu

Sterowanie starymi dyskami hybrydowymi w celu przyspieszenia systemu było możliwe w Windows dzięki technice Ready Drive. O tym, które dane dysku twardego znajdą się we flashu, decydował interfejs Windows (Dataflow Management Layer). Problemem okazała się jednak mała pojemność komórek pamięci dawnych HDD, które nie mogły pomieścić wystarczającej ilości danych.

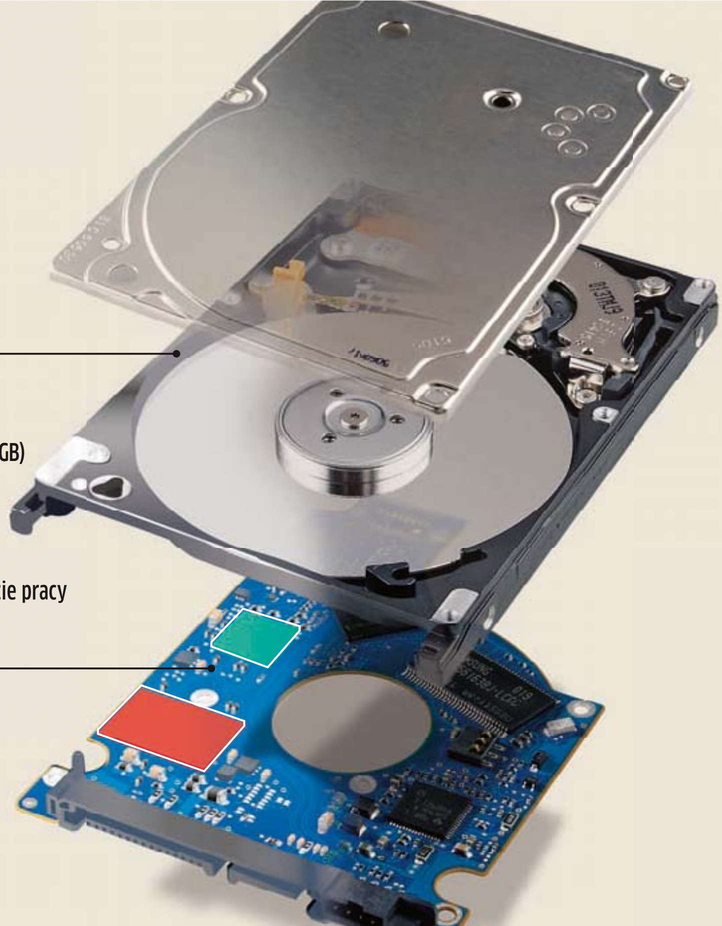
W praktyce oznaczało to przede wszystkim, że zwiększenie wydajności nie było odczuwalne w codziennym użytkowaniu. Ponadto technika ta wystartowała dopiero wraz z systemem Vista, dla którego komputer musi spełniać określone warunki. Stąd niektóre dyski działają tylko na najnowszych płytach głównych lub przy określonym ustawieniu parametrów BIOS-a, co stwarza poważne przeszkody.

STARA I NOWA TECHNIKA HYBRYDOWA

DYSK TYPU READY DRIVE	DYSK MOMENTUS XT
Bazuje na plikach	Bazuje na blokach
Ograniczona pamięć flash	Nieograniczona pamięć flash
Zależny od systemu Windows	Niezależny od systemu Windows
Nie działa na każdym pecencie	Działa na każdym pecencie

DYSK HYBRYDOWY

Momentus XT składa się z 500-gigabajtowego dysku twardego oraz 4-gigabajtowej pamięci flash.

HDD

Pamięć danych: dysk magnetyczny
Dostęp: mechaniczny

- ➕ korzystny cenowo (ok. 0,32 zł za 1 GB)
- ➕ nieograniczone procesy zapisu
- ➖ wrażliwy na wstrząsy
- ➖ powolny
- ➖ wysokie zużycie prądu
- ➖ wytwarza słyszalny szum w trakcie pracy

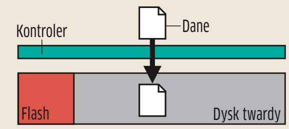
SSD

Pamięć danych: półprzewodnik
Dostęp: elektroniczny

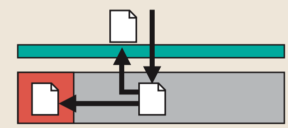
- ➖ drogi (ok. 10,5 zł za 1 GB)
- ➖ ograniczone procesy zapisu
- ➕ odporny na wstrząsy
- ➕ szybki
- ➕ niewielkie zużycie prądu
- ➕ bezszumowy

Tempo dzięki kontroli

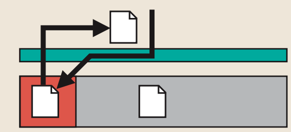
Dysk hybrydowy jest wyposażony w specjalny sterownik sprzętowy, który w celu przyspieszenia dostępu do ważnych plików kopiuje je do pamięci flash.

Zapisywanie: Zapisujące się dane sterownik przekazuje na dysk twardy. SSD jest na tym etapie chroniony przed zapisem.

Dostęp 1. Licznik w sterowniku zlicza dostępy plików. Najpotrzebniejsze pliki są kopiowane na dysk flash.

Dostęp 2. Kiedy użytkownik wywołuje plik ponownie, sterownik przekierowuje zapytanie do szybkiej pamięci flash.

flash może się wypełniać – w zależności od stylu użytkowania – małą liczbą dużych plików lub dużą liczbą małych. Przy wywoływaniu tych aplikacji, dla których nie ma już miejsca w części SSD, dysk hybrydowy pracuje tak jak zwykły dysk twardy, czyli jest równie powolny. Aby konieczność sięgania do HDD utrzymać na poziomie tak niskim jak to tylko możliwe, licznik podlicza wszystkie uruchomienia i automatycznie zastępuje te dane z flasha, które używane są najrzadziej, tymi, z których użytkownik korzysta częściej – pamięć flash dopasowuje się zatem do zachowań użytkownika. Największą różnicę w szybkości użytkownik odczuje jednak w przypadku, gdy pracuje on ciągle z tymi samymi programami i plikami, w związku z czym zmiany w części SSD są potrzebne bardzo rzadko. Użytkownik nie ma wpływu na zawartość komórek pamięci flash, nie może więc np. uzyskać krótkoterminowego przyspieszenia przez przesunięcia większych ilości danych – w codziennym użytkowaniu nie ma jednak takiej potrzeby.

Zapis konwencjonalny

W procesach zapisu dysk hybrydowy nie różni się aż tak bardzo od zwykłego dysku twardego. Sterownik sprzętowy uwalnia od pracy część SSD przeznaczoną tylko do procesów odczytu, a wszystkie nowe dane zapisuje najpierw na HDD (patrz: schemat graficzny powyżej).

O tym, że Momentus XT nawet w porównaniu z innymi dyskami notebookowymi zapisuje ponadprzeciętnie szybko, decydują 32-megabajtowa pamięć cache i dysk twardy o prędkości 7200 obr./minutę. Pamięć flash 4-gigabajtowa może służyć także pamięci pośredniej, ponieważ komórki pamięci – tak jak przy SSD wyższej półki – składają się z układów scalonych SLC (Single Level Cells). W przeciwieństwie do używanych w tańszych dyskach flashowych układów Multi Level Cells są one zarazem szybkie i trwałe.

W nowych dyskach hybrydowych tkwi zatem trochę niewykorzystanego potencjału, a ich nowa generacja pokazuje jednak, w jakim stopniu przewyższają one zwyczajne notebookowe HDD. Również w komputerach stacjonarnych pod względem czasu dostępu dysk hybrydowy bije na głowę 3,5-calową konkurencję. Jednak ich stosowanie nie zawsze się opłaca. Kombinacji złożonej z SSD, oferującego wystarczającą ilość miejsca na system i kilka programów, i dodatkowego HDD na dane dysk hybrydowy nie jest w stanie przebić. Dlatego dla sprzętu najwyższej klasy nie jest on alternatywą. Jednak w przeciętnych pecetach może po pewnym czasie wyprzeć nieznacznie tańsze, lecz o wiele powolniejsze dyski HDD. ■

PORÓWNANIE DYSKÓW TWARDYCH

Test możliwości: dysk hybrydowy przeciwko najlepszym notebookowym SSD i HDD

Szybkość przesyłu przy odczycie

Dysk	Wartość
SSD	243,0 MB/s
HYBRID	83,8 MB/s
HDD	75,8 MB/s

Szybkość przesyłu przy zapisie

Dysk	Wartość
SSD	206,4 MB/s
HYBRID	84,7 MB/s
HDD	72,9 MB/s

Czas dostępu (mniej to lepiej)

Dysk	Wartość
SSD	0,057 ms
HYBRID	5,3 ms
HDD	19,1 ms

Pojemność

Dysk	Wartość
SSD	32 GB
HYBRID	500 GB
HDD	750 GB

- **Intel X25-E** (ok. 2400 zł)
- **Seagate Momentus XT** (ok. 430 zł)
- **WD Scorpio Blue 1 TB** (ok. 500 zł)

7 trybów WINDOWS

Komfortowe, szykowne i superpraktyczne: **Z PAKIETEM 7 POTĘŻNYCH APLIKACJI CHIP-A** otrzymasz Windows perfekcyjnie dopasowany do twoich potrzeb oraz dostęp do wielu zaawansowanych funkcji. JERZY MAJDANIEC

Niewielu użytkowników Windows wie, że ich system skrywa tzw. tryb boski. Temat dyskutowany jest głównie na specjalistycznych forach internetowych, ale możliwości dostarczane dzięki temu trybowi przydadzą się każdemu użytkownikowi systemu Microsoftu. Jest to rodzaj superkontroli nad systemem operacyjnym, która znacznie upraszcza konfigurowanie peceta. Ta ukryta cecha systemu Windows odblokowuje bez mała trzysta funkcji, których wywołanie w tradycyjny sposób byłoby wyjątkowo trudne.

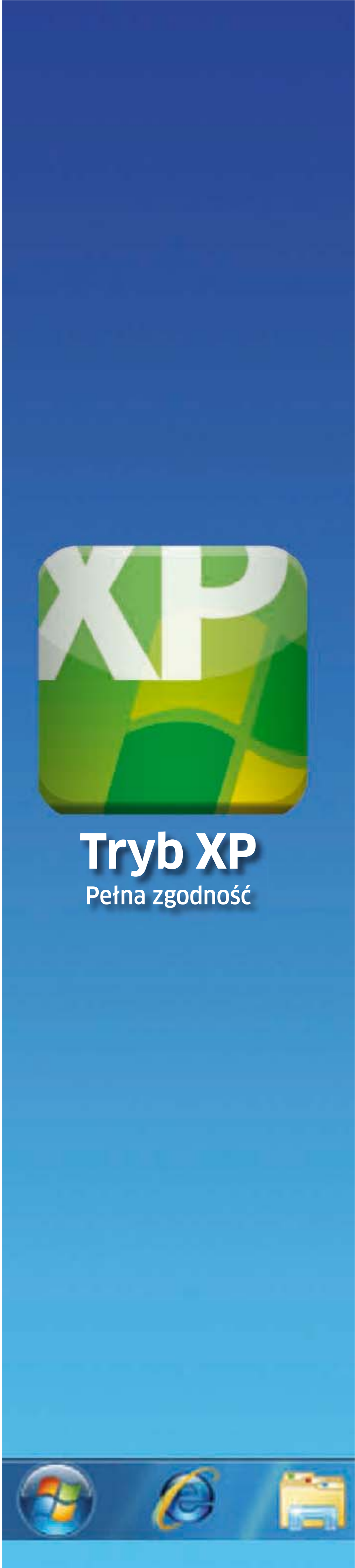
Tryb boski stał się dla nas podstawą do stworzenia mechanizmów, które optymalizują Windows do różnych zastosowań, takich jak praca na notebooku czy anonimowe surfowanie w Sieci. Na płycie zamieszczamy siedem nowatorskich narzędzi wywołujących poszczególne tryby wraz z zestawem funkcji przydatnych w danym trybie. Najbardziej rozbudowana implementacja GodMode jest w Windows 7, ale w ramce wyjaśniamy jak wykorzystać nasze rozwiązania także w Viście i XP.

Tryb boski nie jest aż tak tajemniczy, jak przedstawia się to na forach – do życia powołamy go po zastosowaniu tajnej kombinacji znaków, którą przypiszemy do nowo utworzonego folderu. Schemat kodu jest ściśle ustandaryzowany: heksadecymalny ciąg cyfr w porządku 8-4-4-4-12. Ich układ sugeruje Class_ID – globalny identyfikator klas obiektów w Windows. Tysiące takich liczb można znaleźć np. w Rejestrze, szczególnie w kluczu »HKEY_CLASSES_ROOT\CLSID«. CHIP podchwycił i udoskonalił ten pomysł, zamieszczając na płycie siedem potężnych narzędzi. Za ich pomocą będziemy mogli błyskawicznie przełączać Windows w nowe konfiguracje, np. w tryb stealth, który umożliwia niewidzialne surfowanie, tryb mobilny zapewniający dłuższy czas pracy na bateriach czy tryb power, w którym Windows pracuje wyraźnie szybciej. Z GodMode te odmienne światy powstają całkiem prosto – poprzez skopiowanie określonych funkcji do wybranego folderu.

Siedem aplikacji do Windows

Pakiet siedmiu aplikacji CHIP-a możemy umieścić wprost na Pulpicie – wystarczy rozpakować na nim archiwum z naszej płyty: »Tryby_Win7.zip«. Jeśli nie mamy tam miejsca, jest inny sposób: skopiujemy aplikacje do Ulubionych Windows. W ten sposób uzyskamy dostęp do nich z każdego otwartego okna. W tym celu otwieramy Eksploratora Windows, przechodzimy do archiwum i kopiujemy je do wybranego folderu danych, np. »Moje dokumenty«, a następnie przeciągamy cały katalog lub wybrane tryby na najwyższą pozycję w Okienku nawigacji Eksploratora. Jeśli go nie widać, wybieramy z menu »Organizuj | Układ | Okienko nawigacji«.

Mając Windows 7, możemy również utworzyć dla każdej aplikacji odrębną bibliotekę. W tym celu otwieramy Eksploratora Windows, w Okienku nawigacji klikamy »Biblioteki | Nowa biblioteka«. Nowej →

NA PŁYCIE Narzędzia znajdziesz po wpisaniu kodu: **7APPS**

Tryb Boski
Używamy tajnych funkcji

Tryb Mobilny
Dłużej na bateriach i bezprzewodowo

Tryb Dziecko
Ochrona naszych latorośli

Tryb Stealth
Niewidzialność w Internecie

Tryb Power
Błyskawiczny start i praca

Tryb Porno
Zacieranie śladów

ikonie nadajmy nazwę, np. »Tryb-Boski« i przypisujemy do niej folder »Tryb-Boski« znajdujący się w katalogu, do którego skopiowaliśmy aplikacje z naszej płyty.

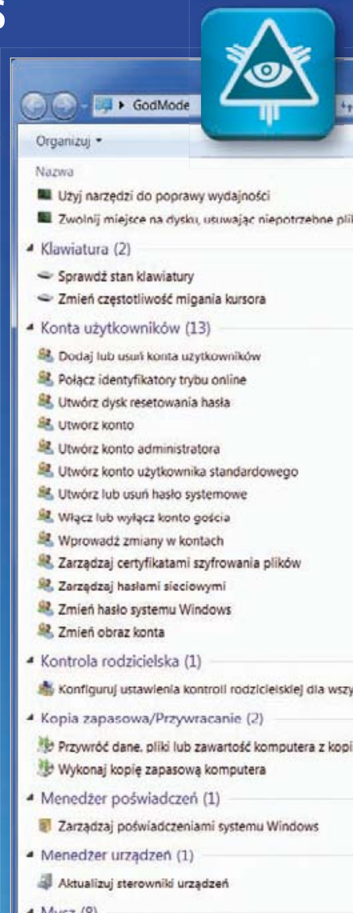
Tryb Boski: Wszystkie funkcje

Ale co nam właściwie daje aplikacja o etykiecie »Tryb-Boski«? Otóż oferuje ona bezpośredni dostęp do wszystkich 267 funkcji sterujących systemem, co pozwala na ominięcie uciążliwych poszukiwań w licznie zagnieżdżonych podmenu, oknach i maskach, jakie występują przy normalnym administrowaniu pecetem.

Po uruchomieniu aplikacji zobaczymy długą, alfabetycznie posortowaną listę. Jeśli np. chcemy wiedzieć, jakie informacje wysłało do Microsoftu debiutujące wraz z Windows 7 Centrum akcji, dwukrotnie klikamy polecenie »Wyświetl zarchiwizowane komunikaty o problemach z komputerem«. Jeśli meldunki mają nie być wysyłane, wybieramy »Zmień ustawienia Centrum akcji | Ustawienia raportowania problemów« i aktywujemy »Nigdy nie szukaj rozwiązań«.

Tryb Dorośli: Więcej pewności

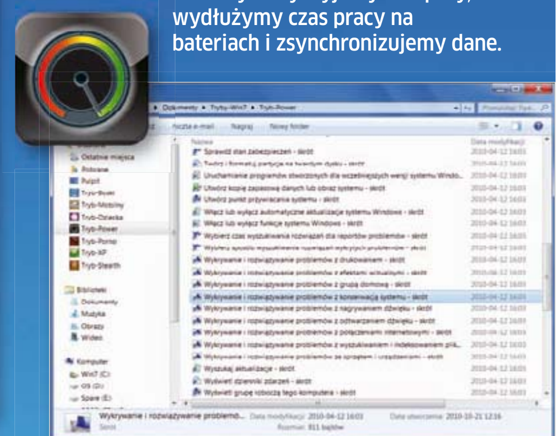
Do tej aplikacji zostały wybrane ściśle określone elementy systemu sterowania – mianowicie te, które są wykorzystywane podczas używania Internet Explorera w trybie InPrivate, czyli przeglądania prywatnego, często nazywanego trybem porno, choć ochrona prywatności przydaje się w wielu różnych sytuacjach. Za pomocą skrótów z katalogu »Tryb-Porno« wyczyścimy historię przeglądania, usuniemy pliki cookie i tymczasowe dane przeglądarki oraz błyskawicznie zmienimy ustawienia bezpieczeństwa. Wybierając »Włącz lub wyłącz blokowanie plików Cookie«, zezwolimy na przechowywanie ciasteczek, których używamy np. do logowania do ulubionych forów internetowych. Ale zdradzieckie ślady na pececie zostawia też wiele innych programów, takich jak Flash Player czy Windows Media Player. By wymazać również i te tropy, użyjemy innego narzędzia z naszej płyty: aplikacji CCleaner. Po instalacji odnajdujemy jej ikonę, klikamy prawym przyciskiem myszy i wybieramy »Utwórz skrót«. Powstały skrót kopiujemy do aplikacji »Tryb-Porno«. Użyjemy go, by wywołać CCleanera, który usunie ślady aktywności popularnych aplikacji na naszym pececie – wystarczy kliknąć w nim przycisk »Uruchom Cleaner«.

SZEROKI WYBÓR W Viście i Windows 7 w trybie Boskim mamy komfortowy dostęp do bez mała trzystu trudno dostępnych funkcji.

DLA NOTEBOOKA W trybie Mobilnym wykryjemy hotspoty, wydłużymy czas pracy na bateriach i zsynchronizujemy dane.

WIĘCEJ MOCY Tryb Power zawiera wszystko, co potrzebne do optymalizacji systemu i rozwiązania problemów z Windows.

Nasze aplikacje działają też w XP i Viście

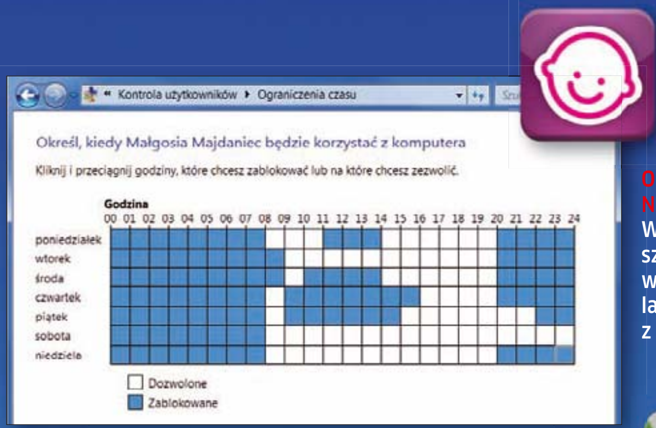
Nasze aplikacje są ograniczone do „Siódemki”. Ale za pomocą małego triku będą dostępne też w starszych wersjach Windows.

XP Tworzymy folder i nazywamy go np. »Apps.{21EC2020-3AEA-1069-A2DD-08002B30309D}«. Podwójne kliknięcie katalogu otwiera listę poleceń. Na ich podstawie możemy łatwo utworzyć aplikacje, takie jak przedstawione w tekście.

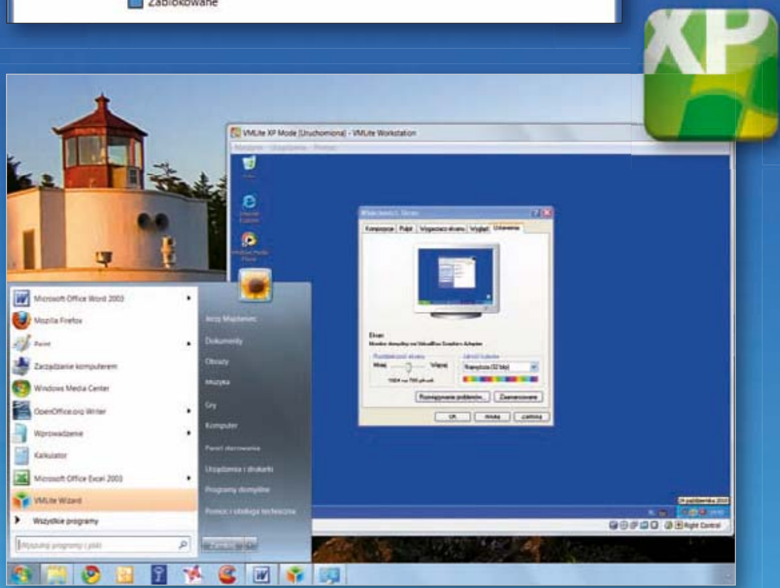
VISTA W wersji 32-bitowej wszystko jest tak samo jak w artykule. Użytkownicy wersji 64-bitowej muszą najpierw założyć folder »Apps.{ED7BA470-8E54-465E-825C-99712043E01C}. Jeśli przy używaniu Eksploratora Windows komputer zawiesza się, nie będziemy mogli posługiwać się opisanymi aplikacjami. To zdarza się u około 60 proc. użytkowników tego systemu. W takim przypadku uruchamiamy Vistę w trybie bezpiecznym. W Pasek wyszukiwania wpisujemy »Uruchom« i dwukrotnie klikamy rezultat. W nowym oknie wpisujemy polecenie »rd /s« i naciskamy klawisz [Tab]. Zatwierdzamy poprzez »OK« – od teraz Eksplorator Windows będzie działał prawidłowo.

Tryb Mobilny: Dłuższa praca

Użytkownicy komputerów przenośnych mogą w tym trybie przedłużyć czas ich pracy na bateriach, synchronizować dane i zarządzać dostępem do innych urządzeń. Jeśli w pobliżu nie ma gniazdka sieciowego, przez »Wybierz plan zasilania« przestawiamy notebooka w tryb »Oszczędzanie energii«. Opcja »Synchronizuj z innymi komputerami, urządzeniami mobilnymi i dyskami internetowymi« uaktualni dane na naszym laptopie. Przy prezentacji PowerPointa przyda się funkcja »Podłącz ekran zewnętrzny«, a przy podpinaniu nieznanej drukarki albo próbie obejrzenia

OCHRONA NAJMŁODSZYCH W trybie Dziecko m.in. szybko określimy, w jakich godzinach nasza latorośl może korzystać z domowego komputera.

OSZCZĘDNOŚĆ PIENIĘDZY Nasz tryb XP nie wymaga ani drogiego Windows 7, ani wirtualizacji sprzętu. Poza tym pracuje z każdą wersją Windows.

zdjęć z podpiętej kamery opcja »Dodaj nowe urządzenie«. Użytkownicy smartfonów z nowym Windows Mobile skorzystają z funkcji »Włącz czujniki lokalizacji i inne«.

Tryb Power: Szybciej i pewniej

Siedemdziesiąt trzy aplety tego trybu przyspieszają system i zwiększają pamięć masową przez usuwanie z dysku śmieci. Do inwentaryzacji wybieramy najpierw »Skorzystaj z narzędzi zwiększających wydajność komputera | Narzędzia zaawansowane«. Otwiera się okno, z którego mamy dostęp do funkcji kontrolnych, takich jak Monitor wydajności. Szczególnie warte przejrzenia są informacje, które są widoczne po uruchomieniu apletu »Generuj raport kondycji systemu«. Jeśli narzędzie wyświetli konflikt sterowników, wystarczy kliknąć ikonę z symbolem błędu, aby zorientować się, co jest nie tak z określonym sterownikiem i podjąć decyzję: zaktualizować go, wymienić czy usunąć.

Tryb power zawiera mnóstwo użytecznych funkcji do tuningu peceta, np. »Sprawdź częstotliwość taktowania procesora«, »Wyświetl rozwiązania problemów« czy »Diagnozuj problemy komputera z pamięcią«. Ponadto możemy zainstalować z naszej płyty Ultimate Windows Tweaker i zintegrować link do niego z trybem power – w ten sposób z jednego miejsca uzyskamy dostęp do więcej niż setki funkcji poprawiających wydajność.

Tryb Dziecko: Ochrona latorośli

W Internecie jest wszystko, niestety, także śmieci. Aby ochronić nasze dzieci przed treściami dla nich niedozwolonymi, klikamy aplikację »Tryb-Dziecko« i najpierw uruchamiamy aplet »Skonfiguruj kontrolę rodzicielską dla dowolnego użytkownika«. W nowym oknie wybieramy konto dziecka albo zakładamy mu nowe, włączamy ochronę rodzicielską i przez »Limity czasu« ustalamy godziny, w których nasza latorośl będzie mogła używać komputera. Opcja »Gry« określa, czy dziecko w ogóle może korzystać z tego rodzaju programów. Możemy też pozwalać mu na uruchamianie gier przeznaczonych tylko dla określonej grupy wiekowej. Istnieje też możliwość zablokowania dostępu do gier i programów uchodzących za brutalne. ➔

Nowość: 16 najważniejszych Class-ID w systemie Windows 7

CHIP odsłania tajemnice najbardziej użytecznych Class-ID. Zastosowanie tych kodów jest zawsze takie samo: tworzymy nowy folder i nazywamy go następująco: »nazwa.{ClassID}.

{ED7BA470-8E54-465E-825C-99712043E01C}
Listing wszystkich, pogrupowanych w kategorie funkcji sterowania systemem.

{00C6D95F-329C-409a-81D7-C46C66EA7F33}
Błyskawiczny dostęp do funkcji »Wprowadź lokalizację domyślną«.

{0142e4d0-fb7a-11dc-ba4a-000ffe7ab428}
Aktywacja albo dezaktywacja zainstalowanych urządzeń biometrycznych.

{025A5937-A6BE-4686-A844-36FE4BEC8B6D}
Umożliwia szybkie przełączanie pomiędzy dostępnymi Planami zasilania.

{05d7b0f4-2121-4eff-bf6b-ed3f69b894d9}
Kontrola wyświetlanych symboli i powiadomień na systemowym Pasku zadań.

{1206F5F1-0569-412C-8FEC-3204630DFB70}
Archiwizuje logi systemu w dzienniku oraz umożliwia automatyczne logowanie.

{15eae92e-f17a-4431-9f28-805e482dafd4}
Coś dla administratorów: instalowanie aplikcji wprost z serwera sieci lokalnej.

{17cd9488-1228-4b2f-88ce-4298e93e0966}
Określa, jakich aplikacji Windows używa jako programów standardowych.

{1D2680C9-0E2A-469d-B787-065558BC7D43}
Natychmiastowy przegląd wszystkich bibliotek dynamicznych (DLL) w systemie.

{1FA9085F-25A2-489B-85D4-86326EEDCD87}
Upraszcza administrowanie wykrytymi sieciami bezprzewodowymi WLAN.

{208D2C60-3AEA-1069-A2D7-08002B30309D}
Oferuje błyskawiczny dostęp do najczęściej używanych funkcji sieciowych.

{20D04FE0-3AEA-1069-A2D8-08002B30309D}
Pokazuje napędy dołączone do systemu wraz z ilością dostępnego na nich miejsca.

{2227A280-3AEA-1069-A2DE-08002B30309D}
Wyświetla zainstalowane urządzenia i drukarki (nowa cecha Windows 7).

241D7C96-F8BF-4F85-B01F-E2B043341A4B}
Do pracy online: tworzy połączenie z Pulpitem i programami w miejscu pracy.

{4026492F-2F69-46B8-B9BF-5654FC07E423}
Funkcja pozwala na włączanie i wyłączanie firewalla zintegrowanego z Windows.

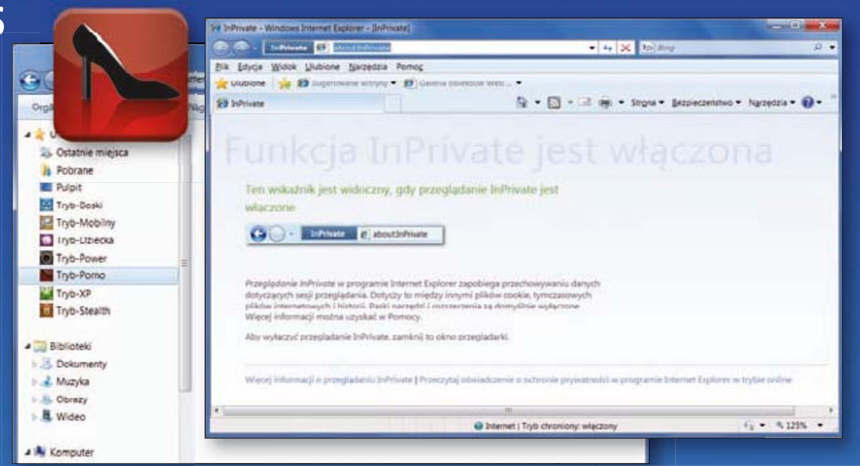
{78F3955E-3B90-4184-BD14-5397C15F1EFC}
Uruchamia zestaw narzędzi systemowych do poprawy wydajności komputera.

Tryb Stealth: Anonimowo w Sieci

Ani służb specjalnych, ani wścibskiego kolegi nie powinno obchodzić, jakie strony odwiedzamy. Tryb stealth chroni naszą prywatność. Najpierw klikamy polecenie »Włącz lub wyłącz konto gościa«. Konto tego typu ma ograniczone prawa dostępu, w związku z tym wirusy będą miały utrudniony dostęp do zasobów naszego peceta. Równie istotne są funkcje »Usuń historię przeglądania«,»Usuń pliki tymczasowe« i »Zmień ustawienia zabezpieczeń«.

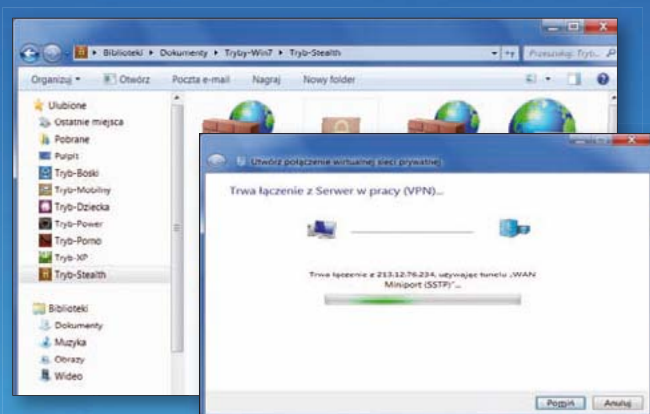
Przed atakiem typu Man-in-the-Middle i podsłuchem połączenia internetowego ochroni nas funkcja »Utwórz połączenie VPN (wirtualnej sieci prywatnej)«. W nowym oknie odznaczamy opcję »Zezwalaj innym osobom na korzystanie z tego połączenia« – inaczej nasza sfera prywatna znów będzie zagrożona. Jeśli nie potrzebujemy wirtualnego sprzęgu VPN w momencie tworzenia go, zaznaczmy także »Nie łącz teraz; tylko skonfiguruj, aby można było połączyć się później«

Tak samo użyteczna jest funkcja »Sprawdź stan Zapory systemy Windows«, jeśli naturalnie używamy tej ostatniej. Jeszcze więcej bezpieczeństwa zapewni pakiet z naszej płyty składający się z narzędzi Tor, Privoxy i Vidalia, który ukrywa nasz prawdziwy adres IP i uniemożliwia szpiegowanie naszych poczynań w Sieci.

SKRYTE PRZYJEMNOŚCI Gdy tzw. tryb porno jest aktywny, możemy surfować bez ograniczeń, ponieważ Internet Explorer automatycznie zaciera ślady naszych wędrówek.

PRECZ SIECIOWYM PODSŁUCHIWACZOM Naszą sferę prywatną ochroni tryb Stealth za pomocą prywatnych sieci wirtualnych (VPN) albo sieci Tor.

NA PŁYCIE

CCleaner ▶ Nieodwracalnie usuwa ślady aktywności programów w Windows i Sieci.

ContextGgod.reg ▶ Skrypt integrujący dostęp do trybu Boskiego z menu kontekstowymi systemów Visty i Windows 7.

GodMode Creator ▶ Grupuje najważniejsze funkcje sterowania systemem w przyjaznym i przejrzystym interfejsie.

Go GodMode ▶ Oferuje aż 50 trybów pracy peceta dla Visty i Windows 7. Tryby te można dowolnie łączyć ze sobą.

Oleviewer ▶ Odnajduje i deszyfruje opisy globalnych klas Windows: Class-ID

Tor & Privoxy & Vidalia ▶ Pakiet trzech narzędzi do anonimowego surfowania.

Tryby-Win7 ▶ Skróty do zaawansowanego sterowania systemem Windows.

Ultimate Windows Tweaker ▶ Narzędzie tuningowe do przyspieszania Windows

VMLite XP Mode ▶ Zapewnia dostęp do wirtualnego środowiska XP w Viście i Win7.

X-Setup Pro ▶ Narzędzie do tuningu, które przez system sterowania oferuje dostęp do prawie 2000 funkcji Windows.

Tryb XP: Uruchom każdy program

Narzędzie »Windows XP Mode« zostało zintegrowane tylko z Windows 7 Ultimate. Ale z zalet tej aplikacji może korzystać też ten, kto nie ma tej drogiej wersji Windows. A to za sprawą opracowanego przez nas trybu XP. Aby go użyć, potrzebne będzie jednak niewielkie przygotowanie. Za bazę posłuży narzędzie z naszej płyty VMLite. Ponadto musimy pobrać oryginalny program »Windows XP Mode« ze stron Microsoftu (goo.gl/9y7v).

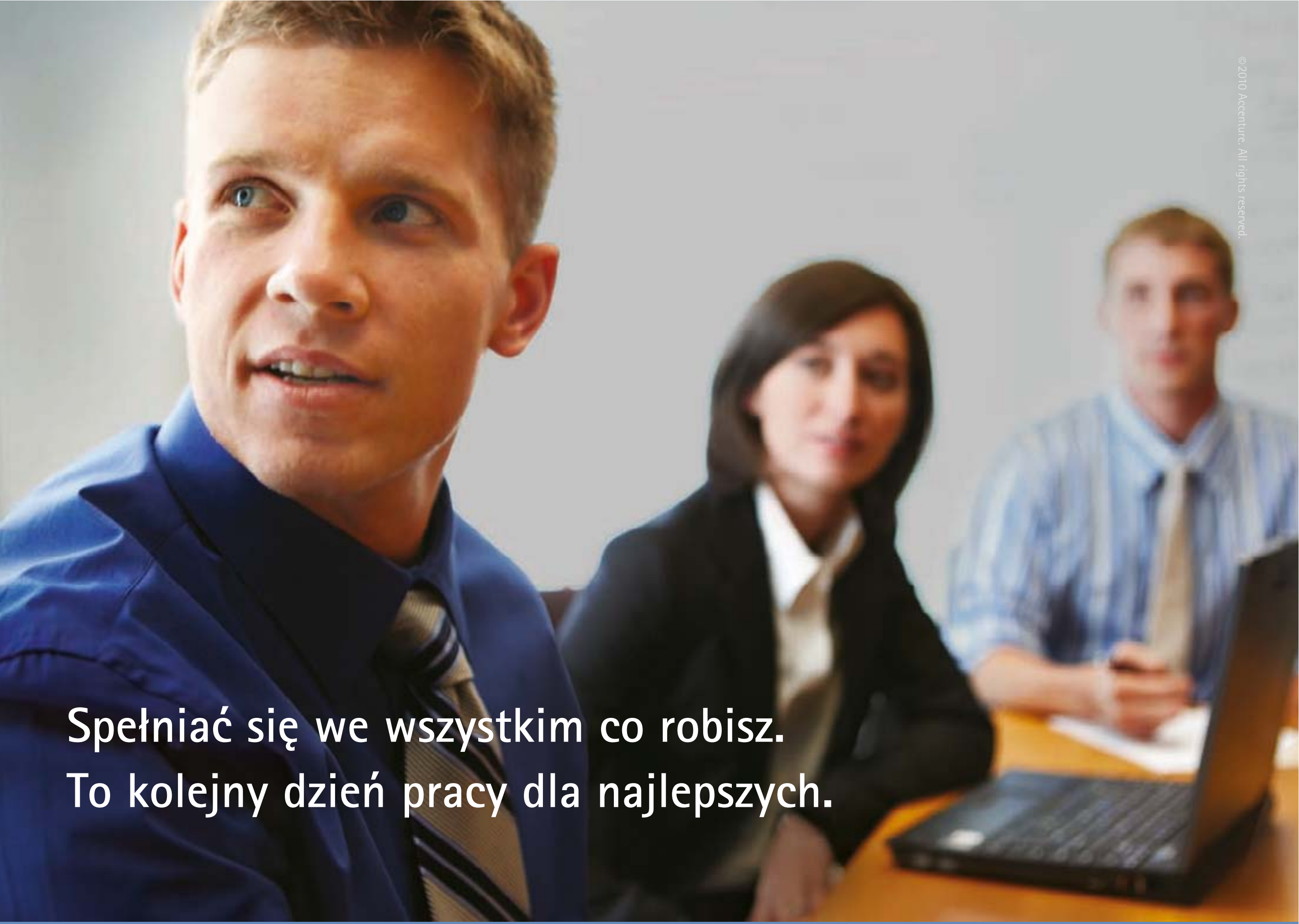
Najpierw instalujemy VMLite. W czasie procesu konfigurowanych jest wiele sterowników, których zmiany musimy zatwierdzać ręcznie. Po uruchomieniu narzędzie pyta o pobrany moduł. Zaznaczamy opcję »Specify the path of the XP Mode package or a virtual disk file« i podajemy ścieżkę do pliku pobranego z Microsoftu »WindowsXPMode_pl-pl«.

W kolejnych krokach tryb XP zostanie zainstalowany i ustawiony do pracy. Środowisko XP będzie zainstalowane na wirtualnym pececie firmy Sun, VirtualBox. Z tego powodu nie będziemy potrzebować wirtualizacji sprzętowej, co byłoby wymagane podczas korzystania tylko z oryginalnego narzędzia Microsoftu. Niezależnie do tego nasze XP działa także w Viście. Gdy konfiguracja dobiegnie końca, Windows XP startuje automatycznie.

Od teraz możemy wywoływać Windows XP przez aplikację CHIP-a »Tryb-XP«. Jeśli dołączyliśmy ją do Ulubionych albo utworzyliśmy dla niej oddzielną bibliotekę, dostęp do trybu XP będzie jeszcze szybszy.

Więcej mocy: Własne rozszerzenia

Większość naszych aplikacji zawiera polecenia systemowe – w przeciwieństwie do nich w katalogu »Tryb-XP« znajduje się tylko pojedynczy skrót do programu. Możemy połączyć te dwie rzeczy i samodzielnie rozbudować wybrany moduł. To działa całkiem prosto: otwieramy go, przeciągamy na okno skrót do pliku EXE i gotowe. W ten sposób możemy też tworzyć własne aplikacje, np. »Tryb-Muzyka«. Wystarczy utworzyć nowy katalog, wybrać jego ikonę, a potem umieścić w nim skróty do odtwarzaczy takich jak Winamp czy VLC i dodać skróty do biblioteki »Muzyka« oraz wybranych paneli sterujących takich jak np. systemowy Mikser audio. ■

Accenture jest globalną firmą świadczącą usługi z zakresu konsultingu, nowoczesnych technologii i outsourcingu. Na rynku polskim jest obecna od 1990 roku. Accenture w Polsce zatrudnia blisko 1 100 wysokiej klasy profesjonalistów, którzy świadczą usługi dla firm z wielu branż, począwszy od bankowości i ubezpieczeń poprzez produkcję i dystrybucję, handel, telekomunikację, a skończywszy na energetyce i zasobach naturalnych.

Wybierz karierę w Accenture!

Consulting

To zespół profesjonalistów specjalizujących się w optymalizacji procesów biznesowych, a także integracji systemów i technologii informatycznych.

Poszukujemy studentów i absolwentów studiów: technicznych (m.in. informatyki, telekomunikacji, elektroniki), nauk ścisłych (m.in. metod ilościowych i systemów informacyjnych, matematyki) oraz ekonomicznych (m.in. finansów i bankowości, ekonomii, zarządzania). Jeśli płynnie posługujesz się językiem angielskim, szukasz ciekawej, zróżnicowanej pracy i jesteś gotowy do częstych podróży – czekamy na Ciebie!

Technology Solutions

Accenture Technology Solutions tworzy zespół ekspertów zajmujących się programowaniem oraz wdrażaniem zaawansowanych technologii informatycznych dla klientów.

Poszukujemy studentów i absolwentów kierunków technicznych (m.in. informatyki, telekomunikacji, elektroniki) z wiedzą w obszarze baz danych, takich jak: Oracle, MS SQL Server, DB2, ze znajomością PL/SQL, SQL, platformy UNIX, serwerów Apache, Jboss, z doświadczeniem z SAS, Microstrategy, a także ze znajomością przynajmniej jednego z języków: C/C++, Java, .NET, Perl, C#. Jeśli jesteś entuzjastą nowoczesnych technologii, ta praca jest dla Ciebie!

Odwiedź stronę kariera.accenture.com

accenture
High performance. Delivered.

• Consulting • Technology • Outsourcing

ODTWARZACZE MULTIMEDIALNE APPLE

Nowe twarze iPodów

Trzeba powiedzieć, że Apple nie zasypia gruszek w popiele. Minął rok i na rynku pojawiły się kolejne generacje kultowych odtwarzaczy iPod. Zmiany są widoczne od razu. Szczupła „szufelka" utyła, a na jej obudowie ponownie zagościło charakterystyczne kółko click wheel z przyciskami sterującymi. Z kolei Nano w zasadzie zostało zredukowane do kwadratowego ekranu. Zmiana wprowadzona w Shuffle ma jedną zaletę – użytkownik nie jest skazany na używanie słuchawek wyposażonych w moduł sterujący. Tymczasem miniaturyzacja Nano oznacza rezygnację z kamery wideo, wbudowanego mikrofonu do robienia notatek głosowych i brak możliwości odtwarzania filmów. Urządzenie jest więc zdecydowanie mniejsze, ale uboższe w funkcje. Nowy wyświetlacz Nano obsługuje za to gesty multitouch. Dla użytkowników przyzwyczajonych do obsługi iPhone'a będzie to wygodne rozwiązanie. Bez zmian pozostały radio FM i krokomierz, który może współpracować z butami Nike, jakkolwiek by to absurdalnie brzmiało.

Największa rewolucja nastąpiła w modelu Touch. Czwarta generacja tego iPoda to w dużym uproszczeniu iPhone 4 pozbawiony funkcji telefonicznych i nawigacji GPS. Za to wciąż wyposażony w rewelacyjny ekran Retinea (jednak bez technologii IPS), dwie kamery FaceTime z funkcją nagrywania 720p oraz wydajny procesor A4 (ale o połowę mniej RAM). W porównaniu do „jabłko-komórki" Touch jest też niewiarygodnie cienki mimo zastosowania ekranu o tej samej przekątnej, co w iPhonie. I jeśli tylko możemy obyć się bez telefonu, ten iPod jest godny uwagi.

ANDRZEJ PAJĄK

ODTWARZACZE MULTIMEDIALNE

IPOD

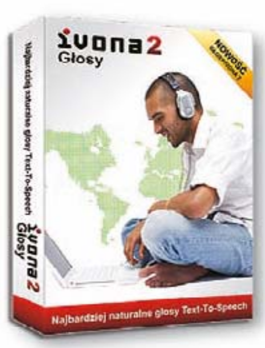
CENA:
Shuffle (2 GB): ok. 220 zł
Nano (8 GB): ok. 680 zł
Touch (8 GB): ok. 1000 zł

Dostawca: www.apple.com

▶ **Podsumowanie** Czwarta generacja „szufelki" chyba straciła swój dotychczasowy urok. Nowe Nano również budzi mieszane uczucia – jest mniejsze, ma nowoczesny ekran, ale brak odtwarzania filmów. A iPod Touch w dalszym ciągu jest świetnym odtwarzaczem, lecz czy nie lepiej wybrać iPhone'a?

SYNTEZATOR MOWY IVONA 2

Polak potrafi mówić

Ta aplikacja to kolejny dowód na to, że w Polsce możliwa jest kariera od pucybuta do milionera. Autorzy IVONY konsekwentnie pracowali nad pomysłem i ostatecznie doszli do perfekcji. Ich syntezator mowy zbierał z początku mało pochlebne opinie. Naśmiewano się ze skrzeczącego, syntetycznego głosu, zapominając, że na analogicznym poziomie znajdowała się wówczas większość syntezatorów mowy. Dziś nikt nie może powiedzieć złego słowa o IVONIE. Program ten wykorzystywany jest w szkołach, przez osoby niedowidzące i niewidome, jak również w roli lektora w telewizjach. Najnowsza odsłona aplikacji nie pozostawia wątpliwości – mamy do czynienia z jednym z najlepszych na świecie produktów w swojej klasie.

IVONA 2 to narzędzie bardzo rozbudowane w porównaniu do poprzedniczki. Zaskakuje jakość głosów – praktycznie nie słychać syntetycznego brzmienia. Każdy z dostępnych polskich głosów czyta tekst płynnie, dobrze go akcentując. Niedoświadczone ucho z trudem wychwyci komputerowe brzmienie. Spośród dostępnych głosów trzy angielskie (w tym jeden amerykański) i trzy polskie (damskie i męskie) są spokojne, brzmią profesjonalnie. Dobrze zrealizowane głosy nie decydują o jakości programu. Rewolucja nastąpiła w panelu administracyjnym aplikacji. Korzystając z niego, możemy wczytać dowolny dokument, poczynając od plików tekstowych, poprzez dokumenty HTML i arkusze kalkulacyjne. Aplikacja może odczytać je samodzielnie lub przekształcić w pliki MP3. Z poziomu interfejsu możemy również uzyskać dostęp do kanałów RSS, poczty elektronicznej oraz kalendarza. IVONA podczas instalacji integruje się z przeglądarkami Internet Explorer i Firefox oraz komunikatorem Skype.

STANISŁAW PALUCH

▶ **Podsumowanie** Dobra jakość dźwięku, bogata funkcjonalność.

SYNTEZA MOWY

IVONA 2

CENA: ok. 370 zł

Język: polski
System: Windows XP/Vista/7
Dostawca: ivona.com

OKI
PRINTING SOLUTIONS

Seria C500 – drukarki kolorowe z charakterem

Na całym świecie głośno o serii drukarek C500; pracownicy biur są zachwyceni elastycznością, niezawodnością, wysoką prędkością oraz oszczędnością energii tego modelu. Dzięki cyfrowej technologii LED i tonerowi HD Color, urządzenia serii C500 tworzą wydruki o wyjątkowej jakości oraz ostrości przy zmniejszonym zużyciu energii.

Niskie koszty pracy, niewielkie rozmiary oraz funkcja drukowania dwustronnego w standardzie sprawiają, że drukarki serii C500 są idealnymi urządzeniami nabiurkowymi dla firm, które szukają niedrogich, kolorowych wydruków wysokiej jakości, a także urządzeń stworzonych z dbałością o środowisko. A to wszystko z gwarancją na 3 lata.

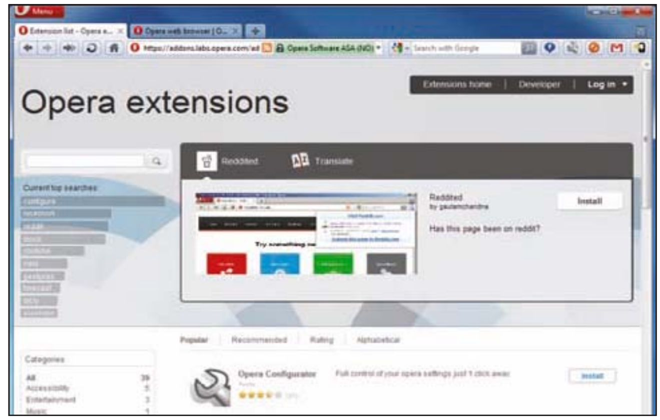
Wejdź na **www.oki.pl**

PO REJESTRACJI NA 3 LATA GWARANCJI www.oki.com.pl/gwarancja

HD High Definition Color

PRZEGLĄDARKA OPERA 11 ALPHA

Rozszerzenia w Operze

OPERA 11 ALPHA Rozszerzenia instalujemy przez specjalną stronę. Po zainstalowaniu są one widoczne jako ikony w górnym prawym rogu przeglądarki.

Podziękujmy firmie Google! Za co? Za Chrome'a. Programiści pracujący nad tym projektem udowodnili Microsoftowi, Mozilli i Operze, że w przeglądarkach stron internetowych można jeszcze dużo poprawić. Firmy te szybko wyciągnęły wnioski z obecności Chrome'a na rynku i zaczęły intensywnie usprawniać swoje produkty.

Piekło zamarzło – Opera dostała możliwość instalacji rozszerzeń! To funkcja, której wręcz brzydzili się zagorzali fani tej aplikacji, tłumacząc, że przecież ten program ma w sobie wszystko. Programiści Opera Software doszli jednak do innych wniosków. Z pewnością pomógł im w tym fakt, że rozszerzenia pojawiły się w Chrome, Internet Explorerze, a nawet Safari. Nie było ich tylko w Operze

Rozszerzenia zostały wykonane w dosyć standardowy sposób. Do zakładki Menu została dodana opcja Manage Extensions. Po jej kliknięciu wyświetlą się zainstalowane dodatki. Klikając Get more extensions, zostaniemy przeniesieni do strony internetowej Opery, gdzie znajduje się katalog dodatków do przeglądarki. Widać wielką inspirację Google Chrome, zainstalowane rozszerzenia są bowiem widoczne w postaci małych ikon widocznych w prawym górnym rogu przeglądarki. Niestety, katalog rozszerzeń wygląda, jakby był pisany na kolanie, a samych rozszerzeń jest niewiele. W wersji alpha można to jednak wybaczyć.

Usprawniono także silnik przeglądarki. Ma być więc szybciej. Postanowiliśmy to sprawdzić i jak wykazały testy za pomocą Futuremark Peacekeeper wydajność wzrosła o ok. 10 proc. Nie jest to dużo, ale z pewnością ta sytuacja się zmieni, gdy Opera 11 zostanie wydana oficjalnie.

PIOTR LISOWSKI

	Opera 11	Opera 10	Chrome 8	Firefox 4.0 b8pre
SunSpider	356 ms	362 ms	340 ms	393 ms
V8 Benchmark v6	3971 pkt	3946 pkt	5417 pkt	2936 pkt
Peacekeeper	9010 pkt	8373 pkt	7913 pkt	4587 pkt
GUIMark2 (Vector Charting)	30,4 fps	31,4 fps	8,1 fps	5 fps

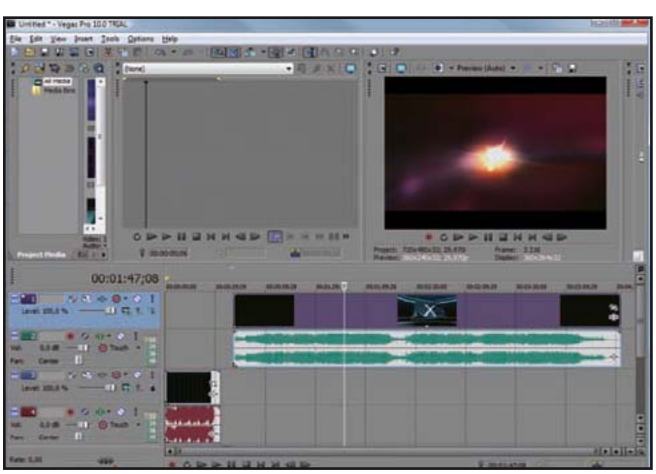
▶ **Podsumowanie** Twórcy Opery w końcu zrozumieli, że bez rozszerzeń wiele nie ugrają. Aplikacja już teraz jest bardzo szybka i można ją stawiać na równi z Google Chrome. Jeżeli baza rozszerzeń będzie duża, Microsoft, Google i Mozilla mogą mieć problemy.

EDYTOR FILMÓW SONY VEGAS PRO 10

Sony 3D

Podstawową zmianą, którą wprowadzono w najnowszej edycji Vegas Pro 10 jest pełne wsparcie dla technologii 3D. Vegas Pro wyposażono w narzędzia, które pozwalają na edycję stereoskopową. Co ważne, opcje programu wykluczają konieczność stosowania jakichkolwiek innych aplikacji i specjalizowanych monitorów. Dzieje się tak za sprawą wykorzystania anaglifów. Dzięki temu podgląd obrazu zapisanego w najnowszej technologii 3D TV jest możliwy na zwykłym monitorze, z wykorzystaniem bardzo tanich okularów z filtrami kolorów.

Kolejną nowością jest możliwość podglądu i edycji napisów w oknach podglądu obrazu. Dzięki temu unikamy sytuacji, w której przycięcie obrazu likwidowało napisy niewidoczne podczas edycji wideo. Co istotne, Vegas Pro 10 oferuje wsparcie dla napisów HD-SDI. Opcje edycji obrazu rozbudowano o funkcję podglądu ujęć z kilku kamer. Poprawiona została obsługa wideo w standardzie DSLR, dodano grupowanie ścieżek, stabilizację obrazu niezależną od systemów wbudowanych w kamery.

Dział z opcjami audio już w poprzedniej wersji był bliski ideału. Warto jednak podkreślić, że z edytora korzystają często osoby związane jedynie z udźwiękowieniem filmów. W cenie zbliżonej do Sony Vegas Pro 10 trudno bowiem znaleźć równie wydajny mikser audio oferujący podobną jakość materiału wyjściowego. W nowej edycji programu Sony Vegas Pro 10 dodano przypisywanie efektów dźwiękowych do zdarzeń wideo, wskaźniki wysterowania i nowe magistrale pozwalające na nagrywanie, miksowanie i monitorowanie dźwięku pochodzącego z urządzeń zewnętrznych. Wraz z programem instalowane są enkodery Sony Dolby Digital AC-3 oraz Dolby Digital AC-3. Wśród udogodnień warto wyróżnić nowy sposób zarządzania wtyczkami oparty na standardzie Open Effects Association oraz obsługę kart HD-SDI i kamer Sony NXCAM.

STANISŁAW PALUCH

EDYTORY FILMÓW
SONY VEGAS PRO 10
CENA: ok. 2600 zł

Język: angielski
System: Windows XP/Vista/7
Dostawca: www.kskd.pl

▶ **Podsumowanie** Doskonały edytor wideo dla profesjonalistów za rozsądne pieniądze.

Darmowe rozmowy na zawsze...
Teraz to możliwe!
easyCALL to darmowe rozmowy w sieci
brak abonamentu
rozmowy na tel. stacjonarne od 6 groszy za minutę
darmowe rozmowy dla Twoich znajomych
rozmowy przez komórkę za grosze
wysyłanie faksów z komputera
odbieranie faksów na e-mail
Przechodząc do nas możesz zachować dotychczasowy numer telefonu
PROMOCJA!
Teraz w promocji dostajesz
100 minut gratis!
HandyTone 486
Cena: 189zł
119zł
Linksys PAP2T
Cena: 219zł
195zł
BudgeTone 200
Cena: 229zł
199zł
easyCALL
przyjazna telefonia internetowa
Telefon w sieci easyCALL wybrało już ponad 200000 klientów!
tylko u nas
wszystkie strefy numeracyjne
ZOBACZ WIĘCEJ NA: www.easycall.pl
ekotel
www.ekotel.pl
oszczędzaj
na abonamencie TP !

NOWE RADEONY HD 6580 I 6870

Mniej mocy, więcej Mocy

Ledwie Nvidia zdołała odpowiedzieć na Radeona 5750 i 5770, prezentując układ GeForce GTX 460, a już AMD przedstawia kolejne, jeszcze szybsze i bardziej energooszczędne Radeony HD 6850 i 6870.

GRZEGORZ GLONEK

Pierwszy raz o strategii AMD „The Sweet Spot Strategy” usłyszeliśmy wraz z premierą Radeona HD 3000 w listopadzie 2007 r. Oznacza ona, że firma, wprowadzając nowe produkty na rynek, zaczyna najpierw od tych ze średniej półki cenowej, czyli tej, z której korzysta największa grupa odbiorców, a następnie udostępniane są produkty coraz wydajniejsze, aż do dwurdzeniowych high-endów. Nadszedł czas na zademonstrowanie nowych układów AMD należących do serii Radeon HD 6000

Pierwszymi opisywanymi przez nas kartami są Radeony HD 6850 oraz HD 6870. Zostały one wyposażone w rdzenie o kodowej nazwie Barts. Wkrótce mają pojawić się wydajniejsze Caymany (HD 6900) oraz high-endowe Antillesy (HD 6990). Wbrew pozorom nowe układy nie są następcami modeli Radeon HD 5850 i 5870, lecz tańszych HD 5750 i 5770.

Podstawową zaletą nowych układów jest zmniejszenie wielkości GPU, co automatycznie wpłynęło nie tylko na mniejsze zużycie energii, ale również na obniżenie kosztów produkcji, a więc i ceny. Zwiększono liczba procesorów (z 720 w 5750 do 960), a liczba jednostek ROP została podwojona i wynosi 32. Podwojono również szerokość szyny danych i ostatecznie wynosi 256 bitów. Wydajniejszy Radeon ma 1120 procesorów (o 320 więcej). W obu testowanych kartach był 1 GB pamięci GDDR5. Pracowała on z efektywną częstotliwością 4000 i 4200 MHz odpowiednio dla Radeona HD 6850 oraz HD 6870. Obie karty różnią się też pod względem szybkości rdzeni. W szybszym do dyspozycji dostajemy zegar 900 MHz, natomiast wolniejszy pracuje z 775 MHz.

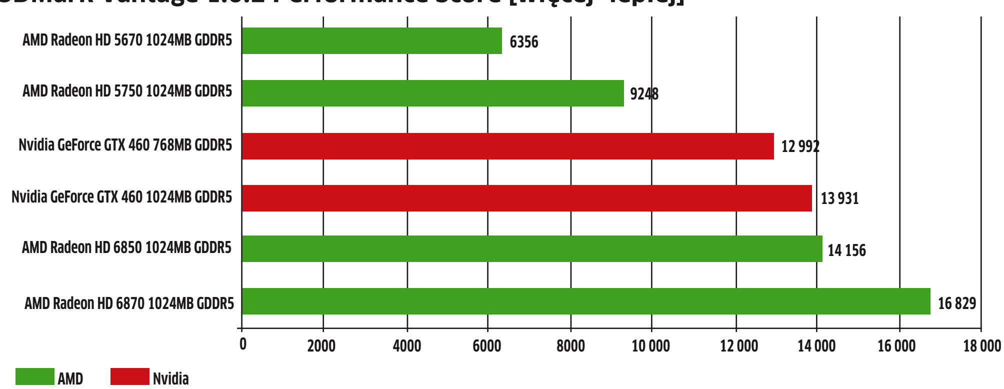
Zmieniono również komponenty zewnętrzne. W obu Radeonach zastosowano najnowsze złącza HDMI 1.4a oraz dodano oficjalną obsługę obrazu 3D. Odświeżono złącza DisplayPort do wersji 1.2, dzięki czemu możliwa jest obsługa do sześciu monitorów jednocześnie.

W trakcie testów w naszym laboratorium Radeon HD 6850 w większości benchmarków plasował się między kartami GeForce GTX 460 wyposażonymi w 1024 i 768 MB pamięci. Pozytywnym zaskoczeniem okazała się natomiast wydajność Radeona HD 6870, który zarówno w syntetycznych 3DMarkach, jak i grach nie odstępował droższego Radeona HD 5870 na krok.

Pisząc o kartach graficznych, nie sposób zapomnieć o ich cenie, gdyż to właśnie ona jest kolejnym po wydajności parametrem, na który najczęściej zwracamy uwagę. W dniu premiery ceny referencyjnych modeli kart powinny wynosić ok. 675 zł w przypadku Radeona HD 6850 oraz 885 zł za HD 6870. Konkurencyjne GeForce GTX 460 1024 MB kosztuje ok. 775 zł, natomiast Radeon HD 5870 to wydatek rzędu 1300 zł.

	Pobór prądu platformy (idle) [W] [mniej=lepiej]	3DMark Vantage (1.0.2) Performance Score [więcej=lepiej]	3DMark Vantage (1.0.2) Extreme Score [więcej=lepiej]	Resident Evil 5 (DirectX 10) [2560x1600; AAx8] (fps) [więcej=lepiej]	Pobór prądu platformy (3D gaming) [W] [mniej=lepiej]
AMD Radeon HD 6870 1024MB GDDR5	105	16 829	7585	56,8	323
AMD Radeon HD 6850 1024MB GDDR5	88	14 156	6120	49,4	265
Nvidia GeForce GTX 460 1024MB GDDR5	104	13 931	6542	39,1	315
Nvidia GeForce GTX 460 768MB GDDR5	103	12 992	6015	35,3	293
AMD Radeon HD 5750 1024MB GDDR5	94	9248	3731	27,4	183
AMD Radeon HD 5670 1024MB GDDR5	87	6356	2350	18,4	178

3DMark Vantage 1.0.2 Performance Score [więcej=lepiej]

▶ **Podsumowanie** AMD udało się zrobić szybsze, tańsze i bardziej energooszczędne karty. Czekamy na jeszcze wydajniejsze modele i ruch konkurencji.

MIEJSCE 32 POWER
46 ECONO

DRUKARKI ATRAMENTOWE WIELOFUNKCYJNE

HP PHOTOSMART WIRELESS B110A

OCENA

CENA: 350 zł

INFO: hp.pl

DANE TECHNICZNE

Maks. rozdzielczość: **4800×1200 dpi** | Maks. szybkość druku (cz.-b./kolor): **32/30 str./min** | Standardowy zestaw kolorów: **CMYK** | Osobne zasobniki z atramentem: **tak** | Złącze USB/sieciowe/do komunikacji z aparatem: **tak/nie/nie** | Czytniki kart pamięci: **tak** | Regulacja czasu schnięcia tuszu: **tak** | System: **Windows XP/Vista/7, Mac OS X** | Gwarancja: **12 miesięcy**

DRUKOWANIE Z EMAILA B110a nie różni się pod względem parametrów od poprzedniczki. Jest nieco szybsza, ale wyniki pomiarów różnią się nieznacznie. Urządzenie współpracuje z siecią bezprzewodową „n". Nowa drukarka HP może się poszczycić usługą ePrint pozwalającą na wydruk dokumentów z dowolnego miejsca na świecie – wystarczy do drukarki wysłać email. Jeśli urządzenie zostało podłączone do sieci WLAN, odbierze wiadomośćiwydrukujewrazzzałącznikami. Nawet jeśli nie posiadamy zainstalowanego pakietu MS Office, pliki Worda, Excela, PowerPointa oraz dokumenty tekstowe i dokumenty PDF zostaną wydrukowane. Otrzymamy także email potwierdzający wydruk. Możemy zablokować możliwość drukowania emaili, dodając drukarkę do zarejestrowanego konta na stronie HP i określając listę dozwolonych nadawców. Moduł sieci bezprzewodowej pozwala korzystać z aplikacji internetowych – możemy np. wydrukować kolorowanki dla dzieci, sudoku, listę zakupów, kalendarz oraz najnowsze wiadomości z gazet. Drukarka HP oferuje innowacyjne opcje i dobrą jakość druku (szczególnie zdjęć).

ROBERT DUTKIEWICZ

PODSUMOWANIE

\+ Szybki, dobrej jakości wydruk, złącza kart pamięci, drukowanie emaili z Sieci, możliwość korzystania z różnych aplikacji przez Internet, Wi-Fi N.

– Mały odbiornik wydruków.

ALTERNATYWA

Epson Stylus SX515W
CENA: 345 zł

Lexmark Intuition S505
CENA: 360 zł

MIEJSCE 24 POWER
30 ECONO

DRUKARKI LASEROWE MONOCHROMATYCZNE

CANON I-SENSYS LBP6300DN

OCENA

CENA: 650 zł

INFO: canon.pl

DANE TECHNICZNE

Maks. szybkość druku: **30 str./min** | Maks. rozdz. fiz./interpolowana: **600×600/2400×600 dpi** | Maks. obciążenie miesięczne: **25 000 stron** | Pojemność podajników papieru (standard/maks.): **300/800 arkuszy** | Wielkość pamięci (standard/maks.): **16/16 MB** | Deklarowany czas wydruku pierwszej strony: **6 s** | Interfejsy: **USB 2.0, Fast Ethernet** | Gwarancja: **12 miesięcy**

WYDAJNA i-SENSYS LBP6300dn wyróżnia się wysoką szybkością druku oraz krótkim czasem wydruku pierwszej strony. Wydrukowanie 10-stronicowego dokumentu PDF trwało jedynie 24,5 s, a na wydruk jednej strony z grafiką trzeba było czekać 6,5 s. W trybie najwyższej jakości na jednolitych powierzchniach nie widać żadnych zakłóceń, a cienkie linie są wyraźnie widoczne. Można dostrzec pewne postrzępienie niewielkich czcionek. Wymiary drukarki są przeciętne, po rozłożeniu podajnika głębokość sięga 60 cm. Waga (z materiałami eksploatacyjnymi) – 11,8 kg. Na panelu znajduje się tylko jeden przycisk umożliwiający anulowanie wydruku. Nie ma wyświetlacza. W łatwo dostępnym miejscu, na bocznej ściance znajduje się wyłącznik, który całkowicie odcina dopływ prądu. W trybie uśpienia drukarka jest bezgłośna, pobiera 6,5 W., Drukarkę wyposażono w kasetę na 250 arkuszy papieru oraz podajnik ręczny na 50 arkuszy. Można dokupić drugą kasetę o pojemności 500 kartek. Odbiornik mieści 150 arkuszy. Koszty druku są wysokie, nawet przy użyciu tonerów o podwyższonej wydajności (6400 stron). Standardowy toner umożliwia wydrukowanie ok. 2100 stron.

MAREK GRZYBOWSKI

PODSUMOWANIE

\+ Wysoka szybkość druku, wbudowany dupleks, drukarka bezgłośna w trybie uśpienia.

– Wysoki poziom hałasu podczas drukowania, brak wyświetlacza, wysokie koszty druku.

ALTERNATYWA

Lexmark E260dn
CENA: 755 zł

Xerox Phaser 3250DN
CENA: 610 zł

MIEJSCE 3 POWER 33 ECONO

DYSKI TWARDE 3,5" WEWNĘTRZNE

SAMSUNG SPINPOINT F4 HD322GJ 320 GB

OCENA

CENA: 145 zł INFO: www.samsung.pl

DANE TECHNICZNE

Pojemność deklarowana: **320 GB** | Pojemność zmierzona: **298 GB** | Prędkość obrotowa talerzy: **7200 obr./min** | Bufor: **16 MB** | Interfejs: **SATA 3,0 Gb/s** | Gwarancja: **36 miesięcy**

SZYBKI JAK VELOCIRAPTOR 3,5-calowy dysk Samsunga podczas testów wykazał się szybkościami transferów większymi od VelociRaptora, którego talerze wirują z prędkością 10 000 obr./min. Średni transfer podczas odczytu i zapisu danych wyniósł 125,1 MB/s i 124,4 MB/s. Maksymalnie dane były przesyłane z szybkością 158,4 MB/s. To najlepsze wyniki wśród dysków magnetycznych o prędkości 7200 obr./min. Czas dostępu, 13,4 ms, należy do najkrótszych w tej kategorii, choć VelociRaptory nie oddają pola (7 ms).

Temperatura, jaką dysk twardy osiągał po 30 minutach pracy, nie jest wysoka – metalowa kaseta nagrzała się do 48°C. HD322 GJ nie pracuje głośno. Jest cichszy od najszybszych modeli WD, ale głośniejszy od dysków Seagate. Generuje maksymalny hałas podczas odczytu – tylko 34,3 dB (1,7 sona). Samsung zużywa bardzo mało energii. Średnio potrzebuje zaledwie 4 W, czyli mniej niż energooszczędny model Barracuda LP (4,3 W), która pracuje z szybkością 5900 obr./min.

Dyski HD322 GJ z powodzeniem można wykorzystać do budowy szybkich macierzy RAID 0 i 5, zachęca do tego niewygórowana cena nośników.

ARKADIUSZ URIASZ

PODSUMOWANIE

+ Duża szybkość transferu danych i bardzo małe zużycie energii.

– Przeciętna wydajność w symulacjach mierzących szybkość dysku podczas pracy z systemem operacyjnym i aplikacjami.

ALTERNATYWA

Seagate Barracuda LP ST3500412AS 500 GB
CENA: 155 zł

Western Digital Caviar Black WD1002FAEX 1 TB
CENA: 325 zł

MIEJSCE 11 POWER 24 ECONO

KARTY GRAFICZNE PCI-E

GIGABYTE RADEON HD 5870 SUPER OC

OCENA

CENA: 1810 zł INFO: www.gigabyte.pl

DANE TECHNICZNE

Układ graficzny: **Radeon HD 5870** | Zunifikowane procesory graficzne: **1600** | Częstotliwość taktowania rdzenia/pamięci: **950 MHz/5000 MHz** | Pojemność pamięci: **1024 MB GDDR5** | Czas dostępu do pamięci: **0,4 ns** | Szerokość interfejsu pamięci: **256 bitów** | Liczba złączy D-Sub/DVI: **0/2** | Gwarancja: **24 miesiące**

MOCNO PODKRĘCONY Gigabyte Radeon HD 5870 Super Overclock ma rdzeń pracujący z częstotliwością 950 MHz. Dotychczas topowe karty oferowały częstotliwości rzędu 900 MHz. Kości pamięci zyskały dodatkowych 200 MHz względem modeli referencyjnych (5000 MHz). Dzięki takim wartościom karta Gigabyte działa o ok. 9 proc. szybciej niż konstrukcja referencyjna. Jej wadą jest pojemność pamięci. Asus Matrix 5870 Platinum, wyposażony w 2 GB GDDR5, okazał się wydajniejszy mimo niższego taktowania rdzenia i pamięci.

Aby schłodzić gorące podzespoły, zdecydowano się na pokaźny radiator współpracujący z czterem miedzianymi rurkami heat-pipe oraz dwoma wentylatorami. Dzięki takiemu układowi chłodzenia karta pracuje z temperaturą 33 stopni w trybie 2D oraz 76 stopni podczas grania. Niskie temperatury zostały uzyskane również dzięki wysokiej prędkości obrotowej wentylatorów, co przekłada się na głośną pracę. Karta w trybie 2D i 3D generowała hałas na poziomie 46–48 dB.

Wadą produktu Gigabyte'a jest wysoka cena oraz problemy ze stabilnością pracy. W testowanym egzemplarzu występowały one w rozdzielczości 2560×1600 przy włączonym wygładzaniu.

GRZEGORZ GLONEK

PODSUMOWANIE

+ Wysokie taktowanie przekładające się bezpośrednio na osiągi.

– Wysoka cena, tylko 1 GB RAM.

ALTERNATYWA

HIS Radeon HD 5870 TurboX 1024 MB GDDR5
CENA: 1640 zł

Zotac GeForce GTX 470 AMP! Edition 1280 MB GDDR5
CENA: 1560 zł

NAWIGACJA GPS Z MAPĄ POLSKI

ARISTO VOYAGER S500I AM PL

OCENA

CENA: 535 zł

INFO: www.aristo.pl

DANE TECHNICZNE:
Przekątna wyświetlacza: **5 cali** | Rozdzielczość wyświetlacza: **480×272 piks** | Procesor: **468 MHz** | Obsługa telefonu: **tak** | Nadajnik FM: **nie** | Waga: **160 g** | Złącze kart pamięci: **tak, miniSD** | Gwarancja: **24 miesiące**

PIĘCIOCALOWY PILOT Aristo Voyager S500i to pokaźna nawigacja dostępna z mapą Europy lub Polski. Testowany w naszym laboratorium model miał zainstalowaną AutoMapę XL (Polska). Na uwagę, obok mapy o dużej dokładności, zasługuje odświeżony i uproszczony interfejs. Mimo wszystko w AutoMapie jest jeszcze wiele do poprawienia. Zwiększyła się liczba miejscowości, w których widać trójwymiarowe odwzorowanie budynków. Za mapy nawigacja otrzymuje od nas bardzo wysoką notę – 98 na 100 pkt.

Aristo Voyager S500i współpracuje z AutoMapa Traffic i udostępnia nową funkcję – DUN (Dial-Up Networking), która umożliwia ominięcie korków. Aby z niej skorzystać, trzeba połączyć telefon z nawigacją przez Bluetooth. Możemy również surfować w Internecie. Nawigacja ma zainstalowaną przeglądarkę, mamy również możliwość oglądania zdjęć, czytania e-booków oraz zabawy w kilka prostych gier.

Urządzenie jest lekkie i cienkie (niecałe 13 mm grubości). Łatwo zabrać je do kieszeni. Wyłączona nawigacja uruchamia się długo. Czas przeliczania trasy na tle konkurencji wypada przyzwoicie.

ROBERT DUTKIEWICZ

PODSUMOWANIE

+ Dobra mapa Polski, pięciocalowy ekran, przeglądarka zdjęć i czytnik e-booków, funkcja DUN.

– Długi czas uruchomienia urządzenia po wyłączeniu.

ALTERNATYWA

Blow GPS50YBT AM PL
CENA: 500 zł

Prestigio GeoVision 5120
CENA: 315 zł

NOTEBOOKI

ACER ASPIRE 5745PG-5464G32MNKS

OCENA

CENA: 4000 zł

INFO: www.acer.pl

DANE TECHNICZNE
Procesor: **Intel Core i5-460M (2,53 GHz)** | Pamięć RAM: **4096 MB** | Pojemność dysku twardego: **320 GB** | Wyświetlacz (rozdzielczość): **15,6 cala (1366×768 pikseli)** | Układ graficzny: **Intel GMA HD + Nvidia GeForce GT 420M** | Karty sieciowe: **1000 Mb/s, 802.11n** | Czas pracy (odtwarzanie filmu/oszczędzanie energii): **177/405 min** | Waga: **2667 g** | Gwarancja: **24 miesiące**

CZUŁY NA DOTYK Hybrydowy układ graficzny z technologią Nvidia Optimus składa się z karty Intel GMA HD zintegrowanej z procesorem oraz GPU Nvidia GeForce GT 420M (obsługuje DirectX 11). Takie rozwiązanie zapewnia dobrą wydajność i długi czas pracy na baterii. Podczas testów bateria podtrzymywała zasilanie przez ok. 3 godziny oglądania filmu z DVD oraz pozwoliła na niemal 7 godzin pracy w trybie oszczędzania energii.

Obraz jest wyświetlany na 15,6-calowej, błyszczącej matrycy. Jest to ekran dotykowy, który można obsługiwać kilkoma palcami jednocześnie. Obudowę komputera wykonano z kilku rodzajów materiału. Na pokrywie zastosowano błyszczące tworzywo sztuczne, na którym widać odciski palców. Po otwarciu komputera dostrzeżemy dużą i wygodną klawiaturę wyspową z płaskimi klawiszami.

Mimo wydajnego procesora i karty graficznej komputer pracuje cicho. Przy maksymalnym obciążeniu wentylator generuje hałas o natężeniu 30,9 dB, natomiast przy normalnej pracy tylko 21,8 dB. Wydajność GPU zapewnia płynne generowanie obrazu nawet w najnowszych grach 3D.

KAROL KULAS

PODSUMOWANIE

+ Nowoczesne i wydajne podzespoły. Dotykowy ekran z funkcją multi-touch. Technologia Nvidia Optimus.

– Brak szybkiego złącza eSATA, brak portu USB 3.0, mała pojemność dysku twardego.

ALTERNATYWA

Fujitsu Lifebook S760
CENA: 4700 zł

Asus UL80JT-WX008V
CENA: 4100 zł

Fot. mat. prasowe

ODTWARZACZE MULTIMEDIALNE

A.C. RYAN PLAYON! DVR HD 1 TB

OCENA

CENA: 1000 zł INFO: www.acryan.com

DANE TECHNICZNE
Maksymalna rozdzielczość wyjściowa: **1080p** | Pojemność dysku twardego: **1 TB** | Wyjścia Composite/S-Video/Component/HDMI: **1/0/1/1** | Wersja HDMI: **1.3** | Waga: **1785 g** | Gwarancja: **24 miesiące**

NAGRYWA I ODTWARZA Pliki multimedialne możemy kopiować do odtwarzacza z komputera przez złącze USB 2.0. Urządzenie umożliwia również odtwarzanie zbiorów z pendrive'a, kart SD, SDHC, MMC, MS Pro oraz z LAN lub WLAN (kartę Wi-Fi USB musimy dokupić). Na tylnym panelu znajduje się złącze eSATA. Urządzenie ma tuner cyfrowy DVB-T z funkcją Timeshift, materiał wideo można również nagrywać przez wejście kompozytowe.

Pilot na podczerwień jest niewygodny, brakuje podświetlenia. Podczas odtwarzania filmów Full HD nie wystąpiły problemy z płynnym wyświetlaniem obrazu. Dostrzegliśmy jedynie automatyczne skalowanie filmów, co uznajemy za wadę (wokół obrazu pojawia się czarne obramowanie). Duże zdjęcia w formacie JPG wyświetlane są szybko. Urządzenie obsługuje napisy w formatach ASS, SMI, SRT, SSA i SUB, polskie znaki wyświetlane są prawidłowo. Urządzenie może pełnić funkcję serwera Samba, WWW lub FTP, klienta BitTorrent, umożliwia także dostęp do radia internetowego. Odtwarzacz pobiera 22,2 W energii podczas odtwarzania filmu.

MAREK GRZYBOWSKI

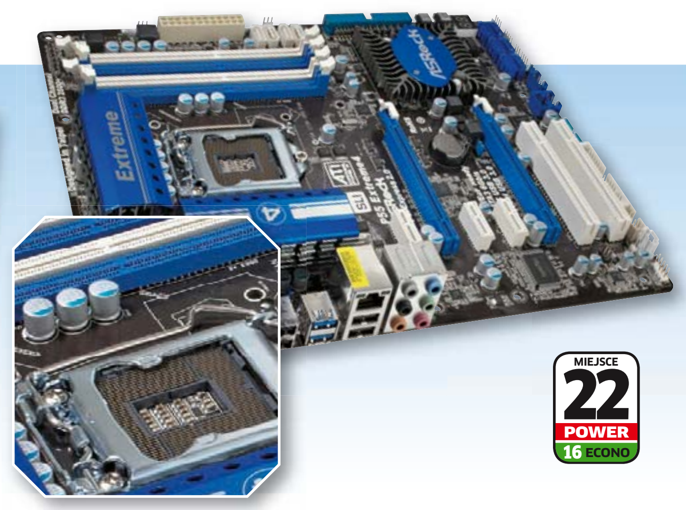
PODSUMOWANIE

+ Tuner DVB-T, wbudowany dysk twardy 1 TB, czytnik kart SD/ /SDHC/MMC/MS Pro, złącze eSATA do podłączenia zewnętrznego dysku twardego.
− Filmy wyświetlane są z czarnym obramowaniem, niewygodny pilot.

ALTERNATYWA

Fantec R2750 1 TB
CENA: 1285 zł

Hyundai M-Box R3150S
CENA: 899 zł

PŁYTY GŁÓWNE INTEL LGA1156

ASROCK P55 EXTREME4

OCENA

CENA: 530 zł INFO: www.asrock.com

DANE TECHNICZNE
Obsługiwane procesory: **Intel Core i7/i5/i3** | Chipset: **Intel P55** | Liczba złączy PCI/PCI Express x1/PCI Express x8/PCI Express x16: **2/3/1/1** | Liczba złączy IDE/Serial ATA/RAID: **1/10/tak** | Liczba złączy USB 2.0/USB 3.0/External SATA: **6/4/1** | Układ dźwiękowy: **Realtek ALC892 (7.1)** | Karty sieciowe: **1x Gigabit Ethernet** | Gwarancja: **24 miesiące**

TANIA I WYDAJNA Topowa płyta firmy ASRock została wykonana z dbałością o najdrobniejszy szczegół. Rozmieszczenie kondensatorów, gniazd SATA i IDE oraz elementów chłodzenia nie koliduje ani z rozbudowanymi radiatorami montowanymi na procesory, ani z długimi kartami graficznymi. Na płycie znajdziemy dwa złącza PCI-E x16 oraz PCI-E x8 pozwalające na połączenie kart graficznych w trybach CrossFire lub SLI.

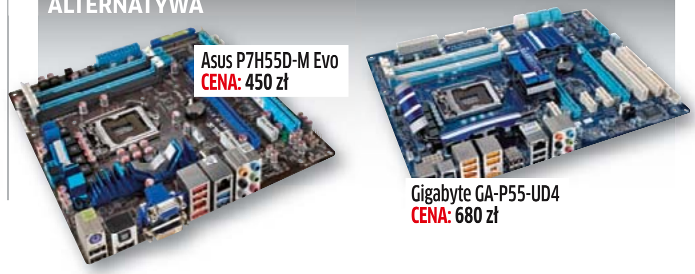
Inżynierowie ASRocka umieścili na płycie głównej 10-fazowe zasilanie procesora, przyciski Power, Reset oraz Clear CMOS na tylnym panelu, a także wyświetlacz kodów POST. Nie zabrakło gniazd USB 3.0 i SATA 3. Tym, co odróżnia produkt firmy ASRock od innych płyt głównych jest dołączony przedni panel z dwoma wyjściami USB 3.0. Gratulujemy pomysłu. Prezentowany produkt, podobnie jak pozostałe płyty główne z chipsetem P55, ma zbliżone do nich osiągi. Różnice w wynikach benchmarków są nieznaczne. Nigdy nie miałem w swoim PC płyty ASRocka, natomiast porównując możliwości oferowane przez BIOS P55 Extreme4, rozmieszczenie komponentów na PCB oraz ogólną jakość wykonania – zdecydowałbym się na zakup tego produktu.

GRZEGORZ GLONEK

PODSUMOWANIE

+ Dołączony panel przedni z dwoma wyjściami USB 3.0, dobrze zaprojektowana PCB.
− Brak podwójnego BIOS-u.

ALTERNATYWA

Asus P7H55D-M Evo
CENA: 450 zł

Gigabyte GA-P55-UD4
CENA: 680 zł

RUTERY WI-FI

DRAYTEK VIGOR2130N

OCENA

CENA: 700 zł INFO: www.brinet.pl

DANE TECHNICZNE

Obsługiwane standardy: 802.11n/b/g | Obsługiwane częstotliwości: 2,4 GHz | Wymiary (dł.×szer.×wys.): 216×54×148 mm | Złącza: 4x Ethernet 1000 Mb/s, 1x WAN (RJ45), 2x USB 2.0 | Gwarancja: 24 miesiące

WYDAJNY Urządzenie zostało wyposażone w cztery gigabitowe złącza LAN, gigabitowy WAN, dwa złącza USB oraz trzy anteny, które można zdemontować.

Oprócz standardowego połączenia za pośrednictwem kabla Vigor2130 może pracować z zapasowym łączem 3G. Wystarczy, że do jednego z portów USB podłączymy kompatybilny modem. Złącza USB można także wykorzystać do współdzielenia poprzez FTP lub SMB dysku oraz udostępniania drukarki. Podobnie jak w przypadku Vigor2130Vn, testowane urządzenie oferuje bogaty wybór zaawansowanych funkcji. Ruter umożliwia m.in. tworzenie wirtualnych sieci LAN, pozwala monitorować ruch sieciowy, blokować możliwości korzystania z zasobów sieciowych przez urządzenia nieautoryzowane, tworzyć wydzielone sieci Wi-Fi z oddzielnym filtrowaniem adresów MAC dla każdej z nich. Do naszej dyspozycji otrzymujemy również serwer DHCP, firewall oparty na regułach oraz tunel IPv6 przez IPv4 dla WAN.

DrayTek Vigor2130n daje użytkownikowi dużą swobodę w zakresie konfiguracji i bardzo dobre osiągi, mimo że pracuje wyłącznie w częstotliwości 2,4 GHz.

GRZEGORZ BZIUK

PODSUMOWANIE

+ Bardzo dobra wydajność, bogate możliwości konfiguracji. Wbudowany serwer wydruku, SMB, FTP oraz VPN.

− Wysoka cena. Brak firmware'u w języku polskim.

ALTERNATYWA

D-Link DIR-855
CENA: 800 zł

Belkin F7D4301ed
CENA: 490 zł

SKANERY RĘCZNE

MEDIA-TECH SCANLINE MT4090

OCENA

CENA: 330 zł INFO: www.media-tech.eu

DANE TECHNICZNE

Maksymalna szerokość skanowania: 21 cm | Maksymalna długość skanowania: 127 cm (300 dpi)/63,5 cm (600 dpi) | Format pliku: JPEG | Waga (bez baterii): 155 g | Wymiary (dł.×szer.×wys.): 255×30×30 mm | Maksymalna pojemność karty microSD: 32 GB | Gwarancja: 24 miesiące

PODRĘCZNY SKANER Urządzenie, które może ułatwić pracę studentom, o ile spędzają oni długie godziny w bibliotekach. Scanline waży zaledwie 155 g (bez baterii) i jest w stanie w ciągu ok. dwóch sekund przenieść zadrukowaną stronę formatu A4 na postać cyfrową. Na bateriach udało nam się zeskanować ok. 200 stron czarno-białych, co nie jest wynikiem imponującym. Strony są zapisywane na karcie microSD jako pliki graficzne w formacie JPEG. Aby przenieść je do komputera, możemy umieścić kartę w odpowiednim czytniku lub podłączyć skaner do komputera za pomocą kabla USB.

Zeskanowana w kolorze strona A4 zajmuje ok. 900 KB, czarno-biała – ok. 500 KB. Urządzenie obsługuje karty o pojemności do 32 GB, czyli można zeskanować ok. 32 tys. stron w kolorze i prawie dwa razy tyle w odcieniach szarości. Jakość plików wynikowych jest dobra. Nawet kiedy przesuwaliśmy urządzenie po kartce ze zmienną szybkością, obraz był wyraźny i niezamazany. Udało się również rozpoznać tekst i przekształcić go na formę edytowalną dzięki dołączonej aplikacji ABBY Screenshot Reader.

GRZEGORZ BZIUK

PODSUMOWANIE

+ Skanowanie bezpośrednio na kartę pamięci, niewielkie rozmiary i waga, szybka praca, atrakcyjna cena.

− Tylko 200 czarno-białych, zeskanowanych stron na jednym komplecie baterii.

ALTERNATYWA

Canon Pixma MX300
CENA: 260 zł

Epson Stylus SX210
CENA: 195 zł

BACKUP ONLINE

LEO BACKUP

OCENA

CENA: ok. 590 zł

INFO: www.tts.com.pl

LEW NIE ZARYCZAŁ Leo Backup to funkcjonalny program służący do tworzenia backupów. Jego obsługę wspiera system samouczków. Dane przechowywane w kopii bezpieczeństwa możemy zapisać na dysku lokalnym oraz serwerze FTP. Zaskakuje brak opcji nagrywania backupu na płytach. Kopia bezpieczeństwa może zostać zapisana jako jedno archiwum lub podzielona na kilka plików. Zbiory mogą być szyfrowane. Korzystając z wbudowanego w program harmonogramu, możemy określić terminy automatycznego tworzenia backupów.

Aplikacja pozwala zabezpieczać ustawienia systemu i zainstalowanych programów. Tutaj napotkamy na pewne niedogodności. Opcje kopiowania ustawień systemu, kluczy Rejestru oraz profili są dobrze opracowane. W przypadku przeglądarek, komunikatorów i klientów poczty Leo Backup ma jednak niewiele do zaoferowania. Otrzymujemy opcje tworzenia kopii zapasowej plików Firefoksa, Thinderbirda, Outlooka i ICQ. Zabrakło wsparcia dla Chrome'a, Opery, Skype'a oraz IE.

Z jednej strony Leo Backup oferuje wszystkie potrzebne opcje. Dodatkowe elementy świetnie uzupełniają jego możliwości, a prosty interfejs ułatwia obsługę. Z drugiej – w aplikacji dostrzegamy wiele nielogicznych rozwiązań i braków. Program sprawia wrażenie pisanego na potrzeby wąskiej grupy użytkowników. Jeśli znajdujemy się w niej będziemy usatysfakcjonowani. Jeśli nie używamy np. Firefoksa i ICQ wydanie aż 600 zł nie ma sensu.

STANISŁAW PALUCH

PODSUMOWANIE

+ Szybkość, bogactwo opcji.
- Ograniczony krąg odbiorców i wysoka cena.

EDYTORY FILMÓW

MAGIX VIDEO DELUXE 16 PLUS

OCENA

CENA: 340 zł

INFO: www.magix.pl

WIDEOKOMBAJN Nowa edycja aplikacji firmy Magix w porównaniu do poprzedniczki została mocno zmodyfikowana. Korekta kolorów jest w niej dokładniejsza. Zmieniono interfejs programu. Warto wyróżnić możliwość precyzyjnego określana miejsc cięć. Aplikacja została uzupełniona o nowy edytor dźwięku, który oferuje możliwość pracy na 99 ścieżkach. Aplikacja udostępnia bogaty wybór gotowych efektów dźwiękowych. Możliwe jest tworzenie wielokanałowego dźwięku przestrzennego, wspomaganego przez kreator Dolby Digital 5.1. Aplikacja ułatwia edycję obrazu poprzez możliwość ustawiania gamy kolorów, manipulacje balansem bieli, nasyceniem oraz oferując opcje zmiany proporcji obrazu. Elementem rzadko spotykanym w półprofesjonalnych edytorach wideo jest opcja równoczesnego montowania obrazu nagranego przez dwie kamery. Innym ciekawym dodatkiem jest opcja tworzenia map. Efektem jej użycia są np. animowane filmy rodem z przerywników w Indianie Jonesie. Gotowe projekty można zapisać w formacie Video-CD, SVCD, DVD-Video oraz Blu-ray. Z poziomu aplikacji nasze filmy możemy także publikować w serwisach Vimeo i YouTube.

Nowy edytor firmy Magix robi bardzo dobre wrażenie. Uproszczono w nim interfejs. Opcje, których niewielką część udało mi się opisać, zadowolą osoby poszukujące taniej aplikacji do zastosowań półprofesjonalnych. Amatorzy będą wniebowzięci, z łatwością poradzą sobie z obsługą programu.

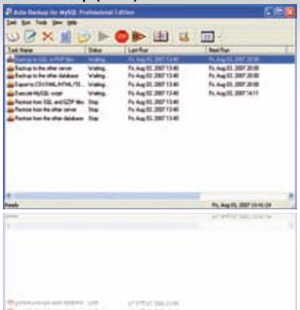
STANISŁAW PALUCH

PODSUMOWANIE

+ Bogactwo opcji i prosta obsługi.
- Brak.

ALTERNATYWA

Auto-Backup (30 zł)

Symantec Backup Exec (2400 zł)

ALTERNATYWA

Adobe Premiere Elements (370 zł)

Sony Vegas Movie Studio HD 10 (340 zł)

EDYTORY GRAFIKI 3D

AUTODESK 3D STUDIO MAX 2011

OCENA

CENA: ok. 17 000 zł

INFO: www.autodesk.pl

PRZYJAZNY POTWÓR Nowa edycja 3D Studio Max ucieszy zarówno jego starych użytkowników, jak i amatorów. Autodesk postanowił przebudować aplikację tak, by praca z edytorem stała się bardzo łatwa. Zmieniono znany od lat interfejs, w którym mogli się połapać jedynie prawdziwi wyjadacze. Obecnie jest on w pełni konfigurowalny. Użytkownik może wyrzucić ze strony głównej niepotrzebne opcję i umieścić na niej preferowane. Dla początkujących przygotowano wideoporadniki dostępne wprost z poziomu menu aplikacji.

Dodano wiele nowych narzędzi ułatwiających tworzenie animacji. Wśród nich warto wymienić Object Paint, opcję umożliwiającą malowanie wybranymi modelami 3D po powierzchni całej sceny. Autodesk Materials to nowa biblioteka zawierająca ponad 1200 predefiniowanych materiałów wzorowanych na tych, które są używane w przemyśle. W programie znajdziemy również narzędzia umożliwiające nakładanie materiałów na obiekty 3D bez użycia dodatkowego oprogramowania 2D. Możliwe jest także tworzenie własnych pędzli i praca na warstwach. Nowy edytor materiałów pozwala na operowanie na tzw. nodach. Moduł animacji postaci, CAT, pozwala tworzyć cykle ruchu, które dostosowują się do szybkości ruchu i układu powierzchni bez śladów przesuwania, nawet wtedy, gdy obiekt, przemieszcza się po nierównej powierzchni. Ustawienia CATMotion można zapisać jako predefiniowane i stosować na kilku stacjach roboczych.

MARCIN KIEC

PODSUMOWANIE

+ Po prostu najlepszy.

– Cena.

ALTERNATYWA

Autodesk Maya 2011 (14 000 zł)

Autodesk Softimage 2011 (8300 zł)

EDYTORY MUZYKI

GUITAR PRO 6

OCENA

CENA: ok. 240 zł

INFO: wwww.guitar-pro.com

POMOCNIK GITARZYSTY Guitar Pro 6 to program umożliwiający edycję i odtwarzanie tabulatur. Aplikacja oprócz własnego formatu GP odczytuje również tabulatury zapisane w popularnych plikach tekstowych TAB oraz utwory utworzone za pomocą programów TablEdit i Power Tab. Możemy otworzyć dowolny plik MIDI i zamienić zapis nutowy na notację przyjazną gitarzyście. Atutem Guitar Pro 6 jest wbudowany moduł brzmieniowy oparty na próbkach prawdziwych instrumentów (zajmują 2 GB). Brzmienie gitar, jak i techniki artykulacyjne są na bardzo wysokim poziomie. Czasami trudno odróżnić brzmienie z komputera od nagrań rzeczywistych gitar.

Interfejs użytkownika stał się bardzo przejrzysty i ułatwia dostęp do funkcji programu. Do dyspozycji mamy np. aż 70 parametrów umożliwiających opisanie pojedynczego dźwięku na tabulaturze lub pięciolinii. Ponadto każdy instrument możemy przetworzyć za pomocą pięciu (z dostępnych ponad 60) wtyczek symulujących działanie wzmacniaczy i efektów.

Program ma jednak jedną poważną wadę: brakuje polskiego interfejsu, a co za tym idzie polskojęzycznej instrukcji obsługi. Jest to tym bardziej zaskakujące, jeśli weźmiemy pod uwagę, że poprzednia edycja była dostępna w jęz. polskim.

Guitar Pro 6 to świetny pomocnik gitarzysty o dowolnym stopniu zaawansowania. Dla jednych będzie to narzędzie do nauki, dla innych edytor do komponowania muzyki.

ANDRZEJ PAJĄK

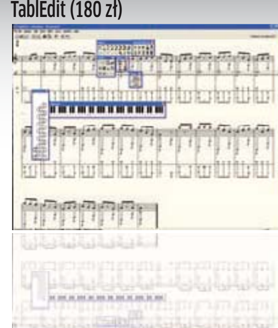
PODSUMOWANIE

+ Znakomite brzmienie i rozbudowane opcje edycyjne.

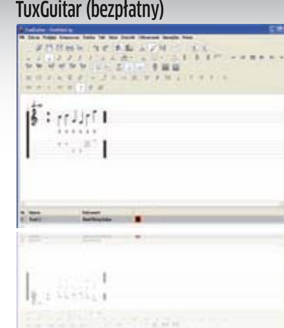
– Brak polskiego interfejsu (był dostępny w wersji 5.).

ALTERNATYWA

TablEdit (180 zł)

TuxGuitar (bezpłatny)

KOMPLEKSOWA OCHRONA

AVG INTERNET SECURITY 2011

OCENA

CENA: 170 zł

INFO: www.avg.pl

AUTOREKLAMA Pakiet bezpieczeństwa firmy AVG przynosi kilka nowości i garść zmian. Interfejs przebudowano umieszczając w głównym oknie wszystkie dostępne opcje. Efektem jest wizualny bałagan w połączeniu z nieczytelnymi ikonami. Potrzeba czasu, żeby przyzwyczaić się do tego widoku. Wydaje się, że autorzy postanowili nieco na siłę pochwalić opcjami aplikacji w jednym miejscu.

Wśród nowości na uwagę zasługuje nowy mechanizm skanowania, podobny do znanego z Nortona Antyvirusa 2010 systemu reputacji. Aplikacja sprawdza w bazie skanowany plik i na tej podstawie określa priorytet jego bezpieczeństwa. Im bardziej popularny jest plik, tym mniej uwagi mu poświęca. Opcja ta określana mianem „inteligentnego skanowania" potrafi także wykryć, czy komputer jest w danej chwili używany. Jeśli tak się dzieje, skanowanie odbywa się w zwolnionym tempie, by nie zakłócić pracy użytkownika. W praktyce takie rozwiązanie się sprawdza. Trudno zauważyć, kiedy rozpoczyna się skanowanie systemu i plików. Kłopot jednak w tym, że instalacja AVG spowalnia działanie komputera. Innym irytującym elementem nowego pakietu ochronnego jest opcja LinkScaner 2011. W zamyśle ma ona służyć do analizy linków, które wklejamy w serwisach społecznościowych. O ile od strony technicznej nie można jej nic zarzucić (jest szybka i skuteczna), o tyle fakt, że każdorazowe wklejenie linku, np. w Facebooku, powoduje doklejenie reklamy AVK, jest raczej nie na miejscu.

STANISŁAW PALUCH

PODSUMOWANIE

+ Świetnie działający pakiet zabezpieczeń.

– Przesadna autopromocja, nieczytelny interfejs.

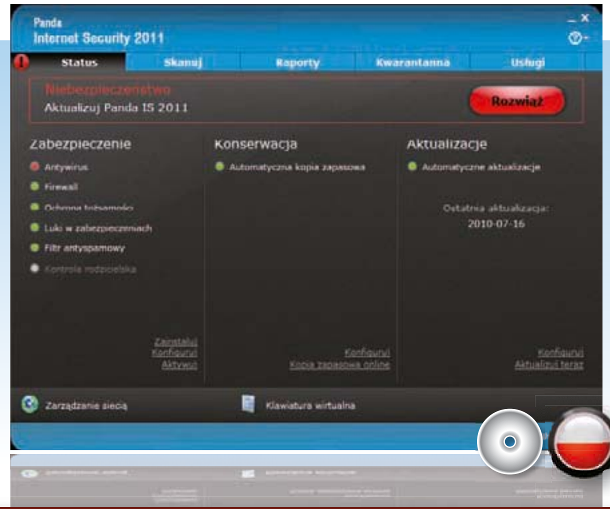
ALTERNATYWA

Bit Defender Internet Security 2011 (150 zł)

F-Secure Internet Security 2011 (170 zł)

KOMPLEKSOWA OCHRONA

PANDA INTERNET SECURITY 2011

OCENA

CENA: 170 zł

INFO: www.pspolska.pl

PRZERWA W PRACY W porównaniu do poprzedniej edycji Panda Internet Security 2011 różni się wprowadzeniem trybu pracy umożliwiającego bezproblemowe granie online, menedżera sieci domowej oraz opcji zdalnego dostępu do komputera. Zaskakującą zmianą jest wzrost wymagań systemowych. Po świetnie sprawującej się edycji 2010 wersję 2011 można odebrać jako krok wstecz. Użytkownicy Pandy, pamiętający lata 2006–2008, do dziś źle wspominają unieruchomione komputery, które nie mogły poradzić sobie z potrzebami aplikacji. W edycji 2011 stykamy się z podobnym zachowaniem pakietu ochronnego. Praca programu obciąża system operacyjny. Testowy komputer, wyposażony w dwurdzeniowy procesor i 4 GB RAM, zaczął być koszmarnie powolny. Sytuacja nabrała dramatycznego wymiaru w chwili aktualizacji baz wirusów i skanowania systemu – komputer blokował się, a aktualizacje dokonywane są co trzy godziny. Nie bez powodu po Sieci krąży dowcip mówiący, że nowa Panda powinna być instalowana jedynie w firmach. Któż bowiem nie lubi robić sobie przerw w pracy.

Poza opisanymi niedogodnościami produkt Pandy sprawuje się nad wyraz dobrze. Ochrona przed wirusami, rootkitami, hakerami, oszustwami online, kradzieżami tożsamości działa doskonale, podobnie jak filtr antyspamowy.

W pudełku z programem znajdziemy kartę umożliwiającą dokonywanie płatności w Internecie. Można na nią przelać do 3000 zł. STANISŁAW PALUCH

PODSUMOWANIE

+ Cena, karta płatnicza.

– Zbyt duże wymagania sprzętowe.

ALTERNATYWA

Norton Antywirus 2011 (90 zł)

ESET NOD32 (110 zł)

KOMPLEKSOWA OCHRONA

TREND MICRO MAX. SECURITY 2011

OCENA

CENA: ok. 245 zł

INFO: www.trendmicro.pl

SKUTECZNY STRAŻNIK Trend Micro to pierwsza liga producentów oferujących zabezpieczenia przed zagrożeniami internetowymi. Najnowsza edycja pakietu ochronnego ponownie potwierdza jakość aplikacji tej firmy. Program nie powoduje spowolnienia pracy systemu operacyjnego. Jest lekki, prosty w obsłudze i skuteczny.

Aplikacja została wyposażona w prosty interfejs. Z jego poziomu obsługujemy moduły zapewniające bezpieczeństwo komputera. Warto zwrócić uwagę na bardzo skuteczny filtr antyspamowy. Cieszy też obecność opcji blokujących dzieciom dostęp do Internetu. Rodzic ma do dyspozycji kilkanaście obszarów tematycznych, które może wyeliminować podczas surfowania po Internecie. Może blokować zarówno hasła, takie jak pornografia i przemoc, jak i dostęp do sieci P2P, blogów i komunikatorów internetowych. Harmonogram umożliwia ustalenie godzin obowiązywania restrykcji.

Wśród innych opcji pakietu ochronnego Trend Micro uwagę zwraca cyfrowy sejf, w którym możemy przechowywać wybrane przez nas pliki. Funkcja ta jest wspierana przez moduł umożliwiający permanentne kasowanie danych. Ponadto producent oferuje na nasze pliki 10 GB przestrzeni na swoich serwerach. Listę opcji zamykają funkcje poprawiające wydajność systemu operacyjnego.

Zaskakuje brak zapory. Prawdopodobnie autorzy aplikacji stwierdzili, że nie ma sensu dublować systemowych rozwiązań Windows.

STANISŁAW PALUCH

PODSUMOWANIE

- \+ Prosta obsługa, szybkość i skuteczność.
- − Brak firewalla, wysoka cena.

ALTERNATYWA

Kaspersky Internet Security 2011 (145 zł)

Norton Internet Security 2011 (130 zł)

ROZPOZNAWANIE TEKSTU

FINEREADER 10 HOME

OCENA

CENA: 150 zł

INFO: www.finereader.pl

CZYTAM I ROZUMIEM Fine Reader potrafi konwertować do postaci edytowalnej skany i zdjęcia dokumentów oraz pliki w formacie PDF. Atutem tej aplikacji jest wysoka jakość rozpoznawania polskich tekstów. Co ważne, program świetnie radzi sobie nawet w przypadku materiałów o słabej jakości. Nowa wersja FineReadera została rozbudowana o opcje, które sprawiają, że program oferuje znacznie większe możliwości niż poprzednia, domowa edycja.

Aplikacja korzysta ze słownika Microsoft Word. Konieczność jego posiadania podnosi koszty, jednak należy przyjąć, że większość komputerów biurowych ma zainstalowany pakiet Microsoft Office. Jeśli tak jest, FineReader wykorzystuje wspomniany słownik podczas rozpoznawania tekstu, ze szczególnym uwzględnieniem nietypowych wyrazów. W omawianej wersji poprawiono także rozpoznawanie formatu dokumentów. Aplikacja radzi sobie o wiele lepiej z odwzorowaniem szpalt, akapitów, tabel i podobnych elementów. Warto zwrócić szczególną uwagę na poprawiony moduł przekształcania plików PDF. Producent informuje, że obsługuje on obecne 179 języków, w tym cyrylicę. Redakcyjne testy wykazały, że jest się czym pochwalić.

Program korzysta również z 26 własnych słowników, potrafi odczytywać formuły chemiczne, kody kreskowe, kolor tekstu, a także rozpoznawać znaki zapisane w pionie. Gotowe materiały możemy zapisywać w kilkunastu formatach (w tym RTF, TXT, DOC, XLS, HTML, PDF).

STANISŁAW PALUCH

PODSUMOWANIE

- \+ Jakość odczytywanego tekstu. Obsługa wielu języków.
- − Drobne błędy.

ALTERNATYWA

FreeOCR.net 3.0 (bezpłatny)

OmniPage 17 Standard (450 zł)

GRY AKCJI TPP

ENSLAVED: ODYSSEY TO THE WEST

OCENA

CENA: 230 zł (PS3, Xbox 360)

INFO: www.cenega.pl

SINGIEL Z AMBICJAMI Wydawcy gier często zasypują media informacjami o przygotowywanych premierach. Pompowane w ten sposób tytuły na ogół okazują się przeciętniakami. Enslaved przyszło cicho i niepostrzeżenie, bez fanfar i wbiło mnie w fotel na długie godziny.

Gra pozornie nie wyróżnia się spośród konkurencji. Postapokaliptyczny świat, zniewolone grupki ocalałych ludzi, wszechobecne roboty, tajemniczy zarządca, który trzyma pieczę nad całością. Martwe pustkowia, zniszczone, porośnięte roślinnością miasta, upał i kurz. Konieczność przemieszczania się z wykorzystaniem wystających cegieł, drabin, wykonywania akrobatycznych sztuczek i skoków. Całość spina piękna grafika. Kto powiedział, że upadek ludzkości będzie się wiązać z klęską natury? Bujna roślinność o niesamowitej głębi zieleni, wijące się pnącza – wszystko to porasta resztki po naszej cywilizacji. Pustkowie tętnią kolorami kwiatów i traw. Fabuła rozwija się niczym w hollywoodzkim filmie. Olbrzymie tempo jej początku, spowalnia w pewnej chwili. Przeradza się w czyste romansidło, by w finale pójść w kierunku metafizycznej wersji Matrixa.

Enslaved można zarzucić tylko jedno. Brak trybu kooperacji Sterowanie postaciami jest jednak tak doskonale zbalansowane, że szybko staje się oczywiste, że dodanie opcji współpracy spowolniłoby rozgrywkę lub wymagało przebudowy filozofii gry. Enslaved to rasowy singiel. Jeden z najlepszych, jakie pojawiły się dotychczas na rynku.

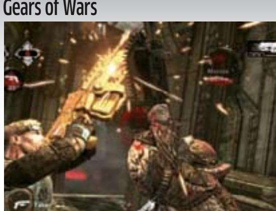
RAFAŁ FRĄCKIEWICZ

PODSUMOWANIE

+ Fabuła, grafika, dźwięk, wszystko.
- Brak trybu kooperacji.

ALTERNATYWA

Gears of Wars

Prince of Persia: Zapomniane Piaski

GRY AKCJI FPP

MEDAL OF HONOR

OCENA

CENA: 140 zł (PC), 200 zł (konsole) **INFO: www.vobis.pl**

DWIE GRY Gra, podobnie jak każda współczesna strzelanina, składa się z dwóch modułów. Singlowego, opatrzonego fabułą i multiplayera, w którym stajemy do walki z żywymi przeciwnikami. Grając w pojedynkę, możemy rozczarować się Medal of Honor. Owszem, w przeciwieństwie do Moder Warfare mamy tu do czynienia z realnymi zadaniami. Nie musimy zbawiać ludzkości, walczyć z grubymi nićmi szytymi spiskami czy biegać pomiędzy lejami po bombach atomowych. Do wykonania mamy misje, które są oparte na prawdziwych działaniach oddziałów specjalnych. Co z tego, jeśli uzbrojeni po zęby żołnierze nie potrafią rozbić pociskiem lampy naftowej czy reflektora samochodu. Dodajmy do tego przeciwników, którzy zawsze wystawiają głowę w tym samym miejscu, i... możemy zakończyć opis trybu singlowego. Po przeniesieniu się do rozgrywki wieloosobowej można odnieść wrażenie, że gramy w zupełnie inną grę. Nagle okazuje się, że frunące wokół pociski rozbijają butelki, doniczki, tłuką okna, a jakość oprawy graficznej została znacznie poprawiona. Sam zaś multiplayer kładzie na łopatki m.in. konkurencyjny Modern Warfare. To efekt powierzenia trybu dla wielu graczy firmie DICE, twórcom Battlefielda. Dystans dzielący ich od konkurencji widać w Medal of Honor aż nadto wyraźnie. Tryb singlowy Medal of Honor, który zrealizowało EA bez współpracy z DICE, okazuje się nie taki straszny. Jest po prostu standardowy do bólu.

RAFAŁ FRĄCKIEWICZ

PODSUMOWANIE

+ Tryb multiplayer.
- Tryb singleplayer.

ALTERNATYWA

Battlefield: Bad Company 2 (80 zł)

Moder Warfare 4 (100 zł)

GRY FABULARNE

FABLE 3

OCENA

CENA: 200 zł (konsole) **INFO: www.microsoft.pl**

ROZCZAROWANIE Fable 2 było grą, która wciągnęła mnie na długie dni. Dowcipna, inteligentna, wzbudzająca emocje. Wyczekiwana z utęsknieniem trzecia część zawodzi.

Fable 3 powiela schematy drugiej części. Fabuła, podobnie jak u poprzedniczki, rozwija się smętnie przez połowę gry. W finale zostaje nam do rozwiązania specyficzny kwiz. Jednak w pierwszej części dylematy stawiane w finale przed graczem miały naturę emocjonalną. W trójce zostajemy postawieni przed wyborem ustroju państwa. W sytuacji, w której nic nie wiemy o gospodarce Albionu, pozostaje nam na chybił trafił dobierać opcje mające zbawić świat. Zabawa intelektualna żadna, emocjonalnie sytuacja jałowa. Dobrze przynajmniej, że wybór socjalizmu kończy się tak jak w rzeczywistości – zapaścią i upadkiem cywilizacyjnym.

W drugiej części, poza szlachtowaniem przeciwników i wypełnianiem misji wynikających z fabuły, można było pobaraszkować z damami, spłodzić dzieci, uwodzić mieszczanki, zaprzyjaźnić się z barmanami. W trójce jest to niemożliwe przed zakończeniem wątku fabularnego, podczas którego zdobywamy możliwość zakupu pakietów gestów i zdolności. Zanim jednak do tego dojdzie, czeka nas bieganie po mapie, naparzanie się z nielicznymi przeciwnikami i klikanie przycisków podczas dokonywania wyborów moralnych. Z których zresztą przeważająca większość ma jedynie przycisk TAK.

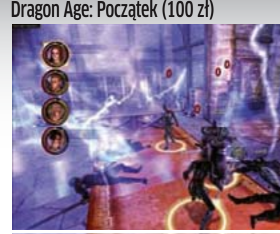
RAFAŁ FRĄCKIEWICZ

PODSUMOWANIE

+ Fabuła, rozmiary świata, dowcip, projekty postaci.
- Grafika, wtórność wobec poprzedniej części, zaniżony poziom trudności.

ALTERNATYWA

Dragon Age: Początek (100 zł)

Fable 2 (100 zł)

WYŚCIGI

F1 2010

OCENA

CENA: 180 zł

INFO: www.ultima.pl

KUBICA I SPÓŁKA Gra, która powinni kupić fani Formuły 1. Ze szczególnym uwzględnieniem geniuszy wymądrzających się na temat niepowodzeń Roberta Kubicy. I niech wybiorą opcje gry bez wspomagania ze strony konsoli czy komputera, a następnie spróbują przejechać pierwszy zakręt.

F1 2010 pokazuje, jak niezwykle trudnym sportem jest Formuła 1. Najmniejszy błąd w dociśnięciu gazu, obliczaniu kąta wejścia w zakręt kosztują w najlepszym przypadku cenne sekundy, w najgorszym – rozbicie bolidu. Realia tego sportu zostały oddane wręcz perfekcyjnie. Fizyka jazdy, nawierzchnia wraz z jej nierównościami, warunki atmosferyczne oraz pojazdy są analogiczne do ich rzeczywistych odpowiedników. Brakuje tylko deszczu padającego na głowę, zapachu spalin i gorącej gumy. Jeśli powyższe informacje jeszcze nie wystraszyły niedzielnych kierowców, pragnę ich uspokoić. Na najniższym poziomie trudności gra jest przystępna dla zwykłego użytkownika. Wystarczy trzymać się drogi i wykorzystywać okazje do wyprzedzenia przeciwników i zdobyć miejsce na podium.

Do dyspozycji gracza oddano kilka trybów wyścigów. Karierę, w której tworzymy własnego zawodnika i staramy się rozwijać jego umiejętności, Grand Prix, gdzie wcielamy się w jednego z realnych kierowców oraz tryb czasowy pozwalający na bicie rekordów. Całość spina tryb online, dzięki któremu możemy konkurować ze znajomymi. Przyznać należy, że tak dobrych wyścigów F1 jeszcze nie było.

RAFAŁ FRĄCKIEWICZ

PODSUMOWANIE

- \+ Realistyczne wyścigi.
- – Wiele drobnych błędów.

ALTERNATYWA

Forza Motosport 3 (170 zł)

Need For Speed: Hot Pursuit (180 zł)

WYŚCIGI

WRC: FIA WORLD RALLY CHAMPIONSHIP

OCENA

CENA: 120 zł (PC), 180 zł (konsole)

INFO: www.galapagos.pl

NIE JEST DOBRZE Od kilku lat ze świecą można szukać dobrych wyścigów rajdowych. W sumie ukazały się jedynie dwa tytuły godne uwagi: Sega Rally Revo i Colin McRae: DiRT 2. Pierwszy z nich był koszmarnie nudny, drugi był doskonałą zręcznościówką, która nie miała nic wspólnego z realnymi wyścigami. Grając w WRC, nie zawiodłam się. Choć do zachwytu mi daleko. Gra została wydana na licencji FIA i spełnia wszystkie jej wymogi. Jeździmy prawdziwymi samochodami, fizyka jazdy została zgrabnie oddana, choć mocno pachnie zręcznościówką, a nie symulatorem. Auta psują się, przy zderzeniach odrywają się od nich zderzaki, skrzy metal. Oprawa dźwiękowa jest bardzo realistyczna, a głos pilota wrzeszczącego podczas wypadku potrafi postawić włosy na głowie. Do tego należy dodać poczucie dynamiki jazdy i widok z kabiny, który przypomina ten znany z Need For Speed Shift.

Gra ma jednak irytujące braki. O pomstę do nieba woła grafika. W najmniejszym stopniu nie przypomina standardów narzuconych przez Forza Motosport 3. Przy WRC nawet Sega Rally Revo wygląda na perełkę. Pomijając świetnie wykonany kokpit, reszta, czyli modele aut, otoczenie, trasy, nie wyglądają dobrze. Jest to ewidentnie wina przestarzałego silnika gry. W trybie gry wieloosobowej brakuje podziału ekranu na dwie części. Niemożliwe jest ściganie się na żywo z innymi graczami. Dostępne są tylko pościgi za duchami rywali oraz oddanie pada czy klawiatury osobie siedzącej obok, by ścigała naszego ducha.

MONIKA OTOKA

PODSUMOWANIE

- \+ Oprawa dźwiękowa, model jazdy.
- – Cała reszta.

ALTERNATYWA

Colin McRae: DiRT 2 (120 zł)

Sega Rally Revo (60 zł)

Przyszło

Kindle 3 firmy Amazon wyświetla książki w jakości do tej pory niespotykanej

iPad firmy Apple wypchnie z rynku raczej czasopisma niż książki

NA PŁYCIE Test czytników z CHIP-a 04/2010 znajdziesz po wpisaniu kodu: **EBOOK**

...ość czytania

Porównaliśmy **DOSTĘPNE NA RYNKU MODELE CZYTNIKÓW E-BOOKÓW**. Czy warto kupować je już teraz?

ANDRZEJ PAJĄK

Kiedy Johann Gutenberg drukował pierwszą książkę, nikt nawet nie przypuszczał, jaki sukces odniesie nowy wynalazek. Natomiast kiedy Steve Jobs prezentował iPada, zebrał mnóstwo pochwał na wyrost – padały stwierdzenia, że Apple zrewolucjonizował czytanie, wynalazł na nowo książki, czasopisma i zapewni wydawnictwom dodatkowe źródła dochodu.

Z werdyktem, czy te ambitne plany uda się zrealizować, musimy jeszcze poczekać, ale firmie spod znaku jabłka jedno udało się na pewno: wywołanie wielkiego szumu wokół swojego nowego produktu. Branża drukarska jest pewna, że jeśli Apple weźmie się do tematu e-booków, to ma wielką szansę rozpocząć nowy trend. W końcu iPad pokazuje, że czytniki e-booków oferują o wiele większe możliwości niż tylko wyświetlanie czarno-białych stron. Czy Apple rzeczywiście spowoduje przełom w świecie mediów drukowanych? Jakie korzyści odnoszą użytkownicy e-booków? Jakie urządzenie kupić i jak zacząć z niego korzystać? CHIP wziął pod lupę iPada, Kindle i inne pokrewne produkty.

Źródła: gdzie kupować e-booki?

Giganci polskiego rynku sprzedaży wysyłkowej, czyli Merlin i Empik, to zwykle pierwsze adresy odwiedzane w Sieci przez miłośników książek. Niestety, e-booków w nich na razie nie znajdziemy. Nie powinno to dziwić, bo nawet wirtualne regały takiego giganta, jakim jest Amazon, od oferty cyfrowych książek w języku innym niż angielski raczej się nie uginają. Mimo że Amazon opracował własny czytnik – Kindle, który sprzedaje na całym świecie.

Apple w Polsce nie oferuje dostępu do płatnych zasobów iTunes, nawet mimo premiery iPada na naszym rynku, zapewne więc nie otworzy przeznaczonej dla Polaków oferty na platformie iBooks. I znów pewnie tym, który spowoduje ruch na polskim rynku, stanie się Google. Mnożą się plotki, że już niebawem firma uruchomi własną platformę o nazwie Google Editions. Równocześnie na rynku powinien się pojawić odpowiedni tablet. Sytuacja może rozwinąć się bardzo interesująco, bo Google znany jest z gromadzenia całej dostępnej na świecie wiedzy. Oprócz tego ma już jedną platformę książkową o bardzo ambitnych celach – Google Books. Jednak Google Editions ma być czymś więcej niż tylko sklepem z książkami – będzie wyszukiwarką ofert sprzedaży w Internecie, które będzie można nabywać bezpośrednio przez serwis.

KSIĄŻKI PRZEZ KOMÓRKĘ

Właściciele Kindle na całym świecie pobierają nowe pozycje przez sieć UMTS i to bez opłat za transfer nawet w roamingu. Z kolei urządzenie firmy txtr korzysta z zasobów txtr Store (128 tys. książek anglojęzycznych) przez GPRS. W ten sposób książka staje się dobrem dostępnym zawsze i wszędzie.

E-BOOK MADE IN POLAND

Z punktu widzenie polskiego użytkownika rynek elektronicznych książek zaczyna nabierać rozpędu. Po premierze polskiego czytnika eClicto i obsługującej go księgarni na rynek wkracza sklep internetowy empik.com, które oferuje ponad 5700 pozycji, z czego ponad 2600 to klasyka dostępna w innych portalach za darmo. Oferta wydaje się bogata, ale większość książek dostępna jest równocześnie formacie PDF i EPUB, co redukuje liczbę pozycji do ok. 2200 tytułów komercyjnych w formacie PDF, z których ok. 800 jest oferowanych jako EPUB.

Problemem polskich e-booków są niestety ich ceny. Przykładowo poczytny kryminał „Dziewczyna, która igrała z ogniem" Stiega Larssona w ksiegarnia-warszawa.pl kupimy już za 37,01 zł. Ta sama książka w formie e-booka w Empiku kosztuje... 39,90 zł. Mówiąc szczerze, jedynym powodem, żeby sięgnąć po droższego e-booka, jest fakt, że papierowy oryginał jest 704-stronicową „cegłą".

Uruchomienie sprzedaży e-booków przez Empik powinno zmienić sytuację na polskim rynku czytników. Firma przygotowała własny czytnik Oyo (produkcji Thalia/Medion) z dostępem do sieci WiFi. W chwili, gdy oddajemy magazyn do druku cena Oyo jeszcze nie została ujawniona. Prawdopodobnie będzie to ok. 500 zł.

KLASYKA W PREZENCIE

E-booki mają tę wielką zaletę, że dzieła pozbawione ochrony prawa autorskiego są dostępne bezpłatnie. Dzieła Mickiewicza, Sienkiewicza, Kafki, Goethego czy Schillera znajdziemy na wolnelektury.pl czy gutenberg.org albo w Google Books. Legalnie i za darmo pobierzemy je stamtąd na nasz czytnik w formacie EPUB lub PDF.

UWAGA Książek kupionych w iBooks nie da się czytać na innych urządzeniach.

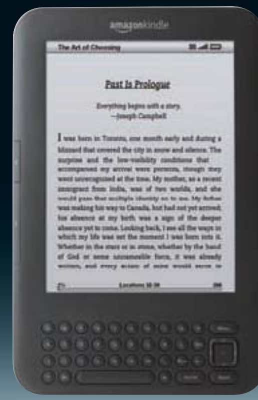

Apple iPad

INFO	www.apple.pl
CENA	od 2200 zł
WYŚWIETLACZ	kolor /9,7 cali
WYMIARY (W CM)	24×19×1,3
ROZDZIELCZOŚCI	1024×768
WBUDOWANA PAMIĘĆ	16, 32, 64 GB
DODATKOWA PAMIĘĆ	brak
FORMATY PLIKÓW	EPUB, PDF
MASA	680 gramów
CZAS PRACY	10 godzin
DOSTĘPNOŚĆ	tak

źródła technologia oferta cena formaty ocena

Tablet multimedialny może zastąpić netbooka, ale z powodu wyświetlacza nie nadaje się na czytnik e-booków.

Amazon Kindle 3 WiFi

INFO	www.amazon.com
CENA (OK.)	480 zł z przesyłką
WYŚWIETLACZ	mono „Pearl" /6,0 cali
WYMIARY (W CM)	19×12,3×8,5
ROZDZIELCZOŚCI	800×600
WBUDOWANA PAMIĘĆ	4 GB
DODATKOWA PAMIĘĆ	brak
FORMATY PLIKÓW	AZW, MOBI, PDF, TXT
MASA	241 gramów
CZAS PRACY	1 miesiąc
DOSTĘPNOŚĆ	import z USA

źródła technologia oferta cena formaty ocena

Idealny do czytania książek, ale praktycznie bezużyteczny jako medium dla gazet i czasopism. Minus: Amazon nie sprzedaje polskich książek EPUB.

bardzo dobry | średni | do poprawy

JooJoo

INFO	www.thejoojoo.com
CENA	ok. 1500 zł w USA
WYŚWIETLACZ	kolor /12 cali
WYMIARY (W CM)	32,5×19,8×1,9
ROZDZIELCZOŚCI	1366×768
WBUDOWANA PAMIĘĆ	4 GB
DODATKOWA PAMIĘĆ	brak
FORMATY PLIKÓW	brak
MASA	1100 gramów
CZAS PRACY	5 godzin
DOSTĘPNOŚĆ	import z USA

Jest jak iPad, tylko lepszy, przynajmniej jeśli chodzi o wyposażenie. Tablet internetowy z kamerą, portem USB, Bluetooth i WLAN.

źródła technologia oferta cena formaty ocena

WeTab

INFO	www.wetab.mobi
CENA (OK)	ok. 2280 zł
WYŚWIETLACZ	kolor /11,6 cala
WYMIARY (W CM)	29,5 ×19,5×1,5
ROZDZIELCZOŚCI	1366×768
WBUDOWANA PAMIĘĆ	32 GB
DODATKOWA PAMIĘĆ	SDHC
FORMATY PLIKÓW	EPUB, PDF, Mobi, txt
MASA	800–850 gramów
CZAS PRACY	6 godzin
DOSTĘPNOŚĆ	jesień 2010

Niemiecki odpowiednik iPada pracuje na Linuksie, obsługuje HSB, HDMI i popularne formaty multimedialne H.264, DivX i FLV.

źródła technologia oferta cena formaty ocena

Oferta: ma być kolorowo

Zdjęcia, czasopisma i gazety można oczywiście zaprezentować w taki sposób, jak gdyby były to wydania drukowane. Cyfrowe tomy składają się jednak nie tylko ze słów: tradycyjny druk, nagrania i sekwencje wideo mogą być ze sobą połączone. Pod tym względem iPad (tablet) ma wobec czytników wyraźną przewagę. Cyfrowe wydanie „Alicji w Krainie Czarów" przyozdobione jest interaktywnymi ilustracjami, a w Sieci wokół tej edycji już tworzy się cała społeczność. Daje to wydawcom nowe możliwości, zwłaszcza przy przekazywaniu mało emocjonujących informacji. Doskonałym przykładem jest aplikacja „The Elements", prezentująca układ okresowy pierwiastków w zupełnie nowy sposób.

INTERAKTYWNE CZASOPISMA

E-booki są nie tylko świetnym nośnikiem treści. Tablety takie jak iPad lub WeTab otwierają przed magazynami zupełnie nowe możliwości, co potwierdzają amerykańskie magazyny „Wired" i „Sports Illustrated", które zręcznie łączą elementy interaktywne z Sieci z treściami audio i wideo. Krok dalej idzie amerykańskie czasopismo dla kobiet „Viv Mag", które dzięki możliwościom, jakie daje tablet, artykuł o seksualnych fobiach przygotowało w formie animowanego filmu. Wynik można obejrzeć na alexxhenry.com/ipad.

KSIĄŻKI PRZETRWAJĄ

Czy to znaczy, że tradycyjnych książek już wkrótce nie będzie? Wątpliwe. E-booki staną się raczej dodatkowym kanałem dystrybucji. Tym bardziej że teraz, by móc z nich korzystać, trzeba zainwestować: Kindle kosztuje 480 zł, a iPad co najmniej 2200 zł. I choć produkcja e-booka wydaje się tańsza, nie znaczy to wcale, że czytelnik faktycznie zapłaci mniej. Teraz obowiązuje na nie 22-proc. stawka podatku VAT. Niewykluczone więc, że książka w wersji elektronicznej i papierowej kosztować będzie tyle samo. A jeśli do e-booka zostaną dodane filmy wideo i galerie obrazów, to może się okazać, że takie multimedialne dzieło w wirtualnej księgarni będzie zdecydowanie droższe od swojej kieszonkowej wersji.

Kolporter eClicto

INFO	www.eclicto.pl
CENA	900 zł
WYŚWIETLACZ	mono /6,0 cali
WYMIARY (W CM)	18,8×11,8×8,5
ROZDZIELCZOŚCI	800×600
WBUDOWANA PAMIĘĆ	512 MB
DODATKOWA PAMIĘĆ	SD do 4 GB
FORMATY PLIKÓW	ECL, EPUB, PDF, TXT, RTF
MASA	174 gramy
CZAS PRACY	do 3 dni czytania
DOSTĘPNOŚĆ	tak

Sam czytnik na tle Kindle'a wypada słabo, ale na razie jako jedyny w Polsce jest powiązany z księgarnią e-książek.

Onyx Boox 60S WiFi

INFO	www.vobis.pl
CENA (OK.)	1200 zł
WYŚWIETLACZ	mono /6,0 cali
WYMIARY (W CM)	20,3×12,7×9,4
ROZDZIELCZOŚCI	800×600
WBUDOWANA PAMIĘĆ	512
DODATKOWA PAMIĘĆ	SD, 2 GB w zestawie
FORMATY PLIKÓW	EPUB, MOBI, PDF, PRC
MASA	241 gramów
CZAS PRACY	ok. tygodnia
DOSTĘPNOŚĆ	tak

Czytnik, który oferuje więcej niż eClicto. Ma np. wbudowany syntezator mowy Ivona. Może Ivona nie czyta równie dobrze jak Piotr Fronczewski, ale oczu nie męczy.

Technologia: jak działają iPad, Kindle i spółka?

W szumie medialnym wokół iPada umknął wszystkim fakt, że istnieją inne urządzenia do czytania e-booków. Sprzęt z grubsza można podzielić na dwie klasy: czytniki i tablety. Klasyczne czytniki e-booków, takie jak Kindle firmy Amazon albo eClicto bazują na technologii e-papieru. Działają bez podświetlenia tła, bo do wyświetlania tekstu służą zabarwione na czarno i biało cząsteczki, które pływają w mikrokapsułkach („pikselach") wypełnionych bezbarwnym olejem. W zależności od polaryzacji przyłożonego do przezroczystych elektrod napięcia czarne lub białe cząsteczki ustawiają się na powierzchni „papieru". W ten sposób powstają teksty o wysokim kontraście. Mocną stroną technologii e-papieru jest to, że urządzenie nie męczy oczu i zużywa prąd tylko w momencie zmiany strony. Technologia ma też wady: urządzenia wyświetlają tylko obrazy monochromatyczne i statyczne – obecnie zdjęcia w kolorze czy wideo są poza zasięgiem ich możliwości.

Z tym problemem natomiast doskonale radzą sobie tablety, takie jak iPad, WeTab czy JooJoo. Urządzenia bazują na znanej z telewizorów technologii LED: mają żywe kolory i podświetlane tło, ale męczą wzrok. Tablety doskonale nadają się do treści multimedialnych, czasopisma można uatrakcyjniać klipami wideo i elementami interaktywnymi, ale trudno wyobrazić sobie kilka godzin czytania na nich.

ROZWÓJ TECHNOLOGII

Nie istnieje urządzenie tak wszechstronne, aby nadawało się do czytania zarówno książek, jak i czasopism. Współczesne urządzenia przywodzą na myśl raczej studyjne projekty producentów niż dojrzałe produkty. Po notebookach i netbookach na rynek wchodzi nowa kategoria urządzeń, niedoskonałość sprzętu jest więc zrozumiała. Duży potencjał mają wyświetlacze. Kiedy Steve Jobs prezentował iPada, zapowiadano pierwsze urządzenia elastyczne (można je wyginać niemal jak kartkę papieru), takie jak Skiff-Reader. Przedstawiono też już Qualcomm Reader z technologią Mirasol: wyświetlacz funkcjonuje podobnie jak e-papier, ale obsługuje również kolorowe wideo, nie obciążając przy tym zanadto akumulatora.

APPLE MUSI JESZCZE POPRACOWAĆ

Apple czeka jeszcze trochę pracy nad swoim produktem, bo na razie iPad postrzegany jest jako nadmuchany brat iPoda touch. W ten sposób powstają znane z iPoda problemy z temperaturą. Jak wykazał test CHIP-a, urządzenie wyłącza się już przy słabym nasłonecznieniu, i to nawet w dzień, gdy temperatura otoczenia wynosi około 20 stopni. Problemem są też dużo większe rozmiary ekranu, przez co wymaga on silniejszego, a tym samym cięższego akumulatora. Skutkiem jest wysoka masa urządzenia i stosunkowo krótki w poównaniu do czytników e-booków, bo wynoszący około dziesięciu godzin czas pracy. Czytniki e-booków są bardzie wytrwałe. Inną słabą stroną iPada jest WLAN. Podczas oglądania wideo z YouTube'a połączenie w naszej testowej sieci rwało się, zwłaszcza gdy było w niej obecnych wielu klientów.

Jedno jest pewne: dzisiejsza technologia jutro może okazać się przestarzała, a nawet elegancki iPad niedługo może się okazać reliktem z epoki wczesnych e-booków.

Technologia wyświetlania

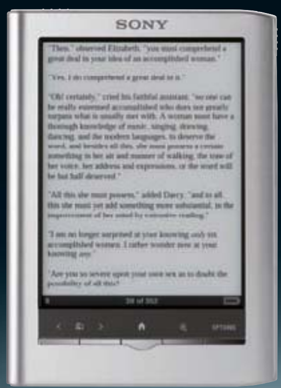
Tak działa e-papier i wyświetlacze Mirasol, które obchodzą się bez podświetlenia tła i odbijają światło otoczenia.

Elektroforeza
W czytnikach Kindle i Sony za wyświetlanie czarnego tekstu odpowiada czarna ciecz.

Modulacja interferencji
Nowa technologia Mirasol tak jak e-papier odbija światło, ale wyświetla również wideo i treści kolorowe.

Sony Touch PRS-650

INFO	www.sony.pl
CENA	ok. 950 zł
WYŚWIETLACZ	mono „Pearl" /6,0 cali
WYMIARY (W CM)	16,8×11,8×9,5
ROZDZIELCZOŚCI	800×600
WBUDOWANA PAMIĘĆ	2 GB
DODATKOWA PAMIĘĆ	SD Card, Memory Stick
FORMATY PLIKÓW	EPUB, PDF, DOC, TXT
MASA	220 gramów
CZAS PRACY	do 2 tygodni czytania
DOSTĘPNOŚĆ	import z UK

źródła technologia oferta cena formaty **ocena**

Nowy czytnik Sony ma taki sam znakomity ekran jak Kindle 3 i w dodatku obsługuje Adobe DRM oraz przelewanie tekstu w PDF-ach. Gdyby jeszcze miał Wi-Fi...

txtr GPRS

INFO	www.txtr.com
CENA	ok. 1200 zł
WYŚWIETLACZ	mono /6,0 calil
WYMIARY (W CM)	15,1×13,1×1,2
ROZDZIELCZOŚCI	800 ×600
WBUDOWANA PAMIĘĆ	128 GB
DODATKOWA PAMIĘĆ	karta 8 GB w zestawie
FORMATY PLIKÓW	EPUB, PDF
MASA	300 gramów
CZAS PRACY	ponad 2 tygodnie
DOSTĘPNOŚĆ	koniec roku 2010

źródła technologia oferta cena formaty **ocena**

Początek sprzedaży tego czytnika był już wielokrotnie przesuwany. W porównaniu z Sony czy Kindle'em proponowana cena wydaje się mało atrakcyjna.

bardzo dobry · średni · do poprawy

Formaty: Czy wszystko jest kompatybilne?

W serwisach wymiany plików można znaleźć mnóstwo bestsellerów. Aby już w zarodku zdusić współdzielenie plików, zanim nielegalny handel e-bookami rozkwitnie na dobre, wiele wydawnictw stosuje systemy chroniące przed kopiowaniem. Po męczarniach z mp3 klienci znów staną przed problemem polegającym na tym, że nie wszystkie pliki da się uruchomić na poszczególnych urządzeniach, co wymusi związanie się z jednym dostawcą.

Tak się stanie, gdy np. wybierzemy iPada. Apple drzwi do świata iBook otwiera bowiem tylko własnemu urządzeniu. Do kodowania firma korzysta z systemu FairPlay, który sprawdził się już (choć nie wszyscy tak uważają) w plikach mp3. Z drugiej strony Amazon używa własnego systemu AZW DRM, z którym natywnie umie obchodzić się tylko Kindle, ale dzięki bezpłatnym aplikacjom również użytkownicy produktów Apple'a mają dostęp do sklepu Amazona. Pozostali dostawcy otwarty, szeroko rozpowszechniony format EPUB integrują z systemem DRM firmy Adobe. Tego systemu zabezpieczeń obsługiwanego przez większość urządzeń – abstrahując od Kindle'a i iPada – używa np. księgarnia Empik. Mając Sony Reader lub inny oparty na otwartych standardach czytnik, nie będziemy kupować w Amazon lub Apple. Te ograniczenia są irytujące, m.in. dlatego że pożyczenie takiej książki znajomemu staje się kłopotliwe. DRM z pewnością nie jest najlepszym patentem na ochronę dzieła, są przecież bardziej eleganckie metody.

SUBTELNA OCHRONA PRZED NIELEGALNYM ROZPOWSZECHNIANIEM

Wystarczy, że gdy klient zainstaluje książkę, to na pierwszej stronie pojawi się jego nazwisko. Może to zniechęcić wielu użytkowników do przekazywania książki w ramach serwisów wymiany plików. W gronie prawdziwych przyjaciół i znajomych rzecz nie będzie stanowiła problemu. Podobnie mogłaby wyglądać ochrona przed kopiowaniem. Jak faktycznie taka ochrona będzie wyglądać, tego na razie nie wiadomo.

Urządzenie/ Format	EPUB	EPUB Adobe DRM	EPUB FairPlay	AZW	PDF DRM	(PRC) MOBI
iPad	Tak	Nie	Tak	Tak	Nie	Nie
Kindle	Nie	Nie	Nie	Tak	Nie	Tak
Onyx	Tak	Tak	Nie	Tak	Tak	Tak
eClicto	Tak	Nie	Nie	Tak	Nie	Nie
WeTab	Tak	Nie	Nie	Tak	Tak	Tak

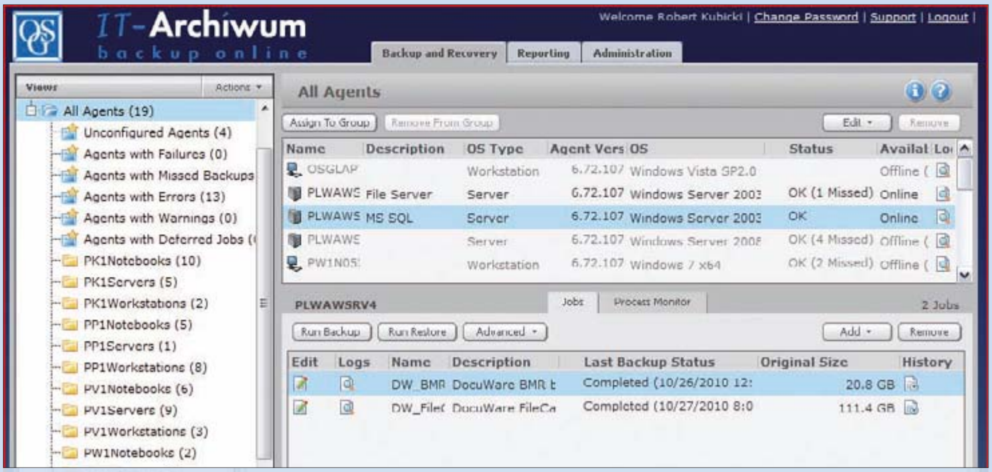
Tak · Nie

Podsumowanie

Polskojęzyczna oferta książek, czasopism i gazet jest na razie skromna, a cena sprzętu wysoka. Jeśli ktoś chce mieć czytnik już teraz, to powinien się zastanowić, czy jeszcze do czegoś takie urządzenie może wykorzystywać.

Użytkownicy chcący surfować po Internecie, grać albo tylko czytać krótkie teksty będą zadowoleni z iPada. Jeśli nie jesteśmy fanem „jabłuszek", warto przyjrzeć się WeTabowi i JooJoo, bo obok systemów zamkniętych powstaje otwarty świat oferujący znacznie więcej możliwości niż restrykcyjny Apple.

Inaczej jest z Kindle – jego wyświetlacz doskonale nadaje się dla moli książkowych, ale obsługujący go sklep ma poważną wadę: obecnie nie ma w nim książek w formacie EPUB ani też nie wspiera formatu EPUB DRM. Jeśli Amazon utrzyma tę zasadę, to użytkownik Kindle'a będzie skazany tylko na ofertę tej księgarni – o ile zechce pozostać tylko przy książkach. Kindle nie nadaje się do czytania gazet, które mają ambicję przedstawiania interaktywnych treści w kolorze. Ponieważ polskie księgarnie oferujące e-booki, takie jak Virtualo, Gandalf czy eLib, mają szeroką ofertę e-booków z Adobe DRM, to najwięcej skorzystają użytkownicy otwartych czytników, np. Onyx Boox 60. Szkoda tylko, że zamiast używać „lekkiego" formatu EPUB z obsługą DRM-ów, nasi księgarze wybierają format dobry jedynie dla tabletów czy notebooków.

Bezpieczeństwo to podstawa

Sposobów na bezpieczne przechowywanie danych jest wiele, a wybór jednego z nich zależy od wielu czynników. Dlatego pierwszym etapem rozwiązania problemu bezpieczeństwa musi być określenie potrzeb i wymagań, zarówno tych obecnych, jak i przewidywanych. Różnorodność potrzeb sprawia, że nie istnieje jedno idealne rozwiązanie gotowe do wprowadzenia w każdym środowisku.

Backup danych jest niezbędny w każdej firmie

Planowanie

Załóżmy, że obie firmy tworzą codziennie pełne kopie zapasowe poczty. Jeśli jeden z użytkowników otrzyma wiadomość z załącznikiem 20 MB, to po roku ten jeden plik zajmie w kopiach zapasowych aż 7300 MB. W obydwu przypadkach po pomnożeniu tej wartości przez ilość maili i użytkowników otrzymamy wartość niebotyczną, zarówno przestrzeni dyskowej jak i kosztów poniesionych na infrastrukturę. Kluczowe okazuje się więc odpowiednie określenie retencji danych.

Odpowiedzią na problemy administratorów i szefów działów IT może się okazać powierzenie ochrony danych specjalistycznej firmie zewnętrznej.

Rozwiązanie

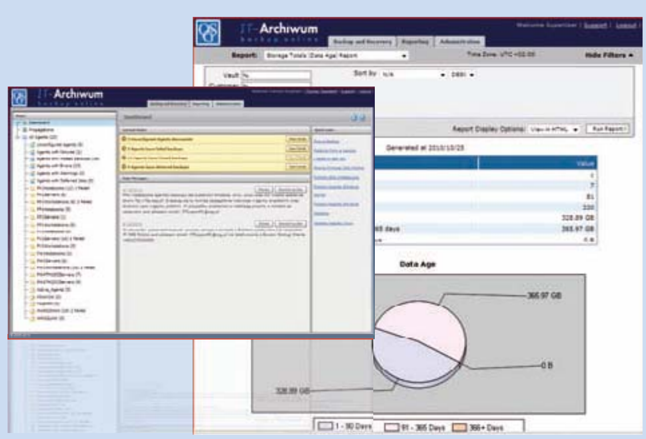
Produkt o nazwie IT-Archiwum firmy OSG dostarcza pewnych i niezawodnych narzędzi, które dzięki skalowalności nadają się do stosowania zarówno w małych, jak i w dużych przedsiębiorstwach. Dane są przechowywane online, co pozwala zdecydowanie ograniczyć koszt infrastruktury. Warto wspomnieć, ze dzięki IT-Archiwum codzienny backup tego samego przykładowego maila zajmuje zamiast 7300 MB tylko 10 MB danych.

Zasada działania systemu jest prosta. Użytkownik instaluje odpowiednie oprogramowanie, ustawia harmonogram tworzenia kopii i może zapomnieć o jego istnieniu. Cała reszta procesu jest zautomatyzowana. W zależności od potrzeb kopiowane mogą być poszczególne pliki (każdy z nich można odtworzyć z dowolnej wersji backupu), foldery (również te udostępnione w sieci), bazy danych czy całe partycje łącznie z systemami operacyjnymi. Dane są zapisywane na serwerach w postaci zaszyfrowanej, a proces szyfrowania silnym kluczem AES odbywa się na komputerze klienta. Informacje są więc przesyłane w postaci bezpiecznej.

Aby zapewnić maksymalnie efektywne wykorzystanie powierzchni przed kopiowaniem dane są weryfikowane pod kątem zmian, kompresji i przesłaniu ulegają tylko bloki (rozumiane jako części pliku) które zostały zmienione, a jeśli wielu użytkowników wyśle takie same dane, zostaną one zapisane tylko raz, natomiast z unikalnymi odnośnikami dla każdego z użytkowników. Funkcja ta drastycznie ogranicza ilość miejsca potrzebnego na przechowywanie. Dla jednego klienta istnieje możliwość zdefiniowania wielu użytkowników, z różnymi hasłami i różnym poziomem dostępu do przechowywanych danych. Warto zaznaczyć, że informacje przechowywane są w Polsce w centrum danych spełniającym bardzo rygorystyczne normy w zakresie bezpieczeństwa i ochrony danych. Jeśli więc przedsiębiorstwo posiada wdrożoną politykę bezpieczeństwa lub jego działalność w zakresie przetwarzania danych jest obwarowana przepisami prawa polskiego to zabezpieczenia firmy OSG zapewniają zgodność z tymi warunkami.

Opisywane rozwiązanie działa zarówno pod systemami Windows, Linux, Solaris, Novell NetWare oraz wspiera środowiska wirtualne VMware czy Hyper-V. Nie ma więc potrzeby stosowania oddzielnych systemów do zapewnienia kompatybilności z różnymi składnikami infrastruktury. Jedno rozwiązanie zapewnia zabezpieczenie dla wszystkich stacji roboczych i serwerów, niezależnie od ich konfiguracji czy też lokalizacji geograficznej. Możliwość wykonania „bare metal recovery” daje ponadto pewność, że nawet w przypadku nieodwracalnego uszkodzenia sprzętu będzie możliwe przywrócenie funkcjonalności usług na innej maszynie. ■

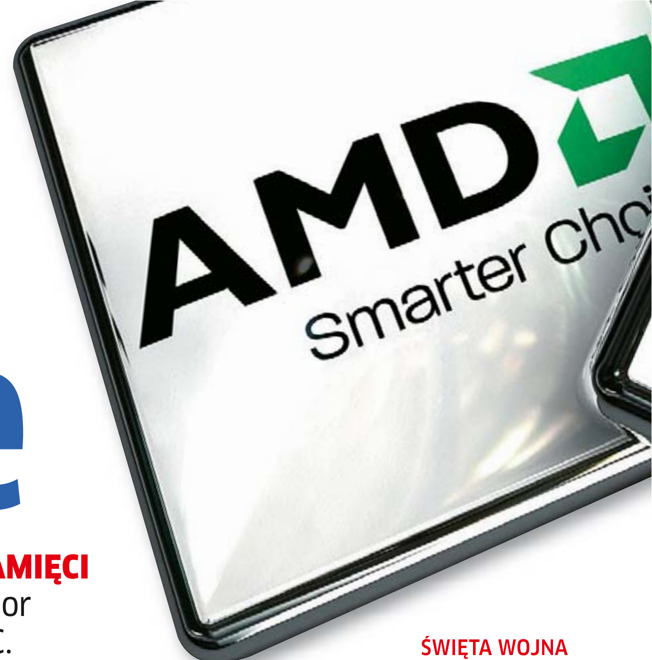
GRZEGORZ BZIUK

Komputer w krzemie

CPU przejmuje stopniowo **FUNKCJE KONTROLERA PAMIĘCI ORAZ UKŁADU GRAFICZNEGO**. To od tego jaki procesor wybierzemy zależą możliwości i wydajność całego PC.

GRZEGORZ GLONEK

ŚWIĘTA WOJNA
AMD i Intel rywalizują ze sobą już od lat. Wyścig technologiczny daje przewagę raz jednej, raz drugiej stronie. Rezultatem są tańsze i szybsze procesory.

1 Intel czy AMD?

Wybór odpowiedniego procesora jest pierwszą i zarazem najważniejszą decyzją, jaką musimy podjąć, kupując samemu komponenty. Od tego czy zdecydujemy się na zakup układu Intela, czy też AMD będzie zależał dalszy dobór płyty głównej, bezpośrednio z nią powiązanego układu chłodzenia, a także pamięci. Najnowsze procesory zawierają nawet układ graficzny. Sprawa nie jest prosta.

Nie ma oczywiście jedynej słusznej odpowiedzi na pytanie: Intel czy AMD. W niektórych testach lepiej spisują się układy AMD, natomiast w innych dużo wydajniejsze okazują się produkty Intela. Oprócz samej wydajności zdecydowana większość z was spojrzy również na cenę, którą będzie trzeba za nasz wymarzony układ zapłacić – w końcu nie każdego stać na wydanie lekką ręką 4000 zł na topowy produkt. Aspekt cenowy pozostawmy sobie jednak na później, a teraz spójrzmy chłodnym okiem na możliwości obecnych układów.

Jeżeli spojrzymy na ranking, to zauważymy, że w pierwszej dziesiątce aż dziewięć układów to produkty Intela, a AMD znajduje się dopiero na ostatniej, dziesiątej pozycji. Dlaczego sytuacja ta wydaje się dziwna? Otóż jest to sześciordzeniowy Phenom II X6 1090T Black Edition, który w porównianiu z sześciordzeniowymi Intelami, z którymi teoretycznie powinien konkurować, traci aż 11 punktów POWER. Dla wielbicieli porównań dodajmy, iż różnica ta wynosi średnio około 15 proc. Pomiędzy pierwszym Intelem Core i7–980X Extreme Edition a wspomnianym układem AMD, oprócz produktów bardzo wydajnych, a także bardzo drogich procesorów dla złącza LGA1366 znalazły się również bardzo atrakcyjne cenowo układy Core i5–760 (750 zł; miejsce 8.), a także Core i7–875 K (1290 zł; miejsce 4.) pracujące na tańszej platformie LGA1156. Czy oznacza to, że procesory AMD nie są w stanie prowadzić wyrównanej walki z konkurentem? Wszystko zależy od tego, o którym segmencie rynku mówimy.

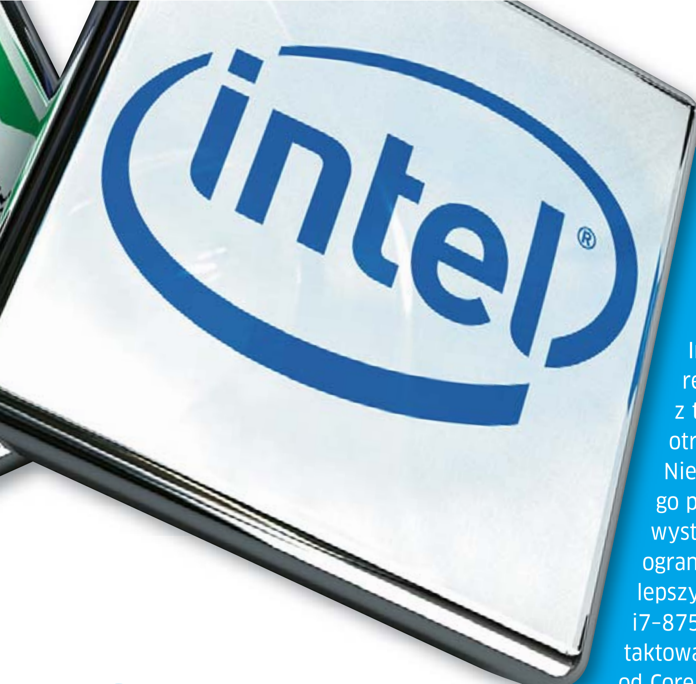
2 Procesor do multimediów

Jeżeli rozważamy zakup procesora do komputera multimedialnego w przystępnej cenie, to zdecydowanie większe pole manewru zapewniają nam układy AMD. Procesorem wartym naszej uwagi jest trzyrdzeniowy Athlon II X3 440, który możemy kupić już za ok. 230 zł. Jego trzy wysoko taktowane rdzenie w tandemie ze zintegrowaną z chipsetem płyty głównej kartą graficzną w zupełności wystarczą do płynnego odtwarzania multimediów.

Jeżeli natomiast dysponujecie dodatkowymi 150 zł, możecie nabyć intelowskiego Core i3–530, który układ graficzny ma już wbudowany. Dodatkowym atutem jest również sprzętowa akceleracja materiału HD dokonywana przez Intel HD Graphics, dzięki której nie będziemy potrzebowali szybkiego procesora. Niestety, w tym przypadku cena zdecydowanie nie przechyla szalę w stronę AMD. Wspomnianą wyżej różnicę w cenie możemy zainwestować w wydajniejszą płytę główną, której układ graficzny pozwoli nam nawet pograć w wymagające gry.

Pecety media center
Mają być małe i odtwarzać materiał HD.
Cena: od 1200 zł

4 Procesor dla gracza

Zazwyczaj przy składaniu komputera dla gracza budżet przewiduje zakup tak luksusowy jak procesor za 1500 zł. Profesjonalny sprzedawca procesorów Intela krzyknąłby, że za takie pieniądze jedynym słusznym wyborem jest model z serii Core i7–900. I nie bez racji. W połączeniu z trzykanałowym kontrolerem pamięci oraz dobrą płytą użytkownik otrzymałby platformę idealną zarówno do gier, jak i do podkręcania. Niestety – łączny koszt takiego zestawu jest bardzo wysoki... dlatego podzieliliśmy grupę użytkowników na dwie. Dla pierwszej z nich wystarczy, aby sprzęt był szybki oraz stosunkowo wydajny, a procesor ograniczał możliwości szybkich kart graficznych. Dla nich zdecydowanie lepszy od wspomnianych wyżej układów Core i7–900 będzie tańszy Core i7–875 K. Bazujący na platformie LGA1156 procesor oprócz wysokiego taktowania, technologii Turbo Boost oraz Intel HT jest zdecydowanie tańszy od Core i7 przeznaczonych dla LGA1366. Tańszy nie znaczy gorszy, co udowodniły nasze testy. Układ znalazł się bardzo wysoko, zajmując 4. miejsce w naszym zestawieniu. Droższe oraz wydajniejsze od niego okazały się tylko procesory, których ceny są trzykrotnie wyższe. Ciekawostką w oznaczeniu tego układu jest litera „K". Oznacza ona, iż ma on odblokowany mnożnik, co dotychczas zdarzało się w bardzo drogich układach z serii Extreme Edition.

Druga grupa odbiorców, w skład których wchodzą bogaci gracze, wytrawni overclockerzy może pozwolić sobie na wybranie najwydajniejszego zestawienia oferowanego na rynku. W tym przypadku reprezentantem wśród procesorów będzie kosztujący 3800 zł Intel Core i7–980X. Jego wysokie taktowanie, dwanaście wątków oraz technologia Turbo Boost sprawiają, że zdecydowanie zasługuje na 1. miejsce tego zestawienia. W połączeniu z trzykanałowym zestawem pamięci DDR3 stworzy bardzo wydajną platformę.

Alienware Aurora ALX
Kultowy sprzęt – marzenie każdego gracza. W środku wszystko co naj...
Cena: od 9999 zł

3 Ile rdzeni mi potrzeba?

Czasy, gdy w naszych blaszakach królowały wysoko taktowane układy Pentium 4 zbudowane na rdzeniach Prescott, odeszły na dobre. Obecnie, znaczenie mają nie tyle częstotliwość pracy, ile liczba rdzeni. Standardem są cztery. I dla takiej właśnie liczby optymalizowane są wszystkie liczące się programy i gry. Ponad 90 proc. wydanych w tym roku gier najlepiej działa właśnie we współpracy z czterema rdzeniami.

W momencie tworzenia naszej procedury testowej za główny cel postawiliśmy sobie dobór programów pod kątem optymalnego wykorzystania wszystkich dostępnych rdzeni zarówno tych fizycznych, jak i wirtualnych. Jeżeli przeanalizujemy wszystkie modele pod tym kątem, to zauważymy, iż możliwości naszej procedury zaczynają się kurczyć od czasu wprowadzenia przez Intela dwunastowątkowych procesorów Core i7–980X i Core i7–970. Różnica w wydajności między nimi a ośmiowątkowym Core i7–975EE wynosi bowiem około 5 proc.

W tym roku mieliśmy też możliwość przetestowania pierwszego sześciordzeniowego procesora AMD z serii Phenom II X6. Jego premiera wzbudziła dużo emocji w związku z wykorzystaniem w nim technologii Turbo Core, która pozwala dynamicznie zmieniać taktowanie rdzeni w zależności od obciążenia. Najwydajniejszy z tych układów zajmuje jednak dopiero 10. miejsce w rankingu, ustępując nawet czterordzeniowemu Core i5–760.

5 Procesor do biura

Właściciele firm, wybierając nowe komputery częściej niż wydajnością kierują się ceną całych zestawów. A na tę duży wpływ ma cena procesora. W tym segmencie AMD ma im do zaoferowania naprawdę szeroki wachlarz produktów za bardzo przyzwoite pieniądze. W naszym rankingu znalazły się dwa procesory przeznaczone właśnie do typowych biurowych pecetów: Athlon II 170u oraz dwurdzeniowy Athlon II X2 250u. Cena pierwszego z nich to zaledwie 110 zł, natomiast dwurdzeniowy kosztuje ok. 200 zł. Dodatkowo oba te układy cechuje współczynnik TDP na poziomie 25 W, dzięki czemu są bardzo energooszczędne.

6 Podstawki

Obecnie na rynku dostępne są układy Intela z dwoma różnymi rodzajami podstawek – LGA1366 oraz LGA1156. W przypadku AMD sytuacja jest zdecydowanie jaśniejsza, gdyż sprzedawane są już jedynie układy ze złączem AM3. W skrócie można powiedzieć, że LGA1366 to rozwiązanie dla użytkowników bezwzględnie potrzebujących jak najwyższej wydajności. Platforma LGA1156 jest najbardziej uniwersalna i nadaje się zarówno do zastosowań wymagających dużej wydajności, jak i konfiguracji niskobudżetowych. Architektura AMD AM3 celuje w klientów poszukujących najlepszego stosunku możliwości do ceny, możliwości rozbudowy, a ostatnio również rozwiązań energooszczędnych.

Intel Core i7-980X Extreme Edition

Dzięki sześciu rdzeniom i technologii Hyper-Threading obecnie nie ma sobie równych. Dodatkowym jego atutem jest odblokowany mnożnik zdecydowanie ułatwiający podkręcanie.

CENA: 3810 zł

Intel Core i7-970

Tańsza wersja sześciordzeniowego 980X z zablokowanym mnożnikiem. Od wydajniejszego modelu różnią ją dodatkowo niższa o 133 MHz częstotliwość pracy i wolniejsza magistrala QPI.

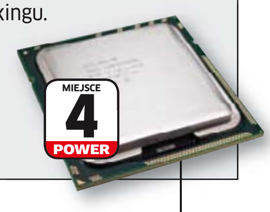
CENA: 3320 zł

Intel Core i7-875K

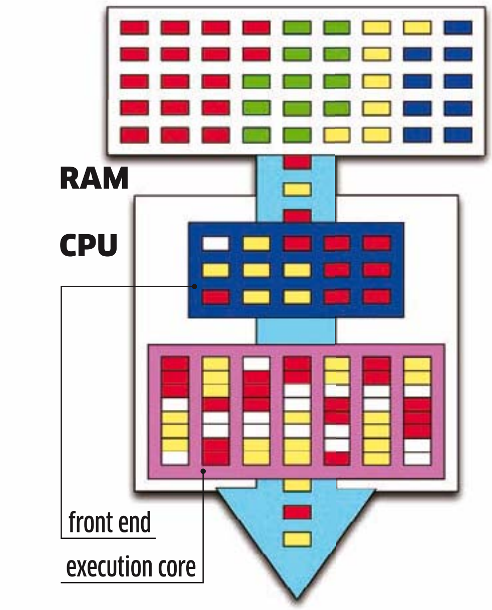
Najszybszy CPU w rozsądnej cenie. Stworzony dla podstawki LGA1156 układ oferuje wydajność zbliżoną do najszybszych procesorów w rankingu. Dodatkowym jego atutem jest odblokowany mnożnik.

CENA: 1290 zł

Miejsce	1	2	3	4
Nazwa urządzenia	Intel Core i7-980X Extreme Edition	Intel Core i7-970	Intel Core i7-975 Extreme Edition	Intel Core i7-875K
Cena	3810 zł	3320 zł	4050 zł	1290 zł
Dostawca	www.intel.com	www.intel.com	www.intel.com	www.intel.com
Zegar	3333 MHz	3200 MHz	3333 MHz	2933 MHz
Efektywne taktowanie magistrali FSB/QPI/DMI/Hyper Transport	6400 MHz	4800 MHz	6400 MHz	4800 MHz
Liczba rdzeni/wątków	6/12	6/12	4/8	4/8
Możliwości	100	98	97	94
Opłacalność	14	16	13	37
Dane techniczne				
Rdzeń	Gulftown	Gulftown	Bloomfield	Lynnfield
Napięcie zasilające rdzeń	1,26 V	1,375 V	1,37 V	1,24 V
Pamięć cache L1 intrukcje/dane	6x 32/6x 32 KB	6x 32/6x 32 KB	4x 32/4x 32 KB	4x 32/4x 32 KB
Pamięć cache L2	6x 256 KB	6x 256 KB	4x 256 KB	4x 256 KB
Pamięć cache L3	12 288 KB	12 288 KB	8192 KB	8192 KB
Zintegrowany kontroler pamięci	trzykanałowy 192-bit.	trzykanałowy 192-bit.	trzykanałowy 192-bit.	dwukanałowy 128-bit.
Złącze	LGA1366	LGA1366	LGA1366	LGA1156
Wydzielana moc (wg spec.)	130 W	130 W	130 W	95 W
Wyniki testów				
PCMark Vantage (overall score)	6759 pkt	6738 pkt	6817 pkt	6691 pkt
3DMark Vantage (CPU Score)	31 965 pkt	30 826 pkt	21 535 pkt	20 235 pkt
Unreal Tournament III (1280×1024)	141 fps	140 fps	140 fps	138 fps
Unreal Tournament III + WinRAR w tle	139 fps	136 fps	134 fps	129 fps
Czas kompresji MP3 (Lame MT)	64 s	74 s	65 s	68 s
Czas kompresji x264 (AutoMKV)	414 s	450 s	610 s	633 s
Prędkość kompresji WinRAR 3.80 (MT)	4358 KB/s	4185 KB/s	3859 KB/s	3274 KB/s
Renderowanie grafiki 3D (Cinebench R10)	40 s	42 s	54 s	56 s

Bardzo dobry (100–90) Dobry (89–75) Przeciętny (74–45) Nie polecamy (44–0)
tak / nie
Najlepsza wartość / Najgorsza wartość

Hyper-Threading

7 Hyper-Threading Technology to implementacja wielowątkowości współbieżnej pozwalającej na znaczne podniesienie wydajności procesora poprzez prowadzenie wielu obliczeń jednocześnie. Każdy rdzeń wyposażony w technologię HT jest widoczny jako dwuprocesorowy układ. Jeden z nich będzie rdzeniem fizycznym, natomiast drugi wirtualnym. Technologia HT została po raz pierwszy użyta w procesorze Pentium 4 z jądrem Northwood pracującym z częstotliwością 3,06 GHz. Wtedy zauważono, że dzięki jej zaimplementowaniu wydajność tego układu okazała się wyższa w niektórych aplikacjach nawet o 30 proc. od procesora pracującego z tą samą częstotliwością bez technologii HT. Niestety, wówczas HT nie przyjęło się głównie ze względu na brak optymalizacji ówczesnych systemów i aplikacji. O HT świat usłyszał znów w roku 2008, kiedy to na rynek zostały wprowadzone pierwsze układy Core i7.

HYPER-THREADING Dzięki tej technologii pojedynczy rdzeń procesora może jednocześnie przetworzyć aż dwa wątki.

NA DVD: Tabela testowa z danymi 59 procesorów KOD: CPU

AMD Phenom II X6 1090T Black Edition

Jedyny AMD w Top10. Mimo sześciu rdzeni, technologii Turbo Core ustępuje wydajnością nawet 4-rdzeniowym procesorom Intela. Za to jest 3 razy tańszy od 6-rdzeniowców konkurencji.

CENA: 1060 zł

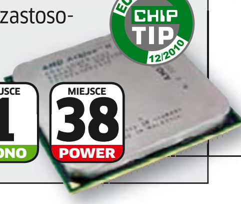
MIEJSCE 10 POWER

AMD Athlon II X3 440

Połączenie dobrej wydajności (39. miejsce na 60 w tym rankingu) z atrakcyjną ceną. Trzy rdzenie to dla większości typowych zastosowań aż nadto. Dlaczego zatem przepłacać?

CENA: 270 zł

ECONO CHIP TIP 12/2010

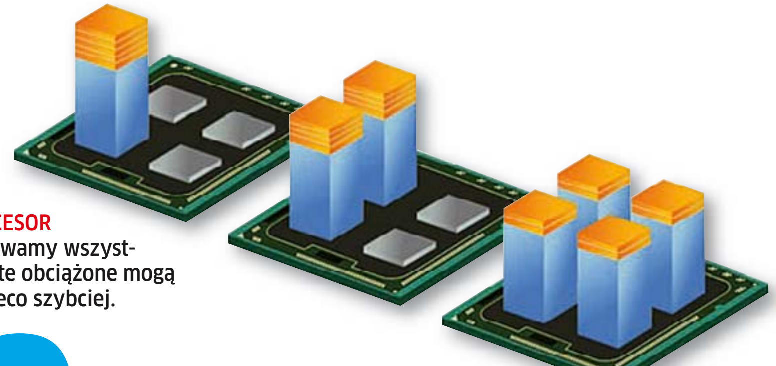
MIEJSCE 1 ECONO | MIEJSCE 38 POWER

	5	6	7	8	9	10	38
	Intel Core i7-960	Intel Core i7-870	Intel Core i7-950	Intel Core i5-760	Intel Core i7-860	AMD Phenom II X6 1090T Black Edition	AMD Athlon II X3 440
	2130 zł	1100 zł	2220 zł	750 zł	1060 zł	1070 zł	270 zł
	www.intel.com	www.intel.com	www.intel.com	www.intel.com	www.intel.com	www.amd.com	www.amd.com
	3200 MHz	2933 MHz	3066 MHz	2800 MHz	2800 MHz	3200 MHz	3000 MHz
	4800 MHz	4800 MHz	4800 MHz	2500 MHz	4800 MHz	4000 MHz	4000 MHz
	4/8	4/8	4/8	4/4	4/8	6/6	3/3
	93	92	92	90	89	89	71
	22	42	21	59	40	40	100
	Bloomfield	Lynnfield	Bloomfield	Lynnfield	Lynnfield	Thuban	Rana
	1,375 V	1,24 V	1,22 V	1,4 V	1,18 V	1,4 V	1,425 V
	4x 32/4x 32 KB	4x 32/4x 32 KB	4x 32/4x 32 KB	4x 32/4x 32 KB	4x 32/4x 32 KB	6x 64/6x 64 KB	3x 64/3x 64 KB
	4x 256 KB	4x 256 KB	4x 256 KB	4x 256 KB	4x 256 KB	6x 512 KB	3x 512 KB
	8192 KB	8192 KB	8192 KB	8192 KB	8192 KB	6144 KB	–
	trzykanałowy 192-bit.	dwukanałowy 128-bit.	trzykanałowy 192-bit.	dwukanałowy 128-bit.	dwukanałowy 128-bit.	dwukanałowy 128-bit.	dwukanałowy 128-bit.
	LGA1366	LGA1156	LGA1366	LGA1156	LGA1156	Socket AM3	Socket AM3
	130 W	95 W	130 W	95 W	95 W	125 W	95 W
	6336 pkt	6007 pkt	6304 pkt	6101 pkt	5907 pkt	5730 pkt	5379 pkt
	20 389 pkt	19557 pkt	19 791 pkt	13 697 pkt	18 174 pkt	16 337 pkt	7481 pkt
	138 fps	138 fps	136 fps	138 fps	137 fps	131 fps	107 fps
	129 fps	132 fps	129 fps	135 fps	129 fps	128 fps	65 fps
	75 s	73 s	71 s	76 s	79 s	83 s	93 s
	610 s	655 s	661 s	876 s	700 s	618 s	1407 s
	3496 KB/s	3422 KB/s	3177 KB/s	2751 KB/s	3149 KB/s	3029 KB/s	1425 KB/s
	56 s	58 s	59 s	72 s	63 s	60 s	127 s

9 Grafika w procesorze

Obecnie jedynie układy Intela z serii Core i5-600 oraz Core i3-500 wyposażone są w zintegrowane grafiki.
W porównaniu z chipsetami AMD ze zintegrowaną grafiką są równie szybkie w trybie 3D, ale oferują niezależne od oprogramowania sprzętowe dekodowanie materiału HD. Dzięki temu układy te idealnie sprawdzą się w komputerach media center, gdzie bez problemu poradzą sobie z filmami w jakości 1080p.

Dużym plusem zintegrowanego z procesorem układu graficznego jest to, iż wymieniając procesor na szybszy model z nowszą i wydajniejszą kartą graficzną, niewielkim kosztem możemy zwiększyć wydajność całej platformy. Do tej pory zwiększenie wydajności graficznej nie było możliwe bez kosztownej wymiany płyty bądź dokupienia zewnętrznej grafiki.

TURBO PROCESOR
Jeśli nie używamy wszystkich rdzeni, te obciążone mogą pracować nieco szybciej.

10 PoTURBOwani

Turbo Boost jest technologią zaimplementowaną w procesorach Core i7 (zarówno dla złącza LGA1366, jak i LGA1156) oraz niektórych układach Core i5. Jej zadaniem jest zwiększanie częstotliwości pracy jednego bądź też wszystkich rdzeni w zależności od obecnego współczynnika TDP oraz liczby wątków aktualnie wykorzystywanych.

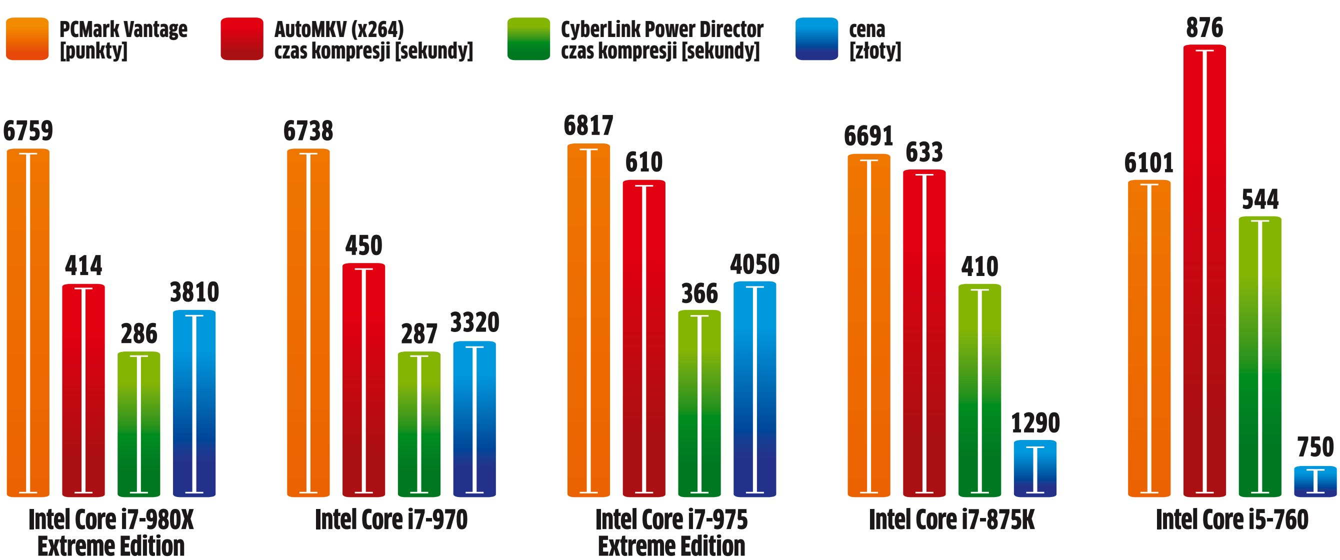
Jeżeli np. użyjemy procesora Core i7-870 K (2,93 GHz), to przy obciążonym jednym rdzeniu będzie on taktowany z częstotliwością 3,6 GHz. W momencie, gdy układ zacznie wykorzystywać drugi ze swoich rdzeni, wartość ta spadnie do 3,4 GHz dla każdego z nich. Po włączeniu się do pracy kolejnych dwóch wszystkie cztery będą pracowały z częstotliwością 3200 MHz.

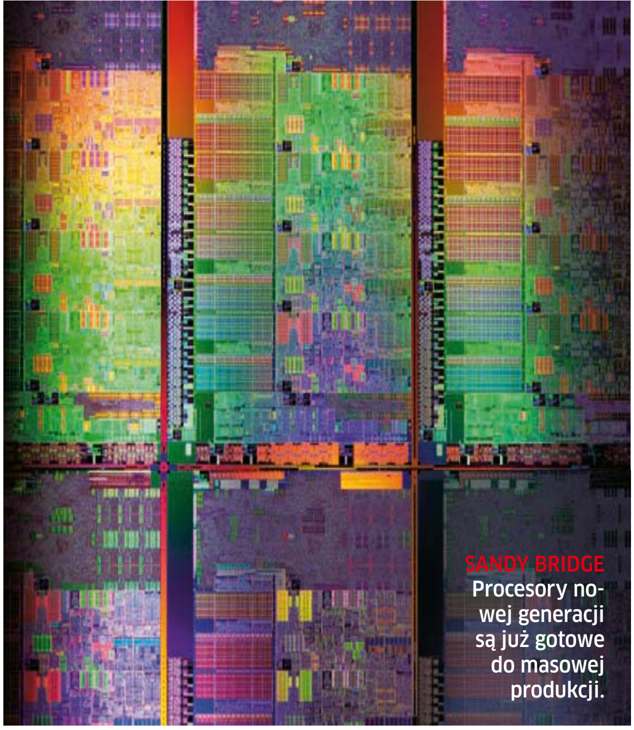
Turbo Core jest podobną technologią, która pojawiła się po raz pierwszy w 6-rdzeniowych układach AMD Phenom II. Zasada działania jest jednak inna. W układzie Phenom II X6 technologia Turbo Core uruchomi się, gdy intensywnie używanych będzie nie więcej niż połowa rdzeni. Wówczas wykorzystywane rdzenie zwiększą częstotliwość o maksymalnie 500 MHz. Skąd ta różnica? Otóż w przypadku procesorów Intela rdzenie nieaktywne wyłączane są całkowicie, podczas gdy w układach AMD zmniejszany jest jedynie ich zegar, więc wciąż pobierają energię.

11 Wydajność a cena

Wydajność jest zwykle podstawowym kryterium wyboru podzespołów PC. W przypadku procesorów sytuacja ta jest od dłuższego czasu bardzo stabilna i śmiało można rzec, że w najbliższym czasie pozycja Intela, jako dostawcy najwydajniejszych procesorów do komputerów domowych zagrożona nie jest. Niestety, za najwydajniejszego w naszym zestawieniu sześciordzeniowego Core i7-980X trzeba zapłacić aż 3810 zł! Na szczęście oprócz drogich procesorów na rynku dostępne są również znacznie tańsze i wcale nie dużo wolniejsze CPU. Wśród nich uwagę zwraca znajdujący się obecnie na czwartym miejscu procesor Core i7-875 K, którego cena wynosząca niecałe 1300 zł sprawia, że konkuruje on nie tylko z najdroższymi CPU Intela, ale również z sześciordzeniowymi procesorami AMD Phenom II X6 z modelem 1090T na czele.

Warto też przeanalizować nasz ranking Econo obrazujący stosunek wydajności procesora do jego ceny. Pierwszych dziewięć miejsc należy do układów AMD. Optymalnym wyborem okazuje się trzyrdzeniowy Athlon II X3 440 za jedyne 270 zł. Na 4. miejscu uplasował się wydajniejszy Athlon II X4 635, którego można nabyć za ok. 330 zł, a który zajął pod względem oceny POWER 28. miejsce. Stawkę zamyka układ Intela Core i3-530 oferujący wydajność na poziomie 31. miejsca POWER i w cenie 370 zł.

SANDY BRIDGE Procesory nowej generacji są już gotowe do masowej produkcji.

12 Co nas czeka w najbliższej przyszłości?

W czasie tegorocznego Intel Developer Forum zademonstrowano peceta wyposażonego w procesor o kodowej nazwie Sandy Bridge. Są to kolejne układy 32-nanometrowej architektury, które mają trafić do sklepów w pierwszym kwartale przyszłego roku. Cechą charakterystyczną nowych układów będzie ich pierścieniowa budowa, dzięki której wbudowany w procesor rdzeń graficzny będzie mógł współdzielić pamięć cache z rdzeniami procesora. Inżynierowie Intela zwrócili uwagę na energooszczędność nowych procesorów. Oprócz wspomnianego wyżej współdzielenia pamięci podręcznej rdzeń graficzny będzie wykorzystywał również technologię Turbo Boost, dzięki której w miarę potrzeby może zyskać więcej mocy kosztem rdzeni CPU.

W przypadku firmy AMD czekamy z niecierpliwością na pierwszy kwartał 2011 r., kiedy to światło dzienne ujrzy platforma Bulldozer. Ma ona konkurować z topowymi modelami Intela w komputerach klasy PC. Jej architektura została zaprojektowana w sposób modułowy. Każdy moduł będzie zawierał dwa rdzenie CPU, jednostkę Float Point Scheduler, dwa 128-bitowe FMAC, a także współdzieloną pamięć podręczną drugiego poziomu. Według AMD to właśnie takie rozwiązanie jest w stanie zwiększyć wydajność w aplikacjach wielowątkowych oraz doprowadzić do wyrównanej walki z Intelem. Jak przystało na platformę hi-end, procesor nie będzie wyposażony w zintegrowany układ graficzny. Również w Q1 zaprezentowane zostaną nowe szczegóły dotyczące procesorów wchodzących w skład platformy Sabine (notebooki) oraz Lynx (popularne desktopy). Na razie wiemy jedynie, iż układy graficzne w nich zawarte mają osiągać wydajność średnio wydajnych układów z serii Radeon HD 5000. Biorąc pod uwagę doświadczenie AMD z serią układów Radeon HD można przewidywać że zapowiedzi te zostaną spełnione. Kolejny rozdział wieloletniej już rywalizacji z Intelem zapowiada się więc bardzo ciekawie.

Fot: Flickr/A. Koul; Fotolia; Istockphoto; Sony BMG Composing/V. Zangl

Topowe hity **za darmo**

Najnowsze przeboje, klasyka rocka, perły popu, bluesa, muzyki klasycznej oraz jazzu. Korzystając z aplikacji do nagrywania internetowych stacji radiowych, możemy zapisywać na dysku ulubione utwory, **NIE PONOSZĄC PRZY TYM ŻADNYCH OPŁAT**.

JAKUB MIŚKIEWICZ

Pobieranie muzyki z Internetu jest nielegalne i surowo karane – to usilnie stara się nam wmówić branża muzyczna. Mija się jednak ona z prawdą. Istnieją bowiem legalne źródła umożliwiające powiększanie albumów muzyki, zarówno o gorące szlagiery, popularną muzykę, jak i mniej znane dzieła artystów i mniejszych wytwórni.

Najlepszym źródłem bezpłatnej muzyki jest bezsprzecznie nagrywanie utworów z internetowych stacji radiowych, podobnie jak niegdyś nagrywanie z radia za pomocą magnetofonu. W czasach Internetu nie wiąże się to ze stratą jakości wynikającą ze złego od-

Miejsce	1	2	3
Nazwa aplikacji	Radiotracker 6 Platinum	Magix Webradio Recorder 4	Nexus Radio 5.1
Strona WWW	www.radiotracker.com	www.magix.com	www.nexusradio.com
Język	angielski	angielski	angielski
Cena	ok. 120 zł (30 euro)	ok. 90 zł (30 USD)	bezpłatny
Wymagania	Windows XP/Vista/7	Windows XP/Wista/7	Windows XP/Vista/7
Możliwości	100	80	50
Dane i wartości pomiarowe			
Liczba predefiniowanych stacji radiowych (w przybliżeniu)	17 500	10 000	11 000
Nagrywanie równoległe	bez ograniczeń [1]	bez ograniczeń [1]	1
Automatyczne zatrzymywanie nagrywania (utwór/czas/wielkość)	●/●/●	▬/●/●	▬/●/▬
Kryteria przeszukiwania stacji radiowych	nazwa, gatunek	nazwa, gat., bitrate	gatunek
Określenie metody nazywania folderów i plików/lista ulubionych	●/●	▬/●	▬/●
Lista życzeń (gatunek/tytuł/wykonawca)	gat., tytuł, wykonawca	tytuł, wykonawca	tytuł, wykonawca
Unikanie podwójnych tytułów/ automatyczny podział	●/●	▬/●	▬/●
Automatyczne narastanie głośności i wyciszanie/sporządzenie list odtwarzania	●/●	▬/●	●/●
Edytor tagów/zarzadzanie biblioteką muzyki	●/●	●/●	●/▬
Wypalanie płyt/edytor dźwięku (podział)	●/●	●/●	▬/●
Przenoszenie do odtwarzacza MP3/ telefonu komórkowego (dźwięk dzwonka)	●/●	●/●	▬/▬
Konwersja formatu	WAVE, WMA, WMA PRO, FLAC, OGG, M4A	WAVE, WMA, OGG, FLAC, CDA	▬
Pozostałe funkcje	normalizacja, wyszukiwanie podobnych wykonawców, pobieranie podcastów, może być instalowany na pendrivie	możliwe udostępnianie nagrań, tryb miniodtwarzacza	efekty DSP, wizualizacje, korektor graficzny

Bardzo dobry (100–90) · Dobry (89–75) · Przeciętny (74–45) · Nie polecamy (44–0) · ● tak · ▬ nie · Najlepsza wartość · Najgorsza wartość

NEXUS RADIO Bezpłatny, ma wygodny interfejs, ale drażni wyskakującymi okienkami z reklamami.

RADIOTRACKER Obsługa rozbudowanych opcji wymaga treningu.

bioru oraz szumu taśmy. Podczas nagrywania utworów z internetowego eteru powinniśmy upewnić się tylko, że bitrate rozgłośni radiowej wynosi co najmniej 128 kb/s.

Wybór programu w Sieci nie ogranicza się do kilku lokalnych stacji radiowych. Wyobraźmy sobie, że mamy w zasięgu dziesięć tysięcy stacji z całego świata, z których bez problemu nagramy muzykę. Potrzebujemy jedynie szybkiego połączenia z Internetem oraz wyspecjalizowanego oprogramowania, które pozwoli znaleźć stacje radiowe, a następnie odtworzyć i nagrać muzykę.

W idealnym przypadku nasze archiwum MP3 wypełnia się samo, o ile program do nagrywania zawartości z Internetu umożliwi nagrywanie muzyki ze wszystkich dostępnych stacji, a także zadba o automatyczne nazywanie utworów oraz porządkowanie ich poprzez tagi ID3. Tak długo, jak nagrane w ten sposób utwory muzyczne wykorzystujemy do własnego użytku na komputerze, odtwarzaczu MP3 lub po uprzednim ich nagraniu na płytę CD-Audio słuchamy w samochodzie – wszystko jest zgodne z prawem. Muzykę możemy również przekazać naszym przyjaciołom, aczkolwiek w granicach rozsądku – zapomnijmy więc o masowym udostępnianiu kopii wszystkim w firmie.

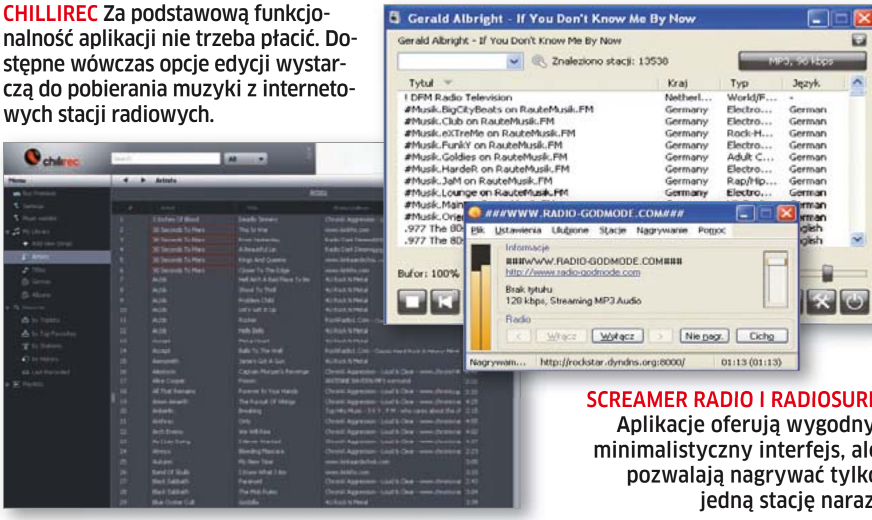
Przetestowaliśmy 10 aplikacji do nagrywania internetowych stacji radiowych, w tym pięć odpłatnych programów oraz pięć bezpłatnych narzędzi. Strumień danych z radia internetowego nie jest materiałem technicznie chronionym przed kopiowaniem, zatem bezpośrednie nagrywanie z radia internetowego przy użyciu odtwarzacza jest dozwolone.

Nagrywanie: Zacinanie się podczas podziału nagrań na części

Żaden z przetestowanych programów nie miał problemu z wykonaniem kluczowych zadań – odbieraniem i nagrywaniem strumienia danych z radia internetowego. Większość kandydatów poradziła sobie również z kolejnym wyzwaniem – czytelnym przedstawieniem dobrze zaaranżowanej listy obejmującej tysiące stacji radiowych mimo dużej liczby rozgłośni, tajemniczo brzmiących nazw stacji oraz nie zawsze dokładnych →

4	5	6	7	8	9	10
Chilirec Premium 1.03	GetRadio 1.4.0	3aLab iRadio 1.5	Screamer Radio beta v0.4.4	RadioSure 2.1.969	Readon TV Movie Radio Player 7.2.0.0	TinyWebRadio 2.3
www.chilirec.com	www.get-radio.com	www.3alab.com	www.screamer-radio.com	www.radiosure.com	www.readontech.com	www.tinywebradio.com
angielski	angielski	angielski	polski	polski	angielski	angielski
ok. 50 zł (12 euro, abonament 1 rok)	ok. 100 zł (24 euro)	ok. 75 zł (19 euro)	darmowy	darmowy	darmowy	darmowy
Windows XP/Vista/7, Mac OS X	Windows XP/Vista	Windows XP/Vista	Windows XP/Vista/7	Windows XP/Vista/7	Windows XP/Vista/7	Windows XP/Vista
■□□□□ 44	■□□□□ 35	■□□□□ 33	■□□□□ 27	■□□□□ 22	□□□□□ 15	□□□□□ 13
1000	25 000	42	4000	13 500	5300	1100
100	bez ograniczeń 1)	1	1	1	1	1
–/–/●	–/–/–	–/●/–	●/–/–	–/–/–	–/–/–	–/–/–
nazwa	gatunek	nazwa, gatunek, bitrate	gatunek	–	nazwa 2)	–
–/–	–/●	–/●	●/●	–/●	–/●	–/●
wykonawca	–	–	–	–	–	–
●/●	–/●	●/●	●/●	●/●	–/–	–/●
–/–	–/–	–/–	–/–	–/–	–/–	–/–
–/●	–/–	–/●	–/–	–/–	–/–	–/–
–/●	–/–	●/–	–/–	–/–	–/–	–/–
●/●	–/–	–/–	–/–	–/–	–/–	–/–
–	–	WAVE, MP3, OGG	–	–	–	OGG
zdalny dostęp do utworów, obsługa przez interfejs WWW		korektor graficzny	automatyczna regulacja głośności	korektor graficzny, tryb miniodtwarzacza, zmiana interfejsu za pomocą skórek, może być instalowany na pendrivie	obsługiwane przez wtyczki: odtwarzanie shoutcastów, wyszukiwanie i pobieranie muzyki (Music on Demand)	korekor graficzny

1) ograniczone tylko przez szybkość połączenia z Internetem
2) tylko w przypadku wtyczki Music on Demand

CHILLIREC Za podstawową funkcjonalność aplikacji nie trzeba płacić. Dostępne wówczas opcje edycji wystarczą do pobierania muzyki z internetowych stacji radiowych.

SCREAMER RADIO I RADIOSURE Aplikacje oferują wygodny, minimalistyczny interfejs, ale pozwalają nagrywać tylko jedną stację naraz.

informacji określających styl muzyki, na jakim skupia się nadawca. Jedynie użytkownicy GetRadio, Radio oraz Radon TV Movie Radio Player mogą poczuć się zagubieni.

Jeśli dysponujemy odpowiednio szybkim połączeniem z Internetem, możemy nagrywać nawet 100 programów jednocześnie. Ograniczeniem będzie jedynie pojemność naszego dysku twardego. Możemy np. nagrywać wszystkie utwory wybranego wykonawcy, korzystając z filtrów. Problemy zaczynają się podczas dzielenia nagrań na pojedyncze utwory muzyczne. Większość aplikacji do nagrywania internetowych stacji radiowych na tym polu zawodzi. Przyczynia się do tego w głównej mierze styl prowadzenia audycji, który nie zmienił się od czasów kaset magnetofonowych. Rzadko zdarza się, że utwory rozdzielone są przerwą, a prezenter powstrzymuje się od komentarzy podczas zapowiadania nagrań. Programy próbują rozpoznawać początki oraz końce utworów na podstawie nadawanych w strumieniu dźwięku tagów ID3, często posiłkując się małym buforem przechowującym fragment nagrania.

Wymienione metody podziału nagrań nie gwarantują precyzyjnego oddzielenia od siebie poszczególnych utworów. Najczęściej konieczne jest manualne przycinanie utworów za pomocą edytora dźwięku. Alternatywne rozwiązanie tego problemu oferują Nexus Radio oraz Radiotracker – na nasze życzenie, na początkach utworów zadbają o narastanie głośności i wyciszą je na końcach.

Jeśli chcemy włączyć do swojej kolekcji muzyki utwory nagrane z internetowych stacji radiowych, jedynie Radiotracker oraz Screamer Radio pomogą nam w tym zadaniu. Tylko te aplikacje pozwalają na wskazanie folderu przeznaczonego do zapisywania muzyki, umożliwiają także swobodne określanie nazw podkatalogów i plików na podstawie informacji zapisanych w tagach ID3. Podczas tworzenia naszej biblioteki nagrań uzyskamy dokładnie to, czego oczekujemy.

Dodatki: Więcej niż nagrywanie

Przejrzyste wyświetlanie internetowych stacji radiowych oraz podzielone na utwory nagrania o dobrej jakości to tylko fragment możliwości aplikacji do nagrywania muzyki.

Podczas testu przyznawaliśmy punkty również za dodatkowe funkcje. Aplikacje, które przetestowaliśmy, zostały wyposażone w edytory dźwięku oferujące opcje przycinania początków i końców utworów. Przydzielaliśmy również punkty za funkcję nagrywania płyt CD i DVD oraz opcję konwersji muzyki do formatów, które można odtworzyć za pomocą przenośnego odtwarzacza MP3 lub telefonu komórkowego. W tym zakresie najwięcej oferują Radiotracker i Magix Webradio Recorder. Nie wszyscy uczestnicy testu udostępniają proste zarządzanie nagraniami ze stacji radiowych oraz dotychczasową kolekcją muzyki.

Edytor MP3 jest najczęściej niezbędny

Do zarządzania dużymi zbiorami muzyki lepiej sprawdzają się Windows Media Player oraz Media Center z Windows Vista i Windows 7 lub wyspecjalizowane aplikacje takie jak Media Money. Program Chillirec został wyposażony w ciekawą opcję udostępniania kolekcji nagrań w Internecie, wystarczy mieć publiczny adres IP. Poprzez interfejs webowy Chillirec możemy też w pełni zarządzać aplikacją.

Czego nie słychać?

Kupując za ok. 75 zł „Internetowy odbiornik radiowy”, nie musimy się martwić o oprogramowanie do odtwarzania i nagrywania muzyki. Wystarczy podłączyć Manhattan USB Internet Radio do komputera i po jednokrotnym wybraniu języka (brakuje polskiego) oraz zaakceptowaniu umowy licencyjnej uzyskamy dostęp do ok. 14 000 stacji radiowych z całego świata. Wszystko to za pośrednictwem odtwarzacza pozwalającego na odsłuchiwanie wybranych stacji i nagrywanie utworów w formacie WMA. Problem w tym, że w przeciwieństwie do Kindle'a Amazonu Manhattan USB nie ma stałego dostępu do Internetu (o ten ostatni zadbać musi użytkownik), a cena tego urządzenia, które faktycznie jest pendrive'em o pojemności zaledwie 1 MB, sprawia, że jest on prawie 10 000 razy droższy (licząc cenę 1 MB równą ok. 0,8 gr) od topowych przenośnych pamięci, których pojemność liczona jest w gigabajtach.

Interfejsy: Od nowoczesnych do praktycznych

W przypadku Magix Webradio Recorder 4, Radiotrackera i Nexus Radio mamy do czynienia z przesadnie rozbudowanymi interfejsami, wyposażonym w rozwijane menu i listy. Do kłopotliwego drapania się po głowie mogą doprowadzić nieudolnie skonstruowane interfejsy GetRadio, iRadio oraz Radon TV Movie Radio Player. Przyczyna tkwi nie tylko w rezygnacji z systemowych czcionek Windows oraz małych ikonach i przyciskach, których nie widać wyraźnie na monitorach o wysokiej rozdzielczości. Chilirec działa jako aplikacja flashowa w oknie przeglądarki WWW. Ma spartański i na pierwszy rzut oka nieprzejrzysty interfejs, obsługę aplikacji można jednak szybko opanować. Na drugim krańcu są aplikacje TinyWebRadio, RadioSure i ScreamerRadio – wyglądają jak rasowy odtwarzacz muzyki, są proste w obsłudze, ale oferują możliwość nagrywania tylko jednej stacji naraz.

KONKURS FOTOGRAFICZNY
Wielki finał

WSZYSTKIM LAUREATOM SERDECZNIE GRATULUJEMY!

OTRZYMALIŚMY OD WAS 1320 ZDJĘĆ! WSZYSTKIE WYKONANE Z WYOBRAŹNIĄ I TALENTEM. OTO 10 NAJLEPSZYCH PRAC, NAGRODZONYCH PRZEZ JURY.

Tadeusz Niekóla

Roman Lipiński

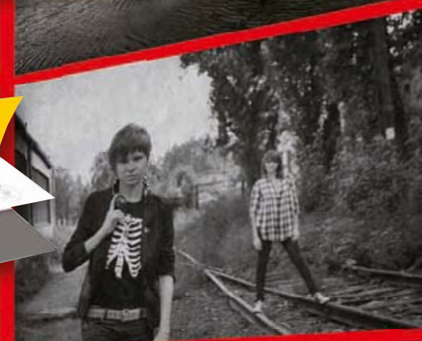

Łukasz Lis

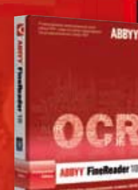
Agata Bączkiewicz

Rafał Krauze

Adam Stępień

nick: ziuta

Paweł Herzog

Magdalena Ramach

Weronika Jędrzejczak

Wyniki konkursu oraz wszystkie nagrodzone zdjęcia można obejrzeć na stronie chip.pl. Dobrą wiadomość mamy także dla tych uczestników, którzy nie znaleźli się na liście nagrodzonych: za rok kolejna edycja konkursu. Do udziału w nim już dziś serdecznie zapraszamy.

Co warto kupić?

NIE TRZEBA WYDAĆ DUŻO, ABY KUPIĆ DOBRY SPRZĘT. Udowadniamy, że istnieją urządzenia godne uwagi, które kosztują rozsądne pieniądze.

Urządzenia do biura
Wielofunkcyjne urządzenia atramentowe warte są naszej uwagi.

Tak testuje CHIP
Dokładnie sprawdzamy możliwości najnowszych notebooków.

Lustrzanki cyfrowe
Najnowszy model aparatu fotograficznego Sony dowodzi, że znakomite body można kupić już za 3000 zł.

Nawigacje GPS
Nawigacja GPS nie musi kosztować dużo. Urządzenie Aristo to propozycja dla tych, którzy nie lubią przepłacać.

Sony Alpha 55 to najnowsza propozycja tej firmy dla wymagających amatorów. Urządzenie wyposażono w półprzezroczyste lustro. Oznacza to możliwość automatycznego, ciągłego ostrzenia w trybie filmowym. Rozdzielczość matrycy to 16 Mpix, zaś ISO można regulować w zakresie od 100 do 12 800 z możliwością podbicia do 25 600. Zdjęcia seryjne mogą być wykonywane z szybkością 10 kl./s. Filmy, jak na taki sprzęt przystało, można kręcić w rozdzielczości Full HD. Zaletą tego modelu jest niewysoka cena.

W tym miesiącu przygotowaliśmy rozszerzony ranking ruterów bezprzewodowych 802.11n. Jeżeli szukacie takiego sprzętu, warto przyjrzeć się urządzeniu Draytek Vigor2130n. To najlepszy sprzęt na rynku. Kto jednak uważa, że 600 zł to za dużo, powinien sie przyjrzeć modelowi TL-WR740 N firmy TP-Link. Za cenę... 70 zł dostajemy zupełnie przyzwoity i wydajny ruter 802.11n.

Do rankingu nawigacji GPS szturmem wdarł się Aristo Voyager S5001 AM. Występuje zarówno w wersji z mapami Polski, jak i Europy. Nie udało mu się wyprzedzić lidera zestawienia firmy Garmin, ale jego przewagą jest niska cena. Nieco ponad 500 zł, jak za taką nawigację z 5-calowym ekranem, to według nas znakomita cena. ■

W testach

RANKINGI TOP 10

Kategorie	Nowości
Aparaty cyfrowe lustrzanki	5
Drukarki laserowe cz.-b.	4
Drukarki laserowe kolorowe	–
Dyski twarde NAS	5
Dyski twarde wewnętrzne SSD	–
Karty graficzne PCI Express	1
Nawigacje GPS – Polska	2
Nawigacje GPS – Polska i Europa	2
Odtwarzacze multimedialne z HDD	5
Płyty główne Intel LGA1156	1
Rutery bezprzewodowe 802.11n	5
Urządzenia wielofunkcyjne atramentowe A4	2
Urządzenia wielofunkcyjne laserowe kolorowe	1

RANKINGI CPU I GPU

Procesory CPU mobilne	–
Procesory GPU graficzne	–

PEŁNE RANKINGI
Rankingi publikowane w każdym wydaniu CHIP-a są wycinkiem wszystkich przetestowanych w laboratorium urządzeń. Pod adresem rankingi.chip.pl udostępniamy wszystkie kategorie sprzętu, z których wiele zostało ostatnio zaktualizowanych o nowe pozycje. W rankingach internetowych można podać własne preferencje odnośnie do najlepszego sprzętu. Po kilku kliknięciach wygenerowana zostanie lista urządzeń dostosowana do indywidualnych potrzeb.

OCENIAMY MOŻLIWOŚCI
Przy każdym produkcie podajemy ocenę możliwości – to wyznacznik jakości i wydajności danego urządzenia w odniesieniu do innych. Im wyższa ocena, tym lepszy sprzęt. Pamiętajcie jednak, że przy tej ocenie nie bierzemy pod uwagę cen ani kosztów eksploatacji.

@ **AKTUALNE RANKINGI** wejdź na stronę **RANKINGI.CHIP.PL**

APARATY CYFROWE

▶ LUSTRZANKI

Miejsce	Model	Ocena możliwości	Cena	Rozdzielczość matrycy CCD	Obiektyw testowy	Typ obiektywu	Nośnik danych – pierwszy/drugi	Czas otwarcia migawki w trybie manualnym (min. - maks.)	Czułość ISO (min. - maks.)	Masa (z akumulatorami)
1	Canon EOS-1D Mark IV	100	15 370 zł	4896×3264	Canon EF 50mm 1:1.4 USM	Canon EF	Compact Flash I/II, SD	1/8000-30	50-102400	1365 g
2	Canon EOS 5D Mark II	98	7460 zł	5616×3744	Canon EF 50mm 1:1.4 USM	Canon EF	Compact Flash I/II	1/8000-30	50-25600	900 g
3	Nikon D3s	98	15 750 zł	4256×2832	Nikkor AF 50mm f1.4D	Nikon F	Compact Flash I/II, Compact Flash I/II	1/8000-30	200-102400	1400 g
4	Nikon D300s	94	4820 zł	4288×2848	Nikkor AF 50mm f1.4D	Nikon F	Compact Flash I, SD	1/8000-30	100-6400	940 g
5	Nikon D3x	94	21 580 zł	6048×4032	Nikkor AF 50mm f1.4D	Nikon F	Compact Flash I/II, Compact Flash I/II	1/8000-30	50-6400	1390 g
N 6	Sony Alpha 55	93	3160 zł	4912×3264	Sony SAL 50mm F1.4	Sony alpha	Memory Stick Duo, SDXC	1/4000-30	100-25600	520 g
N 11	Sony Alpha 33	91	3760 zł	4592×3056	Sony SAL 50mm F1.4	Sony alpha	Memory Stick Duo, SDXC	1/4000-30	100-25600	510 g
N 14	Sony Alpha 580	88	3350 zł	4912×3264	Sony SAL 50mm F1.4	Sony alpha	Memory Stick Duo, SDXC	1/4000-30	100-25600	695 g
N 21	Sony Alpha 560	82	3000 zł	4592×3056	Sony SAL 50mm F1.4	Sony alpha	Memory Stick Duo, SDXC	1/4000-30	100-25600	690 g
N 54	Sigma SD15	63	4200 zł	2640×1760	Sigma AF 18-50mm 2.8-4.5 DC OS HSM	SIGMA SA	SD	1/4000-30	50-3200	680 g

Pełna lista lustrzanek cyfrowych znajduje się na stronie rankingi.chip.pl; * w tym także aparaty z wymiennymi obiektywami bez lustra

Sony Alpha 55
Zaskakująco ciekawy aparat, biorąc pod uwagę cenę. Sony kieruje go do grona zaawansowanych amatorów. Prócz zdjęć świetnie nagrywa filmy HD.
Miejsce: 6.
Możliwości: 93
Cena: 3160 zł

DRUKARKI

▶ LASEROWE CZARNO-BIAŁE

Miejsce	Model	Ocena możliwości	Cena	Nominalna szybkość druku	Maksymalna rozdzielczość	Maksymalna miesięczna wydajność	RAM – standardowo/ maksymalnie	Tryb pracy PCL/PS/GDI	Druk obustronny	Pojemność głównego podajnika
1	Ricoh Aficio SP 4210N	100	2475 zł	36 str./min	600×600 dpi	150 000 str.	256/512 MB	●/●/●	▬	500 kartek
2	Xerox Phaser 3435DN	98	920 zł	33 str./min	600×600 dpi	80 000 str.	64/320 MB	●/●/▬	sprzętowy	250 kartek
3	Lexmark E460dw	98	2000 zł	38 str./min	1200×1200 dpi	80 000 str.	64/576 MB	●/●/●	sprzętowy	250 kartek
4	Brother HL-5340D	97	790 zł	30 str./min	1200×1200 dpi	30 000 str.	16/528 MB	●/●/▬	sprzętowy	250 kartek
5	OKI B440dn	97	1420 zł	28 str./min	1200×1200 dpi	70 000 str.	64/320 MB	●/●/▬	sprzętowy	530 kartek
6	Lexmark E460dn	97	1470 zł	38 str./min	1200×1200 dpi	80 000 str.	64/576 MB	●/●/●	sprzętowy	250 kartek
N 24	Canon i-SENSYS LBP6300dn	92	645 zł	30 str./min	600×600 dpi	25 000 str.	16/16 MB	▬/▬/●	sprzętowy	250 kartek
N 51	Kyocera FS-1320D	86	1090 zł	35 str./min	600×600 dpi	50 000 str.	32/544 MB	●/●/●	sprzętowy	250 kartek
N 58	Kyocera FS-1370DN	85	1580 zł	35 str./min	600×600 dpi	50 000 str.	128/1152 MB	●/●/●	sprzętowy	250 kartek
N 65	Kyocera FS-1120D	83	675 zł	30 str./min	600×600 dpi	50 000 str.	32/544 MB	●/●/●	sprzętowy	250 kartek

Pełna lista drukarek laserowych czarno-białych znajduje się na stronie rankingi.chip.pl; ● tak; ▬ nie

Canon i-SENSYS LBP6300dn
Jest bardzo szybka i nie trzeba czekać długo na zadrukowanie pierwszej strony. Jej wady to brak wyświetlacza i dosyć głośna praca.
Miejsce: 24.
Możliwości: 92
Cena: 645 zł

DRUKARKI

▶ LASEROWE KOLOROWE

Miejsce	Model	Ocena możliwości	Cena	Nominalna szybkość druku w czerni/kolorze	Maksymalna rozdzielczość	Maksymalna miesięczna wydajność	RAM – standardowo/ maksymalnie	Tryb pracy PCL/PS/GDI	Druk obustronny	Sumaryczna pojemność podajników
1	Kyocera FS-C5300DN	100	2670 zł	26/26 str./min	9600×600 dpi	100 000 str.	256/1280 MB	●/●/▬	sprzętowy	650 kartek
2	Samsung CLP-770ND	100	3400 zł	32/32 str./min	9600×600 dpi	120 000 str.	256/768 MB	●/●/▬	sprzętowy	600 kartek
3	Kyocera FS-C5200DN	97	2020 zł	21/21 str./min	9600×600 dpi	65 000 str.	256/1280 MB	●/●/▬	sprzętowy	650 kartek
4	Dell 3130cn	93	2410 zł	30/25 str./min	600×600 dpi	70 000 str.	256/1280 MB	●/●/▬	▬	400 kartek
5	Kyocera FS-C5100DN	92	1140 zł	21/21 str./min	9600×600 dpi	50 000 str.	256/1280 MB	●/●/▬	sprzętowy	400 kartek
6	Konica Minolta magicolor 5650EN	92	2300 zł	30/30 str./min	2400×600 dpi	200 000 str.	256/1024 MB	●/●/▬	▬	600 kartek
7	OKI C5850dn	91	2610 zł	32/26 str./min	1200×600 dpi	60 000 str.	64/320 MB	▬/▬/●	sprzętowy	400 kartek
8	Konica Minolta magicolor 4650DN	90	1810 zł	24/24 str./min	2400×600 dpi	90 000 str.	256/768 MB	●/●/▬	sprzętowy	350 kartek
9	OKI C5750dn	90	2390 zł	32/22 str./min	1200×600 dpi	60 000 str.	256/768 MB	●/●/▬	sprzętowy	400 kartek
10	Epson AcuLaser C3800N	88	2030 zł	25/20 str./min	1200×1200 dpi	60 000 str.	128/1024 MB	●/●/▬	opcja w sterowniku	700 kartek

Pełna lista drukarek laserowych kolorowych znajduje się na stronie rankingi.chip.pl; ● tak; ▬ nie

Kyocera FS-C5300DN
Jej największe zalety to duża pojemność podajników papieru, znakomita jakość, wydajność i szybkość druku oraz bardzo estetyczny wygląd. Idealna propozycja dla firm.
Miejsce: 1.
Możliwości: 100
Cena: 2670 zł

DYSKI TWARDE

▶ NAS

Miejsce	Model	Ocena możliwości	Cena	Liczba zainstalowanych dysków twardych	Sumaryczna zmierzona pojemność dysków twardych	Złącza LAN/Wi-Fi	Liczba złączy USB/ USB Host/eSATA/FireWire	Transfer podczas zapisu na dysk NAS (duży plik) [MB/s]	Transfer podczas odczytu z dysku NAS (duży plik) [MB/s]	Średni poziom hałasu	Średni pobór mocy
1	Synology DS710+	100	1680 zł	2	1863 GB	1000 Mb/▬	0/3/1/0	70,2 MB/s	94,1 MB/s	32,1 dB	24,9 W
2	QNAP TS-239 Pro II	98	2170 zł	2	1863 GB	1000 Mb/▬	0/5/2/0	97,7 MB/s	71,6 MB/s	28,4 dB	22,7 W
3	QNAP TS-259 Pro	96	2420 zł	2	1863 GB	1000 Mb/▬	0/5/2/0	57,2 MB/s	75,7 MB/s	28,2 dB	23,4 W
4	Synology DS411+	94	2520 zł	2	1863 GB	1000 Mb/▬	0/2/1/0	73,9 MB/s	70,5 MB/s	36,2 dB	27,5 W
5	Synology DS209+ II	92	1530 zł	2	1863 GB	1000 Mb/▬	0/3/1/0	43,8 MB/s	62,7 MB/s	29,6 dB	21,8 W
N 23	ZyXEL NSA221	67	600 zł	2	1862 GB	1000 Mb/▬	0/3/0/0	12,2 MB/s	22,1 MB/s	35,2 dB	14,3 W
N 42	Verbatim MediaShare 47490	49	720 zł	1	932 GB	1000 Mb/▬	0/3/1/0	21,3 MB/s	44,1 MB/s	29,3 dB	10,5 W
N 45	Freecom DualDrive Network Center 34830	47	1140 zł	2	1863 GB	1000 Mb/▬	0/1/0/0	10,9 MB/s	29,8 MB/s	35,6 dB	9,9 W
N 48	Apple MC343Z/A	37	1150 zł	1	932 GB	1000 Mb/b/g/n	0/1/0/0	24,4 MB/s	26,3 MB/s	22,7 dB	11,8 W
N 49	Welland ME-747ANS	36	200 zł	1	932 GB	100 Mb/▬	1/1/0/0	4,4 MB/s	4,8 MB/s	42,8 dB	10 W

Pełna lista dysków twardych NAS znajduje się na stronie rankingi.chip.pl; ● tak; ▬ nie

ZyXEL NSA221
Urządzenie zostało wyposażone w wygodne menu oraz ma dołączone oprogramowanie do backupu. Nie jest też bardzo drogie. Na razie trudno je dostać na polskim rynku.
Miejsce: 23.
Możliwości: 67
Cena: 600 zł

DYSKI TWARDE
▶ WEWNĘTRZNE SSD

Miejsce	Model	Ocena możliwości	Cena	Interfejs	Pojemność (nominalna/zmierzona)	Typ pamięci	Średnia szybkość odczytu/zapisu	Średni czas dostępu	IOPS - odczyt (Liczba operacji średnio)	IOPS - zapis (Liczba operacji średnio)
1	Patriot Inferno PI120GS25SSDR 120 GB	100	930 zł	SATA	120/111,79 GB	MLC	226/209 MB/s	0,124 ms	5899	5225
2	OCZ Vertex 2 OCZSSD2-2VTX100G 100 GB	96	1050 zł	SATA	100/93,16 GB	MLC	209/235 MB/s	0,181 ms	4461	4138
3	Intel X25-V SSDSA2MP040G2R5 40 GB	96	430 zł	SATA	40/37,27 GB	MLC	170/41 MB/s	0,072 ms	10103	8369
4	OCZ Vertex OCZSSD2-1VTX120G 120 GB	94	910 zł	SATA	120/119,23 GB	MLC	234/210 MB/s	0,126 ms	6972	4221
5	Patriot Inferno PI60GS25SSDR 60 GB	94	500 zł	SATA	60/55,9 GB	MLC	217/189 MB/s	0,147 ms	5172	4413
6	A-Data 500 S599 100 GB	92	840 zł	SATA	100/93,16 GB	MLC	206/230 MB/s	0,138 ms	4566	4272
7	Super Talent UltraDrive GX FTM28GX25H 128 GB	89	1670 zł	SATA	128/119,24 GB	MLC	227/183 MB/s	0,151 ms	5868	4534
8	Corsair Nova CSSD-V128GB2-BRKT 128 GB	88	820 zł	SATA	128/119,24 GB	MLC	215/176 MB/s	0,244 ms	6748	1658
9	Corsair Nova CSSD-V32GB2-BRKT 32 GB	84	330 zł	SATA	32/29,82 GB	MLC	209/135 MB/s	0,197 ms	6878	1848
10	Kingston SSD Now V+ SNVP325-S2B/64GB 64 GB	82	630 zł	SATA	64/59,63 GB	MLC	214/197 MB/s	1 ms	4063	997

Pełna lista wewnętrznych dysków twardych SSD znajduje się na stronie rankingi.chip.pl

Patriot Inferno PI120GS25SSDR 120 GB
Zauważalnie podniósł poprzeczkę wydajności. W zestawie dostaniemy ramkę do montażu w komputerach stacjonarnych.
Miejsce: 1.
Możliwości: 100
Cena: 930 zł

KARTY GRAFICZNE
▶ PCI EXPRESS

Miejsce	Model	Ocena możliwości	Cena	Układ graficzny	Liczba jednostek zunifikowanych	Częstotliwość taktowania rdzenia/shaderów	Częstotliwość taktowania pamięci [MHz]	Wielkość i typ pamięci	Czas dostępu/szerokość interfejsu pamięci	Wyjście DVI/D-Sub/TV
1	Sapphire Radeon HD 5970 Toxic 4096 MB GDDR5	100	4500 zł	ATI Radeon HD 5970	3200	900/157 MHz	4800 MHz	2x 2048 GDDR5	0,25 ms/2x 256 bit.	2/0/●
2	Asus Ares 4096 MB GDDR5	95	5000 zł	ATI Radeon HD 5970	3200	850/157 MHz	4800 MHz	2x 2048 GDDR5	0,25 ms/2x 256 bit.	1/0/●
3	Sapphire Radeon HD 5970 OC Edition 2048 MB GDDR5	84	2680 zł	ATI Radeon HD 5970	3200	735/150 MHz	4040 MHz	2x 1024 GDDR5	0,25 ms/2x 256 bit.	2/0/●
4	HIS Radeon HD 5970 2048 MB GDDR5	84	3000 zł	ATI Radeon HD 5970	3200	725/157 MHz	4000 MHz	2x 1024 GDDR5	0,25 ms/2x 256 bit.	2/0/●
5	Zotac GeForce GTX 480 AMP! Edition 1536 MB GDDR5	80	1910 zł	Nvidia GeForce GTX 480	480	756/51 MHz	3800 MHz	1536 GDDR5	0,4 ms/384 bit.	2/0/●
6	Gigabyte GeForce GTX 480 1536 MB GDDR5	72	1550 zł	Nvidia GeForce GTX 480	480	700/51 MHz	3696 MHz	1536 GDDR5	0,4 ms/384 bit.	2/0/●
7	Zotac GeForce GTX 480 1536 MB GDDR5	72	1640 zł	Nvidia GeForce GTX 480	480	700/51 MHz	3696 MHz	1536 GDDR5	0,4 ms/384 bit.	2/0/●
8	Asus Matrix 5870 Platinum 2048 MB GDDR5	68	1780 zł	ATI Radeon HD 5870	1600	900/400 MHz	4800 MHz	2048 GDDR5	0,25 ms/256 bit.	1/0/●
9	PowerColor Radeon HD 5870 PCS+ 1024 MB GDDR5	67	1600 zł	ATI Radeon HD 5870	1600	875/157 MHz	5000 MHz	1024 GDDR5	0,4 ms/256 bit.	2/0/●
N 23	Asus ENGTS450 TOP 1024 MB GDDR5	45	610 zł	Nvidia GeForce GTS 450	192	925/51 MHz	4000 MHz	1024 GDDR5	0,5 ms/128 bit.	1/1/●

Pełna lista kart graficznych znajduje się na stronie rankingi.chip.pl; ● tak; ▬ nie

Asus ENGTS450 TOP 1024 MB GDDR5
Urządzenie zostało fabrycznie podkręcone. Ma zamontowany cichy, ale wydajny system chłodzenia i jest przy tym niedrogie. Ma jednak wadę, to wysoki pobór prądu.
Miejsce: 23.
Możliwości: 45
Cena: 610 zł

NAWIGACJE GPS
▶ POLSKA

Miejsce	Model	Ocena możliwości	Cena	Przekątna wyświetlacza	Rozdzielczość wyświetlacza [piksele]	Producent i symbol procesora	Częstotliwość procesora	Pamięć ROM/RAM	Symbol układu GPS
1	Garmin nuvi 3790T EU	100	1400 zł	4,3"	800×480	-	-	-/-	-
N 2	Aristo Voyager S500i AM PL	95	540 zł	5"	480×272	MediaTek MT3351	468 MHz	64 MB/64 MB	SiRFstarIII
3	TomTom GO 930 Traffic	95	1210 zł	4,3"	480×272	-	400 MHz	4096 MB/64 MB	-
4	NavRoad NR780H Hugo AM PL	94	1120 zł	7"	800×480	Prima	600 MHz	128 MB/1024 MB	SiRF V5
5	Blow GPS43YBT AM PL	92	500 zł	4,3"	480×272	ARM1176JZ-S-MT3351	468 MHz	64 MB/64 MB	SiRFstarIII
6	Blow GPS50YBT AM PL	91	570 zł	5"	480×272	ARM1176JZ-S-MT3351	468 MHz	64 MB/64 MB	SiRFstarIII
7	TomTom GO 950 Traffic EU-USA-CA	91	1070 zł	4,3"	480×272	-	400 MHz	-/4096 MB	-
8	Becker Traffic Assist Z213	91	1200 zł	4,3"	480×272	Samsung 2450	533 MHz	-/4096 MB	SiRFstarIII
9	Pentagram Nomad GT P5220 PL	90	580 zł	4,3"	480×272	Samsung	400 MHz	2048 MB/32 MB	SiRFstarIII
N 31	TomTom XXL IQ Routes EU 27	82	510 zł	5"	480×272	-	400 MHz	1024 MB/64 MB	-

Pełna lista nawigacji GPS z mapą Polski znajduje się na stronie rankingi.chip.pl

Aristo Voyager S500i AM PL
Zabrakło niewiele do osiągnięcia pierwszego miejsca. To jednak przestaje mieć znaczenie, gdy spojrzymy na cenę. Aristo jest trzykrotnie tańszy od lidera.
Miejsce: 2.
Możliwości: 95
Cena: 540 zł

NAWIGACJE GPS
▶ POLSKA I EUROPA

Miejsce	Model	Ocena możliwości	Cena	Przekątna wyświetlacza	Rozdzielczość wyświetlacza [piksele]	Producent i symbol procesora	Częstotliwość procesora	Pamięć ROM/RAM	Symbol układu GPS
1	Garmin nuvi 3790T EU	100	1400 zł	4,3"	800×480	-	-	-/-	-
N 2	Aristo Voyager S500i AM EU	97	680 zł	5"	480×272	MediaTek MT3351	468 MHz	64 MB/64 MB	SiRFstarIII
3	NavRoad NR780H Hugo + AM Europa	97	1290 zł	7"	800×480	Prima	600 MHz	128 MB/1024 MB	SiRF V5
4	TomTom GO 930 Traffic	96	1210 zł	4,3"	480×272	-	400 MHz	4096 MB/64 MB	-
5	Blow GPS43YBT AM EU	94	660 zł	4,3"	480×272	ARM1176JZ-S-MT3351	468 MHz	64 MB/64 MB	SiRFstarIII
6	Blow GPS50YBT AM EU	94	730 zł	5"	480×272	ARM1176JZ-S-MT3351	468 MHz	64 MB/64 MB	SiRFstarIII
7	NavRoad NR560BF AM EU	93	860 zł	5"	480×272	MTK	468 MHz	64 MB/2048 MB	SiRFstarIII
8	NavRoad NR460BT AM EU	92	780 zł	4,3"	480×272	MTK	468 MHz	64 MB/2048 MB	SiRFstarIII
9	Garmin nuvi 1690 EU	92	910 zł	4,3"	480×272	-	-	-/4096 MB	SiRFstarIII
N 28	TomTom XXL IQ Routes EU 42	84	530 zł	5"	480×272	-	400 MHz	2048 MB/64 MB	-

Pełna lista nawigacji GPS z mapą Polski i Europy znajduje się na stronie rankingi.chip.pl

Aristo Voyager S500i AM EU
Ten sam model co wyżej, tylko z dodatkowymi mapami Europy. Jest nieznacznie droższy, ale warto rozważyć wybór tej nawigacji.
Miejsce: 2.
Możliwości: 97
Cena: 680 zł

ODTWARZACZE MULTIMEDIALNE

▶ Z HDD

Miejsce	Model	Ocena możliwości	Cena	Odtwarzacz jest sprzedawany z dyskiem twardym	Format obsługiwanych dysków twardych [cale]	Pojemność zainstalowanego dysku twardego [GB]	Maksymalna liczba zainstalowanych dysków twardych	LAN	USB do komunikacji z komputerem	Liczba gniazd USB do komunikacji z akcesoriami	eSATA do komunikacji z komputerem
1	Hyundai M-Box R3150S	100	900 zł	nie	3,5“	1000 GB (testowy)	2	100 Mb	USB 2.0	3	nie
2	A.C. Ryan PlayOn! DVR HD 1 TB	99	1000 zł	tak	3,5“	1000 GB	1	100 Mb	USB 2.0	2	nie
3	Fantec R2750 1 TB	97	1280 zł	tak	3,5“	1000 GB	1	100 Mb	USB 2.0	2	nie
4	Hyundai M-Box R600	96	790 zł	nie	3,5“	1000 GB (testowy)	1	100 Mb	USB 2.0	2	nie
5	Fantec R2650 1 TB	96	1240 zł	tak	3,5“	1000 GB	1	100 Mb	USB 2.0	2	nie
N 12	Raidsonic ICY BOX IB-MP3011HW-B	92	460 zł	nie	3,5“	1000 GB (testowy)	1	100 Mb	USB 2.0	2	nie
N 20	TrekStor TV	87	510 zł	nie	2,5“	320 GB (testowy)	1	100 Mb	USB 2.0	2	nie
N 40	LG BD570	76	680 zł	nie	zewnętrzny 2,5“	nie	nie	100 Mb	nie	1	nie
N 46	Wiwa HD-110	71	610 zł	nie	zewnętrzny 2,5“	nie	nie	nie	nie	1	nie
N 48	LifeView Not Only TV LV6TMPVR4	67	230 zł	nie	zewnętrzny 2,5“	nie	nie	nie	nie	1	nie

Pełna lista odtwarzaczy multimedialnych znajduje się na stronie rankingi.chip.pl; ● tak; ▬ nie

Raidsonic ICY BOX IB-MP3011HW-B
Bardzo dobrze wyposażony odtwarzacz filmów HD. Efekt psują błędy w spolszczeniu i długi czas oczekiwania na odtwarzanie filmów.
Miejsce: 12.
Możliwości: 92
Cena: 460 zł

PŁYTY GŁÓWNE

▶ INTEL LGA1156

Miejsce	Model	Ocena możliwości	Cena	Chipset	Liczba złączy PCI Express x16	Liczba slotów pamięci DDR2/DDR3	Liczba kanałów IDE/SATA	Karta sieciowa - pierwsza/druga	Liczba gniazd USB 2.0
1	MSI Big Bang - Trinergy	100	1000 zł	Intel P55 + Nvidia NF200	3x PCI Express	4	1/8	1000 Mb/s/1000 Mb/s	10/0
2	Asus Maximus III Extreme	100	1340 zł	Intel P55 + Nvidia NF200	5x PCI Express	4	0/8	1000 Mb/s/-	9/2
3	Gigabyte GA-P55A-UD6	99	940 zł	Intel P55	1x PCI Express	6	0/8	1000 Mb/s/1000 Mb/s	6/2
4	Gigabyte GA-P55A-UD7	99	1030 zł	Intel P55 + Nvidia NF200	2x PCI Express	4	0/8	1000 Mb/s/1000 Mb/s	6/2
5	MSI Big Bang - Fuzion	99	1070 zł	Intel P55 + Lucid Hydra 200	3x PCI Express	4	0/10	1000 Mb/s/1000 Mb/s	10/0
6	Gigabyte GA-P55-UD6	97	880 zł	Intel P55	1x PCI Express	6	0/8	1000 Mb/s/1000 Mb/s	10/0
7	Asus P7P55D-E Premium	97	910 zł	Intel P55	2x PCI Express	4	0/8	1000 Mb/s/1000 Mb/s	6/2
8	Asus P7H57D-V EVO	96	560 zł	Intel H57	2x PCI Express	4	0/8	1000 Mb/s/-	6/2
9	MSI P55-GD80	96	630 zł	Intel P55	3x PCI Express	4	1/8	1000 Mb/s/1000 Mb/s	10/0
N 18	Foxconn Inferno Katana	91	540 zł	Intel P55	3x PCI Express	4	1/6	1000 Mb/s/-	8/0

Pełna lista płyt głównych Intel LGA1156 znajduje się na stronie rankingi.chip.pl; ● tak; ▬ nie

Foxconn Inferno Katana
Znakomite urządzenie, jednak konkurencja jest bardzo silna. Obsługuje CrossFireX oraz 3-Way SLI. O tak dalekiej pozycji zadecydował m.in. brak najnowszego kontrolera USB 3.0.
Miejsce: 18.
Możliwości: 91
Cena: 540 zł

UWAGA KONKURS SMS!

Jak zdobyć nagrodę?

Wyślij sms-a o treści CHIP.POLSAT na numer 72303 (koszt: 2,44 zł brutto)

W sms-ie zwrotnym otrzymasz jedno łatwe pytanie, na które należy udzielić poprawnej odpowiedzi, aby móc wygrać nagrodę. Liczy się czas odpowiedzi.
Na sms-y czekamy do 07.12.2010 r. Regulamin dostępny na www.burdamedia.pl

TOP 10 MIESIĄCA ▶ RUTERY BEZPRZEWODOWE 802.11N

Sitecom WL-350
Jest bardzo wydajny i może pracować w trybie 2,4 oraz 5 GHz. Nie ma firmware'u po polsku. Trudno go kupić.
Miejsce: 4. (możliwości 95)
Cena: 640 zł

Draytek Vigor2130n
Znakomita wydajność, świetne wyposażenie. Ma m.in. funkcje serwera plików. Brakuje firmware'u po polsku.
Miejsce: 1. (możliwości 100)
Cena: 700 zł

TP-Link TL-WR1043ND
Znalazł się tuż za TOP10 najlepszych ruterów. Wart uwagi, bowiem to najlepszy sprzęt, jaki dostaniemy do 200 zł.
Miejsce: 11. (możliwości 86)
Cena: 180 zł

	Miejsce	Model	Ocena możliwości	Cena	Liczba portów LAN (szybkość)	Liczba złączy WAN Ethernet/modem	Złącza USB (dla dysku/drukarki)	Praca w paśmie 2,4 GHz/5 GHz/obu jednocześnie	Bramka Voip/SIP	VPN	Serwery FTP/Wydruku	Zużycie energii - stan jałowy/praca [W]
N	1	Draytek Vigor2130n	100	700 zł	4 (1000 Mb/s)	1/0	1/1	●/⊟/⊟	⊟/●	●	●/●	6,7/7,7
	2	Draytek Vigor2130Vn	100	750 zł	4 (1000 Mb/s)	1/0	1/1	●/⊟/⊟	●/●	●	●/●	9/10
	3	D-Link DIR-855	98	800 zł	4 (1000 Mb/s)	1/0	1/1	●/●/●	⊟/⊟	●	●/⊟	5/10
N	4	Sitecom WL-350	95	640 zł	4 (1000 Mb/s)	1/0	1/0	●/●/●	⊟/⊟	●	⊟/⊟	4,5/5,9
	5	D-Link DIR-825	94	430 zł	4 (1000 Mb/s)	1/0	1/0	●/●/●	⊟/⊟	●	●/⊟	6/9,4
	11	TP-Link TL-WR1043ND	86	180 zł	4 (1000 Mb/s)	1/0	1/0	●/⊟/⊟	⊟/⊟	●	⊟/⊟	4,9/6,4
N	29	Apple MC343Z/A	77	1150 zł	3 (1000 Mb/s)	1/0	1/1	●/●/●	⊟/⊟	●	⊟/●	9,4/10,1
N	40	TP-Link TD-W8960N	74	180 zł	4 (100 Mb/s)	1/1	-/-	●/⊟/⊟	⊟/⊟	●	⊟/⊟	6,9/7,7
	50	TP-Link TL-WR740N	70	70 zł	4 (100 Mb/s)	1/0	-/-	●/⊟/⊟	⊟/⊟	●	⊟/⊟	4,8/5,7
N	55	Pentagram Cerberus P 6351	69	160 zł	4 (100 Mb/s)	0/1	-/-	●/⊟/⊟	⊟/⊟	●	⊟/⊟	7,9/8,9

Pełna lista ruterów bezprzewodowych znajduje się na stronie rankingi.chip.pl; ● tak; ⊟ nie

TP-Link TL-WR740N
Mógłby być wydajniejszy i lepiej wyposażony. Jednak nie ma to znaczenia, gdy pod uwagę weźmiemy jego cenę.
Miejsce: 55. (możliwości 69)
Cena: 70 zł

TP-Link TD-W8960N
Niedrogi sprzęt wyposażony w modem ADSL. Ma przycisk WPS. Podczas dużego obciążenia mocno się nagrzewa.
Miejsce: 40. (możliwości 74)
Cena: 180 zł

Apple MC343Z/A
Wydajny, ale niezbyt funkcjonalny. Ma wbudowany dysk o pojemności 1 TB. Trudno wytłumaczyć jego cenę.
Miejsce: 29. (możliwości 77)
Cena: 1150 zł

URZĄDZENIA WIELOFUNKCYJNE ▶ ATRAMENTOWE A4

	Miejsce	Model	Ocena możliwości	Cena	Szybkość druku cz.-b./kolor [str./min]	Rozdzielczość drukarki	Rozdzielczość optyczna skanera	Faks	Pojemność podajników papieru	Druk obustronny	Możliwość kopiowania bez użycia komputera	Wyświetlacz do podglądu zdjęć
	1	Lexmark Platinum Pro905	100	1110 zł	33/30 str./min	4800×1200 dpi	1200×4800 dpi	kolorowy	300 kartek	sprzętowy	●	●
	2	Lexmark Pinnacle Pro901	99	980 zł	33/30 str./min	4800×1200 dpi	1200×4800 dpi	kolorowy	150 kartek	sprzętowy	●	●
	3	HP Officejet Pro 8500 WiFi	97	1090 zł	35/34 str./min	4800×1200 dpi	2400×4800 dpi	kolorowy	250 kartek	sprzętowy	●	●
	4	Lexmark Prestige Pro805	95	970 zł	33/30 str./min	4800×1200 dpi	1200×4800 dpi	⊟	150 kartek	sprzętowy	●	●
N	5	Epson Stylus Office BX625FWD	94	670 zł	38/38 str./min	5760×1440 dpi	2400×2400 dpi	kolorowy	250 kartek	sprzętowy	●	●
	6	HP Photosmart Premium	94	730 zł	33/32 str./min	9600×2400 dpi	4800×4800 dpi	kolorowy	125 kartek	sprzętowy	●	●
	7	Epson Stylus Photo PX810FW	93	890 zł	40/40 str./min	5760×1440 dpi	4800×4800 dpi	kolorowy	140 kartek	sprzętowy	●	●
	8	Lexmark Prevail Pro705	92	440 zł	33/30 str./min	4800×1200 dpi	1200×4800 dpi	kolorowy	150 kartek	sprzętowy	●	●
	9	Lexmark Prospect Pro205	91	400 zł	33/30 str./min	4800×1200 dpi	1200×2400 dpi	kolorowy	100 kartek	sprzętowy	●	●
N	14	Epson Stylus SX525WD	85	490 zł	36/36 str./min	5760×1440 dpi	2400×2400 dpi	⊟	150 kartek	sprzętowy	●	●

Pełna lista urządzeń wielofunkcyjnych atramentowych znajduje się na stronie rankingi.chip.pl; ● tak; ⊟ nie

Epson Stylus Office BX625FWD
Świetne urządzenie biurowe z wbudowanym faksem i kontrolerem Wi-Fi. Jest też sprzętowy dupleks. Ocena byłaby lepsza, gdyby nie brak oprogramowania OCR.
Miejsce: 5.
Możliwości: 94
Cena: 670 zł

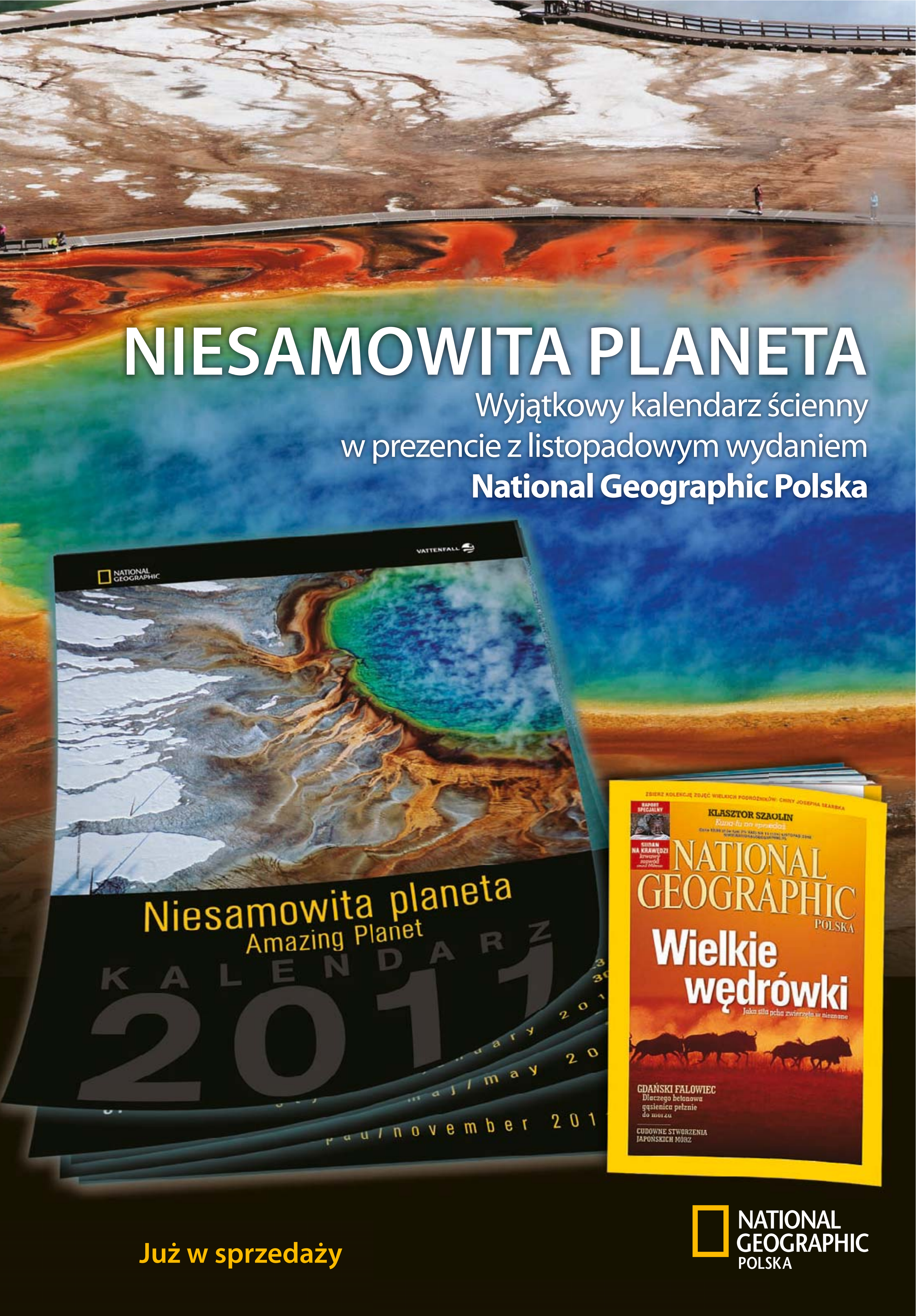
URZĄDZENIA WIELOFUNKCYJNE ▶ LASEROWE KOLOROWE

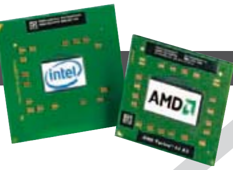
	Miejsce	Model	Ocena możliwości	Cena	Szybkość druku cz.-b./kolor [str./min]	Rozdzielczość drukarki	Rozdzielczość optyczna skanera	Faks	Pojemność podajników papieru	Druk obustronny	Maksymalne miesięczne obciążenie	Graficzny wyświetlacz LCD
	1	Brother MFC-9840CDW	100	2870 zł	20/20 str./min	2400×600 dpi	1200×2400 dpi	kolorowy	300 kartek	sprzętowy	35 000 str./mies	⊟
	2	Canon i-SENSYS MF8450	100	3420 zł	17/17 str./min	2400×600 dpi	600×600 dpi	mono	350 kartek	sprzętowy	50 000 str./mies	●
	3	Canon i-SENSYS MF8050Cn	99	1410 zł	12/8 str./min	2400×600 dpi	600×600 dpi	mono	151 kartek	⊟	30 000 str./mies	⊟
	4	Samsung CLX-6250FX	99	3410 zł	24/24 str./min	9600×600 dpi	600×600 dpi	kolorowy	350 kartek	sprzętowy	80 000 str./mies	⊟
	5	Samsung CLX-6220FX	98	2380 zł	20/20 str./min	9600×600 dpi	600×600 dpi	kolorowy	350 kartek	sprzętowy	65 000 str./mies	⊟
	6	Lexmark X560n	98	3410 zł	30/20 str./min	2400×600 dpi	600×600 dpi	mono	400 kartek	⊟	60 000 str./mies	⊟
	7	Epson AcuLaser CX21N	95	2040 zł	25/5 str./min	600×600 dpi	600×600 dpi	⊟	180 kartek	opcja w sterowniku	45 000 str./mies	⊟
	8	Epson AcuLaser CX21NF	95	2550 zł	25/5 str./min	600×600 dpi	600×600 dpi	kolorowy	180 kartek	opcja w sterowniku	45 000 str./mies	⊟
	9	Samsung CLX-3175FN	94	1330 zł	16/4 str./min	2400×600 dpi	1200×1200 dpi	kolorowy	150 kartek	opcja w sterowniku	20 000 str./mies	⊟
N	19	Samsung CLX-3185FN	91	1500 zł	16/4 str./min	2400×600 dpi	1200×1200 dpi	kolorowy	130 kartek	opcja w sterowniku	20 000 str./mies	⊟

Pełna lista urządzeń wielofunkcyjnych laserowych kolorowych znajduje się na stronie rankingi.chip.pl; ● tak; ⊟ nie

Samsung CLX-3185FN
Dobre urządzenie, ale drukuje i kopiuje dosyć wolno. Przyczepić można się także do małej pojemności podajnika i odbiornika papieru.
Miejsce: 19.
Możliwości: 91
Cena: 1500 zł

NIESAMOWITA PLANETA
Wyjątkowy kalendarz ścienny
w prezencie z listopadowym wydaniem
National Geographic Polska
NATIONAL GEOGRAPHIC
VATTENFALL
Niesamowita planeta
Amazing Planet
KALENDARZ
2011
KLASZTOR SZAOLIN
NATIONAL GEOGRAPHIC
POLSKA
Wielkie wędrówki
GDAŃSKI FALOWIEC
Dlaczego betonowa gąsienica pełznie do morza
CUDOWNE STWORZENIA JAPOŃSKICH MÓRZ
Już w sprzedaży
NATIONAL GEOGRAPHIC
POLSKA

CPU MOBILNE

Miejsce	Model[1]	Nazwa rdzenia	Cena [zł]	Możliwości	Opłacalność	Liczba rdzeni	Taktowanie [MHz]	Cache L2 [kB]	Szyna	Moc tracona [TDP]	Czas pracy na baterii [min][2]	PCMark05 CPU [pkt]	Cinebench 9.5 1x CPU [fps]	Cinebench 9.5 4x CPU [fps]	3DMark05 CPU [pkt]	3DMark01 - grafika zintegr. [pkt]	3DMark01 - GeForce 120M GT [pkt]	3DMark01 - GeForce 130M GT [pkt]
1	Intel Core i7-920XM	Clarksfield	4160	100	30,7	4	2000	8192	DMI 2500	55	98	7955	623	1563	13876	bd.	22000	35000
2	Intel Core i7-820QM	Clarksfield	2140	97	55,1	4	1733	8192	DMI 2500	45	120	7725	611	1494	13670	bd.	21500	34500
3	Intel Core i7-720QM	Clarksfield	1470	95	75,8	4	1600	6144	DMI 2500	45	120	7651	598	1470	13220	bd.	21000	34000
4	Intel Core i7-620M	Arrandale	1350	95	81,7	2	2666	3072	DMI 2500	35	154	7105	663	1339	13950	6125	20000	33000
5	Intel Core i5-520M	Arrandale	870	88	100	2	2400	3072	DMI 2500	35	154	6803	576	1187	13851	6100	19000	32000
6	Intel Core 2 Extreme QX9300	Penryn	4120	87	20,7	4	2533	12 288	FSB1066	45	120	7555	464	1459	12255	6000	18000	30000
7	Intel Core 2 Quad Q9100	Penryn	3370	85	23,2	4	2266	12 288	FSB1066	45	120	7489	459	1340	12127	5950	17700	29500
8	Intel Core i5-430M	Arrandale	790	83	94	2	2266	3072	DMI 2500	35	154	6695	513	1127	13490	5925	17600	29250
9	Intel Core 2 Duo T9900	Penryn	2100	81	32,1	2	3066	6144	FSB1066	35	154	6922	558	1034	11487	5900	17400	29000
10	Intel Core i3-330M	Arrandale	710	73	69,8	2	2133	3072	DMI 2500	35	154	5591	452	975	12388	5800	17000	28000
11	AMD Phenom II X4 N930	Danube	910	72	53	4	2000	2048	HT1800	35	154	6020	338	1072	13481	5750	16800	27500
12	Intel Core 2 Duo P9500	Penryn	1390	71	33,3	2	2533	6144	FSB1066	25	216	6514	467	854	10631	5700	16200	27000
13	Intel Core 2 Duo SP9600	Penryn	1270	71	35,8	2	2533	6144	FSB1066	25	216	6512	464	847	10551	5600	15900	26500
14	Intel Core 2 Duo P8700	Penryn	790	68	51	2	2533	3072	FSB1066	25	216	5866	469	836	10075	5400	15300	25500
15	AMD Phenom II X3 N830	Danube	790	64	41,9	3	2100	1536	HT1800	35	154	5065	334	926	11370	5200	14800	24500
16	Intel Core 2 Duo T8300	Penryn	950	64	34,6	2	2400	3072	FSB800	35	154	5805	437	810	8533	5100	14400	24000
17	AMD Phenom II X4 P920	Danube	1110	58	23	4	1600	2048	HT1800	25	216	4810	271	894	10755	5050	13000	22000
18	AMD Turion X2 Ultra ZM-86	Griffin	710	52	25,2	2	2400	2048	HT1800	35	154	4300	342	609	8750	5000	12000	20000
19	Intel Core 2 Duo T6500	Penryn	360	52	50,1	2	2100	2048	FSB800	35	154	4401	369	695	6889	4900	11600	19000
20	Intel Pentium Dual T4200	Penryn	280	49	52,9	2	2000	1024	FSB800	35	154	5006	352	621	5460	4700	bd.	bd.
21	Intel Core i5-520UM	Arrandale	950	45	12,6	2	1066	3072	DMI 2500	18	300	3812	369	553	5888	4650	bd.	bd.
22	Intel Core i3-330UM	Arrandale	710	39	10,7	2	1066	3072	DMI 2500	18	300	3642	247	514	5423	4600	bd.	bd.
23	Intel Core 2 Duo SU9600	Penryn	1150	38	6,3	2	1600	3072	FSB800	10	480	3566	298	543	4003	4550	bd.	bd.
24	Intel Core 2 Duo SU7300	Penryn	710	34	7	2	1300	3072	FSB800	10	480	3184	254	468	3745	4500	bd.	bd.
25	Intel Pentium SU4100	Penryn	360	32	11,6	2	1300	2048	FSB800	10	480	3121	234	410	3715	4300	bd.	bd.
26	Intel Celeron-M 743	Penryn	400	27	6,6	1	1300	1024	FSB800	10	480	3014	238	238	3500	3700	bd.	bd.
27	AMD Athlon Neo MV-40	Huron	200	27	12,7	1	1600	512	HT1800	15	360	2150	231	231	4951	3500	bd.	bd.
28	Intel Atom N450	Pineview	240	12	0,9	1	1666	512	FSB667	5,5	800	1497	93	139	1070	3100	bd.	bd.
29	VIA Nano U2250	Isaiah	320	12	0,7	1	1300	1024	FSB800	5	600	1588	142	142	655	3300	bd.	bd.
30	Intel Atom N270	Diamondville	160	11	1,2	1	1600	512	FSB533	2,5	800	1491	90	135	1050	3100	bd.	bd.

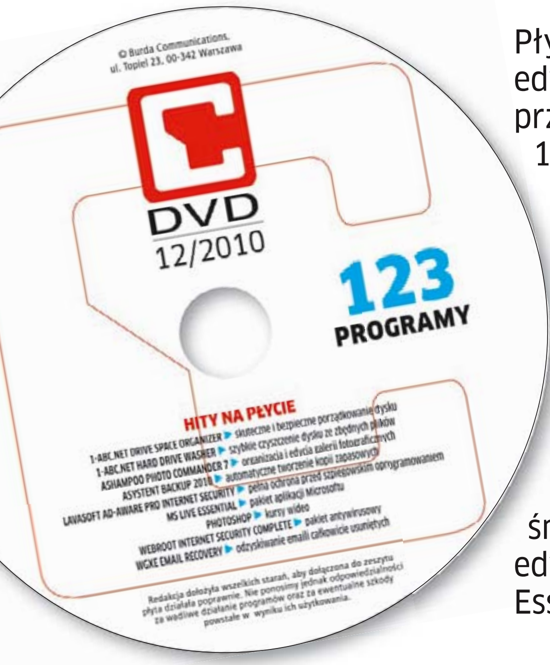
PROCESORY GRAFICZNE

Miejsce	Model	Rozmiar [MB]/typ pamięci	Cena [zł]	Możliwości	Opłacalność	Taktowanie GPU [MHz]	Taktowanie shaderów [MHz]	Taktowanie pamięci [MHz]	Szyna pamięci [bity]	Jednostki zunifikowane	Proces technologiczny [nm]	Liczba tranzystorów [mln]	Maks. pobór prądu [W]	Crysis [fps]	Enemy Territory: Quake Wars [fps]	World in Conflict [fps]	3DMark Vantage [pkt]
1	ATI Radeon HD 5970	2x 1024/GDDR5	2340	100	21,8	725	nd.	4000	2 x 256	3200	40	4300	294	109	170	81	16361
2	Nvidia GeForce GTX 480	1536/GDDR5	1780	84	24,1	700	1401	3696	384	480	40	3200	320	85	113	90	14975
3	ATI Radeon HD 5870	1024/GDDR5	1940	82	21,5	850	nd.	4800	256	1600	40	2154	188	80	124	82	14302
4	Nvidia GeForce GTX 470	1280/GDDR5	1150	76	33,7	607	1215	3348	320	448	40	3200	215	70	97	89	13183
5	ATI Radeon HD 5850	1024/GDDR5	1030	74	36,7	725	nd.	4000	256	1440	40	2154	151	68	105	82	12736
6	Nvidia GeForce GTX 460	768/GDDR5	710	69	100	675	1350	3600	192	336	40	1950	150	60	76	94	12131
7	Nvidia GeForce GTX 465	1024/GDDR5	870	66	38,8	607	1215	3206	256	352	40	3200	200	55	78	87	11616
8	Nvidia GeForce GTX 275	896/GDDR3	950	65	35	633	1404	2400	448	240	55	1400	216	56	65	90	11332
9	ATI Radeon HD 4890	1024/GDDR5	990	64	32,9	850	nd.	3900	256	800	55	959	190	54	83	80	10339
10	ATI Radeon HD 5770	1024/GDDR5	630	60	47,9	800	nd.	4800	128	800	40	1040	108	45	69	80	9421
11	Nvidia GeForce GTX 260	896/GDDR3	630	56	44,8	575	1242	1998	448	216	65	1400	182	46	57	84	9256
12	ATI Radeon HD 5830	1024/GDDR5	910	55	70,3	840	nd.	4400	256	1120	40	2150	175	40	73	68	12732
13	ATI Radeon HD 4870	512/GDDR5	870	55	32,1	750	nd.	3600	256	800	55	965	157	37	76	82	8625
14	ATI Radeon HD 5750	1024/GDDR5	550	54	49,6	700	nd.	4600	128	720	40	1040	86	40	61	73	8446
15	ATI Radeon HD 4850	1024/GDDR3	380	49	66,1	625	nd.	1986	256	800	55	956	114	34	62	73	7258
16	Nvidia GeForce 9800 GTX+	512/GDDR3	510	47	46,1	738	1836	2200	256	128	55	754	141	32	60	81	6808
17	Nvidia GeForce GTS 250	1024/GDDR3	510	46	45,6	738	1836	2200	256	128	55	330	141	36	41	80	7353
18	ATI Radeon HD 4830	512/GDDR3	380	43	58,7	575	nd.	1800	256	640	55	956	80	31	52	67	6203
19	ATI Radeon HD 5670	1024/GDDR5	380	40	54,6	775	nd.	4000	128	400	40	627	61	28	41	62	5976
20	Nvidia GeForce 9800 GT	512/GDDR3	440	38	44,1	600	1500	1800	256	112	65	754	110	27	37	69	5793
21	Nvidia GeForce 9600 GT	512/GDDR3	400	33	43	650	1625	1800	256	64	65	505	95	21	44	58	4614
22	ATI Radeon HD 5570	1024/GDDR3	300	30	51,4	650	nd.	1800	128	400	40	627	43	19	27	49	4330
23	ATI Radeon HD 4670	512/GDDR3	280	29	53,1	750	nd.	2000	128	320	55	514	59	20	32	51	3611
24	Nvidia GeForce GT 220	512/GDDR3	220	23	53,8	720	1566	1800	128	48	40	486	50	15	23	40	3461
25	ATI Radeon HD 4650	512/DDR2	220	17	40,2	600	nd.	1000	128	320	55	514	48	11	17	30	2204
26	ATI Radeon HD 5550	1024/DDR2	280	17	31,1	550	nd.	800	128	320	40	627	45	10	14	27	2303
27	Nvidia GeForce 9500 GT	512/GDDR3	220	13	29,9	550	1375	1600	128	32	65	314	50	8	9	27	2039
28	ATI Radeon HD 4550	512/GDDR3	160	10	33,6	600	nd.	1800	64	80	55	242	25	7	11	19	1158
29	ATI Radeon HD 5450	512/GDDR3	180	10	29,9	650	nd.	1600	64	80	40	292	19	7	11	16	1285
30	ATI Radeon HD 4350	512/DDR2	120	8	32,5	650	nd.	800	64	80	55	242	20	5	6	12	707

Bardzo dobry (100–90) Dobry (89–75)
Przeciętny (74–45) Nie polecamy (44–0)

[1] Procesory mobilne są w większości przypadków dostępne tylko wraz z notebookiem.
[2] Szacowany czas pracy ze zintegrowanym procesorem graficznym. W przypadku notebooków z wydajną kartą graficzną ta wartość może być mniejsza.

POTANIACZE
legalnie na:
tanio.pl
szukam. porównuję. kupuję
Aparat fotograficzny
Urządzenie służące do utrwalania przeżyć wszelakich w formie statycznych obrazów. Karta pamięci ocala od zapomnienia.
Do użytku cyfrowego!
Kupisz na tanio.pl
14 MEGA PIXELS
3x ZOOM f=6.6-19.8mm 1:3.2-5.9
Działania pożądane: MNIEJSZE WYDATKI, TAŃSZE ZAKUPY

Płyta dołączona do bieżącej edycji CHIP-a zawiera dwa przydatne narzędzia firmy 1-abc.net służące do porządkowania dysku i usuwania zbędnych plików. Ochronę naszego komputera przez sześć miesięcy zapewnią programy Ad-Aware Pro Internet Security oraz Ashampoo Ani-Malware 1.21. Na płycie zamieściliśmy również najnowszą edycję pakietu Windows Live Essentials.

Programy na płycie DVD

LAVASOFT AD-AWARE PRO INTERNET SECURITY

Bat na szpiegów

Pełna wersja

Program służący do ochrony przed oprogramowaniem szpiegowskim i adware. Wersja Pro znajdująca się na płycie CHIP-a chroni komputer w czasie rzeczywistym.

- **Windows XP/Vista/7**
- **ograniczenia: działa przez 180 dni**

ASHAMPOO PHOTO COMMANDER 7

Mały fotoedytor

Wersja testowa

Aplikacja stanowiąca połączenie przeglądarki zdjęć z edytorem fotografii. Program umożliwia również organizowanie, edycję i tworzenie galerii fotograficznych.

- **Windows XP/Vista/7**
- **wymagana rejestracja przez Internet**

ASHAMPOO ANTI-MALWARE 1.21

Lekki antypirat

Pełna wersja

Zapewnia ochronę komputera przed zagrożeniami zewnętrznymi, blokuje wirusy, boty, spyware i adware. W nieznacznym stopniu wpływa na wydajność komputera.

- **Windows XP/Vista/7**
- **ograniczenia: działa przez 180 dni**

WINDOWS LIVE ESSENTIALS 2011

Przydatne narzędzia

Pełna wersja

Pakiet aplikacji uzupełniających możliwości systemu Windows. Znajdują się w nim programy do montażu filmów, klient poczty, edytor tekstu oraz aplikacja do kontroli rodzicielskiej.

- **Windows Vista/7**

Lista programów

Pełne wersje — KOD: PELNE

1-abc.net Drive Space Organizer 2.00
1-abc.net Hard Drive Washer 4.00
Ashampoo Anti-Malware 1.21
Ashampoo Photo Commander 7 7.60_7768
Asystent Backup 2010 PRO
Kolekcja wideo tutoriali
Lavasoft Ad-Aware Pro Internet Security 8.3.4
Microsoft Windows Live Essentials 2011
SnipClik 4
Webroot Internet Security Complete 7.0.4.127
wGXe Email Recovery

Temat numeru | Siedem razy Windows — KOD: 7APPS

CCleaner 2.36
Go GodMode 1.2
GodMode Creator 1.0
Menu kontekstowe trybu Boskiego
OLEViewer 2.10
Tor Privoxy Vidalia 0.2.1.26
Tryby WIN 7
Ultimate Windows Tweaker 2.1
VMLite Mode XP 3.1.2
X-Setup Pro 9.2.100

Linux — KOD: LINUX

Parted Magic 5.6
Ubuntu Rescue Remix 10.10

Demoscena — KOD: DEMOSCENA

Kolekcja prac grupy Darklite cz. 1

Rozrywka — KOD: FREEWARE

Ancient Rome
Funny Miners
Shoot first
Sync Simple
To Hell with Johnny
Tropical Fish Shop

CHIP TOP 50 - Fotografia — KOD: TOP50

1. Photoshop CS5 (trial)
2. GIMP
3. Picasa
4. FotoSketcher
5. GML Image Undistorter
6. Qtpfsgui
7. PIXresizer
8. FastStone Image Viewer
9. Hornil StylePix
10. Photomorph
11. RAW Therapy
12. IrfanView
13. Photoscape
14. Pictomio
15. Shape Collage
16. Poladroid
17. Hugin
18. Zestaw filtrów do IrfanView
19. Spolszczenie do IrfanView
20. XnView
21. RAW Therapy 3.0 alpha
22. FotoMix
23. FastStone Photo Resizer
24. SNS-HDR Lite
25. Luminance HDR
26. PC Image Editor
27. Photomatix (trial)
28. Fotosizer
29. Image Watermarker
30. Image Signature
31. Magix Slideshow Maker
32. PDF Niezwykły świat HDR
33. PDF Kolorowy świat
34. PDF 10 atutów Photoshopa CS5
35. WPanorama
36. Microsoft Image Composite Editor
37. Paint.NET

38. DCEnhancer
39. Exif Viewer
40. PhotoMeister
41. PC Inspector Smart Recovery
42. TwistedBrush Open Studio
43. Noiseware Community Edition Standalone
44. PicaJet Free
45. Photo Toolkit
46. Magix FunPix Maker
47. Photo Pos Pro Photo Editor
48. Free Morphing
49. Photobie
50. Zoner Photo Studio Free

Porady | Bezpłatne narzędzia — KOD: FREEWARE

AllDup 3.2.14
AVG Anti-Virus Free Edition 2011
EasyBCD 2.0.2
EMDB Eric's Movie Database 1.19
HD Speed 1.6.3.85
Just Color Picker 2.5
NetDrive 1.2.0.3
NK2Edit v1.46
SG TCP Optimizer
SharedMinds Desktop 0.4.1
SIW2010 build 0714
Transmute 2.08
UBitMenu 1.04

Porady | Bezpieczne dane — KOD: 4SURE

Dropbox for Windows 0.7.110
MozBackup 1.4.10
Personal Backup 5.0.6.0
SDExplorer 2.1
TrueCrypt 7.0a

Testy i technika | Muzyka z Sieci — KOD: MUZYKA

Chilirec 1.03
GetRadio Full 1.4
iRadio 1.5.0.516
MAGIX Webradio Recorder 4.00
Nexus Radio 5.1
RadioSure 2.1.969
Radiotracker 6 Platinum
Readon TV Movie Radio Player 7.2.00
Screamer Radio v0.4.4 beta
TinyWebRadio 2.3
WinVodio WebRadio 4.1

Testy i technika | Przyszłość e-booków — KOD: EBOOK

E-książki na epapierze

Testy i technika | Test notebooków — KOD: NOTEBOOK

Tabela testów 49 notebooków

Testy i technika | Testy programów — KOD: PROGRAMY

Autodesk 3ds Max 2011
AVG Internet Security 2011
FineReader 10 Home
Guitar Pro 6
IVONA 2
Leo Backup 2.0
Magix Video Deluxe 16 Plus
Panda Internet Security 2011
Sony Vegas Pro 10
Trend Micro Maximum Security 2011

Testy i technika | Test procesorów — KOD: CPU

Tabela testów 59 procesorów

Testy i technika | Tuning dla odważnych — KOD: TUNING

ATITool 0.26
CCleaner 2.36
CPU-Z 1.55
RightMark CPU Clock Utility 2.35
ShellExView 1.48
SpeedFan 4.41
Tweak Me! 1.1.0.7
Clonezilla 1.2.6.24

Foto-Wideo | Test kompaktów — KOD: KOMPAKT

Tabela testów 112 aparatów kompaktowych

ASYSTENT BACKUP 2010 PRO

Bezpieczne dane

Pełna wersja

Program służący do tworzenia kopii zapasowych danych zapisanych na dyskach twardych. Aplikacja umożliwia wykonywanie backupów na podstawie określonego przez nas harmonogramu.

- **Windows XP/Vista/7**
- **numer seryjny: 65-6491998-0491752-775183**

WEBROOT INTERNET SECURITY COMPLETE

Kompleksowa ochrona

Wersja testowa

Pakiet ochronny umożliwiający wykrywanie i usuwanie szkodliwego oprogramowania. Pozwala także zabezpieczyć nasze dane przed pishingiem. Wraz z licencją otrzymujemy 10 GB miejsca na kopie zapasowe online.

- **Windows XP/Vista/7**
- **ograniczenia: działa przez 90 dni**

WGXE EMAIL RECOVERTY

Poczta odzyskana

Pełna wersja

Narzędzie umożliwiające odzyskanie przypadkowo skasowanych plików zawierających pocztę. Program pozwala naprawiać uszkodzone pliki DBX i PST.

- **Windows XP/Vista/7**
- **Nazwa: VS88T6-Vs86**
- **Kod rejestracyjny: CC82-BFDF-1B2F--0F50-85AE-8C3A-025B-E749-E653-7069**

1-ABC.NET DRIVE SPACE ORGANIZER 2.0

Kiedy zapcha się dysk

Pełna wersja

Program do analizy zawartości dysku twardego lub pendrive'a pod kątem przestrzeni zajmowanej przez poszczególne foldery. Ułatwia odnalezienie folderów przepełnionych plikami.

- **Windows XP/Vista/7**
- **rejestracja na stronie 1-abc.net/0033//ed/ccc_pl/m1.htm**

SNIPCLICK 4

Opisz swoje zdjęcia

Wersja testowa

Aplikacja umożliwiająca sprawną zmianę wymiarów zdjęć, ich optymalizację oraz dodawanie opisów, określanie lokalizacji, wstawianie dat, a także innych informacji do fotografii. SnipClick 4 oferuje bardzo wygodną obsługę.

- **Windows XP/Vista/7**
- **ograniczenia: działa przez 90 dni**

1-ABC.NET HARD DRIVE WASHER 4

Śmieci do śmieci

Pełna wersja

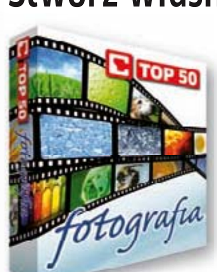

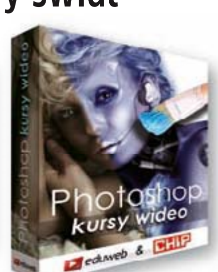
Narzędzie umożliwiające usuwanie z dysku twardego niepotrzebnych plików tymczasowych. Program wyróżnia się prostą obsługą, dużą szybkością i skutecznością działania.

- **Windows XP/Vista/7**
- **rejestracja na stronie 1-abc.net/0012/ed/ccc_pl/m1.htm**

CHIP TOP 50 FOTOGRAFIA

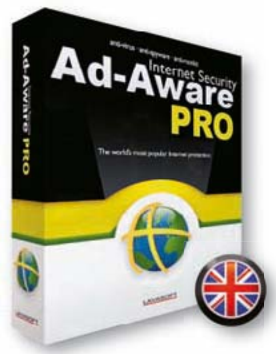
Stwórz własny świat

Tradycyjnie przedstawiamy zestawienie CHIP TOP 50 aplikacji z wybranej przez nas dziedziny. Tym razem przygotowaliśmy kolekcję programów do przetwarzania zdjęć. Wśród nich znalazł się zarówno król w tej dziedzinie – Photoshop CS5, jego bezpłatny rywal GIMP, jak i małe programy narzędziowe, bez których trudno się obejść.

- **Windows XP/Vista/7**

Lavasoft Ad-Aware Pro Internet Security **Ochrona przed spyware**

PEŁNA WERSJA Program służący do ochrony przed oprogramowaniem szpiegowskim i reklamowym. Wersja zamieszczona na płycie CHIP-a chroni komputer w czasie rzeczywistym.

Aplikacja dysponuje bazą sygnatur najpopularniejszych i najgroźniejszych z elementów typu adware. Edycja Ad-Aware Pro Internet Security chroni nasz komputer w czasie rzeczywistym przez 180 dni. Program umożliwia również poddawanie groźnych elementów kwarantannie.

Podczas instalowania programu na ekranie pojawia się okno z treścią umowy licencyjnej. Wyrażamy zgodę na jej warunki i klikamy przycisk »Next«. W kolejnym oknie wpisujemy nasz adres email i ponownie klikamy »Next«. Zamykamy kolejne okno, klikając przycisk »Install«.

Po zakończeniu instalacji i uruchomieniu programu widoczne jest okno »Manage Licence«. Ignorujemy je, klikając przycisk »Close«. Od tego momentu uzyskujemy licencję Pro ważną pół roku.

Po uruchomieniu programu w oknie, które wyświetla się na ekranie, wybieramy ikonę »Web Update« i w ten sposób pobieramy najnowsze sygnatury zagrożeń. Kiedy proces pobierania aktualizacji zakończy się, aplikacja zostanie restartowana. Wybieramy ikonę »Scan system«, by rozpocząć skanowanie systemu. Możemy je zatrzymać, klikając ikonę »Stop Scan«. Po zakończonym skanowaniu wybieramy »Ad-Watch«, aktywując ochronę komputera w czasie rzeczywistym.

Tradycja Interfejs Ad-Aware Pro nie zmienia się od lat, tak jak wysoka pozycja rynkowa tej aplikacji.

- **Windows XP/Vista/7**
- **ograniczenia: program działa przez 180 dni**

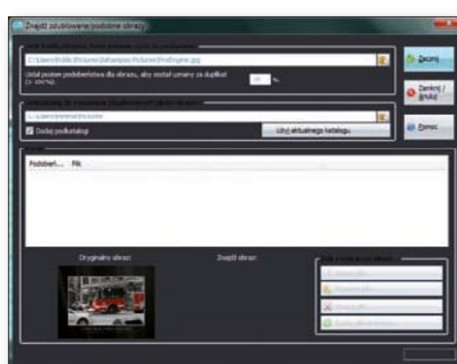
Ashampoo Photo Commander 7 **Przeglądarka plików graficznych**

PEŁNA WERSJA Szukasz sposobu na uporządkowanie kolekcji cyfrowych zdjęć? Skorzystaj z wygodnego edytora znajdującego się na naszej płycie.

Aplikacja stanowiąca połączenie przeglądarki grafiki z edytorem zdjęć. Umożliwia organizowanie, edycję oraz tworzenie prezentacji fotografii. Program udostępnia narzędzia do generowania miniatur i ramek. Dostępna jest także opcja umożliwiająca tworzenie kalendarzy z wykorzystaniem grafik zgromadzonych na dysku twardym. Aplikacja wyszukuje i usuwa z dysku zdublowane grafiki. Ponadto oferuje operowanie na dużym zbiorze zdjęć, w przypadku których chcielibyśmy zmienić nazwy, dodać komentarze lub dokonać optymalizacji rozmiaru fotografii.

Wersja edytora zamieszczona na płycie CHIP-a wymaga rejestracji. Aby ją przeprowadzić, instalujemy i uruchamiamy program Ashampoo WinOptimizer 7. Aplikacja automatycznie uruchomi przeglądarkę internetową, w której znajduje się formularz rejestracyjny na witrynie producenta programu. Podajemy nasz email i klikamy przycisk »Send«. Sprawdzamy skrzynkę pocztową i klikamy pierwszy odsyłacz w wiadomości od producenta. Ponownie sprawdzamy pocztę. Z kolejnego emaila od firmy Ashampoo kopiujemy klucz rejestracyjny i wracamy do okna programu. Z menu »Internet« wybieramy opcję »Przełącz do pełnej wersji za darmo«. Wybieramy przycisk »Wpisz otrzymany kod«. W oknie widocznym na ekranie wklejamy uzyskany kod i klikamy przycisk »OK«, następnie jeszcze raz »OK«. Program jest gotowy do pracy.

- **Windows XP/Vista/7**
- **wymagana rejestracja przez Internet**

Kasowanie dubli Program sprawnie wyszukuje i usuwa kopie tego samego zdjęcia zapisane w różnych katalogach na dysku twardym.

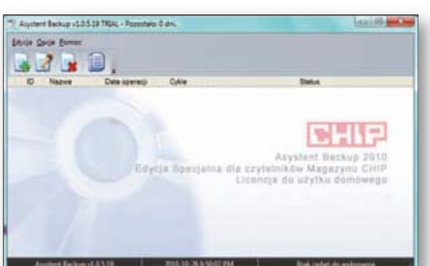
Asystent Backup 2010 PRO Tworzenie kopii bezpieczeństwa

PEŁNA WERSJA

Zamierzasz utworzyć kopię zapasową swoich plików i dokumentów, a nie wiesz, jak się do tego zabrać? Skorzystaj z pomocy Asystenta.

Aplikacja ułatwia tworzenie kopii bezpieczeństwa. Elementem, który wyróżnia Asystent Backup 2010 PRO spośród konkurentów, jest zautomatyzowanie działań. Cykliczne wykonywanie backupów odbywa się poprzez wskazanie katalogów. Po odpowiednim opisaniu interwału czasowego program będzie wykonywał kopie bez angażowania użytkownika. Możliwe jest m.in. zaplanowanie dat na dowolną liczbę dni, tygodni, miesięcy czy lat. Kopie są zapisywane jako archiwa ZIP. Wgląd w działanie aplikacji uzyskamy nawet poza naszą stacją roboczą, za pośrednictwem raportów umieszczanych na dowolnej, wskazanej przez nas stronie WWW. Korzystając z tej opcji, możemy sprawdzić, czy wskazane przez nas działania są faktycznie wykonywane. Dostęp do opcji programu możemy zablokować za pomocą hasła uniemożliwiającego wgląd w kopie bezpieczeństwa osobom nieupoważnionym. Aplikacja została wyposażona w prosty w obsłudze interfejs.

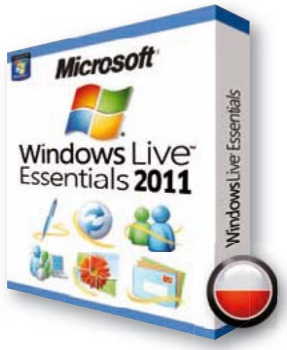
Wyłącznie zalety Polskojęzyczny interfejs i duże zautomatyzowanie działań to tylko niektóre z zalet aplikacji.

Rejestracja

Po uruchomieniu Asystenta Backup 2010 PRO wybieramy z menu »Pomoc« opcję »Zarejestruj program«. W oknie widocznym na ekranie wpisujemy nasze dane osobowe, email oraz numer seryjny »65-6 491 998-0 491 752-775 183«. Klikamy przycisk »Zarejestruj«, a następnie przycisk »OK«. Aplikacja jest gotowa do pracy.

Czytelnicy CHIP-a mogą liczyć na wsparcie techniczne pod adresem pomoc@meteoryt.pl. Licencja udzielona podczas rejestracji ma charakter domowy i nie pozwala na korzystanie z aplikacji w celach komercyjnych.

- ▶ **Windows XP/Vista/7**
- ▶ **numer seryjny: 65-6491998-0491752-775183**

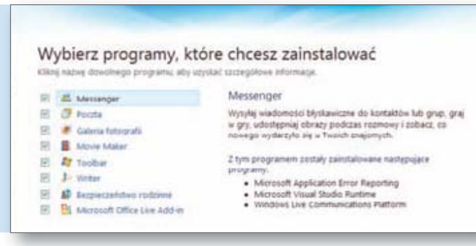
Windows Live Essentials 2011
Pakiet aplikacji dla systemu Windows

PEŁNA WERSJA Przydałby ci się dobry edytor ze sprawdzaniem pisowni i formatowaniem tekstu? Potrzebujesz sprawnego klienta poczty, a może edytora wideo? Wypróbuj Windows Live Essentials.

Pakiet aplikacji firmy Microsoft uzupełniających możliwości systemu Windows. W jego skład wchodzą: komunikator internetowy, klient poczty, edytor filmów, przeglądarka fotografii, edytor tekstu, a także aplikacja służącą do kontroli rodzicielskiej. Na uwagę zasługuje Office Outlook Connector pozwalający na korzystanie z serwisu Hotmail za pomocą klienta poczty Windows. Program Galeria fotografii pozwala swobodnie zarządzać zdjęciami zgromadzonymi na naszych dyskach twardych. Program wyszukuje i wyświetla wszystkie zgromadzone przez nas pliki graficzne. Można je tagować, oceniać, przypisywać do dowolnych kategorii. Aplikacja umożliwia dodawanie do obrazu informacji na temat znajdujących sie na nim osób lub miejsc. Dostępny w zestawie aplikacji edytor Movie Maker udostępnia obróbkę i montaż materiałów filmowych. Pozwala również dodawać do filmów napisy i efekty specjalne. Ciekawą opcją tej aplikacji jest »Autofilm«, który sprowadza montaż filmu do wskazania plików wideo. Nie wymaga przy tym od użytkownika wiedzy na temat montażu. Programem, który powinien zainteresować blogerów, jest Live Writer. Współpracuje on z większością znanych systemów blogowych, w tym z WordPressem. To edytor tekstu zoptymalizowany pod kątem tworzenia szybkich, czytelnych, dobrze sformatowanych notek. Wyposażono go w słownik, dzięki któremu nie musimy obawiać się o błędy ortograficzne.

▶ **Windows Vista/7**

Lista programów Po uruchomieniu instalatora widać listę programów znajdujących się w pakiecie. Od nas zależy, z których chcemy skorzystać.

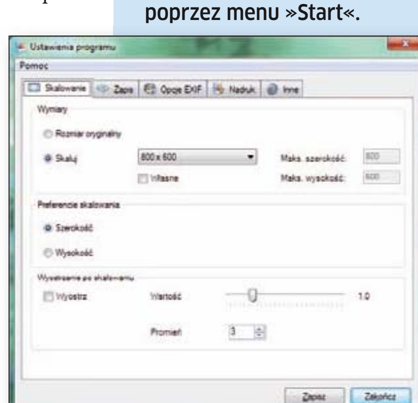

SnipClick 4 Edycja zdjęć

WERSJA TESTOWA Zdjęcie to nie tylko obraz. To także miejsce, w którym powstało, czas naciśnięcia spustu migawki i ludzie. Pamięć jest zawodna, więc szczegóły najlepiej odnotować na... zdjęciu.

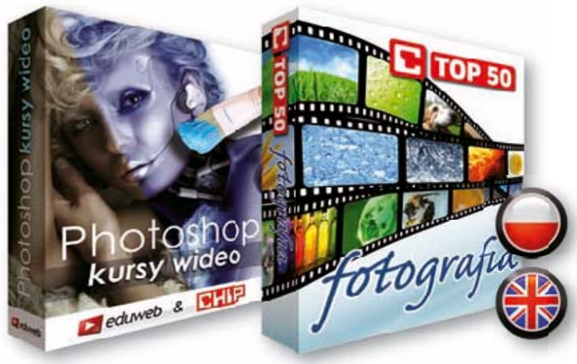
SnipClick 4 to łatwe w obsłudze narzędzie, które pozwoli np. zmienić rozmiary zdjęcia, zoptymalizować je, porównać z inną fotografią, a także uzupełnić zdjęcie o opis, datę wykonania i inne informacje. Po zainstalowaniu programu dostęp do opcji SnipClick 4 możemy uzyskać poprzez kliknięcie zdjęcia prawym przyciskiem myszy i wybranie z menu kontekstowego interesującej nas opcji. Przede wszystkim program pozwala na dokładne opisanie zdjęcia. Możemy dodać dane autora, tytuł, słowa kluczowe, opis fotografii oraz datę wykonania zdjęcia. Jeśli różni się ona od tej zapisanej automatycznie podczas naciskania spustu migawki, bez problemu możemy ją zmienić. Opcją, która robi duże wrażenie, jest możliwość przypisania do fotografii miejsca na mapie świata. Jej obsługa polega na wskazaniu zdjęcia, wybraniu w menu programu zakładki »Lokalizacja« oraz wpisaniu w pole »Lokalizacja« miejsca, w którym została wykonana fotografia. Program, korzystając z Google Maps, wyświetla zdjęcie na mapie. Wszystkie dane, o które uzupełnimy opis fotografii, mogą być na nim wyświetlone. Od nas zależy, które z nich będą widoczne. Dzięki tej opcji możemy dodawać do albumu zdjęć podpisy, znaki wodne i podobne elementy. Działania na całych zbiorach zdjęć to zresztą jeden z największych atutów SnipClick 4. Korzystając z aplikacji, możemy np. obracać równocześnie wiele zdjęć, zmieniać nazwy plików i zmniejszać ich wielkość na potrzeby wysyłania emailem lub umieszczenia fotografii na stronie WWW. Inna ciekawą usługą jest współpraca SnipClick z komunikatorami internetowymi. Po zainstalowaniu aplikacji zdjęcia wrzucamy w pola dialogowe Tlen.pl, Gadu-Gadu, ICQ, WpKontakt albo Mirandy. Lista komunikatorów internetowych współpracujących ze SnipClick jest długa.

Nietypowe rozwiązanie Opcje aplikacji zostały zebrane w dodatkowym programie »Konfiguracja Programu« dostępnym poprzez menu »Start«.

▶ **Windows XP/Vista/7**
▶ **ograniczenia: program działa przez 90 dni**

CHIP TOP 50 Fotografia
Najlepsze narzędzia do przetwarzania zdjęć

PAKIET W zestawie aplikacji dla fotografów uwzględniliśmy zarówno testową wersję Photoshopa, jak i wiele małych narzędzi niezbędnych fotografom.

Na krążku CHIP-a publikujemy 30-dniową wersję edytora firmy Adobe. Obok niej umieszczamy również aplikację, która jako jedyna w historii branży była brana pod uwagę jako konkurent Photoshopa. Darmowy GIMP pod wieloma względami nie ustępuje słynnemu edytorowi firmy Adobe. W zestawieniu nie zabrakło Google Picasa – przeglądarki grafiki połączonej z prostym edytorem. Program ten doskonale radzi sobie z optymalizacją i katalogowaniem fotografii oraz prostymi, często wykonywanymi modyfikacjami. Ułatwia również udostępnianie zdjęć online. Kolejną wartą wspomnienia aplikacją jest FotoSketcher umożliwiający przetwarzanie zdjęć w obrazy przypominające malarstwo. Dla fotoamatorów przygotowaliśmy również zbiór aplikacji służących do korektory optyki. Pozwalają poprawić błędy wynikłe z wad obiektywów i ich ograniczeń. W tym zestawieniu prezentujemy m.in. GML Image Undistorter i Qtpfsgui, służący do poprawiania dynamiki zdjęć, łączenia obrazów HDR i manipulowania zakresem tonalnym. Warto również zwrócić uwagę na programy: PIXresizer pozwalający zmieniać rozmiar lub format wielu zdjęć jednocześnie, FastStone Image Viewer przeznaczony do edycji, przeglądania i zarządzania fotografiami, a także Photomorph zapewniający tworzenie morfingów.

Elektroniczne piękno Prawdziwe postacie przetworzone komputerowo mogą wyglądać bardziej realnie niż w rzeczywistości.

1-abc.net Hard Drive Washer 4
Konserwacja dysków twardych

PEŁNA WERSJA Wiesz, że na twoim dysku znajduje się wiele zbędnych plików, ale nie chcesz ich szukać? Skorzystaj z narzędzia, które zrobi to za ciebie.

Hard Drive Washer 4 to aplikacja służąca do wyszukiwania i usuwania z dysku zbędnych plików. Jest prosta i wygodna w obsłudze. Program wymaga rejestracji przez Internet. Instalujemy i uruchamiamy aplikację. Wybieramy z menu »Register« opcję »Get Free Full Version Key«. Podajemy imię i nazwisko oraz email, a następnie klikamy »Prześlij«. Sprawdzamy pocztę. Klikamy odsyłacz znajdujący się w wiadomości od firmy 1-abc.net. Ponownie sprawdzamy pocztę i kopiujemy klucz rejestracyjny do Schowka z kolejnej wiadomości od producenta. Wracamy do okna głównego. Z menu »Register« wybieramy opcję »Enter key«. Wklejamy klucz, klikamy »OK« i jeszcze raz »OK«. W głównym oknie aplikacji znajdziemy tylko dwa przyciski: »Start«, który uruchamia skanowanie dysku, oraz »Options«, który pozwala na wybór typów plików przeznaczonych do usunięcia. Możemy też ustalić, które z napędów mają być skanowane.

- **Windows XP/Vista/7**
- **rejestracja na stronie 1-abc.net/0012/ed/ccc_pl/m1.htm**

1-abc.net Drive Space Organizer 2.0
Zarządzanie dyskami

PEŁNA WERSJA Kiedy zapełnisz dysk twardy, niełatwo stwierdzić, w których katalogach znajduje się najwięcej danych. Skorzystaj z wyspecjalizowanej wyszukiwarki.

Program do analizy zawartości dysku twardego pod kątem folderów zajmujących znaczną przestrzeń. Aplikacja pozwala błyskawicznie znaleźć obszary, z których możemy odzyskać wolną przestrzeń. Program wymaga rejestracji przez Internet. Proces ten przebiega tak jak w przypadku programu 1-abc.net Hard Drive Washer 4. Po zarejestrowaniu aplikacji wybieramy dysk lub katalog, który chcemy przeanalizować. Klikamy »Browse«. Wskazujemy elementy do przeskanowania i klikamy »OK«, a następnie »Start Analization!«. Po zakończeniu skanowania widzimy raport z wyróżnionymi folderami, w których nagromadziło się najwięcej plików. Ułatwi to nam odnalezienie niepotrzebnych, dużych zbiorów danych.

- **Windows XP/Vista/7**
- **rejestracja na stronie 1-abc.net/0033/ed/ccc_pl/m1.htm**

Ewida Standard 3.1
Ewidencja sprzętu i programów

WERSJA TESTOWA Duża firma z reguły jest wyposażona w wiele stacji roboczych, wyspecjalizowanych aplikacji oraz sprzętu peryferyjnego. Ewida wspiera inwentaryzację zasobów.

Sprzęt i oprogramowanie pod nadzorem Ewida to rozbudowana aplikacja umożliwiająca prowadzenie ewidencji sprzętu i oprogramowania.

Ewida Standard to aplikacja wspomagająca ewidencję i inwentaryzację sprzętu komputerowego. Pozwala na zebranie informacji o znajdujących się w firmie komputerach, wykorzystywanych licencjach na programy, przeprowadzanych naprawach i modernizacjach maszyn oraz zapotrzebowaniu na materiały eksploatacyjne. Każdy obiekt w ewidencji ma historię, w której są odnotowywane zmiany wraz z informacjami kto, kiedy dokonał modyfikacji. Ewidencjonowane obiekty umożliwiają tworzenie relacji między nimi, ich naprawami i przypisanymi użytkownikami. Aplikacja pozwala na pracę w sieci lokalnej orazy wybór bazy danych.

- **Windows XP/Vista/7**
- **ograniczenia: program działa przez 30 dni**

Webroot Internet Security Complete
Pakiet bezpieczeństwa

WERSJA TESTOWA Kompleksowy pakiet ochronny, który w pełni zabezpieczy twój komputer przed zagrożeniami internetowymi przez trzy miesiące.

Webroot Internet Security Complete to aplikacja do wykrywania i usuwania szkodliwego oprogramowania. Zabezpiecza dane przed pishingiem. Wraz z licencją na 3-miesięczną ochronę otrzymujemy 10 GB miejsca na backupy online. Aplikacja wymaga aktywacji przez Internet. Uruchamiamy program instalacyjny znajdujący się na płycie CHIP-a. Klikamy przycisk »Agree & Install«. Wypełniamy pola formularza rejestracyjnego, podając nasz email. Z niewiadomych przyczyn autorzy programu jako standard uznają adresy pozbawione kropek. Jeśli więc nasz adres ma popularną formę „jan.kowalski@domena", jesteśmy zmuszeni do założenia nowej skrzynki pocztowej. Klikamy przycisk »Next« i rozpoczynamy proces instalacji. Po jego zakończeniu klikamy przycisk »Reboot Now«. Aplikacja będzie działać przez 90 dni.

Opcje programu Webroot Internet Security Complete dostępne są poprzez ikonę w Obszarze powiadomień. Klikamy ją prawym przyciskiem myszy, z menu wybieramy »Home«. W głównym oknie aplikacji klikamy przycisk »Scan Now«. Program rozpoczyna procedurę sprawdzania zawartości dysków twardych. Do chwili zakończenia tego procesu nie możemy korzystać z innych opcji aplikacji. Po zakończeniu sprawdzania plików możemy wykorzystać aplikację np. do usunięcia z dysku niepotrzebnych plików.

- **Windows XP/Vista/7**
- **ograniczenia: program działa przez 90 dni**

Ciężarowiec Wadą aplikacji Webroot są wysokie wymagania systemowe. Poza tym sprawuje się znakomicie.

Gdzie nasze dane będą bezpieczne?

Awarie dysku, błędy w usługach i wirusy to ciągłe zagrożenie dla naszych plików. CHIP przedstawia **NAJLEPSZE SPOSOBY ZABEZPIECZANIA DANYCH**. Co ważne, sprawdzają się one nie tylko doraźnie, ale pozwalają wykonać kopię na wiele lat. HIERONIM WALICKI

O tym, jak ważne są zapisane na komputerze dane, przekonujemy się dopiero, gdy je utracimy. Jeśli pliki zostały nadpisane albo nośnik odmówił posłuszeństwa, dokumenty, zdjęcia i utwory muzyczne prawdopodobnie znikną na zawsze. Nawet jeżeli wykonaliśmy w przeszłości pojedynczą kopię bezpieczeństwa, niewiele to zmieni – nie odtworzymy z niej powstałych po tym czasie plików. Bez szwanku wyjdą jedyni ci, którzy archiwizują dane na bieżąco – w sytuacji awaryjnej wystarczy sięgnąć do aktualnej kopii bezpieczeństwa i już po kilku minutach można kontynuować pracę, jakby nic się nie stało. W artykule pokazujemy, na co trzeba uważać podczas zabezpieczania danych, jakie media najlepiej się do tego nadają oraz jak wygodnie robić automatyczne backupy.

Są cztery nośniki, które spełniają współczesne wymagania dotyczące ilości przechowywanych danych, ich żywotności na kopii oraz szybkości archiwizacji: dyski zewnętrzne, dyski NAS, płyty Blu-ray oraz usługi przechowania danych w chmurze. Niezależnie od tego, jaki sposób zostanie wybrany, obowiązuje fundamentalna zasada – backup musi zawsze stanowić kopię oryginalnych plików zapisanych na komputerze. Ponadto większa liczba nośników oraz częstsze i obszerniejsze backupy wpływają na zwiększenie bezpieczeństwa danych, a ewentualna awaria przyniesie mniej szkód.

W komputerze domowym już samo wykonywanie regularnych backupów na dysku zewnętrznym będzie oznaczać gigantyczny wzrost bezpieczeństwa. Co należy rozumieć przez słowo „regularny" zależy od tego, jak często dodajemy nowe pliki, lub zmieniamy istniejące. Najczęściej wystarczy jeden backup w tygodniu. Jeszcze bezpieczniejsze i prostsze jest używanie dysku NAS – po podłączeniu wystarczy go skonfigurować i gotowe: kopie są wykonywane automatycznie, a my nie musimy zaprzątać sobie głowy zabezpieczaniem danych. Płyty Blu-ray i przestrzeń dyskowa w chmurze to media uzupełniające, dodające interesujące możliwości.

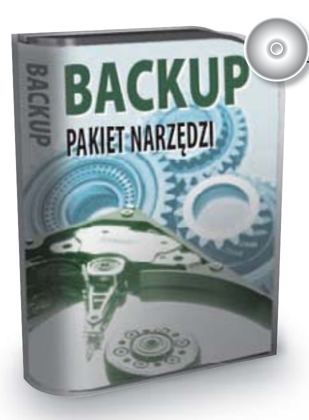
Należy jedynie pamiętać, by kopia bezpieczeństwa zawierała wszystkie najważniejsze foldery. Musi więc w niej się znaleźć każdy katalog, w którym zapisujemy pliki samodzielnie utworzone albo inne istotne dla nas informacje. Pomyślmy także o plikach programów, których odtworzenie może być kłopotliwe, np. zawartość folderu »Moja muzyka\iTunes« albo lista ulubionych stacji do oglądania telewizji w Sieci. Dane i ustawienia Firefoksa i Thunderbirda wygodnie zabezpieczymy za pomocą narzędzia zamieszczonego na naszej płycie MozBackup.

Nareszcie szybkość: Zewnętrzne dyski twarde

Najbardziej rozpowszechnione medium do zabezpieczania danych to obecnie zewnętrzne dyski twarde. Modele 2,5-calowe są wygodniejsze w użyciu, lecz dyski 3,5-calowe z własnym zasilaczem oferują więcej pamięci i dlatego są lepsze w zabezpieczaniu danych. Poza tym kosztują niewiele więcej i można je podpiąć praktycznie do każdego urządzenia przez port USB. Tyle że ten uniwersalny interfejs był do tej pory słabym punktem nośników zewnętrznych, ponieważ standard 2.0 znacznie spowalnia ich pracę. To irytujące zwłaszcza w sytuacjach, gdy akurat chcemy zabrać „tylko" parę filmików dla przyjaciół albo szybko zabezpieczyć system przed instalacją nowego programu. Na szczęście najnowsze HDD z USB 3.0 są tak samo szybkie, jak dyski wbudowane. Jednym z pierwszych modeli jest Buffalo Drive Station USB 3.0 (1 TB, ok. 400 zł). Przez USB 2.0 zapisuje on 42,39 MB/s, ale w standardzie 3.0 dane pędzą już z szybkością 109 MB/s – to znacznie więcej niż to, co oferują dyski z zewnętrznym interfejsem eSATA (85 MB/s).

Wiele desktopów z wolnym złączem PCI-Express można rozbudować do USB 3.0 za pomocą np. karty Buffalo IFC-PCI-E2U3 (ok. 170 zł). Kontrolery USB 3.0 są dostępne również do notebooków ze złączem Express-Card, np. Sharkoon USB 3.0 Host Express Card (ok. 110 zł). W kolejnych miesiącach USB 3.0 zapewne opanuje rynek w takim tempie, jak swego czasu USB 2.0. Ponieważ nowy standard jest zgodny wstecznie, wszystko przemawia za tym, aby kupić dysk z USB 3.0.

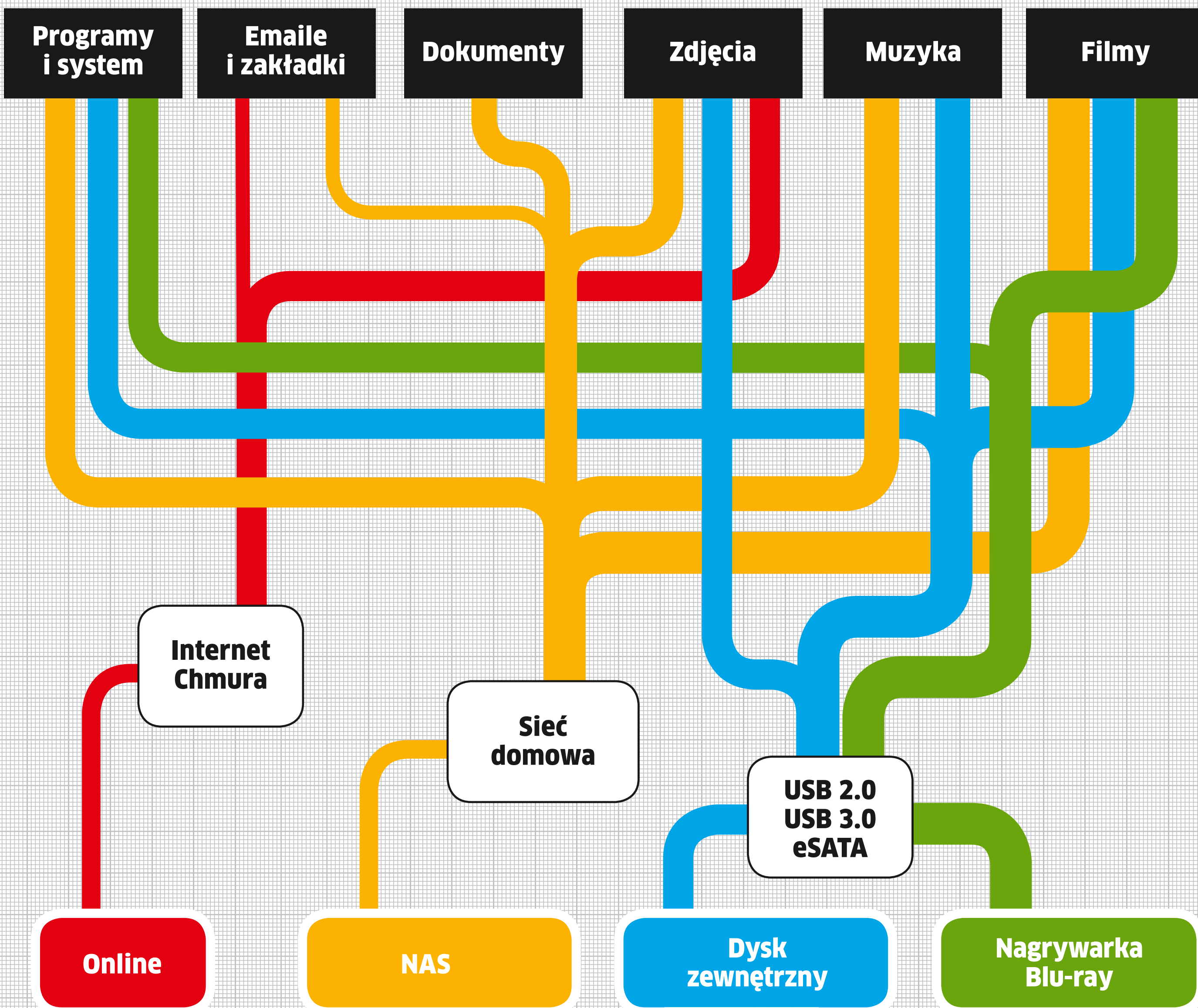
Wiele zewnętrznych dysków ma w zestawie program do wykonywania backupów. Alternatywa to aplikacja Nero BackIt-Up & Burn, wchodząca w skład Nero Multimedia Suite 10 – trzydziestodniową wersję testową pakietu znajdziemy pod adresem goo.gl/75lY. Narzędzie pozwala na tworzenie backupów i obrazów systemu. Do kopii →

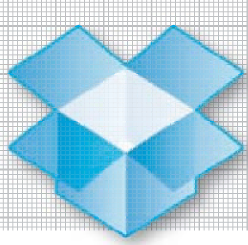

NA PŁYCIE
Pakiet narzędzi, którym możemy zautomatyzować wykonywanie kopii bezpieczeństwa dysku twardego, szyfrować archiwizowane informacje i wysyłać je w tej postaci na serwer w Internecie.
Kod: **4SURE**

IDEALNE LOKALIZACJE KOPII BEZPIECZEŃSTWA NASZYCH DANYCH

Wybór nośnika na kopię zależy od typu zabezpieczanych danych, np. Blu-ray świetnie się sprawdza przy dużych, statycznych zbiorach informacji takich jak filmy czy zakupiona za ciężkie pieniądze muzyka. Zakładki przeglądarki i archiwum poczty, które często się zmienia, najlepiej przechowywać w chmurze. Urządzeniem ogólnego przeznaczenia w sieci domowej może być z kolei dysk NAS.

DropBox

Synchronizuje dane z chmurą i innymi komputerami, a przez Sieć jest dostępny wszędzie, również z iPhone'a albo smartfonów z Androidem. Maks. szybkość pobierania i wysyłania zależy od parametrów łącza.

CENA	0-60 zł/miesiąc
PAMIĘĆ	2-100 GB
SZYBKOŚĆ ZAPISU	0,125-2 MB/s

LG N2R1

Tworzy kopie bezpieczeństwa z kilku komputerów, wysyła strumieniowo pliki multimedialne i może udostępniać je przez Sieć.

CENA	ok. 900 zł wraz z 2 HDD
PAMIĘĆ	1 TB, na 2 lustrzanych HDD
SZYBKOŚĆ ZAPISU	40,9 MB/s
WYNIK TESTU	dobry
OPŁACALNOŚĆ	bardzo dobra

Buffalo Drive Station

Przez USB 3.0 tak samo szybki, jak dyski wewnętrzne: mobilny, kompatybilny z USB 2.0.

CENA (DYSK)	ok. 400 zł
CENA (ADAPTER)	ok. 120 zł
PAMIĘĆ	1 TB (932 MB)
SZYBKOŚĆ ZAPISU	109 MB/s
WYNIK TESTU	dobry
OPŁACALNOŚĆ	bardzo dobra

LG BH08LS20

Czyta i wypala CD, DVD i Blu-ray. Z obudową (np. Icy Box IB-550StUS2-B-BL), można używać jako napędu zewnętrznego.

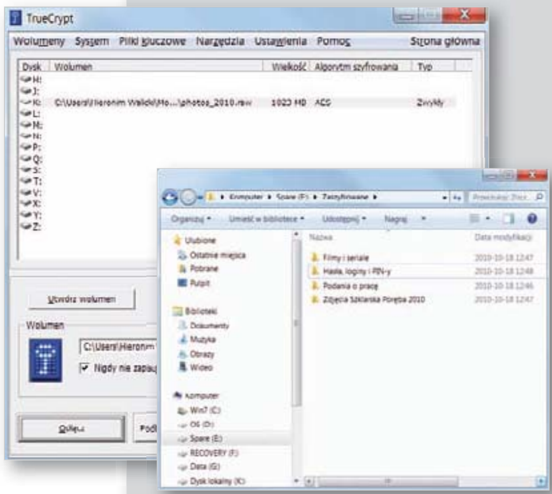
CENA	ok. 670 zł
PAMIĘĆ	25 lub 50 GB na płytę
SZYBKOŚĆ ZAPISU	ok. 18,8 MB/s
WYNIK TESTU	bardzo dobry
OPŁACALNOŚĆ	bardzo dobra

bezpieczeństwa zaś można polecić inny program z naszej płyty: Personal Backup. Najpierw za pomocą polecenia »Backup task | New« wywołujemy asystenta, który służy do tworzenia nowego zadania wykonywania kopii, po czym dostosowujemy je do potrzeb w zakładce »Task settings«. Jeśli wszystko działa zgodnie z oczekiwaniami, wybieramy z menu »Create desktop icon...«. Na Pulpicie pojawi się nowa ikona. Klikając ją, będziemy mogli wykonywać backupy po każdej zmianie plików – wystarczy tylko podłączyć dysk zewnętrzny.

UWAGA Zanim użyjemy dysku zewnętrznego jako docelowej lokalizacji naszej kopii, trzeba przypisać mu stałą literę napędu. W tym celu podłączamy go do peceta, na którym – np. za pomocą Paska wyszukiwania – uruchamiamy aplet »Zarządzanie komputerem«. Wchodzimy w gałąź »Zarządzanie dyskami«, klikamy prawym przyciskiem myszy odpowiedni dysk i wybieramy »Zmień literę dysku i ścieżki...«. Dopiero po tych czynnościach katalog docelowy będzie dostępny zawsze pod tą samą literą.

Jak ochronić nasze ściśle tajne dane

Aby również w najgorszym przypadku, takim jak włamanie albo pożar, nie stracić danych, warto przechowywać kopie na dysku zewnętrznym, płycie Blu-ray u przyjaciół albo skopiować je do chmury. Pliki, których nikt inny nie powinien zobaczyć, możemy zaszyfrować narzędziem TrueCrypt z naszej płyty.

NARZĘDZIE SZYFRUJĄCE TrueCrypt pakuje dane w kontenery, których zabezpieczenia są praktycznie nie do złamania.

TWORZENIE KONTENERA DANYCH
Uruchamiamy TrueCrypt i klikamy przycisk »Utwórz wolumen«, a potem dwa razy »Next«. Wybieramy nazwę i lokalizację pliku kontenera, nadając mu rozszerzenie ».tc«. Opcje szyfrowania pozostawiamy domyślne. Określamy rozmiar pliku kontenera tak, aby zmieściły się do niego wszystkie zabezpieczane dane. Wybieramy bezpieczne hasło, a w następnym oknie przez kilka sekund poruszamy bezładnie myszą, po czym klikamy przycisk »Sformatuj«.

KORZYSTANIE Z KONTENERA DANYCH
Po podwójnym kliknięciu pliku kontenera TrueCrypt otworzy go. Wybieramy literę napędu, pod którą chcemy widzieć zaszyfrowany dysk, i klikamy przycisk »Podłącz«. Po wprowadzeniu hasła w systemie pojawia się napęd, który możemy traktować jak zwykły dysk i wykonywać na nim operacje plikowe, np. kopiowanie, przenoszenie albo kasowanie. Kliknięciem przycisku »Odłącz« zamykamy go i tak przygotowany plik możemy bezpiecznie przekazać w zaufane ręce.

Omnibus: Dysk NAS

Pomysł jest prosty: zamiast podłączać dysk zewnętrzny do komputera łączymy go z ruterem i udostępniamy jego pamięć każdemu pecetowi, który jest podłączony. Dzięki temu pamięć NAS przez cały czas jest dostępna w sieci, a przy podłączeniu w standardzie Gigabit-LAN całość działa bardzo szybko, co umożliwia ciągły i automatyczny backup wszystkich typów danych.

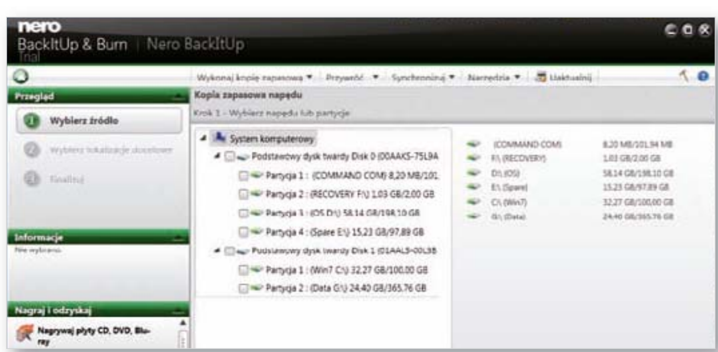
Warte polecenia są konfiguracje, które za pomocą macierzy w układzie RAID-1 tworzą na drugim, lustrzanym dysku NAS dodatkową kopię zabezpieczanych plików – dzięki temu utrata danych spowodowana awarią jednego z nich przestaje być groźna. Oprócz wykonywania kopii bezpieczeństwa NAS może strumieniowo wysyłać muzykę i wideo do odtwarzacza multimedialnego i pozwala na zdalny dostęp do zdjęć przez Internet.

Jako urządzenie tego typu można skorzystać np. z LG N2R1 o pojemności 1 TB (ok. 900 zł), którego serce stanowią dwa obliczone na długi czas użytkowania dyski Hitachi Deskstar. NAS oferuje bardzo dobry stosunek ceny do jakości. Miłym gadżetem jest nagrywarka DVD, z której przez Sieć mogą korzystać również netbooki bez napędu optycznego, np. po to aby odtworzyć lub nagrać płytę DVD. Jako program do zabezpieczania i odtwarzania danych LG dołącza Comnso Backup. Urządzenie nie oferuje zaawansowanych funkcji takich jak dostęp przez protokół SSH czy możliwość doinstalowania dodatkowych modułów software'owych, ale te znajdziemy np. w dwudyskowym Synology DS. 710+ (ok. 1700 zł) albo w droższym (ok. 2500 zł) QNAP TS-259 Pro.

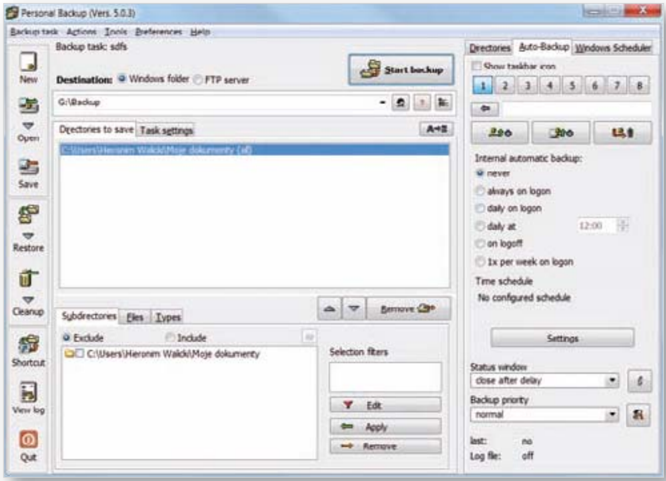
Z automatycznym tworzeniem kopii nie musimy obawiać się awarii sprzętowych, które według firmy Kroll Ontrack specjalizującej się w ratowaniu danych, odpowiadają aż za 56 proc. przypadków utraty informacji. Skonfigurujmy narzędzie do wykonywania backupów tak, aby NAS zachowywał usunięte lub nadpisane pliki. Dzięki temu wyeliminujemy także ryzyko mimowolnego usunięcia informacji, które stanowi 37 proc. wszystkich przypadków utraty danych. Przed wirusami (4 proc.) i katastrofami naturalnymi takimi jak powódź czy pożar (2 proc.) backupy chronią tylko wtedy, kiedy kopie są fizycznie oddalone od urządzeń źródłowych i nieudostępnione w Sieci. To argument za tym, aby od czasu do czasu wypalić najważniejsze pliki na płycie Blu-ray albo zapisać je na dysku zewnętrznym i oddać nośnik na przechowanie osobie zaufanej.

Niekasowalne: Płyty Blu-ray

Duża pojemność płyt Blu-ray (25 lub 50 GB) sprawia, że są one interesującym

ŁATWO Nero BackItUp umożliwia bardzo wygodne tworzenie kopii bezpieczeństwa i obrazów systemu.

PERSONAL BACKUP
Narzędzie doskonale nadaje się do współpracy z dyskami zewnętrznymi.

Blu-ray nadaje się na backup, który ma przetrwać wiele lat

uzupełnieniem jako nośnik backupu. Zaletą krążków BR jest to, że po wypaleniu ich zawartości nie można skasować, zmienić ani nadpisać. Jeden z producentów, firma Verbatim, określa żywotność swoich płyt na 12 lat, a w optymalnych warunkach – sucho, chłodno, ciemno i bez substancji szkodliwych – nawet na ponad 50.

BD-R stanowi optymalny nośnik do zabezpieczania dokumentów, zdjęć, muzyki i wybranych filmów. Na krążek 50 GB zmieści się nawet skompresowany obraz partycji systemowej. Za pomocą Nero BackItUp & Burn utworzymy także bootowalne nośniki ratunkowe – najelegantsza metoda przywracania systemu operacyjnego.

Użytkownicy, którzy zdecydują się na wyposażenie swojego komputera w napęd Blu-ray, otrzymają realne korzyści. Nagrywarka taka jak LG BH08LS20 kosztuje ok. 670 zł, a za nośnik o pojemności 25 GB zapłacimy nie więcej niż 10 zł. Nagrywarka LG zapisuje go w całości w 13 minut i 17 sekund. Płytę BD-R dual layer o pojemności 50 GB na Allegro można kupić już za ok. 40 zł, a jej wypalenie zajmie nagrywarce LG 31 minut i 49 sekund.

Globalna dostępność: Chmura

Szybkie łącza DSL sprawiają, że interesującą alternatywą dla prywatnych użytkowników staje się chmura, czyli zapisywanie danych na dostępnych z każdego miejsca farmach serwerów. Jeśli ktoś korzysta z serwisów takich jak Google Mail, Onet czy Wirtualna Polska albo synchronizuje zakładki swojej przeglądarki w serwisie XMarks, to już to robi. Zaleta: centra obliczeniowe korzystają z profesjonalnych metod zabezpieczania danych, a informacje są dostępne z każdego komputera połączonego z Siecią. Jednak kopiowanie dużych plików wystawi naszą cierpliwość na próbę – popularny upload 1 MB/s to zaledwie 0,125 MB/s – nawet najwolniejszy dysk USB 2.0 z wynikiem 25 MB/s jest dwieście razy szybszy.

Próbę wyeliminowania tej wady podjęła firma Dropbox oferująca usługi przechowywania danych w chmurze. Program konieczny do korzystania z niej umieściliśmy na naszej płycie. Tworzy on w pececie folder, którego zawartość synchronizuje się z chmurą. Ponadto dostęp do naszych plików możemy uzyskać przez dropbox.com. Gratis otrzymujemy 2 GB pamięci, 50 GB kosztuje 30 zł za miesiąc lub 280 zł rocznie, za 100 GB trzeba zapłacić 60 zł miesięcznie lub 560 zł za rok.

Wyjątkowo hojnie pamięci online rozdaje Microsoft Windows Live SkyDrive. Po rejestracji na stronie www.live.com bezpłatnie otrzymujemy do dyspozycji 25 GB przestrzeni, jednak jej przydatność do celów zabezpieczania danych jest ograniczona: maksymalna wielkość przesyłanego pliku wynosi 50 MB. Co gorsza, zdalnego dysku nie można zamontować jako napęd lokalny, a to sprawia, że program do automatycznych backupów nie jest w stanie użyć SkyDrive'a jako katalogu docelowego na kopie. Wysyłanie i pobieranie danych jest możliwe tylko przez interfejs sieciowy albo nieoficjalne narzędzia, takie jak SDExplorer (do ściągnięcia z witryny producenta: cloudstorageexplorer.com). Mimo tych ograniczeń usługa dobrze nadaje się, np. do publikowania zdjęć o oryginalnej wielkości w albumie online albo zapisywania zaszyfrowanych wolumenów programu TrueCrypt z najważniejszymi dokumentami lub ulubioną muzyką, co w niektórych przypadkach może się okazać ostatnią deską ratunku. ■

10 reguł backupu

Kopie bezpieczeństwa mają ma sens tylko wtedy, kiedy w razie potrzeby łatwo odtworzymy utracone dane.

1. NA KOPIĘ TYLKO TO, CO POTRZEBNE
Zbędne pliki, takie jak przestarzałe programy czy nieudane zdjęcia sprawiają, że backup trwa długo, a więc sortujmy.

2. REGULARNOŚĆ TO PODSTAWA
Im krótsze odstępy czasu pomiędzy kopiami, tym mniej danych stracimy w razie awarii. Polecamy backupy automatyczne.

3. REDUNDANCJA TO NIC ZŁEGO
Oprócz regularnych backupów czasami powinniśmy tworzyć kopie na nośnikach o długim czasie użytkowania np. BD-R.

4. ZACHOWUJ STARE WERSJE
Aby zabezpieczyć się przed nadpisaniem albo skasowaniem plików, musimy mieć dostęp do ich wcześniejszych wersji.

5. OBSZERNE KOPIE BEZPIECZEŃSTWA
Niektóre aplikacje zapisują dane w folderze programu lub w katalogu »Nazwa użytkownika | Dane aplikacji«. Tak się dzieje np. z listami odtwarzania.

6. PRZESTRZENNA SEPARACJA KOPII
Włamanie lub pożar to zdarzenia losowe, ale nawet wtedy nie musimy tracić cyfrowej kolekcji zdjęć. Przechowujmy więc ich kopię również u przyjaciół.

7. ZABEZPIECZANIE SYSTEMU
Instalacja systemu operacyjnego to żmudna praca. Obraz systemu może jej zaoszczędzić w razie awarii dysku.

8. SWOBODNY DOSTĘP DO KOPII
Niektóre programy do zabezpieczania danych zapisują pliki w formie kontenerów, które można otworzyć tylko za pomocą oryginalnego narzędzia. Lepsze są kopie danych ze swobodnym dostępem.

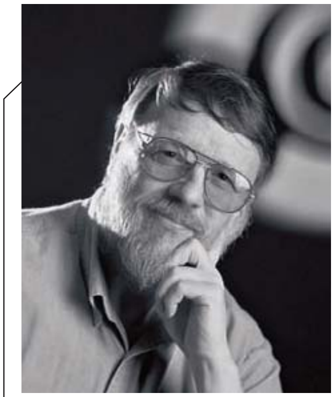
9. PRAWIDŁOWE SKŁADOWANIE
Nośniki optyczne z kopiami bezpieczeństwa należy przechowywać w miejscach chłodnych i suchych, najlepiej zapakowane w oddzielne pudełka.

10. SPRAWNE KORZYSTANIE Z CHMURY
Zostawiajmy wiadomości na serwerze dostawcy, a programu pocztowego używajmy do tworzenia lokalnych kopii, które zabezpieczamy z innymi danymi.

1843

Augusta Ada King hrabina Lovelace napisała program dla „maszyny analitycznej" – przodka komputera. Później pracowała nad matematycznym systemem, mającym gwarantować wygrane w zakładach na wyścigach konnych.

1971
Ray Tomlinson

wysłał pierwszego emaila. Na szczęście nigdy nie skomercjalizował swojego wynalazku – inaczej dziś musielibyśmy płacić za każdą wysłaną wiadomość.

1974

Charles Simonyi stworzył pierwszy edytor tekstu z interfejsem WYSIWYG, a później pracował nad Wordem i Excelem. Marzył, by być pierwszym komputerowcem w kosmosie – dla miliardera to nie problem.

1840 1860 1880 1900 1920

1966

Joseph Weizenbaum opracował program ELIZA. Odpowiadał on na pytania użytkownika, symulując pracę psychoterapeuty, i przyniósł swojemu twórcy znaczny rozgłos.

1941
Konrad Zuse

Zbudował pierwszy działający programowalny komputer na świecie. Wynalazca Z3 i języka programowania Plankalkül powiedział później: „Nigdy nie sądziłem, że na oprogramowaniu można cokolwiek zarobić".

1975

Bill Gates założył Microsoft. Windows, Office i inne programy uczyniły go na długi czas najbogatszym człowiekiem na świecie. Podobno, gdy zaprezentował swój pierwszy program przed znajomymi matki, jeden z gości skomentował: „Ten chłopak na pewno nie chodzi na dyskoteki".

Kronika CHIP-a: Informatyczni geniusze

Zamiast bawić się w klubach, stukają w klawisze lub obmyślają algorytmy. Ale warto: młodzi maniacy informatyki **SZYBKO DORABIAJĄ SIĘ FORTUNY** – nie zawsze, ale coraz częściej. JERZY GOZDEK

Równo upięte włosy, nieskazitelna cera, krynolina: wizerunek pierwszego programisty nie pasuje do popularnych opinii o informatykach. Zacznijmy od tego, że była to kobieta. Na 100 lat przed zbudowaniem pierwszego komputera Ada Lovelace, córka lorda Byrona, stworzyła do niego oprogramowanie. Opracowała ona algorytm dla maszyny analitycznej Charlesa Babbage'a, będącej przodkiem dzisiejszych komputerów. Programistka jako pierwsza zastosowała pętle, konstrukcje rekurencyjne i instrukcje warunkowe typu if-then. Maszyna analityczna nigdy nie wyszła poza stadium projektu, tak więc brakowało sprzętu pozwalającego sprawdzić program Ady Lovelace w praktyce. Pojawił się on dopiero około stu lat później za sprawą Konrada Zuse. W salonie rodziców zbudował on pierwszy komputer, z wyglądu przypominający klatkę dla kur. Wniosek patentowy został jednak odrzucony po 26 latach analizowania ze względu na „niedostateczny poziom wynalazczy", co pozbawiło pioniera informatyki szansy na sukces finansowy.

Fot. DPA/Picture Alliance; M. Schneidt/Limesturm.Com; Wikipedia.org/jkbw, G. Pietsch, cw+

1985
Richard Stallman zapoczątkował ruch na rzecz wolnego oprogramowania. Sprzedaż oprogramowania była dla niego niedopuszczalna. Nie dziwi więc, że nie zarobił milionów – za to jego nazwiskiem nazwano planetoidę 9882.

1989
Tim Berners-Lee stworzył rozwiązanie, które uczyniło innych miliarderami. Kiedy znacznie później jako założyciel Internetu dostał milion euro nagrody, uznał to za „miłą niespodziankę". Już od dawna chciał wyremontować swoją kuchnię.

1998
Larry Page, Sergey Brin
Założyciele Google'a dzięki sukcesowi swojej wyszukiwarki należą nie tylko do najbogatszych ludzi na świecie, ale też do najbardziej wpływowych.

TREND
Wcześniej czy później każdy będzie musiał stać się komputerowcem. Już dziś maniacy Facebooka siedzą przed ekranem po 20 godzin dziennie. Wystarczy dla odmiany stworzyć kilka aplikacji według instrukcji pobranej z YouTube'a, i już można czuć się informatykiem. Coraz więcej młodych zapaleńców zakłada własne firmy w sektorze IT i szybko dorabia się miliardów. Już od dawna nie muszą chować się w garażach i piwnicach.

1976
Steve Jobs i Steve Wozniak
założyli firmę Apple w garażu rodziców Jobsa. Kapitał początkowy uzyskali ze sprzedaży starego volkswagena Jobsa i kalkulatora HP, należącego do Wozniaka.

1991
Linus Torvalds udostępnił w Sieci jądro systemu Linux 0.01. „Oprogramowanie jest jak seks – mówił. – Lepsze, gdy za darmo". Nie został miliarderem, ale środków do życia mu nie brakuje.

2004
Mark Zuckerberg założył Facebooka. Geniusz z nowego pokolenia ponoć jeszcze niedawno spał na materacu. Jego majątek szacuje się na 4 miliardy dolarów.

2010
Lim Ding Wen napisał już 20 programów. Największym sukcesem dziesięciolatka z Singapuru jest program do rysowania „Doodle Kids". Jego ojciec zastanawia się nad porzuceniem pracy i zajęciem się sprzedażą programów syna.

Największe firmy komputerowe narodziły się za oceanem. Najpierw rynek zdominowały komputery IBM, a później oprogramowanie dla IBM PC tworzone przez Billa Gatesa i jemu podobnych. W latach 70. i 80. Gates pozostawał największym informatycznym guru i nikt nie mógł się z nim równać. Pytanie brzmi: czy Gates rzeczywiście umiał programować, czy „był tylko sprzedawcą", jak sugerują niektórzy? Informatyk i historyk komputeryzacji Reuben Harris przeanalizował kod napisany przez Gatesa i podsumował jego kompetencje programistyczne słowami: „Tak, był diabelnie dobry".

Jak pisze kulturoznawca Mathias Mertens, geniusze komputerowi zawsze mieli „pociąg do totalitaryzmu". Próbowali wciąż rozprzestrzeniać wpływy i bardziej kontrolować swój świat. Można odnieść te słowa do twóców Microsoftu, Apple, Google i Facebooka. Ale czy te słowa dotyczą także Richarda Stallmana, apostoła ruchu na rzecz wolnego oprogramowania, który pozostał wierny zasadzie hakerów z MIT: należy dzielić się informacjami, by wspólnie rozwijać pomysły. W 1983 roku Stallman rozpoczął projekt GNU, by stworzyć wolny system operacyjny. Ważniejsza dla ruchu wolnego oprogramowania jest jednak opracowana przez niego „Licencja Publiczna GNU". Odwraca ona ideę prawa autorskiego – zamiast „copyright" mamy tu „copyleft". Celem Stallmana jest wolność, darmowy i powszechny dostęp do oprogramowania i kodu źródłowego.

Nowe pokolenie: Koniec z hakerskim kodeksem

Pomysł spodobał się Linusowi Torvaldsowi: stworzył on jądro dla środowiska GNU, znane pod nazwą Linux. Jak na ironię, Linux odnosi największe sukcesy na polach bardzo odległych od idei Stallmana: w serwerowniach wielkich korporacji czy na Wall Street – w sercu kapitalizmu. Według Stallmana dążenie do popularności systemu to niewłaściwy cel, podobnie jak odnoszenie zysków z idei wolnościowych. Ale nie chodzi o to, czy bardziej etycznym geniuszem jest Stallman, Torvalds, czy może Gates. Żaden nie zbawił świata, ale wszyscy go zmienili. Tymczasem sieci społecznościowe umożliwiły stereotypowo aspołecznym, pół autystycznym, pół aseksualnym komputerowcom wyjście do innych ludzi. Wizerunek „aspołecznego frajera" jest od dawna nieaktualny. Najmłodszy geniusz w naszej galerii – dziesięcioletni autor aplikacji dla iPhone'a Lim Ding Wen – mówi: „Najbardziej cieszę się, gdy innym podobają się moje gry". To nie brzmi aspołecznie. Frajer? Na pewno nie. Aplikacje piątoklasisty pobrały już tysiące użytkowników, czyniąc je hitami rynkowymi. Ojciec chłopca chce na tym zarabiać. Właściwie czemu nie? ■

Kupujemy netbooka

ICH CENY WAHAJĄ SIĘ OD 920 ZŁ DO PONAD 6000 ZŁ. Niektóre są lekkie i z zasilaczem ważą 0,7 kg. Jednak gdy źle wybierzemy, będziemy musieli dźwigać niemal 2 kg. CHIP podpowiada, jak wybrać odpowiedniego netbooka. OLEK SZULC

MSI Wind 12 U250
Miejsce w rankingu: 1.
Cena: 1800 zł

MSI WIND 12 U250 To obecnie najlepszy netbook na rynku. To zasługa 2-rdzeniowego procesora i wydajnej karty graficznej.

1 Kilka słów czym jest netbook

Netbookami nazywa się małe komputery przenośne, które ze względu na swoje niezbyt imponujące parametry mają służyć przede wszystkim do buszowania w Internecie. Erę netbooków na dobre rozpoczęła firma Asus już w 2007 r. Wprowadziła wtedy na rynek pierwszy mały komputer z serii Eee PC. Założeniem projektantów Asusa było opracowanie bardzo taniego komputera przenośnego, który byłby w zasięgu finansowych możliwości uczniów i studentów. Ten pomysł został znakomicie odebrany przez użytkowników. Obecnie już niemal każdy producent komputerów ma w ofercie te małe, lekkie i długo działające na baterii komputery.

Netbook nie miałby racji bytu, gdyby wcześniej nie został opracowany tani, a przede wszystkim energooszczędny procesor, który jest sercem całej konstrukcji i wyznacznikiem przynależności urządzenia do tej kategorii. Nic dziwnego, że według Intela do netbooków zaliczamy komputery wyposażone w mobilne procesory, oczywiście z rodziny Atom. Mobilne procesory są bardzo energooszczędne, ale zarazem mało wydajne. W związku z tym typowy netbook nie nadaje się ani do pracy z wieloma programami jednocześnie, ani z wymagającymi aplikacjami do edycji grafiki, filmów wideo itp. Mniejsze rozmiary komputera są zaletą, ale pisanie na małej klawiaturze czasami bywa upiorne. Również problem sprawia otwieranie „okien" w niskiej rozdzielczości natywnej, z jakiej korzystają netbooki 10-calowe i mniejsze. W netbookach brakuje także napędu optycznego. Jednak ten problem dotyczy też niewielkich notebooków.

2 Jaki procesor? AMD, Intel czy VIA?

Na razie króluje Intel Atom, ale AMD ze swoim Athlonem II Neo oraz słabszym procesorem z serii V zaczynają powoli zagrażać tej dominacji. Zalety procesorów Intel Atom to niski współczynnik TDP, który waha się, w zależności od modelu, od 0,65 W do 13 W oraz obsługa technologii Hyper-Threading, która pozwala przeprowadzić dwa razy więcej obliczeń. Taki procesor z jednym rdzeniem jest traktowany przez system jako procesor dwurdzeniowy, a dwujako czterordzeniowy.

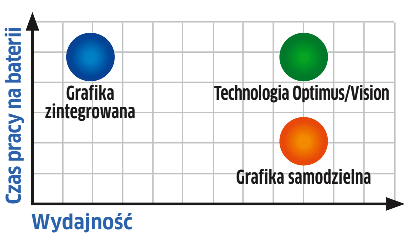

CZAS PRACY Poza pojemnością baterii na czas pracy na baterii wpływ mają zastosowane komponenty. Im bardziej energooszczędne, tym dłużej netbook pracuje. Powyższy wykres pokazuje, jak duże mogą być różnice pomiędzy poszczególnymi urządzeniami.

3

Płynne filmy w HD

Standardowy netbook ma zintegrowany układ graficzny. Najczęściej jest to Intel GMA 3150 lub 950. Są one nieco archaiczne, ale z większością zadań radzą sobie nieźle. Jeżeli chcemy na netbooku uruchomić bardziej ambitną grę 3D, musimy poszukać modelu z technologią Nvidia ION lub AMD Vision. Te rozwiązania są szybsze niż grafika Intela. Ponadto netbook wyposażony w taki układ podoła dekodowaniu i odtwarzaniu filmu w wysokiej rozdzielczości. Układy graficzne są wyposażone w dekoder wideo, który odciąża procesor w trakcie odtwarzania filmu, dzięki czemu obraz się nie zacina. Poza tym netbooki z wydajną grafiką mają złącza HDMI, dzięki czemu możemy je podłączyć do telewizora HD.

DWA UKŁADY GRAFICZNE to jak napęd hybrydowy. Silnik elektryczny służy do oszczędnej jazdy. Spalinowy działa wtedy, gdy potrzebna jest moc.

Sony VAIO P11S1E
Miejsce w rankingu: 44.
Cena: 3600 zł

MAŁY REKORDZISTA Matryca o rozdzielczości 1600×768 pikseli na 8". Dla porównania Nokia E51.

4

Ekran – matowy, błyszczący, tablet

Netbooki z wydajniejszym akceleratorem graficznym mają większe ekrany (nawet 12 cali) i wyższą rozdzielczość. Te z układami Intela mają przeważnie 10-calowe ekrany przy rozdzielczości 1024×600 pikseli. Tak niska rozdzielczość może irytować. Może się bowiem zdarzyć, że gdy otworzymy okno aplikacji, jej przyciski wyboru opcji znajdą się... poza obszarem Pulpitu.

Panuje moda na błyszczące lustrzane ekrany. Obraz na takim ekranie jest ostry jak żyletka, ale... tylko w niezbyt jasnym pomieszczeniu. W słoneczny dzień możemy mieć kłopot, by cokolwiek zobaczyć poza własnym odbiciem. Dlatego warto wybrać ekran matowy ze specjalną antyrefleksyjną powłoką.

Do zestawienia trafił także Lenovo IdeaPad S10-3t z ekranem dotykowym. Można go obrócić w dowolny sposób i zamienić go w tablet. Ekran obsługuje multidotyk, który można wykorzystać w wielu aplikacjach.

Samsung NP-N150 JA01PL
Miejsce w rankingu: 10.
Cena: 1020 zł

5

Dla kogo i do czego?

Głównie z powodu niskiej ceny „komputery do Internetu" robią furorę. Większość netbooków kosztuje ok. 1300 zł. Są to przeważnie urządzenia z ekranem o przekątnej 10". Jedynymi, znacznie odstępującymi od tej reguły modelami są Sony Vaio z serii P i serii X, których cena jest kosmiczna, wynikająca z wyjątkowego wzornictwa i bardzo wysokiej jakości użytych materiałów.

Trzeba jednak pamiętać, że ten sprzęt nie sprawdzi się jako jedyny komputer w domu i nie zastąpi stacjonarnego peceta. Niektóre bardziej wydajne netbooki wyposażone w wydajniejsze karty graficzne oraz wyjścia HDMI pozwolą je wykorzystać jeszcze jako domowy odtwarzacz multimediów, również filmów w wysokiej rozdzielczości.

Praktycznie każdy netbook ma dwa kontrolery sieciowe – przewodowy LAN i bezprzewodowy Wi-Fi. Większość dysponuje bezprzewodowym interfejsem Bluetooth, a coraz więcej modeli wyposażanych jest w modem GSM 3G. Taki netbook oznacza łączenie się z Internetem w praktycznie dowolnym miejscu na Ziemi, gdzie mamy zasięg sieci GSM. Netbook będzie więc komputerem idealnym dla osób potrzebujących stałego dostępu do Internetu, które chcą mieć kontakt z Siecią bez kabli i zawsze pod ręką.

WYSTARCZY 1000 ZŁ Wcale nie trzeba dużo pieniędzy na dobrego netbooka. Świetny model Samsunga kosztuje niewiele.

6 Jaki dysk – HDD czy SSD?

Netbooki to pierwsza grupa urządzeń mobilnych, w których zaczęto stosować dyski SSD. Powodem, dla którego zastępują one typowe HDD z wirującymi talerzami magnetycznymi, jest m.in. wydajność. Mimo że nie zawsze przewyższają HDD zmierzonymi transferami, to praca z pamięcią flash jest po prostu bardziej komfortowa. Ponadto dyski SSD są bardziej energooszczędne oraz odporne na wstrząsy, a to bardzo istotne w przypadku netbooków. Pamięć flash nie jest zbyt popularna ze względu na cenę za 1 GB. Pamięć magnetyczna jest więc skazana dla osób, którym zależy na większej pojemności.

ROZMIAR MA ZNACZENIE
Dysk SSD zastosowany w nowym Apple MacBook Air niczym nie przypomina typowego HDD.

MSI Wind 12 U250

Choć trudno w to uwierzyć, ale mobilna platforma AMD okazała się lepsza dla netbooka i zdetronizowała królującego do tej pory Intela z procesorem Atom.

Asus Lamborghini VX6

Kolejna wyścigówka od Asusa w wersji netbookowej. Napędza ją szybki – dwurdzeniowy Intel Atom D525 oraz wydajny układ graficzny Nvidia ION drugiej generacji.
CENA: 2400 zł

HP Mini 5103

Mały, elegancki długodystansowiec. Wyróżnia się najdłuższym czasem pracy na baterii. Po naładowaniu możemy zapomnieć o gniazdku elektrycznym przez ponad 11 godzin.
CENA: 1980 zł

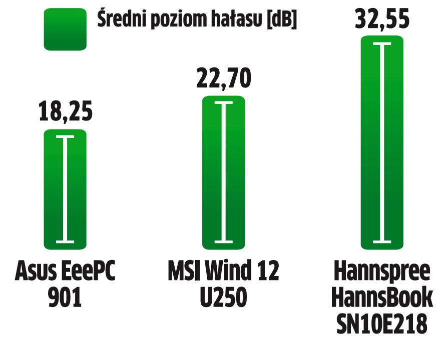

Miejsce POWER	1	2	3	4
Nazwa urządzenia	MSI Wind 12 U250	Asus Lamborghini VX6	HP Mini 5103	Dell Inspiron Mini 1012
Cena	1800 zł	2400 zł	1980 zł	1290 zł
Dostawca	www.msi-polska.pl	www.asus.pl	www.hp.pl	www.dell.pl
Procesor	AMD Athlon II Neo K325	Intel Atom D525	Intel Atom N455	Intel Atom N450
Liczba rdzeni	2	2	1	1
Taktowanie CPU/cache L2	1300 MHz/1024 kB	1800 MHz/1024 kB	1667 MHz/512 kB	1660 MHz/512 kB
RAM zainstalowany/maks.	2048/8192 MB	2048/4096 MB	1024/2048 MB	1024/2048 MB
Przekątna matrycy/rozdzielczość	12,1"/1366×768	12"/1366×768	10,1"/1024×600	10,1"/1024×600
Możliwości	100	99	95	89
Opłacalność	86	64	71	95
Dane techniczne				
Obsługa technologii Hyper Threading/64-bit.	▬/●	●/●	●/●	●/●
Układ graficzny/pamięć własna	ATI Mobility Radeon HD 4225/256 MB	Nvidia ION/512 MB	Intel GMA 3150/64 MB	Intel GMA 3150/64 MB
Wyjście D-Sub/HDMI	●/●	●/●	●/▬	●/▬
Pamięci masowa – typ i pojemność	HDD 320 GB	HDD 320 GB	HDD 250 GB	HDD 250 GB
Karta sieciowa/bezprzewodowa	1 Gb/s, 802.11n	100 Mb/s, 802.11n	1 Gb/s, 802.11n	100 Mb/s, 802.11n
Bluetooth/modem HSDPA	●/▬	●/▬	●/●	●/●
Liczba portów USB/ExpressCard	3/0	3/0	3/0	3/0
Czytnik kart flash – SM/CF/MS/SD-MMC/xD	0/0/1/1/1	0/0/0/1/0	0/0/0/1/0	0/0/1/1/0
Wymiary – szer.×dł.×wys.	296×199×45 mm	298×204×45 mm	262×180×37 mm	268×198×38 mm
Masa netbooka z zasilaczem	1,59 kg	1,7 kg	1,48 kg	1,58 kg
Wyposażenie				
System operacyjny	Windows 7 Home Premium	Windows 7 Home Premium	Windows 7 Starter	Windows 7 Starter
Program atywirusowy	●	●	●	●
Kamera internetowa	●	●	●	●
Wyniki testów				
Bateria – odtwarzanie filmów/praca biurowa	202/319 min.	202/343 min.	326/688 min.	304/657 min.
Dysk – średni transfer (odczyt)	71 MB/s	57,9 MB/s	87,7 MB/s	63,8 MB/s
3DMark05 (wynik ogólny)	2114 pkt	3809 pkt	296 pkt	304 pkt
PCMark05: CPU/Memory/HDD	3175/2548/4400 pkt	2068/2748/4958 pkt	1476/2431/6441 pkt	1441/2517/4799 pkt
Doom 3 (800×600, medium)	34,1 fps	29,9 fps	4,6 fps	5,2 fps
Głośność: tryb 2D/3D (z 50 cm)	21,3/24,1 dB	24/24,4 dB	23,2/32,9 dB	22,4/22,4 dB

Bardzo dobry (100–90) Dobry (89–75) Przeciętny (74–45) Nie polecamy (44–0)
● tak ▬ nie
Najlepsza wartość Najgorsza wartość

7 Głośność

Słabsze, ale za to energooszczędne procesory generują znacznie mniej ciepła podczas pracy. Dlatego są one łatwiejsze do chłodzenia. Oznacza to, że netbooki pracują ciszej od typowych, bardziej wydajnych notebooków. Dzięki temu średni poziom wytwarzanego hałasu podczas obciążenia procesora wynosi ok. 24 dB. Najgłośniejsze w naszych testach okazały się Sony Vaio z serii M – VPCM12M1E (34,6 dB) oraz Hannspree HannsBook SN10E218 (33,7 dB). Taki poziom może irytować. Gdy zależy nam na ciszy, zwróćmy uwagę na modele Asusa EeePC 901 (18,5 dB) oraz Sony Vaio serii P – (19,5 dB).

Dell Inspiron Mini 1012

Drugi w kolejności najdłużej działający na baterii. Dell pozwala cieszyć się Internetem na wynos praktycznie wszędzie, dzięki wbudowanemu modemowi GSM 3G.

CENA: 1290 zł

Samsung NP-N150 JA01PL

Mały (matryca 10 cali) i lekki netbook w przystępnej cenie. Jego największą zaletą jest bardzo długi czas pracy na baterii – prawie dziewięć godzin.

CENA: 1020 zł

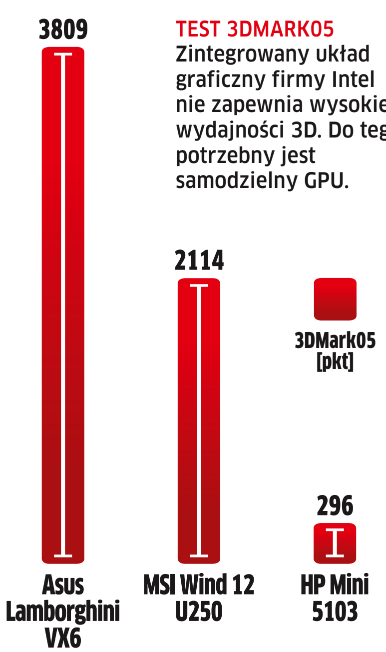
NA DVD: Tabela testowa z danymi 49 netbooków **KOD: NETBOOK**

5	6	7	8	9	10	49
HP Mini 5102	MSI Wind U160	Asus EeePC 1201N	Asus EeePC 1101HA	Sony VAIO VPCX11S1E/B	Samsung NP-N150 JA01PL	Aristo Pico 840
1930 zł	1500 zł	1710 zł	1310 zł	6180 zł	1020 zł	1160 zł
www.hp.pl	www.msi-polska.pl	www.asus.pl	www.asus.pl	www.sony.pl	www.samsung.pl	www.comes.com.pl
Intel Atom N450	Intel Atom N450	Intel Atom 330	Intel Atom Z520	Intel Atom Z540	Intel Atom N450	VIA C7-M 772
1	1	2	1	1	1	1
1660 MHz/512 kB	1660 MHz/512 kB	1600 MHz/1024 kB	1330 MHz/512 kB	1860 MHz/512 kB	1660 MHz/512 kB	1200 MHz/128 kB
1024/2048 MB	1024/2048 MB	2048/2048 MB	1024/2048 MB	2048/2048 MB	1024/2048 MB	1024/2048 MB
10,1"/1366×768	10"/1024×600	12,1"/1366×768	11,6"/1366×768	11,1"/1366×768	10,1"/1024×600	8,9"/1024×600
89	88	88	87	83	81	57
64	80	70	90	17	100	44
●/●	●/−	●/●	●/−	●/−	●/●	−/−
Intel GMA 3150/0 MB	Intel GMA 3150/0 MB	Nvidia ION/256 MB	Intel GMA 500/8 MB	Intel GMA 500/0 MB	Intel GMA 3150/0 MB	VIA Chrome9 HC3 IGP/64 MB
●/−	●/−	●/●	●/−	●/−	●/−	●/−
HDD 250 GB	HDD 250 GB	HDD 250 GB	HDD 160 GB	SSD 128 GB	HDD 160 GB	HDD 60 GB
1 Gb/s, 802.11n	1 Gb/s, 802.11n	100 Mb/s, 802.11n	100 Mb/s, 802.11n	1 Gb/s, 802.11n	100 Mb/s, 802.11n	100 Mb/s, 802.11g
●/●	●/−	●/−	●/−	●/●	●/−	●/−
3/0	3/0	3/0	3/0	2/0	3/0	2/1
0/0/0/1/0	0/0/1/1/1	0/0/1/1/0	0/0/1/1/0	0/1/1/1/0	0/0/0/1/0	0/0/1/1/0
263×181×36 mm	265×185×30 mm	295×210×35 mm	285×195×38 mm	280×185×16 mm	265×185×36 mm	230×170×40 mm
1,49 kg	1,38 kg	1,6 kg	1,46 kg	0,91 kg	1,36 kg	1,28 kg
Windows 7 Starter	Windows 7 Starter	Windows 7 Home Premium	Windows XP Home	Windows 7 Professional	Windows 7 Starter	Windows XP Professional
●	●	●	●	●	●	−
●	●	●	●	●	●	●
282/598 min.	295/603 min.	183/256 min.	301/547 min.	190/375 min.	247/531 min.	111/368 min.
81,9 MB/s	67 MB/s	64 MB/s	54,6 MB/s	70,8 MB/s	51,4 MB/s	27,4 MB/s
294 pkt	315 pkt	2147 pkt	173 pkt	119 pkt	299 pkt	136 pkt
1488/2520/5741 pkt	1500/2602/5016 pkt	1884/2235/3999 pkt	1442/2322/3950 pkt	1579/2418/12913 pkt	1499/2548/4803 pkt	721/830/2886 pkt
4,6 fps	4,8 fps	25,9 fps	- fps	2,6 fps	5,1 fps	3,4 fps
21,5/31,7 dB	22,9/30,6 dB	23,3/31,1 dB	22,8/30,1 dB	19,7/26 dB	22,2/23 dB	19,6/27,7 dB

Tylko do Internetu?

8 Jeżeli chodzi o starsze modele i współczesne słabsze wyposażone w jednordzeniowe procesory, możemy zdecydowanie stwierdzić, że ich wydajność jest na tyle niska, iż o poważniejszych zadaniach czy nawet odtwarzaniu filmów HD nie ma co myśleć. Jednakże pojawiają się modele z procesorami dwurdzeniowymi i wydajnymi układami graficznymi. Pod tym względem wyróżnia się Asus Lamborghini VX6. Jest najszybszy w naszym zestawieniu pod względem wydajności grafiki Tak dobre osiągi zapewnia mu głównie mocny „silnik", którym jest najszybszy obecnie dwurdzeniowy procesor Intela z rodziny Atom – D525. Wyścigówka od Asusa ma jeszcze jedną zaletę. W jej wyposażeniu znalazły się dwa szybkie porty USB 3.0, których na razie brakuje innym modelom w naszym zestawieniu.

Główny konkurent Asusa, MSI Wind 12 U250, jest wyposażony w dwurdzeniowy procesor AMD Athlon II Neo K325 taktowany zegarem 1,3 GHz. W trybie oszczędnej pracy procesor zwalnia do 800 MHz, co pozwala na zmniejszenie zużycia energii i wydłużenie czasu pracy na baterii. Za generowanie grafiki odpowiada zintegrowany z chipsetem układ ATI Mobility Radeon HD 4225. W testach wydajnościowych Wind 12 prezentuje się bardzo dobrze. W 3DMarku05 uzyskał 2114 pkt, zaś w PCMark05 – 2964 pkt. Co istotne, MSI Wind 12 U250 jest dużo tańszy od omawianego wcześniej Asusa. Czy warto zaoszczędzić, czy wydać więcej i cieszyć się nie tylko znaczkiem Lamborghini na masce, ale też wydajnością i lepszym czasem pracy na baterii? Każdy musi sam sobie odpowiedzieć.

TEST 3DMARK05
Zintegrowany układ graficzny firmy Intel nie zapewnia wysokiej wydajności 3D. Do tego potrzebny jest samodzielny GPU.

9 System operacyjny, oprogramowanie dodatkowe

Dostępne na rynku netbooki obsługują praktycznie wszystkie systemy: Windows XP, Windows Vista, Windows 7, Linux, a nawet Google Android, aczkolwiek najbardziej odpowiedni będzie najnowszy Windows 7. To ze względu na popularność i łatwość obsługi oraz Linux, który pozwoli zaoszczędzić trochę pieniędzy. Wraz z komputerami Eee PC dostajemy dwa systemy operacyjne, które możemy odpalić niezależnie, ponieważ do startu komputera przeznaczone są dwa przyciski. Jeden pozwala na szybkie uruchomienie systemu Asus Express Gate, który jest tak naprawdę bardzo prostym zestawieniem aplikacji pracujących w środowisku linuksowym. Służą one do odtwarzania multimediów, przeglądania stron internetowych oraz korzystania z poczty elektronicznej i komunikatora internetowego. Jest to bardzo użyteczne rozwiązanie, bo taki system startuje kilka razy szybciej od pełnowartościowego Windows i pozwoli np. na błyskawiczne skorzystanie z Internetu.

Wszystkie urządzenia w naszym zestawieniu były testowane w środowisku Windows. Również w sklepach większość netbooków jest fabrycznie wyposażona w system Microsoftu. Najczęściej jest to Windows 7, następca Visty w wersji Starter. Jest to bardziej zaawansowany system od popularnego i wciąż nieśmiertelnego XP. Na jego korzyść w przypadku komputerów przenośnych przemawia lepiej dopracowane zarządzanie energią, co ma istotny wpływ na czas pracy na baterii. Większe 12-calowe modele netbooków mają zainstalowany system w wersji Home Premium.

System to nie wszystko. Wielu producentów dołącza do komputera mniej lub bardziej bogate oprogramowanie dodatkowe. Przeważnie jest to program antywirusowy. Również często w zestawie znajduje się pakiet oprogramowania biurowego, najczęściej Microsoft Works lub w najnowszych modelach Office 2010 Starter. Praktycznie każdy netbook ma zainstalowaną kamerę internetową. Wśród testowanych urządzeń prawie co trzeci był pozbawiony oprogramowania kamery, jednak tylko co ósmy miał oprogramowanie, które oferowało więcej niż standardowe funkcje robienia zdjęcia i rejestrowanie wideo. Niektóre modele netbooków za pomocą specjalnego oprogramowania pozwolą wykorzystać je jako sposób na zabezpieczenie komputera przed niepowołanym dostępem. Do tego celu służy funkcja rozpoznawania twarzy. Znajdziemy ją m.in. w netbookach Lenovo i MSI.

SUPER LEKKI
Piórkowa waga (zaledwie 760 g) jest zasługą zastosowania najnowcześniejszej technologii i materiałów – karbonowa obudowa i lekki dysk SSD.

Sony VAIO VPCX11S1E/B
Miejsce w rankingu: 9.
Cena: 6180 zł

Toshiba NB200-110
Miejsce w rankingu: 37.
Cena: 1140 zł

10 Wygoda obsługi – klawiatura i touchpad

KOMFORTOWE PISANIE
To zasługa dużych przycisków klawiatury.

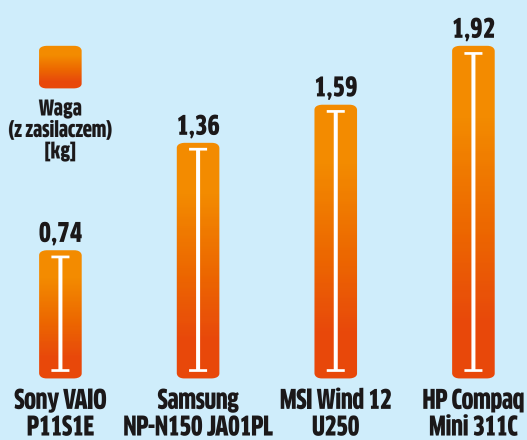
Konstruktorzy, kompresując obudowę do rozmiarów ok. 10 cali, musieli nie tylko upchnąć wszystkie podzespoły kryjące się wewnątrz, ale także klawiaturę i touchpad. O dodatkowej części numerycznej raczej nie można mówić. Jednakże producenci podeszli do tego problemu na kilka sposobów. Jedni zmniejszyli rozmiar klawiszy, zostawiając standardowe odstępy pomiędzy nimi. Inni nie zmniejszyli klawiszy, lecz zsunęli je bliżej, czyniąc klawiaturę bardziej zwartą. Zmierzona szerokość klawiszy testowanych modeli wynosi od 12 mm w przypadku najmniejszego urządzenia – Sony Vaio P, do 17 mm w przypadku Packard Bella dot s oraz 18 mm w Toshibie NB200. Oczywiście im mniejsze rozmiary klawiszy, tym trudniej będzie na takiej klawiaturze pisać.

Poza klawiaturą nieodzownym urządzeniem wskazującym do obsługi systemu i programów w nim zainstalowanych jest touchpad. Niestety podobnie jak klawisze, również „gładzik” uległ skurczeniu. W najgorszym przypadku możemy się posiłkować, podłączając mysz do portu USB.

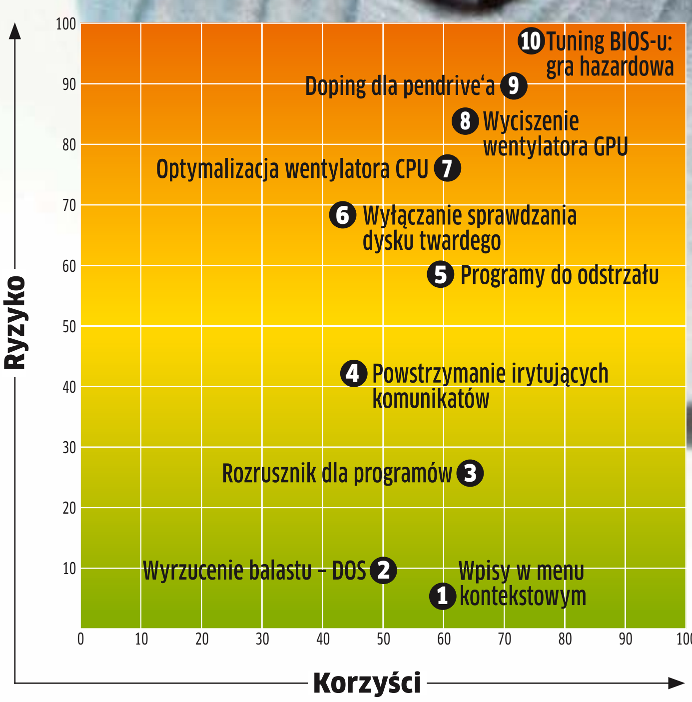
11 Mobilność

Przeciętny, 10-calowy model waży mniej niż 1,3 kg. Najlżejsza „dwunastka” – Asus Eee PC 1201HA waży niespełna 1,4 kg. Najmniej wygodny do przenoszenia jest 11,6-calowy HP Compaq Mini 311C – blisko 1,6 kg. Wagą piórkową, trochę ponad 0,5 kg, może pochwalić się 11-calowy model Sony Vaio z serii X – waży zaledwie 760 g. Ponadto ma obudowę, której grubość wynosi zaledwie 1,5 cm. Ma on jedną wadę, kosztuje 6000 zł.

Mobilność netbooków wynika nie tylko z ich niewielkiej wagi, ale także zastosowanej baterii. Jednak długi czas pracy na baterii nie jest domeną wszystkich testowanych urządzeń. Są wśród nich zarówno krótkodystansowcy, jak i maratończycy. Rekordzistą jest HP Mini 5103, który bez zasilacza obejdzie się niemal 11,5 godziny. Drugi wynik należy do urządzenia Dell Inspiron Mini 1012. Najsłabszy czas odnotował Icom LightBook 1020, którego bateria wyczerpała się po niespełna dwóch godzinach. Średni wynik to 6 do 7 godzin. Pod względem czasu pracy na baterii i wagi wyróżniają się modele marki Samsung: N140, N150 i N210. Wytrzymują 8 godzin na zasilaniu bateryjnym i ważą ponad 1 kg.

POZIOM RYZYKA

- Bardzo wysokie = skok na bungee
- Średnie = ścianka wspinaczkowa
- Niskie = spokojny spacer

Tuning Windows dla odważnych

Jeśli jesteś gotów podjąć ryzyko, możesz wydobyć ze swojej maszyny maksymalną wydajność. Wyszukaliśmy **NAJLEPSZE, CHOĆ RYZYKOWNE METODY TUNINGU.** PIOTR LISOWSKI

Ekstremalna wydajność jest dla ciebie wyzwaniem? Dobrze trafiłeś. Przygotowaliśmy zestawienie najlepszych narzędzi do optymalizacji w każdym zakresie, od bardzo prostych do ekstremalnych. Proporcję pomiędzy ryzykiem a korzyściami pokazuje wykres widoczny po lewej stronie.

UWAGA: Przed rozpoczęciem tuningu niezbędne jest utworzenie obrazu systemu. Szczegółowe instrukcje publikujemy na s. 44.

1 Wpisy w menu kontekstowym

Zanim opanujemy ekstremalny tuning Windows i podkręcimy parametry sprzętu, powinniśmy rozpocząć od wprawki.

Wiele programów bez pytania tworzy wpisy w menu kontekstowym. Za pomocą narzędzia ShellExView (program znajduje się na płycie DVD dołączonej do tego wydania CHIP-a) pozbędziemy się niepotrzebnych elementów w kilka kliknięć.

OPTYMALIZACJA: Na zakładce »Type« przewijamy do obszaru »menu kontekstowe«, wybieramy program, który chcemy usunąć, i klikamy w menu kontekstowym »Disable Selected Items«.

RYZYKO: Usuwając nieodpowiednie wpisy, możemy stracić ważne opcje systemowe.

NA PŁYCIE

Na płycie DVD dołączonej do tego numeru CHIP-a znajdziesz narzędzia potrzebne do wykonania porad opisanych w artykule oraz programy, które zabezpieczą system operacyjny i twoje pliki.
Kod: **TUNING**

2 Wyrzucenie balastu – DOS

Pozostałości DOS-u to np. sprawdzanie nazw plików, co spowalnia dostęp do dysku twardego. Usuwamy te nieprzydatne elementy.

OPTYMALIZACJA: Nawigujemy w edytorze Rejestru do »HKEY_LOCAL_MACHINE\SYSTEM\CurrentControlSet\Control\FileSystem«. Wstawiamy tu »1« przy wpisie »NtfsDisable8dot3NameCreation«. Jeszcze więcej szybkości wykrzeszemy z naszego dysku twardego, gdy wyłączymy znacznik czasu, tworzony przez Windows, w momencie gdy użytkownik otwiera katalog. W tym samym wpisie podajemy przy »NtfsDisableLastAccessUpdate« wartość »1«.

RYZYKO: Jeśli zmodyfikujemy niewłaściwe wpisy, uszkodzimy system plików. Uruchomienie Windows stanie się niemożliwe.

3 Rozrusznik dla programów

Jeśli chcemy przyspieszyć proces startu Windows oraz pracę programów, możemy spotkać się z podpowiedzią, by zmienić priorytety w Menedżerze zadań Windows. Jest to jednak kłopotliwe rozwiązanie. Lepiej sprawdzą się pliki wsadowe (BAT), które zapisujemy na Pulpicie, a w razie potrzeby możemy wywołać je podwójnym kliknięciem myszy. Poprawę szybkości uzyskamy przy aplikacjach stanowiących znaczne obciążenie procesora, np. w grach.

OPTYMALIZACJA: Instalujemy prosty w obsłudze Edytor Notepad++. Można go pobrać ze strony http://notepad-plus-plus.org. Tworzymy nowy plik i wpisujemy w nim:

```
Dcd•„<ścieżka>”
start•/<priorytet>•<nazwa_pliku>
```

➔

Podanie ścieżki jest opcjonalne. Wystarczy wpis »start/<priorytet> <nazwa_pliku>«.

Powinniśmy powiązać ze sobą określone aplikacje w taki sposób, żeby wymagającemu programowi nadać wyższy priorytet, jednocześnie zmniejszając priorytet, z jakim działają programy uruchomione w tle. W poniższym przykładzie ustalamy dla gry Far Cry wyższy priorytet, zmniejszając zarazem priorytet dla programu iTunes:

```
cd•„C:\Program•files\Far•Cry\”
start•/high•FarCry.exe
cd•„C:\Program•files\iTunes\”
start•/low•iTunes.exe
```

Następnie zapisujemy plik, pamiętając o dodaniu rozszerzenia »bat«.

RYZYKO: Źle ustalone priorytety spowolnią działanie systemu.

4 Powstrzymanie irytujących komunikatów

To, że aplikacja ulega awarii, jest wystarczająco drażliwe – nie musi więc dodatkowo denerwować nas zgłoszeniami o błędzie.

OPTYMALIZACJA: W systemie Windows XP przechodzimy do klucza »HKEY_USERS\.DEFAULT\ControlPanel\Desktop« i wstawiamy wartość »1« przy »AutoEndTasks«. W Windows Vista i Windows 7 tworzymy wpis, na nowo wybierając »HKEY_USERS\.DEFAULT\Control Panel\Desktop«. Klikamy puste pole widoczne po prawej stronie okna Edytora rejestru i wybieramy »Nowy | Wartość ciągu«.

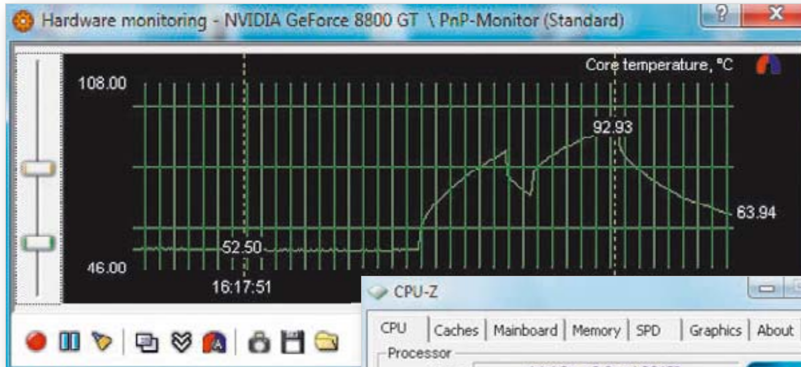
RYZYKO: Kiedy wyłączymy komunikaty, trudno będzie zrozumieć przyczynę błędu.

5 Programy do odstrzału

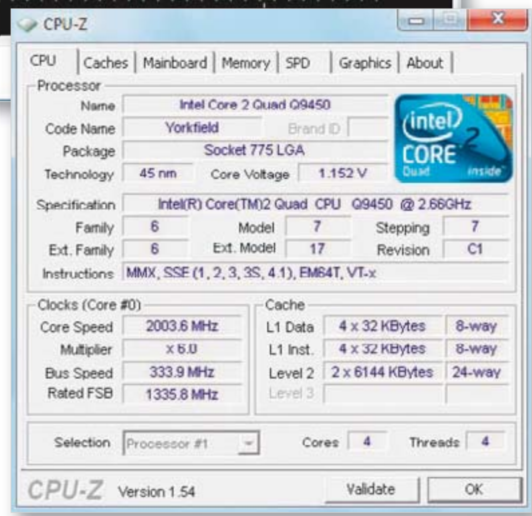
Czy Windows zwleka podczas wyłączania komputera? Możesz przyspieszyć zamykanie systemu, zmniejszając czas oczekiwania na zamknięcie aplikacji.

OPTYMALIZACJA: W systemie Windows XP wybieramy »HKEY_LOCAL_MACHINE\SYSTEM\CurrentControlSet\Control« otwieramy wpis »WaitToKillServiceTimeout«. Wprowadzamy wartość »3000«, aby system wyłączył się po 3 sekundach. W przypadku Visty i Windows 7 wpis ten znajdziemy, wybierając »HKEY_LOCAL_MACHINE\SYSTEM\ControlSet001\Control«.

RYZYKO: Wskutek skracania czasu wyłączania systemu Windows „zabija” działające programy. Niezapisane pliki oraz ustawienia zostaną utracone.

RIVATUNER Za pomocą tego narzędzia możemy kontrolować pracę wentylatora karty graficznej. Musimy jednak zwrócić uwagę na temperaturę GPU i pamięci (porada 8).

CPU-Z Ten bezpłatny program wyświetla ważne informacje na temat płyty głównej (porada 10).

6 Wyłączanie sprawdzania dysku twardego

Po zawieszeniu Windows system testuje dysk twardy – to może denerwować.

OPTYMALIZACJA: Otwieramy Edytor rejestru, przechodzimy do klucza »HKEY_LOCAL_MACHINE\SYSTEM\CurrentControlSet\Control\Session Manager« i modyfikujemy wartość »BootExecute«. Znajdziemy tu wpis »autocheck autochk *«. Zmieniamy go np. na »autocheck autochk /k:C *«, w celu wyłączenia sprawdzania napędu »C:«.

Jeśli wpis »BootExecute« w naszym systemie nie istnieje, tworzymy go, wybierając z menu »Nowy | Wartość wielociągu«.

RYZYKO: Bez sprawdzenia dysku Windows nie rozpoznaje błędów w plikach systemowych, co może grozić utratą danych.

7 Optymalizacja wentylatora CPU

Większość wentylatorów generuje nieznośny hałas. Odpowiednie ustawienia parametrów pracy wiatraka chłodzącego procesor zredukuje nieprzyjemny szum, zarazem zapewniając wystarczający przepływ powietrza (zobacz grafika po prawej stronie).

OPTYMALIZACJA: Żeby dopasować obroty wentylatora CPU, instalujemy narzędzie SpeedFan z płyty dołączonej do tego wydania CHIP-a i zmieniamy język w głównym menu aplikacji, wybierając »Configure | Options | Language | Polish«. Po wybraniu zakładki »Temperatury« dostrzeżemy w dolnej części okna dwa pola umożliwiające wprowadzenie parametrów: »Wartość żądana« oraz »Ostrzeżenie«. Ustawiamy temperaturę minimalnie na 15°C. W przypadku »Ostrzeżenie« podajemy wartość, przy której wentylatory powinny pracować z pełną wydajnością, by nie doprowadzić do przegrzania CPU. Wartości zależą od zastosowanego procesora, my zalecamy 40°C. W kolejnym kroku ustawiamy takie same parametry na zakładce »System« oraz określamy maksymalną temperaturę w zakresie od 50 do 55°C. Na zakładce »Prędkości« ustawiamy liczbę obrotów wentylatora. Przy »Min.tempo« podajemy wartość »0«, a przy »Max.tempo« – wartość pomiędzy 30 a 40. Ponadto zaznaczamy pole przy »Automatyczna zmiana«. Potwierdzamy ustawienia.

W głównym menu zaznaczamy pole przy »Automatyczna prędkość wentylatora«. Od czasu do czasu sprawdzamy wartości temperatury i w zależności od potrzeb modyfikujemy odpowiednie wartości.

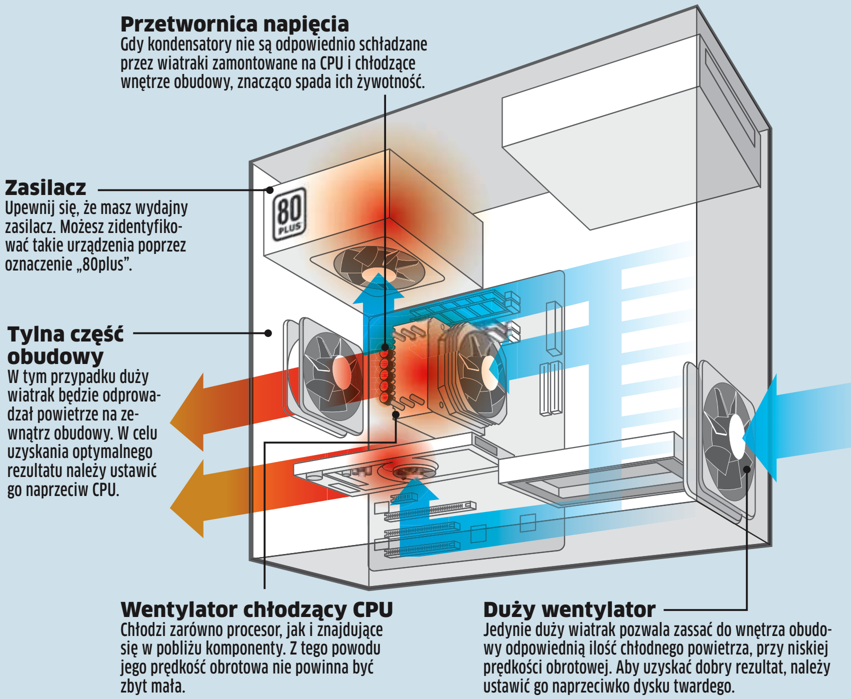
RYZYKO: Jeśli parametry pracy wentylatora zostały określone niewłaściwie, komponenty mogą ulec zniszczeniu.

8 Stłumić wentylator GPU

Drugim źródłem hałasu wydobywającego się z komputera często jest karta graficzna. Wymaga ona wydajnego chłodzenia wła-

OPTYMALNE CHŁODZENIE PC

Jeśli zmniejszymy prędkości obrotowe wentylatorów (porady 7 i 8), musimy upewnić się, że obieg powietrza w obudowie jest prawidłowy, w przeciwnym razie komputer się przegrzeje.

ściwie tylko wtedy, gdy jest w pełni obciążona. Możemy ustawić automatyczne dostosowanie natężenia hałasu do wymaganej wydajności GPU.

OPTYMALIZACJA: Pobieramy bezpłatną aplikację RivaTuner ze strony download.chip.eu/pl i instalujemy program. Następnie z głównego menu wybieramy »Target adapter«, klikamy »Customize« i wskazujemy »Hardware monitoring«, aby wyświetlić aktualną temperaturę karty graficznej. Tu istotny jest parametr »Core temperature«, który powinniśmy uważnie obserwować podczas kolejnych etapów optymalizacji. Wracamy do menu głównego i w »Driver Settings« wybieramy »System Settings«. Utworzymy teraz kilka profili o zróżnicowanych prędkościach obrotów wentylatora w celu dopasowania wydajności układu chłodzącego do ciepła emitowanego przez kartę graficzną.

Zaczynamy od wskazania zakładki »Fan«, na której z rozwijanego menu wybieramy »Direct control«. Teraz suwakiem możemy ręcznie ustawić prędkość wentylatora. Na początek redukujemy prędkość wentylatora o więcej niż połowę i zapisujemy profil w sekcji »Fan profile settings« pod łatwą do rozpoznania nazwą, np. „Wentylator 40%".

Gdy sporządzimy pięć różnych profili, zamykamy okno i klikamy przycisk »Launcher«, a następnie wybieramy zieloną ikonę widoczną w dolnej części okna, by aktywować kolejne profile. W tym celu podajemy

Ciche komputery mają tendencję do przegrzewania się

nazwę w »Regular menu item editor«, np. „najmniejsza szybkość", i zaznaczamy pole przy »Associated fan profile«. Wprowadzamy tu profil o najmniejszej liczbie obrotów wentylatora, np. »Wentylator 40%«. Proces ten powtarzamy z innymi profilami.

Na zakończenie musimy powiązać profile z temperaturą karty graficznej. Na zakładce »Scheduler« klikamy ikonę plus i przydzielamy nazwę, wybierając »Task«. Dla najmniejszego ustawienia wentylatora wybieramy np. »Speed at 50 to 55 degrees« i w polu »Name« podajemy profil »Lowest speed«. W sekcji »Scheduler« wybieramy »On hardware monitoring threshold« i przydzielamy niską temperaturę systemu, wybierając »Threshold«, w zależności od karty graficznej, ok. 50°C. W przypadku »Direction« wybieramy opcję »Upward«. Powtarzamy ten proces z każdym profilem i podwyższamy przy tym wartość graniczną temperatury o ok. 10°C, tak żeby wentylator przy ok. 95°C pracował z pełną mocą. W podobny sposób możemy zredukować obroty wentylatora – ponownie wypełniamy wszystkie zadania w »Scheduler« w odwrotnej kolejności oraz ustalamy »Direction« na »Downward«.

RYZYKO: Przegrzanie zniszczy kartę graficzną, w ekstremalnym przypadku również inne komponenty komputera, takie jak płyta główna. Nie wszystkie karty graficzne mają możliwość regulacji obrotów wentylatora.

9 Doping dla pendrive'a

Nośniki pamięci są formatowane w systemie plików FAT. Takie rozwiązanie chroni nieprzezornych użytkowników przed utratą danych, jest jednak ekstremalnym hamulcem wydajności. Ponadto Windows spowalnia pendrive'a. Wykrzeszemy maksymalną szybkość zapisu ze swojego pendrive'a, zmieniając system plików i wyrzucając za burtę środki zabezpieczeń Windows.

OPTYMALIZACJA: Rozpoczynamy od zabezpieczenia danych zapisanych na pendrivie, kopiując pliki na dysk twardy. Następnie otwieramy w Windows XP w Panelu sterowania kolejno »Narzędzia administracyjne | Zarządzanie komputerem«, wskazujemy »Magazyn | Zarządzanie dyskami «. W Vista i Windows 7: »Sterowanie systemem | System i bezpieczeństwo«.

Zobaczymy listę podłączonych nośników danych oraz układ partycji na dyskach. W dolnej części okna wybieramy nasz pendrive (rozpoznamy go na podstawie pojemności oraz oznaczenia nośnika danych – »Wymienny«). Z menu kontekstowego wybieramy opcję »Formatuj«. Wybieramy z listy »System plików« opcję »NTFS« i potwierdzamy nasz wybór. Po sformatowaniu musimy jeszcze dostosować ustawienia Windows. Zaczynamy od wybrania w Panelu sterowania ikony »System« oraz kliknięcia na zakładce »Sprzęt« przycisku »Menedżer urządzeń«. Rozwijamy gałąź »Stacje dysków« i klikamy dwukrotnie nazwę naszego pendrive'a. Na zakładce »Zasady« zaznaczamy pole przy »Optymalizacja wydajności«.

RYZYKO: Jeżeli odłączymy od komputera tak przygotowanego pendrive'a bez prawidłowego dezaktywowania go, wystąpi ryzyko utraty danych. Prawidłowo należy wybrać w Zasobniku systemowym (Obszarze powiadomień) ikonę »Bezpieczne usuwanie sprzętu« oraz wskazać odpowiedni napęd. Stuprocentowej ochrony nie ma, ponieważ nieprzewidziana awaria Windows lub reset komputera może całkowicie zniszczyć informacje zapisane na pendrivie.

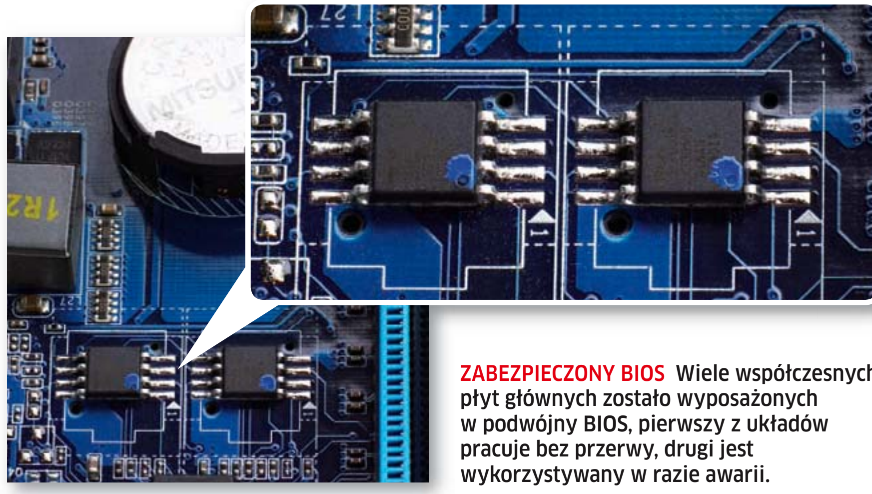
10 Tuning BIOS-u: gra hazardowa

Większość gotowych komputerów została wyposażona w odchudzone, wersje ➔

BIOS-ów, w których nie możemy zmodyfikować zbyt wielu parametrów. Remedium na to jest jedynie zapisanie zamiast okrojonej wersji oryginalnego BIOS-u. Nadpisanie BIOS-u to hazard. Jeśli nasza płyta główna zaakceptuje nowy BIOS, aktywujemy ustawienia zaawansowane. Jeżeli nadpisywanie BIOS-u nie powiedzie się, wówczas możemy wyrzucić płytę główną.

OPTYMALIZACJA: Istnieje kilka sposobów redukcji ryzyka całkowitego uszkodzenia płyty głównej. Rozpoczynamy od zainstalowania narzędzia CPU-Z (umieściliśmy je na płycie DVD dołączonej do tego wydania CHIP-a) i sprawdzamy na zakładce »Motherboard« model płyty głównej i zainstalowaną w nim wersję BIOS-u. Następnie odwiedzamy witrynę producenta płyty głównej i sprawdzamy, czy możemy pobrać aktualizację. W przypadku niektórych płyt uaktualnienie BIOS-u bardzo często aktywuje nowe funkcje. Jeśli nie pojawiły się aktualizacje BIOS-u, mimo wszystko pobieramy najnowszą wersję i rozpakowujemy pliki na pendrive'a lub wypalamy je na płycie CD. Mając kopię najnowszego BIOS-u do naszej płyty głównej, będziemy mieli szansę przywrócić uszkodzony BIOS w przypadku awarii.

Otwieramy komputer i sprawdzamy, czy układ zawierający BIOS nie został przylutowany na stałe do płyty. Jeśli jest umieszczony w podstawce, zawsze możemy go wymienić na nowy w razie uszkodzenia. Nowy układ BIOS możemy kupić za ok. 40 zł. Niektóre z płyt głównych zostały wyposażone w podwójny BIOS. Pierwsza z kości pracuje aż do momentu jej uszkodzenia, wtedy jej rolę przejmuje zapasowy układ. Dodatkowe porady opisujące metody przywracania uszkodzonego BIOS-u znajdują się na stronie www.biosman.com/biosrecovery.html (strona w j. angielskim). Warto zapoznać się z informacjami zawartymi w sekcji „BIOS FAQ's".

ZABEZPIECZONY BIOS Wiele współczesnych płyt głównych zostało wyposażonych w podwójny BIOS, pierwszy z układów pracuje bez przerwy, drugi jest wykorzystywany w razie awarii.

Kiedy wykonaliśmy już niezbędne czynności mające zapobiec uszkodzeniu BIOS-u, kontynuujemy pracę. Kopiujemy nazwę BIOS-u z programu CPU-Z i wpisujemy ją w wyszukiwarkę w celu znalezienia producenta i firmy, która wykonała oryginalną płytę główną zamontowaną w naszym komputerze. Kolejne kroki mogą różnić się, w zależności od BIOS-u i płyty głównej. Przykładowa procedura w przypadku płyt głównych Asusa jest następująca: pobieramy BIOS ze strony producenta i rozpakowujemy archiwum na pendrive'a sformatowanego z systemem plików FAT. Plik zawierający dane BIOS-u musi mieć rozszerzenie „.ROM". Następnie restartujemy komputer i naciskamy kombinację przycisków [Alt] + [F2], aby uruchomić narzędzie EZ Flash 2. W sekcji »Path« wskazujemy naszego pendrive'a, na którym zapisaliśmy nową wersję BIOS-u, i potwierdzamy, naciskając [Enter].

RYZYKO: Istnieje duże prawdopodobieństwo uszkodzenia płyty głównej, opcje poprawnego przywrócenia BIOS-u działają tyko czasami. ■

Zabezpieczanie systemu

Porady dotyczące optymalizacji Windows mocno ingerują w system operacyjny. Z tego powodu, bez względu na koszty musimy zadbać o utworzenie kopii bezpieczeństwa partycji systemowej. Do tego celu możemy posłużyć się wersją próbną Nero Multimedia Suite 10, który można pobrać ze strony www.nero.com/plk/nero10.html. Po zainstalowaniu aplikacji i ponownym uruchomieniu komputera wybieramy instalację w trybie użytkownika, usuwamy zaznaczenia przy nazwach zbędnych komponentów. Potrzebujemy jedynie „Nero Burning ROM" oraz „Nero BackItUp", by utworzyć obraz systemu.

TWORZENIE I UŻYWANIE OBRAZU
Uruchamiamy Nero BackItUp i wybieramy elementy, które zostaną zapisane w kopii bezpieczeństwa. Wybieramy »Extras | Nero BackItUp ImageTool – Create Disk«, aby w przypadku awarii mieć pod ręką bootowalną płytę CD umożliwiającą odtworzenie systemu operacyjnego z kopii. W kolejnym kroku, w sekcji »Back-up« tworzymy

LIVECD Korzystając z bootowalnej płyty Nero, możemy przywrócić system operacyjny w razie jego awarii.

kopię dysku systemowego, wybierając »Back-up drive«. Zapisujemy kopię na zewnętrznym dysku, wskazując opcję »Backup file«. W celu przywrócenia systemu z kopii uruchamiamy komputer z płyty LiveCD, wybieramy opcję »Restore« i wskazujemy położenie kopii.

UWAGA: Wersja demonstracyjna Nero będzie działać przez 30 dni. Nie dotyczy to płyty Live CD i utworzonej za pomocą programu kopii bezpieczeństwa.

NA PŁYCIE

CPU-Z ▶ Pokazuje szczegółowe informacje na temat płyty głównej, pamięci oraz procesora

RightMark CPU Clock Utility ▶ Spowalnia CPU po naciśnięciu jednego przycisku, np. w celu oszczędzania baterii w notebookach

ShellExView ▶ Usuwa irytujące wpisy w menu kontekstowym

SpeedFan ▶ Modyfikuje prędkości wentylatorów podłączonych do płyty głównej

Tweak Me ▶ Optymalizuje ustawienia Windows

JESSICA ALBA
LINDSAY LOHAN
DANNY TREJO
ROBERT DE NIRO
MICHELLE RODRIGUEZ
STEVEN SEAGAL
ROBERT RODRIGUEZ, TWÓRCA DESPERADO I SIN CITY
PRZEDSTAWIA
MACZETA
HYDE PARK INTERNATIONAL PRESENTS AN OVERNIGHT PRODUCTION A TROUBLEMAKER STUDIOS PRODUCTION ROBERT RODRIGUEZ'S "MACHETE" DANNY TREJO STEVEN SEAGAL MICHELLE RODRIGUEZ JEFF FAHEY
CHEECH MARIN LINDSAY LOHAN INTRODUCING DON JOHNSON WITH JESSICA ALBA AND ROBERT DE NIRO CASTING BY MARY VERNIEU CSA JC CANTU CSA MUSIC BY CHINGON EDITED BY ROBERT RODRIGUEZ REBECCA RODRIGUEZ
DIRECTOR OF PHOTOGRAPHY JIMMY LINDSEY CO-EXECUTIVE PRODUCERS JACKY GILARDI, JR. DARBY PARKER PETER FRUCHTMAN JERRY FRUCHTMAN EXECUTIVE PRODUCERS ASHOK AMRITRAJ EDWARD BORGERDING ALAN BERNON MYLES NESTEL
PRODUCED BY ROBERT RODRIGUEZ ELIZABETH AVELLAN RICK SCHWARTZ WRITTEN BY ROBERT RODRIGUEZ ALVARO RODRIGUEZ DIRECTED BY ROBERT RODRIGUEZ ETHAN MANIQUIS
TROUBLEMAKER STUDIOS
FACEBOOK.COM/VIVAMACZETA
KINO SWIAT
W KINACH
o2.pl
students.pl
wrzuta.pl
eska

Bezpłatne narzędzia

FREEWARE › OPEN SOURCE › SERWISY ONLINE

Wygodne narzędzia: w tym miesiącu prezentujemy m.in. programy do optymalizacji połączenia internetowego oraz konfigurowania menu rozruchowego komputera. CEZARY CZERWIŃSKI

Perfekcyjne menu rozruchowe

1. EASYBCD
SYSTEM WINDOWS VISTA/7
JĘZYK ANGIELSKI

W Windows NT i XP można zarządzać menu rozruchowym komputera za pomocą pliku boot.ini, który można poddać edycji w zwykłym edytorze tekstowym. Jednak w Viście i Windows 7 Microsoft zastąpił boot.ini bazą danych BCD (Boot Configuration Data – magazyn danych konfiguracji rozruchu). Ów magazyn można kontrolować uruchamianym z wiersza poleceń narzędziem „bcdedit.exe".

Program EasyBCD udostępnia graficzny interfejs do zarządzania BCD. Narzędzie oferuje wszystkie opcje swojego systemowego odpowiednika; ma też dodatkową funkcjonalność, np. integrację partycji Linuksa i Mac OS, których Windows normalnie nie wykrywa.

UWAGA Należy zachować szczególną ostrożność, gdyż EasyBCD może nie tylko wprowadzać nowe dane, ale także usuwać istniejące wpisy. Wykonanie backupu jest w tym przypadku bezwzględnie wskazane.

▶ **Porada 1** Aby wykonać backup aktualnej konfiguracji danych rozruchowych, klikamy »BCD Backup/Repair«, wskazujemy ścieżkę dla pliku archiwum i naciskamy »Backup Settings«.

▶ **Porada 2** Za pomocą EasyBCD można też poddawać edycji plik boot.ini ze starszych wersji Windows. W tym celu wybieramy polecenie »Tools | Edit Legacy Entries«.

INFO: **neosmart.net/dl.php?id=1**

2. NETDRIVE
SYSTEM WINDOWS XP/VISTA/7
JĘZYK ANGIELSKI

3. EMDB
SYSTEM WINDOWS XP/VISTA/7
JĘZYK POLSKI

4. TRANSMUTE
SYSTEM WINDOWS XP/VISTA/7
JĘZYK POLSKI

Eksplorer do FTP

NetDrive pozwala na dodanie odległego serwera jako kolejnego woluminu dyskowego i przypisanie mu wybranej litery. Może on być następnie przeglądany w okienku Eksploratora Windows, dzięki czemu możemy kopiować oraz usuwać pliki tak, jakbyśmy to robili na dysku lokalnym.

▶ **Porada** Rozwijając menu oznaczone jako »Companies« lub »Universities«, uzyskamy dostęp do publicznych zasobów niektórych firm z branży informatycznej oraz wybranych wyższych uczelni.

INFO: **netdrive.net**

Niezbędnik kinomana

Jeśli chcemy mieć pod ręką informacje dotyczące obsady, reżyserii, scenariusza, zdjęć, muzyki czy zdobytych przez filmy nagród, Eric's Movie Database to narzędzie dla nas. Jego istotną cechą jest możliwość importu danych z serwisu IMDB. W EMDB dodamy swoje spostrzeżenia i oceny.

▶ **Porada** Podczas wprowadzania nowej pozycji do katalogu program odszuka w bazie IMDB wszystkie tytuły, w których występuje np. określony wyraz, i wyświetli ich listę, z której wybierzemy właściwy.

INFO: **emdb.tk**

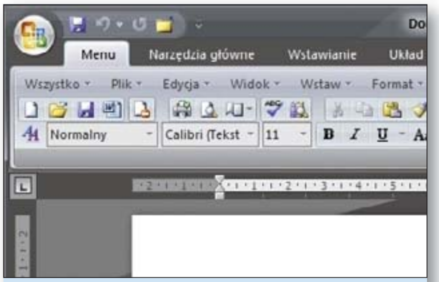
Konwerter zakładek

Synchronizowanie zakładek tej samej przeglądarki stało się standardem. Jeśli używamy różnych, na dodatek egzotycznych programów do przeglądania Internetu, możemy ręcznie ujednolicać odnośniki, ale o wiele wygodniej jest skorzystać z narzędzia Transmute. Lista obsługiwanych przez program przeglądarek liczy kilkanaście pozycji.

▶ **Porada** Płatne wersje Transmute (Plus i Pro) pozwalają m.in. na synchronizację zakładek online oraz usuwanie martwych odnośników i duplikatów.

INFO: **gettransmute.com**

NA PŁYCIE Opisywane narzędzia znajdziesz po wpisaniu kodu: **FREEWARE**

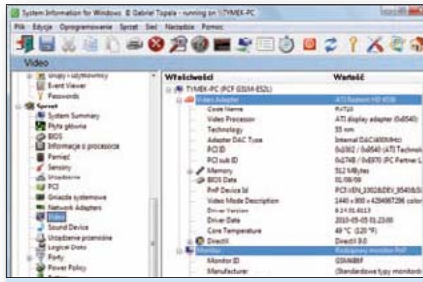
5. **UBITMENU**
SYSTEM WINDOWS XP/VISTA/7
JĘZYK POLSKI

Nowy Office z klasycznym menu

Na ogół nie lubimy zmieniać przyzwyczajeń. Wielu użytkowników długo oswajało się z nowym interfejsem Microsoft Office, który pojawił się w edycji 2007 tego pakietu biurowego. Dzięki niewielkiej aplikacji UBitMenu możliwe jest przywrócenie starszej wersji interfejsu w Wordzie, Excelu i PowerPoincie.

▶ **Porada** Po zainstalowaniu nakładki uzyskamy klasyczne paski narzędzi, rozwijane menu oraz skróty klawiszowe z Office 2003.

INFO: ubit.ch/software

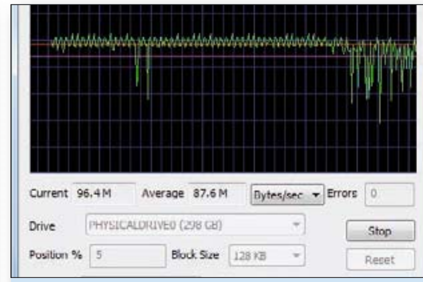
6. **SIW**
SYSTEM WINDOWS XP/VISTA/7
JĘZYK POLSKI

Informacje z wewnątrz

Zamiast szukać w zakamarkach systemu, System Information for Windows (SIW) poda nam jak na tacy szczegółowe informacje o sprzęcie, jak również o systemie operacyjnym, zainstalowanych poprawkach i innym oprogramowaniu, w tym o sterownikach i kodekach audio-wideo. SIW może też monitorować m.in. stan procesora, pamięci, sieci oraz uruchomione procesy.

▶ **Porada** Funkcja »Narzędzia | Eureka!«, pozwala w niektórych programach odzyskać hasła znajdujące się pod gwiazdkami.

INFO: gtopala.com

7. **HD_SPEED**
SYSTEM WINDOWS XP/VISTA/7
JĘZYK ANGIELSKI

Tachometr dla dysków

HD_Speed pozwala sprawdzić realną szybkość transferu dysków twardych oraz napędów ptycznych. Testy są prowadzone w trybie odczytu, zapisu oraz równocześnie odczytu i zapisu. **UWAGA!** Testy w trybach zapisu są destrukcyjne! Powodują nadpisanie danych na dysku, należy je więc uruchamiać wyłącznie na pustych partycjach.

▶ **Porada** Jeśli chcemy, aby program sprawdził maksymalną przepustowość interfejsu dyskowego, należy zaznaczyć opcję »Test burst rate«.

INFO: steelbytes.com

Przydatne serwisy

ANIMILI

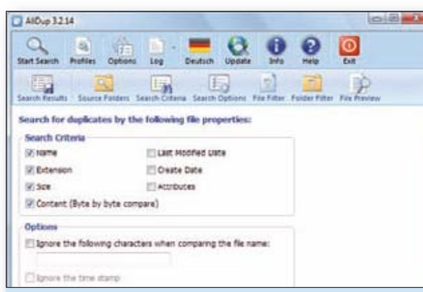
Ten serwis to coś dla małych miłośników psów i kotów. Zamiast przekonywać rodziców o kupnie pod choinkę prawdziwego czworonoga, mogą zająć się zwierzątkami wirtualnymi. W serwisie Animili można wybrać psa lub kota jednej z kilku ras i o odpowiednim umaszczeniu. Następnie musimy karmić i dbać o zdrowie animilka, aby nie trafił do wirtualnego schroniska.

INFO: animili.pl

MURO

Każdy, kto chciałby stać się członkiem społeczności devianArt może spróbować własnych sił dzięki witrynie muro. Muro jest serwisem online zawierającym specjalne narzędzia do malowania, ich modyfikacje i filtry. Po ich zastosowaniu spod pociągnięć myszą (lub piórka na tablecie) wychodzą obrazy w specyficznym stylu.

INFO: muro.deviantart.com

8. **ALLDUP**
SYSTEM WINDOWS XP/VISTA/7
JĘZYK ANGIELSKI

Duplikat poszukiwany

Im więcej zapisujemy na dysku różnych danych, tym łatwiej zgubić się w gąszczu katalogów. Nierzadko skutkuje to powielaniem tych samych plików lub mnożeniem ich nieznacznie różniących się wersji. AllDup pomoże szybko odnaleźć takie nadmiarowe dane, a tym samym odzyskać wolną przestrzeń dyskową.

▶ **Porada** Aby AllDup poszukiwał wyłącznie identycznych plików, należy zaznaczyć wszystkich siedem opcji, które znajdują się w menu »Search Criteria«.

INFO: alldup.de/en_index.htm

9. **NK2EDIT**
SYSTEM WINDOWS XP/VISTA/7
JĘZYK ANGIELSKI

Adresy email pod kontrolą

Microsoft Outlook, podobnie jak inne programy pocztowe, jest wyposażony w funkcję automatycznego uzupełniania wpisywanych adresów email. Outlook nie umożliwia jednak zapisania czy edytowania listy. Problem ten rozwiązuje narzędzie NK2Edit, które udostępnia wiele przydatnych do tego celu funkcji.

▶ **Porada** Listę często używanych adresów możemy także rozbudowywać o nowe pozycje. W tym celu wybieramy polecenie »Action | Add New Record«.

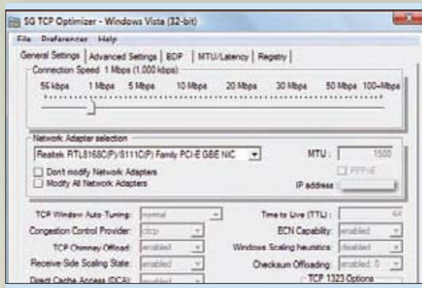
INFO: nirsoft.net/utils

NARZĘDZIE MIESIĄCA

Tuning połączenia internetowego

Jeśli nasze połączenie z Internetem nie działa tak, jakbyśmy tego oczekiwali, to niekoniecznie musi zaraz oznaczać, że czas zmienić dostawcę. Problem może leżeć w naszym systemie. Sterowniki nowoczesnych urządzeń sieciowych udostępniają wiele opcji konfiguracyjnych, podczas gdy Windows korzysta na ogół z ustawień domyślnych, które nie zawsze są optymalne dla naszego łącza.

Tuning połączenia można przeprowadzić ręcznie, zmieniając niektóre parametry przechowywane w Rejestrze systemu, jednak jeśli nie jesteśmy biegli w funkcjonowaniu protokołów sieciowych, lepiej zrobić to za pomocą specjalnego narzędzia. SG TCP Optimizer, którego właśnie ukazała się trzecia wersja, pozwala na dobranie kluczowych parametrów tak, aby nie było problemów z łącznością. Program dysponuje intuicyjnym interfejsem obsługi i pozwala na optymalizację niemal każdego typu połączenia. Wystarczy na suwaku wybrać nominalną szybkość naszego łącza, kliknąć »Optimal«, a następnie »Apply changes« i zrestartować komputer. Program należy uruchomić (nie wymaga on instalacji) z uprawnieniami administratora systemu.

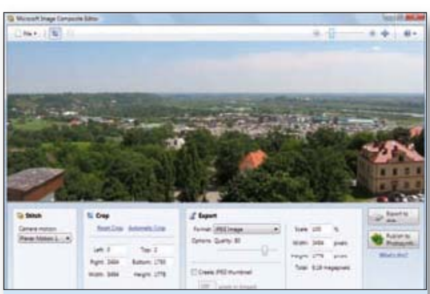
10. SG TCP OPTIMIZER
SYSTEM **WINDOWS XP/VISTA/7**
JĘZYK **ANGIELSKI**

Aby jednak uniknąć nieporozumień – narzędzie nie zwiększy przepustowości naszego łącza, może jednak spowodować, że system operacyjny będzie w stanie przetworzyć jak najwięcej pakietów danych w możliwie najkrótszym czasie, co spowoduje, że nasze łącze będzie wykorzystywane w sposób bardziej efektywny. W niektórych przypadkach wzrost wydajności połączenia może być znaczny, ale może także się okazać, że wąskim gardłem nie jest nasz komputer.

▶ **Porada 1** Zanim zaczniemy eksperymentować z parametrami połączenia, zachowajmy aktualne wartości poprzez: »File | Backup Current Settings«.

▶ **Porada 2** Jeśli chcemy sprawdzić dlaczego wartości poszczególnych parametrów zostały zmienione w taki a nie inny sposób, skorzystajmy z pomocy online, dostępnej na witrynie producenta programu: »Help | Online help«.

INFO: speedguide.net

11. IMAGE COMPOSITE EDITOR
SYSTEM **WINDOWS XP/VISTA/7**
JĘZYK **ANGIELSKI**

Panorama w mig

Panoramy wprowadziły nową jakość do fotografii, jednak ręczne łączenie zachodzących na siebie fotografii w jedną wymaga sporo wysiłku. Natomiast Microsoft Image Composite Editor wykona to zadanie automatycznie. W tym celu wystarczy przeciągnąć do okna programu składowe zdjęcia panoramy, którą chcemy wykonać.

▶ **Porada** Klikając ikonę sześcianu w górnej listwie narzędziowej, a następnie operując myszą, możemy zmienić odwzorowanie geometryczne przygotowywanej panoramy.

INFO: research.microsoft.com

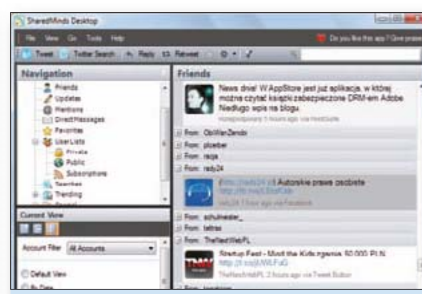
12. JUST COLOR PICKER
SYSTEM **WINDOWS XP/VISTA/7**
JĘZYK **POLSKI**

Próbnik kolorów

Just Color Picker to praktyczne narzędzie dla tych, którzy intensywnie zajmują się grafiką. Raz uruchomione, stale wyświetla wartości składowych kolorów w jednej z wybranych przestrzeni barwnych tam, gdzie aktualnie znajduje się wskaźnik myszy. Po wybraniu skrótu [Alt]+[X] dany kolor zostaje zachowany na liście wraz z odpowiednim opisem.

▶ **Porada** Możemy zmienić standard, w jakim opisywane są kolory, także na stosowany w Internecie zapis szesnastkowy.

INFO: annystudio.com/software

13. SHAREDMINDS DESKTOP
SYSTEM **WINDOWS XP/VISTA/7**
JĘZYK **ANGIELSKI**

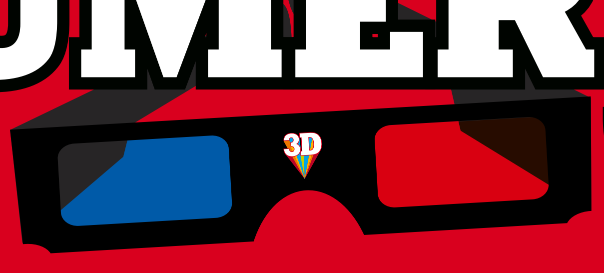
Ćwierkanie na Pulpicie

Twitter to społecznościowy serwis mikroblogowy, w którym użytkownicy publikują krótkie wiadomości (tweety). SharedMinds Desktop jest instalowanym lokalnie klientem tego serwisu, oferującym więcej funkcji niż macierzysta witryna Twitter.com. Zaletą programu jest możliwość sortowania i filtrowania wpisów użytkowników. SharedMinds Desktop pozwala też na zarządzania wieloma kontami.

▶ **Porada** Jeśli tweet zawiera link, można go podejrzeć w prawym panelu programu.

INFO: bsix12.com/smd

69 LUKSUSOWYCH FOTOGRAFII W TECHNICE
CZASOPISMO KAŻDEGO MĘŻ
NUMER 3D
NON STOP TIP TOP
NAJWIĘKSZE PIERSI WSZECHŚWIATA
PARIS HILTO
EWA SONNET
GOŁE I WESOŁE
DANNY TREJO
MACZETĄ I NOŻEM ROBERTA RODRIGUEZA!
WYBUCHOWY MOURINH
Nr 11(149) LISTOPAD 2010
CENA 9,90 zł (w tym 7% VAT)
10,00 €
TRÓJWYMIAROWY SZAŁ
PORNOFEMINISTKA SASHA GREY!
GUERILLA TEQUILA
ZOOM NA RUM
WIWAT PIWA!
DIABLO SZYBKI MARK WEBBER
JACKASS ATAKUJE W 3D

3D

Profesjonalna obróbka zdjęć

W tym roku **MINĘŁO 20 LAT OD WYDANIA PIERWSZEJ WERSJI PHOTOSHOPA**. Od chwili tej premiery musimy podchodzić z olbrzymią rezerwą do tego, co widzimy na zdjęciach.

FOTOGRAFIK DOC BAUMANN (OPRAC. CEZARY CZERWIŃSKI)

Śmiało można powiedzieć, że dwadzieścia lat obecności na rynku Photoshopa zmieniło świat, a w zasadzie to, jak ten świat postrzegamy. Przed Photoshopem zdjęcie było uważane niemal za niezbity dowód tego, że uwieczniona na nim scena istniała naprawdę, a zarejestrowane wydarzenie miało rzeczywiście miejsce. I choć już w erze przedkomputerowej wykonywano fotomontaże i fałszowano zdjęcia, były to bardzo rzadkie przypadki, zastrzeżone dla specjalistów i niemające znaczenia w codziennym życiu. Jeśli taka ingerencja miała być dobrze ukryta i imitować naturalną scenę, jaka rozegrała się przed obiektywem, niezbędne były kunszt i cierpliwość retuszera. Byle fotoamator historii sfałszować nie potrafił.

Jeśli tylko na zdjęciu coś nam nie pasuje, wydaje nam się, że czegoś brakuje albo coś jest po prostu zbyt piękne, aby mogło mieć miejsce, pierwszym podejrzanym o machlojki jest Photoshop. Gdy w roku 1990 pierwszy raz usłyszałem o Photoshopie, wydawało mi się, że program o tak – z całym szacunkiem dla jego faktycznych możliwości – niezbyt mądrej nazwie zniknie szybko z rynku. W tamtym czasie dostępne były narzędzia, które można uznać za prekursorskie w dziedzinie cyfrowego przetwarzania obrazu. Pierwsze Macintoshe, wypuszczone na rynek w 1984 roku, wyposażone były w aplikację MacPaint, która pozwalała na rysowanie myszą na monitorze czarnych kresek o ostrych krawędziach. Trudno jednak było uznać ten program za taki, który przetwarzałby obraz.

Aby na komputerze można było zdjęcia poddawać edycji, trzeba było poczekać jeszcze kilka lat. Taka możliwość pojawiła się wraz z niewielkimi czarnymi pudełkami ze świecącą na czerwono dziurką w środku. Urządzenie to, które było prekursorem biurkowego skanera, umieszczało się wewnątrz ówczesnych drukarek mozaikowych zamiast głowicy, po czym linia po linii, przetwarzało się zdjęcia umieszczone pomiędzy rolkami transportującymi papier. W ten sposób była tworzona bitmapa, toporne odwzorowanie zdjęcia – do dyspozycji był zaledwie jeden odcień szarości, czyli czerń. A cały proces trwał mniej więcej tyle, ile wykonanie odbitki w ciemni fotograficznej. Takie prymitywne skanowanie musiało być wspomagane specjalnymi programami, które z określonej mozaiki bitmapy były w stanie przeprowadzić symulację odpowiednich odcieni szarości. Później pojawiła się możliwość bezpośredniego odtwarzania rzeczywistych odcieni szarości (grayscale), następnie 32 kolorów i wreszcie 16 mln barw. W roku 1988 firma Aldus wprowadziła na rynek program Digital Darkroom, a firma Letraset, znana wcześniej z produkcji kalkomanii, udostępniła aplikację ImageStudio. Wersja tego ostatniego programu, pozwalająca na przetwarzanie kolorowych ilustracji, już o nazwie ColorStudio, pojawiła się na początku lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku.

Fotosklep: Staromodnie i nieprofesjonalnie?

Pewnego dnia zadzwonił do mnie jeden z redaktorów i zapytał, czy nie przetestowałbym nowego programu do obróbki fotografii. Odpowiedziałem, że bardzo chętnie i spytałem o jego nazwę. Usłyszawszy w odpowiedzi „Photoshop", skojarzyłem w pierwszej chwili tę nazwę z niewielkim punktem usługowym, gdzie amatorzy fotografii oddawali do wywołania swoje negatywy i zamawiali odbitki. W takim swego rodzaju fotosklepie można też było kiedyś nabyć czyste klisze, a także zdjęcia popularnych aktorek czy innych gwiazd rozrywki. Te gotowe fotografie były umieszczane pod szybą zastępującą ladę. Digital Darkroom, ImageStudio – po narzędziach o tak profesjonalnie brzmiących nazwach można się było spodziewać wysokich kompetencji w nowatorskim jak na owe czasy →

Fot.: DPA/Picture Alliance; G. Donovan; dutchpuh/http://dutchpuh.Blogspot.Com/worth.Com; istockphoto; J. C. Maxwell; B. Mertoglu; NASA/ESA; fotolia.pl/kondrabag

TOP 50 NA DVD
Wszystkie materiały, które towarzyszą temu artykułowi, zostały zgrupowane w osobnej przeglądarce. Ich spis znajdziecie na 🗎.

PHOTOSHOP CS5
Fotosklep
Sprawdź swoje możliwości – przetestuj najnowszą wersję Photoshopa. Ze wszystkich funkcji programu można korzystać przez 30 dni.

01

GIMP
Retusz za darmo
Ci, którzy nie chcą wydawać ani złotówki, nie będą zawiedzeni GIMP-em. Narzędzie pod wieloma względami nie ustępuje płatnym edytorom zdjęć.

05

1 2 3 4 5 6

Niebo w gębie
Dzięki odpowiedniej obróbce, nawet pogardzany hamburger wydaje się wyjątkowo atrakcyjnym posiłkiem, podobnie jak wszystkie reklamowane na ulotkach dania.

Kobieta marzeń
Idealnie gładka skóra, długie nogi, smukła talia – nawet modelki o perfekcyjnej urodzie są upiększane w Photoshopie, zanim pojawią się na okładkach czasopism.

Superman
Bicepsy tego mężczyzny nie zostały tak pięknie wyrzeźbione w wyniku morderczego treningu, lecz za pomocą kliknięć myszą.

Naklejki z piłkarzami
Nie mają jednej zmarszczki – gwiazdy futbolu na kartach do kolekcjonowania wyglądają na doskonałe.

Krajobrazy
Przepiękna sceneria, jednak na rzeczywistej plaży piasek nie jest aż tak biały, palmy nie są tak intensywnie zielone, a niebo tak niebieskie, jak przedstawia zdjęcie.

Nowy gatunek
Niektóre modyfikacje w Photoshopie są oczywiście natychmiast rozpoznawane.

Szokowanie
Emocje wywołane katastrofą można dodatkowo wzmocnić umieszczając wśród zgliszczy pluszową zabawkę. Łzy oglądających gwarantowane.

PICASA
Inteligentna przeglądarka
Program Google'a doskonale radzi sobie z optymalizacją i katalogowaniem fotografii. Ułatwia udostępnianie zdjęć online.

07

FOTOSKETCHER
Obraz na zawołanie
Do osiągnięcia oryginalnych efektów nie są niezbędne rozbudowane edytory. FotoSketcher przetworzy zdjęcie w obraz malarski.

11

GML IMAGE UNDISTORTER
Poprawianie optyki
Jeśli perspektywa nie została poprawnie odtworzona na zdjęciu, to narzędzie zniweluje zniekształcenia.

15

7 8 9 10 11 12 13 14 15

zadaniu zastąpienia komputerem ciemni fotograficznej śmierdzącej chemią. Woń stosowanych roztworów wywoływacza i utrwalacza nie należała do przyjemnych, a konieczność stosowania niemrawego, czerwonego oświetlenia powodowała, że w ciemni trudno było cokolwiek zobaczyć. I to miał zastąpić „Photoshop"?

Moje obawy okazały się płonne. Po instalacji – jeszcze rzecz jasna z dyskietek – i pierwszych testach wydał mi się nie taki kiepski, jak sugerowała to jego nazwa. Jednak brakowało mi pewnych funkcji, do których byłem przyzwyczajony w ColorStudio. I... nadal mi ich brakuje. Ale wiele rzeczy działało lepiej. Być może miałem nawet mniej zastrzeżeń niż sami twórcy programu – bracia Thomas i John Knollowie. Photoshop 1.0 pojawił się na rynku w 1990 r. Do wersji 2.5, oddanej użytkownikom w 1993 r., narzędzie było dostępne wyłącznie dla komputerów Macintosh. Program ColorStudio, będący wówczas praktycznie jedynym konkurentem mogącym zagrozić Photoshopowi, a który firma Adobe chciała początkowo rozwijać, zniknął ze sceny.

Może się to wydawać dziwne, ale nadal niewiele osób jest rzeczywiście zainteresowanych zakupem tego programu. Dla zdecydowanej większości fotoamatorów jest on za drogi. Zawodowi fotograficy zaczęli go stosować wiele lat po premierze, głównie dlatego, że profesjonalna fotografia jeszcze długo pozostawała analogowa. W momencie pojawienia się pierwszych wersji Photoshopa fotografia cyfrowa praktycznie nie istniała. Zdjęcia, zanim mogły być poddane przetwarzaniu cyfrowemu, i tak wymagały chemicznej obróbki. Dzisiejsza popularność programu i jemu podobnych jest więc w dużej mierze związana z rewolucją technologiczną w fotografii.

Uwaga na falsyfikat: Trudno odróżnić rzeczywiste elementy zdjęcia od manipulacji

Popularność ta stała się także pożywką do tworzenia pewnych mitów i nieporozumień. Częste twierdzenie, że nie można już ufać żadnemu zdjęciu, bo wszystko może zostać zmanipulowane w Photoshopie, jest spowodowane brakiem rozróżnienia na zdjęcie wykonane samym aparatem oraz na zdjęcie przetworzone. W tradycyjnej, analogowej fotografii ta różnica jest bardzo wyraźna. O autentyczności tego, co przedstawiały zdjęcia, świadczył negatyw, który „podrasować" było bardzo trudno. Dziś zdjęciami może manipulować każdy, co jednak nie znaczy, że takich ingerencji nie można dostrzec. Wymagana jest tylko bardzo dokładna analiza.

Fotonom jest wszystko jedno, czy lądują na światłoczułych elementach półprzewodnikowej matrycy, czy giną w kryształkach srebra – obraz, jaki światło maluje na fotografii, jest, formalnie rzecz biorąc, w obu przypadkach taki sam. Co ciekawe, obiekcje wokół rzekomo bezdusznej fotografii cyfrowej są niemal identyczne z tymi, które wysuwano przeciw jej analogowej poprzedniczce 120 lat temu. Gdy fotografia zaczęła zastępować drzeworytnictwo i litografię, poddawano ją miażdżącej krytyce, głównie w magazynach

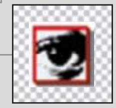
KAMIENIE MILOWE

Przez 20 lat historii Photoshop bardzo zmienił swoje oblicze w stosunku do pierwszego wydania. Prezentujemy najważniejsze udoskonalenia.

1990 · 1991 · 1992 · 1993 · 1994 · 1995 · 1996 · 1997 · 1998 · 1999 · 2000 · 2001 · 2002 · 2003 · 2004 · 2005 · 2006 · 2007 · 2008 · 2009 · 2010

Photoshop 1.0
Pozwalał na korekcję kolorów, operowanie na krzywych i klonowanie.

Photoshop 2.0
Nowe funkcje w tej edycji to m.in. ścieżki i narzędzie ołówka.

Photoshop 3.0
Jednym z najważniejszych udoskonaleń było wprowadzenie warstw.

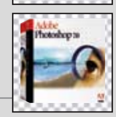
Photoshop 4.0
W tej edycji udostępniono m.in. makropolecenia i warstwy korekcyjne.

Photoshop 5.0
Pojawiła się funkcja Cofnij oraz możliwość edycji tekstu.

Photoshop 6.0
Przeorganizowano interfejs, dodano style warstw oraz funkcję wtapiania.

Photoshop 7.0
Skalowanie tekstu oraz usuwanie niedoskonałości (Healing Brush).

Photoshop CS
Inteligentne prowadnice, udoskonalony histogram oraz grupowanie warstw.

Photoshop CS2
Selektywne wyostrzanie, korekcja błędów optyki oraz inteligentne obiekty.

Photoshop CS3
Zoptymalizowano działanie wielu funkcji, dodano bezstratne filtry.

Photoshop CS4
Malowanie na modelach 3D, łączenie grafiki 2D z przestrzenną, animacja.

Photoshop CS5
Inteligentne usuwanie obiektów, zaznaczanie ostrych krawędzi (np. włosy).

QTPFSGUI
Zwiększamy dynamikę
Aby przygotować obraz HDR, który oszołomi szerokim zakresem tonalnym, wystarczy zdać się na kreatora tego programu.

16

PIXRESIZER
Aby nie było za duże
Jeśli chcemy jedynie zmienić rozmiar lub format wielu zdjęć, ten program pozwoli błyskawicznie dostosować do naszych potrzeb te parametry.

21

FASTSTONE IMAGE VIEWER
Komfortowo i wydajnie
To narzędzie jest jednym z najszybszych i najbardziej funkcjonalnych programów do przeglądania i optymalizacji zdjęć.

24

16 17 18 19 20 21 22 23 24

MANIPULACJA

W angielskiej strefie językowej używa się nowego słowa „photoshopping” będącego synonimem manipulacji obrazem. Choć w erze cyfrowej łatwo przeprowadzić dowolne manipulacje fotografiami, to tego typu ingerencje były w użyciu dużo wcześniej, gdy o komputerach, a tym bardziej o Photoshopie nikomu się nawet nie śniło.

Zmiana wizerunku

Nikołaj Jeżow był szefem NKWD, odpowiedzialnym m.in. za tzw. wielką czystkę w wojsku i wielu instytucjach państwowych ZSRR, w wyniku której życie straciło ponad milion niewinnych osób. Kiedy Stalin uznał, że oprawca psuje mu wizerunek, Jeżow zaczął tracić wpływy i... znikać z fotografii, na których znajdował się obok dyktatora.

Zamazywanie pamięci

Gdy Stalin przejął władzę, doprowadził do tego, że bliski współpracownik Lenina, Lew Trocki, został wydalony z kraju. Pamięć o nim miała zniknąć z umysłów obywateli ZSRR. Jednym ze środków do osiągnięcia tego celu było usuwanie Trockiego ze wszystkich zdjęć, np. tego, na którym stoi przy mównicy, z której przemawia Lenin.

poświęconych sztuce. Dziś nawet ci, którzy jeszcze niedawno zarzekali się, że nie opuszczą prawdziwej ciemni, gdzie musieli stosować wymyślne techniki, aby zdjęciom dodać blasku, stali się kreatorami nowych wrażeń dzięki cyfrowej obróbce fotografii.

Tak zwana optymalizacja zdjęć powinna obejmować w zasadzie tylko korekcję ewidentnych błędów i różnic pomiędzy rzeczywistą sceną, która jest fotografowana, a zdjęciem będącym końcowym efektem procesu cyfrowej obróbki. Trudno jednak wyznaczyć wyraźną granicę i wskazać, jak daleko idące poprawki ostrości, nasycenia barw czy głębi tonalnej wykraczają już poza to, co w sposób naturalny widzi ludzkie oko. Jeśli przesadzimy ze zmianami niektórych parametrów, stworzymy takie zdjęcia, które z rzeczywistością nie mają wiele wspólnego. Gdy zmiany są dokonywane na obszarze całego zdjęcia, dotyczy to głównie jasności i nasycenia kolorów, ale ma też znaczenie wtedy, gdy dodajemy nowe elementy, usuwamy lub modyfikujemy inne, czyli wykonujemy retusz lub fotomontaż.

Przyzwyczailiśmy się już niemal do ciągłej stymulacji naszych zmysłów, jaka odbywa się za pośrednictwem okładek kolorowych magazynów, reklam i plakatów, z których uśmiechają się kobiety o perfekcyjnych kształtach i gładkiej skórze oraz mężczyźni o idealnej sylwetce i muskulaturze. Nieskazitelne piękno tych postaci, którego raczej nie znajdziemy wśród realnych ludzi, to oczywiście zasługa Photoshopa. Czy jednak tak naprawdę wiele zmieniło się pod tym względem od czasów, gdy ludzie mieszkali w jaskiniach? Artyści zawsze chcieli zaprezentować wyidealizowany obraz rzeczywistości. Może na rysunkach naskalnych nie było to jeszcze tak oczywiste, jednak antyczne rzeźby, renesansowe portrety czy pochodzące z różnych epok krajobrazy nie pozostawiają co do tego żadnych wątpliwości. Tendencja ta trwa do dziś, bez względu na przedmiot oraz stosowaną technikę i narzędzia upiększania.

Fotografia: Rzeczywistość czy wizja artysty?

Niemniej fotomontaże czy cyfrowe przydawanie ludziom i przedmiotom walorów, jakich w rzeczywistości nie mają, nie jest powszechnie akceptowane dlatego, że trudno na pierwszy rzut oka ocenić, co jest naturalne, a co wynika z ingerencji grafika. A nikt nie lubi być przecież oszukiwany. Rzeźba, wiadomo, jest tylko pewnym przybliżeniem tego, co widzi artysta lub wręcz jego zupełnie odrealnioną wizją. Podobnie szkic lub portret malarski. Zdjęcie, przeciwnie, nie kojarzy nam się z techniką pozwalająca stworzyć coś ręcznie od zera. Zgodnie z naszym osobistym doświadczeniem, i to już tym nabieranym od najmłodszych lat, zdjęcie ma za zadanie względnie dokładnie odzwierciedlać rzeczywistość. Ma pokazywać świat taki, jaki jest naprawdę. Stąd, gdy dostaliśmy do rąk narzędzia burzące ten stereotyp, wywołują one wiele nieporozumień i prowadzą do dziwacznych konsekwencji. W zeszłym roku próbowano we ➔

HORNIL STYLEPIX
Stylowe fotografie
Za pomocą tego programu przeprowadzimy retusz, ale także nadamy zdjęciom niepowtarzalny wyraz lub przygotujemy przykuwający uwagę fotomontaż.

25

PHOTOMORPH
Nieoczekiwana zmiana
Przy użyciu tego narzędzia do morphingu możemy w prosty i szybki sposób przeobrażać jedne twarze w inne. Ale również i przedmioty.

30

RAW THERAPY
Cyfrowe negatywy
Ten program pozwala poddać edycji tzw. cyfrowe negatywy, czyli pliki RAW pochodzące bezpośrednio ze światłoczułej matrycy.

33

25 26 27 28 29 30 31 32 33

Francji uchwalić prawo nakładające obowiązek oznaczania zdjęć przetwarzanych komputerowo. Powodem tego był tragiczny przypadek młodej kobiety, która zagłodziła się na śmierć, chcąc wyglądać tak, jak modelki pokazywane w magazynach i na plakatach.

Konsekwencją wprowadzenia takiego prawa w życie byłaby konieczność dodawania do praktycznie każdego opublikowanego zdjęcia notatki, w której szczegółowo zawarte byłyby opisy przeprowadzanych modyfikacji. Jak wiadomo, każda fotografia, z wyjątkiem surowego pliku RAW, musi być nieuchronnie poddana transformacjom. Nie wzięto pod uwagę tego, że stuprocentowa autentyczność fotografii nie obowiązywała również w erze przed ukazaniem się Photoshopa na rynku. Każde zdjęcie narzuca bowiem określoną nomen omen optykę patrzenia na fotografowany obiekt poprzez szereg świadomych decyzji fotografa. Składają się na nie m.in. określony kadr, dobór takiej a nie innej ogniskowej czy wreszcie założone na obiektyw filtry. Co więcej, dzięki określonemu oświetleniu oraz ustawieniu aparatu pod odpowiednim kątem do fotografowanej osoby można ją „odchudzić” lub – przeciwnie – przydać jej trochę kilogramów. I to wszystko można zrobić, nie dotykając komputera i nie wychodząc ze studia, które jest dla fotografa tym, czym atelier dla malarza-portrecisty.

Potężne narzędzie: Praktycznie niemożliwe jest poznanie wszystkich możliwości Photoshopa

Photoshop jest tylko narzędziem i jego potencjał ujawnia się w pełni dopiero w rękach doświadczonego użytkownika. Nie jest odosobniony pogląd, jakoby komputer i Photoshop pozwalały uzyskiwać fenomenalne efekty za naciśnięciem jednego przycisku. Po części to prawda. Jednak każde zdjęcie nadające się do publikacji w prasie musi spełniać nie tylko wysokie wymagania techniczne, lecz również kryteria estetyczne. Nierzadko dyrektor artystyczny w agencji reklamowej czy fotoedytor w redakcji prasowej przegląda jednego dnia setki, jeśli nie tysiące fotografii. Jest oczywiste, że szanse na wybór tych, które mają w sobie „to coś”, są o wiele większe.

Czy Photoshop uczynił pracę fotografa łatwiejszą? Wbrew pozorom okazuje się, że wydłuża proces przygotowania zdjęć. Kiedyś wywołanie naświetlonej kliszy kończyło praktycznie pracę fotografa. Dziś, dzięki temu, że jest możliwość kontrolowania istotnych parametrów na ekranie komputera, każdy stara się dopieszczać swoje zdjęcia. To oczywiście wielka zaleta, pozwala bowiem osiągnąć lepsze rezultaty. Jednak zarówno program do obróbki zdjęć, jak i aparat fotograficzny nie czynią zawodowca z osoby, która się nimi posługuje. W pracy po drugiej stronie obiektywu nic się nie zmieniło.

Wielu fotografom, grafikom, a także hobbystom trudno już obyć się bez tego narzędzia. W trakcie dwudziestoletniej historii program stał się tak potężny, że trudno wyobrazić sobie wszystkie efekty, jakie można za jego pomocą uzyskać. Niedawno rozmawiałem z ilustratorem, który przez niemal dekadę był zaangażowany w wielki projekt wydawniczy. Rezultaty, które mi pokazał, były fascynujące. Do ich osiągnięcia grafik używał najnowszych wersji Photoshopa, ale jak sam przyznał, nie miał czasu, aby dogłębnie poznać wszystkie dostępne funkcje. Szczegółowo opowiadał, jak wykonywał pewne przekształcenia. Ponieważ używam Photoshopa od lat, wytłumaczyłem mu, że do wykonania tych czynności można było użyć narzędzi w bardziej elegancki, a przy tym oszczędzający czas, sposób. Jakież było moje zdziwienie, gdy ta nowo nabyta przez mojego rozmówcę wiedza zbiła go niemal z nóg. Na koniec przyznał, że jego ignorancja kosztowała go kilka lat pracy, gdyż przedstawiony przez mnie sposób pozwalał na wykonywanie pracy w mniej więcej dwukrotnie krótszym czasie. Photoshop mógł zaoszczędzić mojemu rozmówcy pięć lat. Jaki inny program mógłby tego dokonać? To jest naprawdę narzędzie, które zmieniło nasz świat.

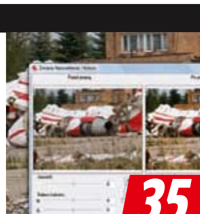
FOTOMONTAŻ

Na obu zdjęciach jest ten sam samochód z przyczepą, tyle że na tle różnych krajobrazów. Czy można rozpoznać oryginalną scenerię zdjęciową?

Samochód wycięto z górnego zdjęcia i wkomponowano w krajobraz nadmorski. Do takiego wniosku można dojść, przyglądając się krawędziom, które zostały rozmyte jednym z efektów (Motion Blur) Photoshopa.

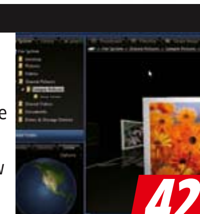
IRFANVIEW
Przeglądarka numer 1
Dzięki dostępności wielu funkcji edycyjnych oraz szybkości i wygodzie obsługi program ten jest liderem wśród darmowych przeglądarek zdjęć.

PHOTOSCAPE
Perfekcyjna korekcja
Możliwość przygotowania wydruków z interesującymi układami zdjęć oraz efektywne funkcje do korekcji zdjęć to główne atuty tego programu.

PICTOMIO
3D i geotagowanie
Ta przeglądarka prezentuje zdjęcia w nowoczesnej formie 3D oraz pozwala na geotagowanie obiektów znajdujących się na fotografiach.

34 35 36 37 38 39 40 41 42

SEKSOWNA ROBOCICA

Wiadomo że Photoshop służy głównie do upiększania pięknych kobiet, które chcą wyglądać jeszcze piękniej. Nic nie stoi na przeszkodzie, aby zrobić coś bardzo spektakularnego. Jak w godzinę piękną kobietę zmienić w seksownego robota pokazuje nasz grafik Piotr Sokołowski.

Rozpoczynając taką pracę, trzeba pamiętać o jednej zasadzie: zdjęcie, które poddajemy obróbce, musi być bardzo dobrej jakości (wiadomo że z pustego i Salomon nie naleje) oraz by pracować na jak największej liczbie warstw i tworzyć kopię z każdej. Błędy zdarzają się najbardziej wytrawnym grafikom. A zaletą Photoshopa jest m.in. właśnie to, że (inaczej niż w życiu) można je cofnąć.

Zacząłem od zduplikowania warstwy podstawowej. W menu Obraz | Barwa/Nasycenie (Ctrl+U) zmieniłem suwakami kolor całej warstwy, nadając jej odcień nieco futurystycznego fioletowego błękitu i oczywiście utworzyłem kopię tej warstwy. Aby ułatwić sobie dalszą pracę, wyciąłem postać z tła za pomocą narzędzia szybkiej maski. Następnym krokiem było pozbycie się faktury i elementów niedoskonałości skóry. W tym celu zaznaczyłem lassem poszczególne elementy ciała (osobno ramię, osobno udo, tułów itd.) i „rozmywałem" krawędzie tego zaznaczenia narzędziem Wtapianie z menu Zaznacz (Alt+Ctrl+D), z parametrem 10. Ważne, aby selekcja nie była prowadzona zbyt blisko krawędzi ciała, ponieważ nie chcemy stracić ostrości tych krawędzi. Zaznaczone elementy ciała potraktowałem Filtrem | Szum | Mediana z parametrem 8. Widoczny na boku modelki tatuaż wyretuszowałem, korzystając ze stempla. Następny etap pracy okazał się najbardziej pracochłonny. Za pomocą narzędzia Rozjaśnienie zdecydowanymi, miękkimi ruchami piórka tabletu rozjaśniałem poszczególne fragmenty zdjęcia, aby utworzyć bliki. Chodziło o to, by stworzyć wrażenie sztucznej powierzchni robota. Podobny efekt można otrzymać za pomocą myszy, zmieniając dynamikę pędzla tak, aby zanikał po określonej przez użytkownika długości kreski. Z twarzy stemplem usunąłem brwi, rzęsy, dziurki nosa oraz szczegóły warg. Usta rozjaśniłem i rozmyłem. Następnie dorzuciłem do obrazka znalezione wcześniej zdjęcia wentylatora, wlewu paliwa i wywietrznika, dopasowując im kolor (Ctrl+U). Ostatnim elementem pracy było dorysowanie podziałów na obudowie robota narzędziem rozjaśnianie/ściemnianie oraz cienkim pędzelkiem. Dodałem także słuchawkę do ucha i fragmenty siłowników w miejsce szyi.

SHAPE COLLAGE
Kolaż dla każdego
Ten niewielki program pozwala od ręki przygotować z wybranych zdjęć atrakcyjny kolaż. Zbitka zdjęć może mieć niemal dowolny kształt.
45

POLADROID
PRL-u czar
Kwadratowe zdjęcia w mdłej kolorystyce i białych ramkach... Poladroid ma niemal ten sam urok, co jego realny pierwowzór – Polaroid.
50

KURSY WIDEO
Poznaj tajniki Photoshopa! Dzięki kursom wideo już żadne zadanie retuszerskie, ani fotomontaż nie będą wydawały się niemożliwe do wykonania.

43 44 45 46 47 48 49 50

Spis porad

Windows

1 Windows XP, Vista, 7: Wygodne wyłączanie nieużywanych programów działających w tle.

2 Porada eksperta: Analizowanie przebiegu procesu uruchamiania systemu Windows.

Aplikacje

3 Excel XP, 2003, 2007: Ograniczanie dokładności wprowadzanych liczb do dwóch miejsc po przecinku.

4 Excel XP, 2003, 2007, 2010: Jednoczesne wyświetlanie w arkuszu formuł i wartości.

5. Outlook 2003, 2007, 2010: Wysyłanie emaili z opóźnieniem.

6. Firefox 3.6, 4.0b: Łatwiejsza nawigacja przy wielu otwartych kartach.

7. Outlook 2003, 2007, 2010: Zmiana domyślnego miejsca zapisu załączników.

8. iPod, iTunes: Autoryzacja konta iTunes po wykorzystaniu limitu liczby urządzeń.

9 W skrócie: Automatyczne dzielenie wyrazów; Informacje o zawieszaniu się; Szybki dostęp do poleceń; Zaokrąglanie czasu do pełnych godzin; Powrót do ostatniej komórki.

Sprzęt

10 Porada eksperta: Zamykanie denerwujących okienek.

11. Urządzenia USB: Komputer nie rozpoznaje urządzeń podłączonych do portu USB.

12. Odtwarzacze MP3: Wykorzystywanie odtwarzacza MP3 jako pamięci masowej.

13. Motorola Milestone: Wykrywanie błędów wskaźnika stanu baterii i zapobieganie im.

14. Problem miesiąca: Utrata danych: nieczytelne zdjęcia na płycie CD.

Uwaga: W listingach szara linia oddziela jedno polecenie języka programowania od drugiego. Należy je wpisywać jako całość. Czerwoną kropką (»•«) oznaczone są spacje występujące pomiędzy poleceniami.

Tips & Tricks

Wygodniejsza praca z Windows dzięki ukrytym poleceniom. Ponadto sztuczki dla użytkowników pakietu Office i programów pocztowych, porady sprzętowe i inne ciekawostki.

JERZY GOZDEK

1. Windows XP, Vista, 7
Wygodne wyłączanie nieużywanych programów działających w tle

Nowoczesne komputery bez przeszkód radzą sobie z większością zadań. Jednak niektóre aplikacje, zwłaszcza gry, doprowadzają nasz sprzęt do granic możliwości. Czy mimo to da się wykrzesać z niego coś jeszcze?

ODCIĄŻONY Game Booster czasowo zatrzymuje wszystkie usługi i programy działające w tle, które nie są niezbędne do działania systemu.

▶ **TIP** Jednym ze sposobów na uwolnienie mocy komputera jest wyłączenie nieużywanych usług. Wygodnie załatwi to darmowe narzędzie Game Booster, które znajdziemy na stronie iobit.com/gamebooster.html. Należy tylko wcześniej określić, które usługi mają być wyłączane przy przechodzeniu w tryb gry. Do przełączania systemu między trybem gry a normalną pracą służy jeden duży przycisk w oknie programu.

Instalator aplikacji został przygotowany w języku angielskim, ale sam program został spolonizowany. W ostatnim kroku kreatora możemy wybrać natychmiastowe uruchomienie aplikacji Game Booster. Na liście „Szczegóły" wyświetlane są wszystkie działające usługi, które można chwilowo wyłączyć. Możemy szybko wybrać wszystkie pozycje za pomocą pola wyboru „Niepotrzebne usługi" lub ręcznie zaznaczyć te, które chcemy wyłączać w trybie gry.

Klikając łącze „Configure", wywołujemy okno dialogowe pozwalające wybrać programy działające w tle, które również mają być wyłączane. Zaznaczmy w nim pole wyboru „Pokaż wszystkie działające procesy", by dołączyć do listy również normalnie uruchomione programy. Dokonując wyboru, zachowajmy szczególną ostrożność, żeby przypadkowo nie zamknąć żadnej ważnej aplikacji. Aby zapisać zmiany, kliknijmy przycisk „OK".

W celu zamknięcia wybranych usług i programów należy kliknąć przycisk „Przełącz na Tryb Gry" w głównym oknie programu. Po kilku sekundach zmiany w systemie zostaną wprowadzone, a narzędzie zminimalizuje się do ikony w zasobniku systemowym. Później wystarczy kliknąć ją, by przywrócić okno programu, a następnie za pomocą przycisku „Przywróć tryb zwykły" ponownie uruchomić zamknięte wcześniej usługi i aplikacje.

Jeżeli potrzebujemy, by jakaś usługa była uruchomiona przez cały czas, możemy zmienić domyślne ustawienia narzędzia. Kliknijmy łącze „Opcje" i wybierzmy polecenie „Edytuj listę usług". Na ekranie pojawi się okno Notatnika z otwartym plikiem „Gamebooster.ini". Znajdźmy fragment odpowiadający naszemu systemowi operacyjnemu (Windows XP, Vista lub 7), w nim interesującą nas usługę. Zmieńmy „1" za znakiem równości na „0", by program nigdy nie proponował wyłączania tej usługi. Nie wprowadzajmy żadnych innych modyfikacji, zapiszmy plik i zamknijmy edytor.

RADA Game Booster nie zmieni starego komputera w demona szybkości. Możemy jednak liczyć na kilkuprocentowy wzrost mocy i nieco więcej wolnej pamięci RAM. Poza tym narzędzie przyda się również do testów pozwalających wykryć konflikty między programami i usługami.

Analizowanie przebiegu procesu uruchamiania **systemu Windows**

Co dokładnie dzieje się podczas uruchamiania systemu? Chcielibyśmy to sprawdzić, bo **KOMPUTER CZASEM DZIWNIE SIĘ ZACHOWUJE**. Systemowe narzędzie analizujące „msconfig” nie dostarcza satysfakcjonujących odpowiedzi.

Narzędzie Autoruns ze strony Sysinternals oferuje znacznie większe możliwości w zakresie analizy i zarządzania elementami uruchamianymi wraz z Windows niż systemowy „msconfig”. Jego aktualna wersja 10 współpracuje zarówno z XP, jak i Vistą oraz Windows 7.

Uruchamiamy narzędzie online

Mimo mnogości funkcji program nie wymaga instalacji na dysku lokalnym – możemy nawet uruchomić go bezpośrednio z Internetu. Otwórzmy w przeglądarce stronę http://live.sysinternals.com/autoruns.exe i zatwierdźmy typowy komunikat ostrzegawczy, a narzędzie będzie do naszej dyspozycji.

Korzystamy z narzędzia w trybie offline

By móc używać programu również wtedy, gdy nie mamy dostępu do Internetu, możemy zapisać je na dysku. Skopiujmy więc plik „autoruns.exe” na dysk, na przykład do katalogu systemowego lub na klucz USB. Dzięki temu to precyzyjne niczym szwajcarski zegarek narzędzie pomiarowe będzie zawsze gotowe do pracy. W archiwum znajdziemy też plik „autorunsc.exe” przeznaczony do uruchamiania w trybie tekstowym.

Przeglądamy uruchamiane programy

Już przy pierwszym uruchomieniu kompaktowa aplikacja zaskakuje ilością udostępnianych informacji. Skanowanie systemu zajmuje tylko kilka sekund. Obok zakładki „Everything” zawierającej przegląd wszystkich elementów uruchamianych wraz z systemem (i ewentualnie spowalniających go) znajdziemy kolejne karty odpowiadające poszczególnym rodzajom elementów. Poza programami mamy tu na przykład usługi w zakładce „Services” oraz sterowniki („Drivers”). W zakładce „Codecs” znajdziemy dostępne kodeki, a w kartach „Explorer” i „Internet Explorer” inne elementy: rozszerzenia powłoki systemowej czy obiekty pomocnicze przeglądarki. Wyszczególniono też zaplanowane zadania („Scheduled Tasks”) oraz gadżety paska bocznego („Sidebar Gadgets”).

Aby nieco ograniczyć liczbę pozycji, możemy ukryć standardowe wpisy systemu Windows, wybierając polecenie „Options | Hide Microsoft and Windows Entries”. Następnie trzeba zaktualizować listy, wciskając klawisz [F5] lub klikając „File | Refresh”. Wiąże się to z ponownym skanowaniem systemu.

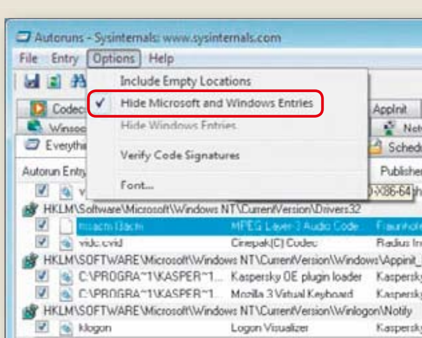
Zmiana ustawień wymaga z reguły uprawnień administracyjnych. Najłatwiej uzyskać je za pomocą polecenia „File | Run as Administrator” albo wybierając odpowiedni przycisk w oknie komunikatu odmowy dostępu. Po zatwierdzeniu ostrzeżenia narzędzie zaktualizuje dane. Następnie będziemy mogli wygodnie włączać i wyłączać elementy za pomocą pól wyboru. Zapisywanie zmian nie jest konieczne, gdyż są one wprowadzane na bieżąco, zwykle poprzez modyfikacje Rejestru.

UWAGA Przed zmianą ustawień komputera koniecznie zarchiwizujmy ich stan wyjściowy przy pomocy komendy „File | Save” w formie specjalnego pliku ARN. Dzięki niemu będzie możliwe szybkie przywrócenie początkowych parametrów.

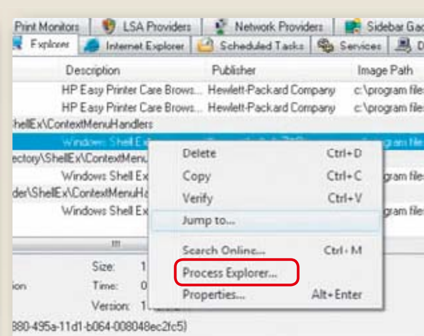
Dogłębnie analizujemy system

Narzędzie Autoruns 10 nie tylko dostarcza ważnych informacji o wszystkich uruchomionych programach, sterownikach i innych elementach systemu, ale też ułatwia ich analizowanie. Wystarczy kliknąć interesujący nas element, by wyświetlić nazwę pliku oraz jego twórcy, numer wersji i lokalizację na dysku. Kliknijmy dowolny element prawym przyciskiem myszy i wybierzmy polecenie „Properties”, by otworzyć typowe okno „Właściwości”. Chcąc dowiedzieć się, w jaki sposób jest realizowane uruchamianie programu lub biblioteki, wykorzystajmy polecenie menu kontekstowego „Jump to”. Zostaniemy przeniesieni do miejsca, gdzie znajduje się wywołanie interesującego nas pliku. Najczęściej jest to klucz Rejestru. Ewentualne zmiany wprowadzamy wówczas bezpośrednio w Rejestrze. Poza tym komenda „Search online” pozwala wyszukać informacje o danym pliku przez stronę Google.

Kolejnym przydatnym narzędziem Sysinternals jest Process Explorer. Po zainstalowaniu aplikacji w systemie możemy uruchamiać ją bezpośrednio w Autoruns, używając polecenia menu kontekstowego o tej samej nazwie. W ten sposób sprawdzimy między innymi wykorzystanie procesora i pamięci operacyjnej przez wybrany element. Górne okno pokazuje uruchomione procesy, poniżej znajdziemy informacje o elementach, od których są one zależne.

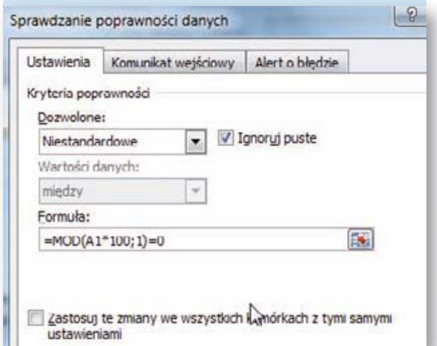
BARDZIEJ CZYTELNIE Ta opcja wyłącza wyświetlanie na listach procesów Microsoftu.

POŁĄCZONE Menu kontekstowe pozwala na wywołanie narzędzia Process Explorer.

3. Excel XP, 2003, 2007
Ograniczanie dokładności wprowadzanych liczb do dwóch miejsc po przecinku

Chcielibyśmy ograniczyć format liczb w tabeli do dwóch miejsc po przecinku, aby były dopuszczalne tylko poprawne wartości pieniężne. Prosta zmiana formatu liczb nie wchodzi jednak w grę, gdyż wówczas w wynikach obliczeń wciąż mogą pojawiać się błędy.

SKRÓCONE Liczbę miejsc po przecinku ograniczymy za pomocą funkcji kontroli poprawności.

▶ **TIP** Możemy zaokrąglić liczby wykorzystywane w obliczeniach, wprowadzając w odpowiednich formułach dodatkowe funkcje. Musielibyśmy jednak zmienić w ten sposób wszystkie wzory w arkuszu – to niepotrzebna, czasochłonna praca. Lepiej z góry dopuścić w arkuszu wprowadzanie tylko liczb we właściwym formacie. W tym celu zdefiniujmy odpowiednią regułę sprawdzania poprawności.

Zaznaczmy odpowiednią komórkę lub obszar i wybierzmy polecenie »Dane | Sprawdzanie poprawności«. W Excelu 2007 przejdźmy do zakładki „Dane" na pasku wielofunkcyjnym i kliknijmy »Poprawność danych«. Ponieważ nie jest dostępna gotowa funkcja ograniczająca miejsca po przecinku, w zakładce „Ustawienia" wybierzmy w polu kombinacyjnym „Dozwolone" pozycję »Niestandardowe«. Następnie w polu „Formuła" wprowadźmy wzór określający żądany test poprawności, np. taki:

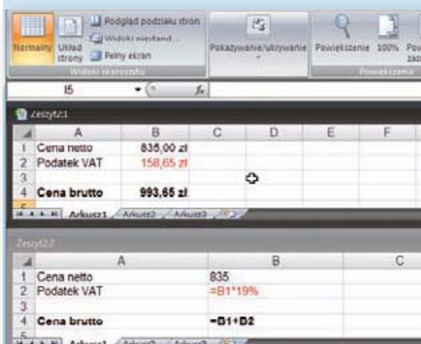
```
=MOD(A1*100;1)=0
```

Zamiast „A1" wpisujemy adres pierwszej komórki z zakresu. Powyższa funkcja mnoży wartość w komórce razy 100, a następnie oblicza resztę z dzielenia otrzymanej liczby przez 1 i porównuje ją do zera. Jeśli liczba ma nie więcej niż dwa miejsca po przecinku, z dzielenia nie pozostaje reszta, a więc znak równości między tą resztą a zerem jest poprawny, co pozwala uznać wyjściową wartość za prawidłową.

Powinniśmy pozostawić użytkownikom arkusza informację, dlaczego program nie akceptuje niektórych wprowadzanych liczb. W tym celu przejdźmy do zakładki „Alert o błędzie". W polach „Tytuł" i „Komunikat o błędzie" wprowadźmy odpowiednie podpowiedzi. Na koniec zatwierdźmy nową regułę sprawdzania poprawności, klikając przycisk „OK". Pamiętajmy, że będą sprawdzane tylko liczby wprowadzane do arkusza już po ustanowieniu tej reguły, a wpisane wcześniej pozostaną bez zmian.

4. Excel XP, 2003, 07, 10
Jednoczesne wyświetlanie w arkuszu formuł i wartości

Podczas pracy z dużymi arkuszami wygodnie byłoby widzieć jednocześnie zarówno wzory, jak i obliczone za ich pomocą wartości. Niestety Excel nie oferuje takiego widoku.

DWUTOROWO Załadujmy arkusz do dwóch osobnych okien, by widzieć i wzory, i obliczone wartości.

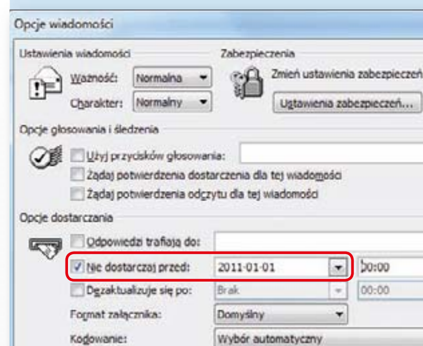
▶ **TIP** Otwórzmy w programie interesujący nas arkusz. W Excelu 2007 i 2010 wybierzmy na pasku wielofunkcyjnym zakładkę „Widok", a następnie kliknijmy przycisk „Nowe okno". Na ekranie pojawi się kolejne okno edytora z tym samym plikiem. Teraz kliknijmy przycisk „Wyświetl obok siebie" – okna zostaną ustawione jedno nad drugim. Na koniec wybierzmy znajdujący się niżej przycisk „Przewijanie synchroniczne", żeby w obu oknach zawsze był wyświetlany ten sam fragment arkusza. W widoku podglądu wzorów program automatycznie dopasuje szerokość kolumn do zawartości.

W starszych wersjach arkusza kalkulacyjnego taki sam rezultat osiągniemy za pomocą polecenia »Okno | Nowe okno«, a później »Okno | Rozmieść«. W oknie dialogowym wybierzmy np. »Sąsiadująco« lub »Pionowo« i zatwierdźmy wybór przyciskiem „OK".

Na koniec kliknijmy myszką jedno z okien i naciśnijmy kombinację klawiszy [Ctrl] + [`]. Excel zamieni wartości w wybranym oknie na odpowiadające im formuły matematyczne. Ponowne naciśnięcie tych klawiszy odwróci zmianę, przywracając normalny widok.

5. Outlook 2003, 07, 10
Wysyłanie emaili z opóźnieniem

Wiemy, że określonego dnia musimy wysłać komuś przypomnienie lub ważną informację. Obawiamy się jednak, że o tym zapomnimy. Najchętniej od razu napisalibyśmy wiadomość i nakazali programowi jej wysłanie, żeby nie musieć pamiętać o tym później.

O CZASIE W „Opcjach wiadomości" możemy wybrać dokładną datę i godzinę wysłania emaila.

▶ **TIP** Zacznijmy od napisania wiadomości. Gdy skończymy, w oknie wiadomości w Outlook 2003 wybierzmy polecenie »Opcje« na pasku „Poczta e-mail", a w wersji 2007 i 2010 kliknijmy zakładkę„Opcje" widoczną na pasku wielofunkcyjnym, a następnie przycisk „Opóźnij dostarczenie" lub małą strzałkę przy tytule któregoś z pól na pasku.

W każdym przypadku pojawi się okno dialogowe „Opcje wiadomości". Znajdziemy tu różne ustawienia naszego emaila, m.in. pozwalające na odłożenie w czasie momentu jego wysłania. W tym celu zaznaczmy pole wyboru „Nie dostarczaj przed" w obszarze „Opcje dostarczania", a w polach obok ustawmy datę i godzinę, kiedy wiadomość ma zostać przekazana odbiorcy. Zamknijmy okno opcji odpowiednim przyciskiem i wyślijmy wiado-

mość. Zostanie ona wówczas przeniesiona do Skrzynki nadawczej i pozostanie tam do ustalonego przez nas czasu. Dopiero wtedy Outlook wyśle ją do odbiorcy podczas najbliższej sesji wysyłania (wywołanej automatycznie lub ręcznie).

6. Firefox 3.6, 4.0b
Łatwiejsza nawigacja przy wielu otwartych kartach

Pracując z wieloma kartami jednocześnie, łatwo się pogubić. Co prawda rozszerzenie Foxtab umożliwia przeglądanie otwartych kart w trójwymiarowym widoku, ale to zbyt skomplikowane na nasze potrzeby.

PRZEJRZYSTE ZESTAWIENIE Firefox nie potrzebuje dodatkowych wtyczek, by wyświetlić przegląd otwartych kart.

▶ **TIP** Bezpłatna przeglądarka umożliwia wyświetlenie zestawienia wszystkich otwartych kart w bardziej oszczędnej formie. Jednak domyślnie jest ona wyłączona.

Aby włączyć podgląd zawartości kart, trzeba wprowadzić zmianę w zaawansowanej konfiguracji przeglądarki. Wpiszmy w polu adresu „about:config" i naciśnijmy klawisz [Enter]. Zatwierdźmy ostrzeżenie programu, klikając przycisk „Zachowam ostrożność, obiecuję". W polu Filtr wpiszmy oznaczenie poszukiwanego parametru: „browser.allTabs.previews". Następnie dwukrotnie kliknijmy znaleziony element, by zmienić jego wartość logiczną na „true". Na koniec ponownie włączmy przeglądarkę.

Po prawej stronie paska narzędzi pojawi się zmieniony przycisk z czterema kwadratami. Za jego pomocą możemy wywołać przegląd kart. Zamiast listy otwartych stron w formie menu zobaczymy miniatury prezentujące zawartość poszczególnych zakładek. Kliknięcie jednej z nich zamyka podgląd i przenosi do wybranej karty. Ponadto w oknie umieszczono niewielkie pole wyszukiwania. Filtrowanie odbywa się na bieżąco wraz z wpisywaniem w tym polu kolejnych liter. W ten sposób błyskawicznie znajdziemy kartę o interesującym nas tytule nawet wówczas, gdy nie możemy rozpoznać jej na miniaturze. Pamiętajmy jednak, że w zestawieniu są ujęte tylko karty z aktywnego okna przeglądarki – strony WWW otwarte w innych oknach nie będą widoczne.

RADA Nic nie stoi na przeszkodzie, by równolegle do podglądu wbudowanego w Firefoksa używać dodatkowej wtyczki Foxtab. W ten sposób mamy do dyspozycji wszystkie możliwości. Nawigacja w Firefoksie nie jest równie szykowna, za to jest wygodna i szybka.

7. Outlook 2003, 07, 10
Zmiana domyślnego miejsca zapisu załączników

Kiedy chcemy zapisać załącznik do emaila na dysku, Outlook proponuje katalog, którego wcale nie używamy. Trzeba więc za każdym razem ręcznie wskazywać poprawny folder docelowy.

▶ **TIP** Domyślne miejsce zapisu plików zmienimy w Rejestrze. W tym celu otwórzmy okno »Start | Uruchom«, podajmy komendę „regedit" i naciśnijmy klawisz [Enter]. W Viście i Windows 7 możemy wykorzystać zamiast tego pole wyszukiwania. W edytorze Rejestru znajdźmy klucz „HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Office\<Wersja>\Outlook\Options". Znacznik „<Wersja>" zastępujemy numerem wersji pakietu Office: „11.0" dla Office 2003, „12.0" dla Office 2007 lub „14.0" dla Office 2010. Kliknijmy prawym przyciskiem myszy wolne miejsce w prawej części okna i wybierzmy polecenie »Nowy | Łańcuch znaków«. Nadajmy nowemu elementowi nazwę „DefaultPath", Otwórzmy go i jako „Wartość" podajmy ścieżkę do katalogu, w którym chcemy zapisywać załączniki. Kliknijmy „OK" i zamknijmy edytor.

8. iPod, iTunes
Autoryzacja konta iTunes po wykorzystaniu limitu liczby urządzeń

Korzystamy z konta iTunes na wielu komputerach. Przed ponowną instalacją systemu na jednym z nich zapomnieliśmy wycofać autoryzację konta. Teraz iTunes blokuje ponowną autoryzację, gdyż wykorzystano już limit pięciu urządzeń.

9. W skrócie

AUTOMATYCZNE DZIELENIE WYRAZÓW
Aby Word samoczynnie dzielił wyrazy, przejdźmy do karty „Układ strony" i w polu „Ustawienia strony" wybierzmy »Dzielenie wyrazów | Automatycznie«. W starszych wersjach wybierzmy »Narzędzia | Język | Dzielenie wyrazów« i zaznaczmy pole „Dziel wyrazy automatycznie".

INFORMACJE O ZAWIESZANIU SIĘ
Wpisując w polu adresu Firefoksa „about:crashes", uzyskamy przegląd wszystkich raportów o zawieszeniu się przeglądarki wysłanych do jej producenta.

SZYBKI DOSTĘP DO POLECEŃ
Szybciej znajdziemy najczęściej używane funkcje programów pakietu Office, wybierając z menu kontekstowego wywołujących je przycisków polecenie »Dodaj do paska Szybki dostęp«.

ZAOKRĄGLANIE CZASU DO PEŁNYCH GODZIN
Czas wpisany w komórce A1 w formie „10:26" zaokrąglimy w Excelu za pomocą funkcji „=ZAOKR(A1*24;)/24" do pełnej godziny 10:00, a funkcją „ZAOKR. GÓRA" do godziny 11:00.

POWRÓT DO OSTATNIEJ KOMÓRKI
W arkuszu kalkulacyjnym Excel po zmianie widoku za pomocą myszy lub suwaków ekranu, naciskając klawisze [Ctrl] + [Backspace], powrócimy do ostatniej aktywnej komórki.

▶ **TIP** Otwórzmy program iTunes na komputerze, na którym aktywacja została poprawnie przeprowadzona, i wybierzmy polecenie „Sklep | Zaloguj się". Po zalogowaniu przejdźmy do ekranu informacji o koncie i zobaczmy aktualny status autoryzacji. Jeśli wykorzystaliśmy już wszystkich pięć autoryzacji dozwolonych przez Apple, w oknie pojawi się dodatkowy przycisk „Wycofaj wszystkie autoryzacje". Jego wciśnięcie spowoduje cofnięcie wszystkich dokonanych wcześniej autoryzacji naszego konta. Ale uwaga – możemy skorzystać z tego koła ratunkowego tylko raz w roku. Następnie trzeba ponownie autoryzować konto na wszystkich potrzebnych urządzeniach.

10. Porada eksperta

Zamykanie denerwujących okienek

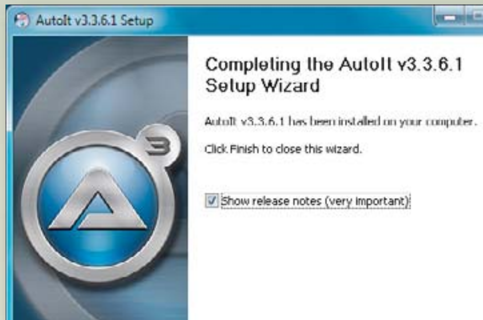
Korzystanie z bezpłatnych programów, takich jak komunikator Gadu-Gadu, zakłócają **WYSKAKUJĄCE CO CHWILĘ OKNA REKLAMOWE**. Możemy jednak zamykać je automatycznie.

To zadanie można wykonać za pomocą skryptu w języku programowania AutoIt. Jest on zrozumiały dla początkujących i zaoszczędzi wiele pracy. Środowisko programistyczne jest bezpłatne, język przypomina starego Basica. AutoIt opracowano pod kątem automatyzacji zadań interfejsu Windows. Kombinacja symulacji naciśnięć klawiszy, ruchów myszy i kliknięć oraz funkcji wpływających na działanie Windows jest skuteczna – AutoIt sprawdza się tam, gdzie inne języki nie gwarantują odpowiedniej stabilności i niezawodności. Początkowo AutoIt był stosowany głównie podczas modernizacji dużych sieci komputerowych, kiedy na wielu maszynach muszą być przeprowadzone takie same operacje. AutoIt może uruchamiać pliki Windows i DOS-a, modyfikować Rejestr, symulować naciśnięcia klawiszy, ruchy i kliknięcia myszy, przenosić i zmieniać (np. wielkość) okna, bezpośrednio wpływać na elementy sterujące w oknach (odczytywać/wpisywać tekst, przenosić, wyłączać) czy wycinać i wklejać fragmenty tekstów.

OBRAZOWY PRZYKŁAD NA DOBRY POCZĄTEK

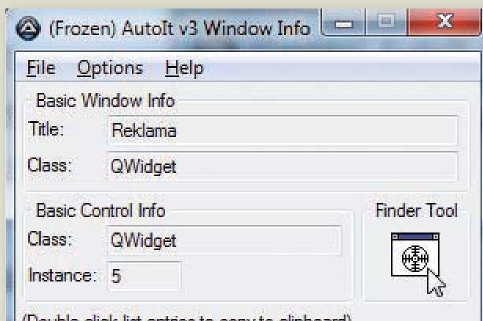
W tej poradzie pokazujemy, jak utworzyć skrypt automatycznie zamykający okna reklamowe (tu wywoływane przez program Gadu-Gadu). W podobny sposób możemy zautomatyzować zamykanie dowolnych okien. Tymczasem poznamy język AutoIt, by otworzyć bramę do świata programowania skryptów. Nieograniczone możliwości tego języka powodują, że można używać go do rozwiązywania wielu problemów z komputerem.

1. Pobieranie i instalowanie narzędzia

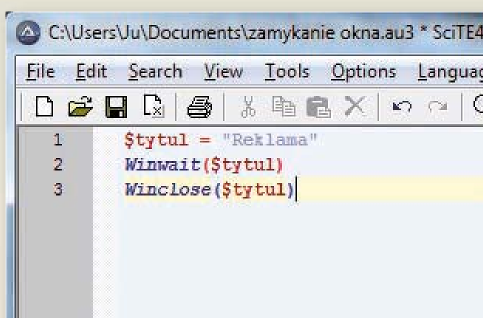
AUTOIT Pobierzmy najnowszą wersję środowiska AutoIt ze strony autoitscript.com. Najlepiej wybrać wersję AutoIt Full Installation. W ten sposób na pewno nie pominiemy żadnych potrzebnych komponentów. Zainstalujmy program.

2. Wskazujemy okna

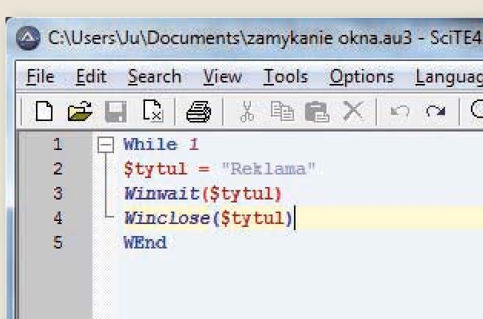
AUTOIT WINDOW INFO W menu »Start | Wszystkie programy | AutoIt« znajdziemy narzędzie AutoIt Window Info. Otwórzmy je i przeciągnijmy myszą symbol celownika na pasek tytułu okna, które ma zostać zamknięte. Pojawi się informacja ze wszystkimi szczegółami tego obiektu. Kliknijmy dwukrotnie komórkę „Title", aby skopiować nazwę okna do Schowka.

3. Skrypt „wykryj i zamknij"

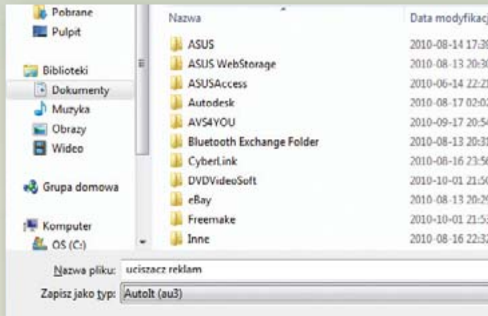
PROGRAM Czas przejść do programowania. Otwórzmy okno edytora skryptów AutoIt o nazwie SciTE Script Editor i wpiszmy kod tak jak na zrzucie ekranu po lewej
W pierwszej linii określamy zmienną „tytul" i przypisujemy jej nazwę okna reklamowego. W drugiej linii skrypt ma czekać, aż pojawi się okno o podanej nazwie, zaś trzecia linia zawiera komendę zamknięcia tego okna.

4. Skrypt „zawsze w gotowości"

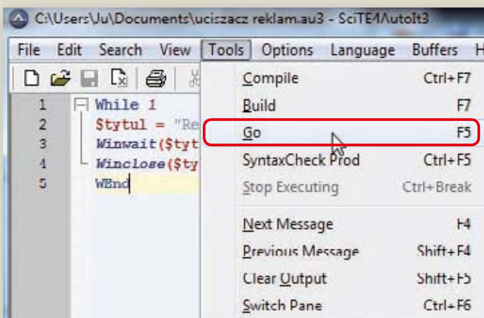
ELEGANCKI WARIANT Skrypt z poprzedniego kroku zostałby zakończony po zamknięciu okna reklamy. Gdyby jednak Gadu-Gadu wyświetliło kolejną reklamę, nie stałaby się jej żadna krzywda. Komunikator wyświetla reklamy dość rzadko, ale niektóre programy bombardują nimi użytkownika.
Z tego powodu wbudujmy w skrypt pętlę przywracającą go po wykonaniu zadania do stanu gotowości.

5. Zapisujemy kod

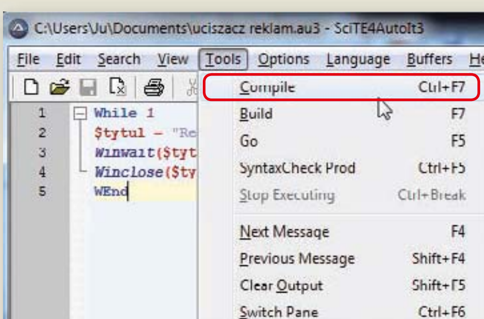
CHWYTLIWA NAZWA Teraz czas na zapisanie naszego projektu. Wybierzmy charakterystyczną nazwę, aby później łatwo go znaleźć, np. „uciszacz reklam”.

6. Testujemy skrypt

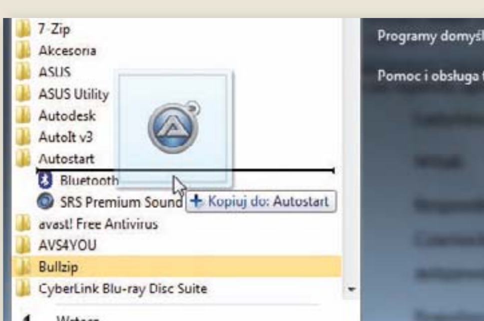
PRÓBA GENERALNA Możemy już wypróbować nasz prosty skrypt. Naciśnijmy [F5] i zobaczmy, czy okno reklamowe zostanie zamknięte.

7. Kompilacja

PRAWDZIWY PLIK EXE Aby przekształcić skrypt w prawdziwy program, musimy go skompilować, czyli przetworzyć na plik EXE. Do tego celu służy polecenie »Compile« z menu „Tools”.

8. Przenosimy plik EXE do Autostartu

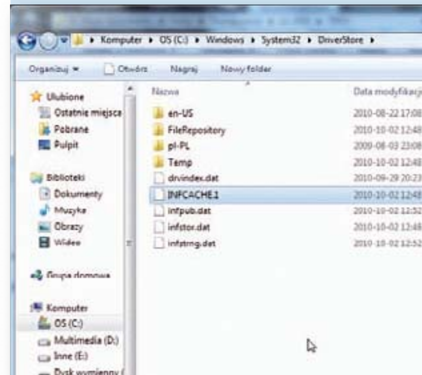

STAŁA OCHRONA Umieśćmy skrót do skompilowanego pliku w katalogu „Autostart” w menu Start. Możemy też przenieść tam plik EXE. Od tej pory narzędzie „uciszacz reklam” będzie kontrolowało okna pojawiające się na Pulpicie. Rzut oka do menedżera zadań zdradza, że obciążenie procesora przez nowy program nie przekracza 1 proc..

11. Urządzenia USB

Komputer nie rozpoznaje urządzeń podłączonych do portu USB

Jeszcze wczoraj kopiowaliśmy pliki na nośnik USB. Dziś nasz komputer w ogóle go nie rozpoznaje. Tymczasem inne komputery współpracują z tym nośnikiem pamięci bez zarzutu.

INFCACHE Zapamiętuje wszystko: Windows zapisuje w tym pliku wszystkie informacje o urządzeniach zainstalowanych w systemie.

▶ **TIP** Windows tworzy ze sterowników wszystkich dotychczas podłączonych urządzeń zbiorczy plik o nazwie „INFCACHE.1” w katalogu „ proc.systemroot proc./inf” (w Windows 7 plik znajduje się w „C:\Windows \System32\DriverStore”). Plik „INFCACHE.1” zawiera więc również informacje o naszym nośniku USB. InfCache to jednak coś więcej niż kopia robocza sterowników: jeśli podczas pracy, instalacji lub wyłączania urządzenia wystąpi błąd, również zostanie on odnotowany w tym pliku.

Jeśli nośnik USB nagle przestaje być rozpoznawany, być może plik INFCACHE został uszkodzony w wyniku wcześniejszej niepoprawnej instalacji lub jego części, w których system szuka informacji o nośniku, zostały nadpisane niepoprawnymi informacjami. Aby naprawić błąd, trzeba usunąć ten plik. Nie wiąże się z tym żadne ryzyko – Windows automatycznie utworzy nowy plik, gdy tylko podłączymy do komputera jakieś urządzenie.

UWAGA Aby móc usunąć plik „INFCACHE.1” z katalogu „inf”, musimy najpierw go zobaczyć. W tym celu w oknie Panelu sterowania wybierzmy »Opcje folderów | Widok«, a następnie usuńmy zaznaczenie w polu wyboru »Ukryj chronione pliki systemu operacyjnego« (w Windows 7 trzeba też zaznaczyć opcję »Pokaż ukryte pliki, foldery i dyski«).

12. Odtwarzacze MP3
Wykorzystywanie odtwarzacza MP3 jako pamięci masowej

Nasz nowy odtwarzacz MP3 jest poprawnie wykrywany przez Windows jako odtwarzacz MP3. Wolelibyśmy jednak, żeby system widział go jako zwykły nośnik pamięci, na który można kopiować pliki metodą „przeciągnij i upuść”.

PAMIĘĆ MASOWA Po wybraniu tego trybu odtwarzacz MP3 zostanie wykryty jako dysk przenośny z przydzielonym oznaczeniem literowym.

▶ **TIP** W menu niektórych odtwarzaczy MP3 znajdziemy opcję wymuszającą wykrywanie ich przez Windows jako zwykłych nośników pamięci. Wówczas odtwarzacz pojawi się w Eksploratorze jako napęd z nadaną mu literą. Microsoft przewidział jednak inny mechanizm: odtwarzacze MP3 są poprawnie identyfikowane i podłączane, a muzykę i książki w formacie audio można kopiować do ich pamięci za pośrednictwem programu Windows Media Player.

Za sposób obsługi danego urządzenia przez Windows odpowiadają protokoły wykorzystywane do komunikacji z komputerem. Do dyspozycji jest protokół MTP (Media Transfer Protocol) oraz tryb MSC (Mass Storage Controller). Jeśli w systemie zainstalowano Media Player 10 lub nowszy, dla urządzeń obsługujących oba tryby Windows preferuje protokół MTP. Tryb obsługi można jednak zmienić ręcznie. Znajdźmy w Menedżerze urządzeń (devmgmt.msc) w kategorii „Urządzenia przenośne” nasz odtwarzacz, kliknijmy go prawym przyciskiem myszy i wybierzmy polecenie »Aktualizuj oprogramowanie sterownika«. Następnie wybierzmy polecenie »Przeglądaj mój komputer w poszukiwaniu oprogramowania sterownika« i dalej »Pozwól mi wybrać z listy sterowników urządzeń na moim komputerze«. Na liście zobaczymy pozycje »Urządzenie MTP USB« oraz »Pamięć masowa USB« – wybierzmy drugą z nich. System zmieni tryb obsługi odtwarzacza i przydzieli mu oznaczenie literowe.

Zaletą trybu MSC jest szybszy transfer plików. Odtwarzacz musi jednak sam dodać nowe pliki do wewnętrznej biblioteki, podczas gdy przy obsłudze przez MTP zadanie to częściowo przejmuje system Windows.

13. Motorola Milestone
Wykrywanie błędów wskaźnika stanu baterii i zapobieganie im

Podłączyliśmy smartfon do komputera, by skopiować kilka plików. Wskaźnik pokazywał, że akumulator jest w pełni naładowany. Po kilku godzinach zaskoczył nas sygnał pustego akumulatora.

▶ **TIP** Wskaźniki stanu naładowania akumulatora są niezbyt dokładne. Już krótkie połączenie przez kabel USB rozpoczyna ładowanie, a po jego zakończeniu wskaźnik pokazuje pełen akumulator. Ponieważ stan wskaźnika zależy od napięcia akumulatora, nie można uniknąć tego fenomenu. Ale nawet krótkie połączenie telefonu z komputerem może dostarczać mu więcej energii, dzięki czemu wskazanie będzie bliższe rzeczywistości. Podłączajmy smartfon kablem Y-USB z dwiema wtyczkami USB. W ten sposób będzie on ładowany mocą 1 W zamiast 500 mW z jednego gniazda USB.

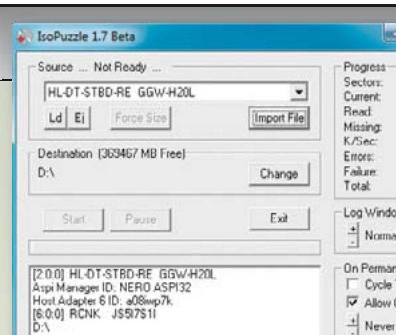
14. PROBLEM MIESIĄCA

Utrata danych: nieczytelne zdjęcia na płycie CD

▶ **PROBLEM** Tym razem problem miesiąca pochodzi z naszej redakcji, a konkretnie od grafików CHIP-a. Tworząc kolejne numery pisma, korzystają oni ze zdjęć zamówionych u fotografów, zakupionych lub z archiwum. I właśnie w archiwum narodził się problem. Zdjęcia zrobione lub kupione w ostatnich latach są zapisywane na regularnie archiwizowanych serwerach, ale istnieje relatywnie niewielki zbiór starych fotografii na płytach CD. Dla bezpieczeństwa każda płyta ma swój duplikat. Jednak gdy graficy chcieli wykorzystać jedno z tych starych zdjęć, okazało się, że zawierająca je płyta jest nieczytelna. Jej kopia dała się odtworzyć, ale tylko część materiałów była dostępna.

▶ **DIAGNOZA** Gdy skorzystaliśmy z innego komputera – a więc z innego napędu – udało się odtworzyć również pierwszą płytę. Obie były częściowo czytelne, ale wciąż nie dało się otworzyć potrzebnego pliku. Mieliśmy więc dwie identyczne płyty CD, które można odczytać w różnym stopniu przy użyciu różnych napędów. Żadna z nich nie była porysowana, co wskazywałoby na uszkodzenie mechaniczne. Gdy załoga laboratorium CHIP-a wkroczyła do akcji, zaczęliśmy poszukiwania napędu, który zdołałby odczytać którąś z płyt w całości. Sprawdziliśmy 25 napędów, ale bez powodzenia. Byliśmy rozczarowani.

▶ **ROZWIĄZANIE** Jeden ze współpracowników zaproponował skorzystanie z narzędzia h2cdimage. To bezpłatny program skanujący nośniki optyczne sektor po sektorze i tworzący na tej podstawie ich obrazy ISO. Moglibyśmy również wykorzystać informacje z obu kopii odczytane w różnych napędach, aby uzupełnić brakujące dane. Tego nam było trzeba! Podczas poszukiwań narzędzia w Internecie trafiliśmy na program IsoPuzzle opracowany przez Marsou Pilamisa.

Wykonuje on te same zadania co h2cdimage, ale posiada graficzny interfejs użytkownika, podczas gdy h2cdimage działa w trybie tekstowym. Ze względu na wygodę wybraliśmy IsoPuzzle – do rekonstrukcji obrazu płyty musieliśmy odczytać obie kopie dokładnie w czterech napędach. Pilny problem został rozwiązany, ale pozostało jeszcze 68 innych płyt, które – jak się okazało – również doznały amnezji. Na szczęście IsoPuzzle działa niemal bezobsługowo, trzeba tylko czasem zmienić płytę lub napęd i zapisać odtworzone obrazy na bezpiecznym serwerze.

Lustereczko powiedz przecie jaki procesor najszybszy jest na świecie…

www.lustroHD.pl

MIRROR SCREEN to multimedialne lustro pełniące jednocześnie funkcję telewizora. Po włączeniu tafla lustra zmienia się w obraz jakości dorównującej najnowszym ekranom technologii HD.
W chwili wyłączenia tafla odzyskuje pełnowartościową, użytkową funkcję zwierciadła.

mirror screen

Dobra reputacja w Sieci

Kiedy zaczynasz poruszać się po Internecie, mimowolnie i często nieświadomie **KREUJESZ SWOJE CYFROWE JA**. W artykule pokazujemy, jak wypielęgnować sieciowy wizerunek za pomocą menedżera reputacji. JERZY MAJDANIEC

Czy poszedłbyś w nieoficjalnym stroju na rozmowę kwalifikacyjną albo przyjął nowego klienta biznesowego nieogolony i brudny? Raczej nie, ponieważ liczy się pierwsze wrażenie. W takich sytuacjach staramy się więc zaprezentować najlepiej, jak potrafimy. Niestety, inaczej postępujemy w Sieci. Bez zastanowienia umieszczamy w niej prywatne fotografie, zdjęcia na forach, online'owe profile. A przecież nie zawsze to, co tam umieszczamy, będzie korzystne dla naszej reputacji. Bez znaczenia jest, czy to partner biznesowy, nowy pracodawca, czy potencjalna znajomość płci przeciwnej – od danych o tobie dzieli ich tylko kliknięcie. A to dzięki Google, 123people i podobnym serwisom. Nie zrobisz dobrego wrażenia, jeśli wyszukiwarka wypluje kłopotliwe zdjęcia z ostatnich świąt Bożego Narodzenia, nieskładne strzępy informacji albo... nic. Twoje szanse może zwiększyć poważna e-wizytówka. Pokażemy, jak zbudować twoje cyfrowe ja, a tym samym ukształtować swój sieciowy wizerunek.

Istotne jest, by sprytnie dozować w Sieci, informacje o sobie, tak by nie pozostać ani anonimowym, ani też nie powiedzieć zbyt wiele. Szczególnie wśród młodszych użytkowników Sieci widoczna jest chęć dzieleniem się swoim życiem prywatnym na portalach społecznościowych. Jak podaje internetstandard.pl, najbardziej aktywną grupą są internauci w wieku od 18 do 24 lat – aż 69% z nich korzysta z tego typu serwisów. U starszych osób przeważa obawa przed utratą prywatności. Spośród surfujących w Sieci, których wiek mieści się przedziale od 25 do 34 lat, tylko co drugi korzysta z serwisów społecznościowych, a w grupie od 35 do 44 lat tylko co trzeci. W związku z tym przyda się nam menedżer reputacji, który zadba o utrzymanie właściwych proporcji pomiędzy ekshibicjonizmem a całkowitym niebytem w Sieci. Zgodnie z badaniami przeprowadzonymi przez Microsoft 71% decydentów twierdzi, że pozytywny profil online zwiększa szansę otrzymania pracy. Pozostając w cyfrowej abstynencji, stawiasz się w gorszym położeniu.

EgoGoogle: jak znaleźć rozproszone informacje na temat własnej osoby

Zanim rozpoczniesz budowanie własnego wizerunku, musisz sprawdzić, co Sieć już o tobie wie. Przede wszystkim trzeba zrewidować aktualne i przestarzałe profile w portalach społecznościowych i środowiskowych. Informacje o tobie są również przechowywane na forach internetowych, a także w prywatnych i służbowych danych. Kiedy dokonasz ogólnego przeglądu pojedynczych wpisów, możesz zadecydować, który z nich chcesz wyróżnić.

Pielęgnację swojego przyszłego wizerunku powinieneś rozpocząć od regularnego sprawdzania tzw. EgoGoogle, czyli wyników wyszukiwania wyświetlanych po wpisaniu w wyszukiwarkę swojego imienia i nazwiska. Jeżeli ujmiesz je w cudzysłów, otrzymasz wyniki zawężone wyłącznie do stron zawierających explicite wpisy opatrzone twoim pełnym imieniem i nazwiskiem. Ale sprawdzaj nie tylko Google – korzystaj również z innych wyszukiwarek, takich jak Yahoo! czy Bing. Wprawdzie najczęściej wyświetlają one te same rezultaty, jednak w niektórych przypadkach kolejność wyników wyszukiwania będzie się wyraźnie różnić. W poszukiwaniach swego sieciowego ego należy również podjąć trud i znaleźć obrazy oraz filmy.

PORADA Możesz użyć Google Alerts do regularnego przesyłania emailem aktualnych rezultatów wyszukiwania dotyczących twego imienia i nazwiska – w ten sposób zawsze będziesz na bieżąco. W tym celu podaj swoje imię i nazwisko jako hasło do wyszukania oraz email na stronie google.pl/alerts.

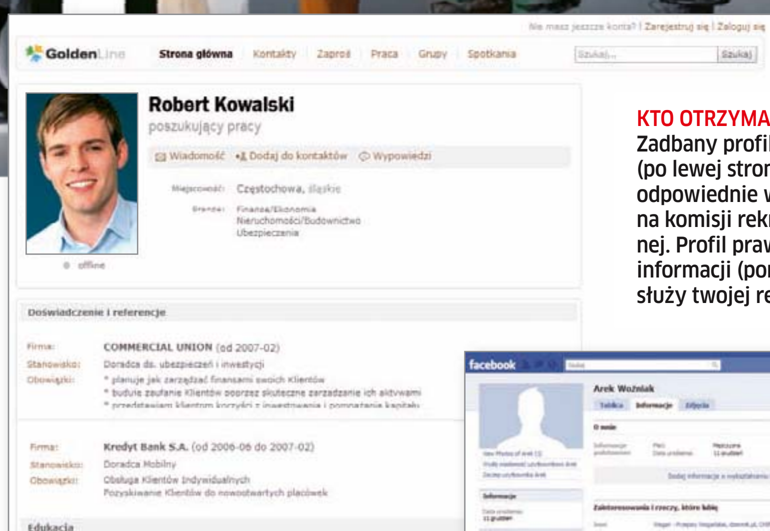
Oprócz Google'a są wyszukiwarki osób, które w przejrzysty sposób prezentują wyniki. Przykładowo strona 123people, która od sierpnia tego roku jest dostępna także w Polsce, sortuje wyniki wyszukiwania według linków, zdjęć, filmów, wpisów

89% **osób** w wieku 14-29 lat to członkowie różnych portali społecznościowych

61% użytkowników Sieci umieściło już fotografie, filmy, muzykę i teksty (w tym e-booki) w Internecie

42% młodych osób odkryło zdjęcia i filmy ze swoim udziałem zamieszczone w Internecie bez ich zgody

KTO OTRZYMA PRACĘ? Zadbany profil online (po lewej stronie) zrobi odpowiednie wrażenie na komisji rekrutacyjnej. Profil prawie bez informacji (poniżej) nie służy twojej reputacji.

z książki telefonicznej, a także profili w portalach społecznościowych i innych kategorii. Gdziekolwiek byśmy szukali, napotkamy te same problemy: niezliczone wyniki dotyczące innych osób, które noszą to samo imię i nazwisko, oraz wiele treści, których nie można przypisać jednoznacznie tobie i które nie dają przekonującego obrazu.

Budowa wizerunku: jak błyszczeć w profilach

Jeżeli chcemy ukształtować swój profil, musimy najpierw zdecydować, w jaki sposób zamierzamy się zaprezentować. Następnie trzeba zadać sobie pytanie: co chcemy wyróżnić? Czy na pierwszy plan wysuniemy nasze kwalifikacje zawodowe? A może skupimy się na naszym hobby i zademonstrujemy np. próbkę talentu muzycznego? Od tej decyzji zależy, jakie treści będziemy akcentować i jak będziemy kształtować swoje profile.

Pierwszym etapem, niewymagającym wiele trudu, jest umieszczenie profilu w wyszukiwarce osób, takiej jak Yasni (www.yasni.com). Podstawowe członkostwo jest tu bezpłatne, za wersję Premium zapłacimy około 20 zł miesięcznie. Za tę kwotę nasze dane pojawią się wcześniej w wynikach wyszukiwania, co można polecić osobom o popularnych nazwiskach. W profilu możemy podać aktualne informacje o sobie oraz określić, jakie wyniki wyszukiwania (linki, obrazy itd.) będą z nim powiązane. Możemy również sami dołączyć odsyłacze, których wyszukiwarka nie znajdzie, oraz ustalić kolejność wyświetlanych wyników. Nie ma to wprawdzie wpływu na listę wyświetleń wyszukiwarek takich jak Google, ale jeśli ktoś, korzystając z Yasni, dotrze do naszego profilu, zobaczy dodane przez nas odsyłacze.

Jeśli chcemy się bardziej postarać, możemy utworzyć lepsze jakościowo wpisy na portalach reputacyjnych. W serwisie myON-ID (www.myonid.pl) możemy zdefiniować, jakie wyniki wyszukiwania zostaną wyświetlone w naszym profilu, utworzyć życiorys i administrować kontaktami. Do przygotowanego szablonu profilu ➔

23% rekrutujących poszukuje informacji o kandydatach do pracy w portalach biznesowych

76% firm ocenia negatywnie uwagi na swój temat publikowane przez ich pracowników w Sieci

43% przedsiębiorstw uważa umieszczanie zdjęć z imprez okolicznościowych za niestosowne

możemy włączyć nasze teksty publikowane w Sieci, np. na blogu, stronie WWW albo Twitterze. Każdy nowy wpis na jednym z własnych serwisów po krótkim czasie zostanie dołączony do profilu myON-ID. W wersji Premium otrzymamy możliwość reklamowania się przy listach wyszukiwań Google'a oraz własny adres URL, poprzez który wyszukiwarki łatwiej znajdą stronę naszego profilu. Od lutego anglojęzyczna wersja myON-ID (www.myonid.com) oferuje też opcję samodzielnego zarządzania reputacją. Zgodnie z informacją gospodarza ta „fabryka dobrego wizerunku" powinna zadbać o wyraźnie wyższą lokatę naszych wyników w rezultatach wyszukiwań, monitorować Internet pod kątem nowych wpisów zawierających imię i nazwisko oraz przeciwdziałać nadużyciom.

Portale społecznościowe to trzecia opcja tworzenia poważnego profilu w Internecie. Obok sieci biznesowych, takich jak Xing, Facebook staje się coraz bardziej znaczący w zakresie poszukiwania informacji o kandydatach ubiegających się o pracę oraz w utrzymywaniu służbowych kontaktów. Wobec tego powinniśmy dokładnie rozważyć, które zdjęcia, filmy bądź komentarze upubliczniamy. W ustawieniach prywatności serwisów społecznościowych możemy określić, komu udostępniamy komentarze, zdjęcia lub filmy, ustawienia te są jednak zależne od wybranego serwisu. Powinniśmy także dobrze przemyśleć wybór zdjęcia umieszczonego w profilu i sieciowego pseudonimu. Nicki w stylu „Ciacho73" nie wzbudzą zaufania u potencjalnego pracodawcy. Usuń profile, których już nie używasz, zanim dościgną cię konsekwencje przechowywania nieaktualnych informacji. Na większości stron udaje się to zrobić, natomiast w przypadku Facebooka możemy tylko dezaktywować własne konto za pomocą ustawień – twoje dane pozostaną zachowane. Aby na trwałe usunąć konto, musimy się zalogować i wpisać w pasek adresu adres tinyurl.com/mvem3t. Po rozwinięciu pozostanie już tylko jedno kliknięcie, aby na zawsze zniknąć z tej sieci społecznościowej.

Ego SEO: dać się szybciej znaleźć

Kreując profile w serwisach społecznościowych i reputacyjnych, uczyniliśmy istotny krok w kierunku dbałości o nasz wizerunek. Jednak potrzeba czegoś więcej, by wyszukiwarki odnajdowały odpowiednie informacje związane z naszym imieniem i nazwiskiem oraz umieszczały je na możliwie wysokiej pozycji na liście wyników wyszukiwania. Podobnie do EgoGoogle funkcjonuje też Ego SEO (Search Engine Optimization), czyli optymalizacja wyszukiwania cyfrowej tożsamości. Wyszukiwarki szczególnie lubią, jeżeli ty sam sporządzisz teksty odnoszące się do aktualnych tematów: im częściej to robisz, tym lepiej. Wystarczy własna strona WWW, blog, komentarze na portalach związanych z pracą, którą wykonujesz. Im bardziej popularna jest twoja strona WWW, tym większe szanse na to, że wyszukiwarki trafią na taki wpis. Naturalnie swoją stronę WWW warto dopasować merytorycznie do pożądanego wizerunku. Pamiętaj, by używać w swoim serwisie pełnego imienia i nazwiska, odpowiednich zdjęć oraz umieścić tu komplet istotnych informacji. Pseudonimy powodują jedynie zamieszanie i przynoszą korzyść tylko w jednym przypadku – jeżeli

„Internet to przestrzeń publiczna"

KRZYSZTOF SZANIAWSKI, KANCELARIA PRAWNA PBS (WWW.PBSP.PL)

Na jednym z portali (np. Facebook, NK, Goldenline) lub forów znajdujemy szkalujące nas wpisy. Co robić?
Po pierwsze, należy te wpisy zabezpieczyć, jako potencjalny dowód w sprawie. Po drugie, należy wezwać administratora danego serwisu lub forum do natychmiastowego usunięcia obraźliwych treści ze wszystkich podległych mu serwisów. Jeśli to nie pomoże i administrator zwleka z działaniem, pomocna może okazać się interwencja policji i prokuratury, która ma w takich sprawach nie tylko realne możliwości działania, ale i coraz większe doświadczenie.

Wiele osób używało w przeszłości grup dyskusyjnych (Usenet), firmując posty własnym imieniem i nazwiskiem. Czy Google, który archiwizuje te posty, ma obowiązek je usunąć na żądanie?
Archiwum postów grup dyskusyjnych Google'a sięga aż 1981 roku, lecz regulamin usługi w szeroki sposób wyłącza odpowiedzialność tej firmy, która przyjmuje, że każdy użytkownik korzysta z usługi Google Groups i powiązanego z nią Usenetu na własne ryzyko. Niemniej jeśli znajdziemy post, który chcielibyśmy na trwałe usunąć, jest taka możliwość, o ile potrafimy wykazać, że jesteśmy jego autorem. Najlepiej, jeśli ciągle mamy aktywne konto pocztowe, z którego je wysłaliśmy. Jeśli nie, a o to łatwo, bo od tego czasu mogło minąć prawie 20 lat, nazwa konta powinna być powiązana z naszym imieniem lub nazwiskiem. Pełny opis procedury kasacyjnej znajdziemy w serwisie groups.google.pl.

W jakim zakresie pomaga GIODO?
Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych może okazać się niezwykle pomocny, gdy w sposób sprzeczny z prawem wykorzystywane są w Internecie nasze dane osobowe. W przypadku naruszenia przepisów o ich ochronie GIODO nakazuje przywrócenie stanu zgodnego z prawem, w szczególności poprzez usunięcie stwierdzonych uchybień. W razie stwierdzenia, że działanie lub zaniechanie administratora danych wyczerpuje znamiona przestępstwa, GIODO kieruje do organu powołanego do ścigania przestępstw zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, dołączając dowody.

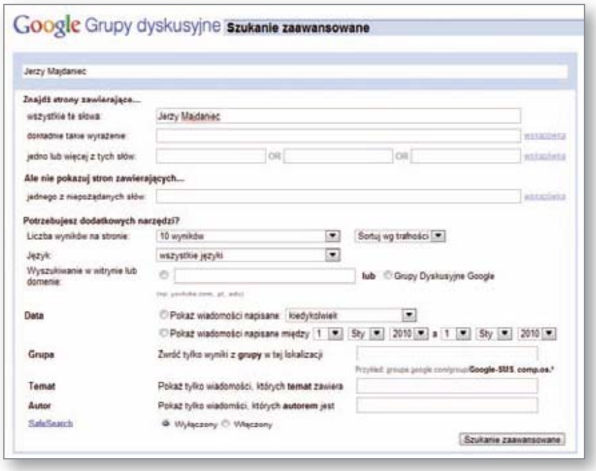
Jak należy się zachowywać w Internecie, aby nie dopuścić do nadszarpnięcia naszej sieciowej reputacji?
Należy szczególnie chronić swoje dane podstawowe, takie jak imię, nazwisko czy numer telefonu. Często zapominamy też, że Internet to przestrzeń publiczna, a więc należy się w nim zachowywać w sposób, którego nie musielibyśmy się nigdy wstydzić. Trzeba uważać, co piszemy oraz jakie filmy i zdjęcia umieszczamy. I jeszcze ważna rzecz: nawet jeśli zostaniemy obrażeni na jakimś forum, nie jest to powód, aby zniżać się do poziomu dyskutanta i reagować emocjonalnie – istnieją przecież znacznie bardziej skuteczne środki prawne.

60% osób korzystających z Internetu w ogóle nie troszczy się o swoją reputację online

18% użytkowników Yasni poświęca ponad 3 godziny w tygodniu na budowę swojego wizerunku

74% internautów zostawia w Sieci łatwe do odszukania ślady, które mają więcej niż trzy lata

PRZESZUKIWANIE PRZESZŁOŚCI Za pomocą wyszukiwarki na stronach groups.google.pl możemy szybko znaleźć nasze posty z przeszłości nawet tej odległej o kilkanaście lat.

Budowa wizerunku pomaga w znalezieniu nowej pracy

będziesz używać swojego pseudonimu w charakterze marki, jak to robią np. pisarze.

Dużą pomocą przy poprawianiu swoich notowań w rankingu Google'a jest łączenie ze sobą różnych profili i stron za pomocą odsyłaczy. Im więcej takich backlinków kieruje na twoją stronę, tym lepiej. Anglojęzyczny dokument, który możemy pobrać z witryny Google'a (tinyurl.com/5ly48c), opisuje podstawy SEO i pokazuje, jak przygotować treść witryny lub bloga adekwatnie dla wyszukiwarek. Poradnik dostępny jest w postaci pliku PDF.

Nie musimy używać każdej z wymienionych możliwości. Ważniejsze jest, czy jesteśmy wiarygodni i czy potrafimy tchnąć życie w nasze strony WWW. Źle prowadzony blog, zapełniany nieciekawymi wpisami, które powstają w dużych odstępach czasu, może tylko zaszkodzić naszej reputacji. Generalnie twoja strona WWW powinna promieniować pewnością siebie i entuzjazmem do tematów, które opisujesz. Jeżeli sam nie jesteś przekonany do swojego internetowego ego, to jak mają uwierzyć w niego inni? Cokolwiek wybierzesz, wiedz, że troska o własny wizerunek w Sieci wymaga wiele czasu i nie da się tego załatwić w pięć minut. Dane profilu domagają się aktualizacji, blogi trzeba wypełniać tekstem, portale społecznościowe rozbudowywać, a to trwa. Przykładowo 18% spośród osób korzystających z wyszukiwarki Yasni spędza ponad trzy godziny w tygodniu na budowaniu swojego wizerunku.

Zniesławienie w Sieci: ochrona przed nadużyciami

Mnóstwo możliwości zaprezentowania siebie otwiera też pole do nadużyć. I tu wachlarz jest bardzo bogaty, poczynając od żartów wśród znajomych, aż po obrazy i zniesławienia. Ofiarą padają najczęściej ludzie w wieku produkcyjnym, co przeszkadza im m.in. w znalezieniu pracy. Według badań przeprowadzonych przez Microsoft aż 43 proc. europejskich firm sprawdza reputację potencjalnych pracowników w Sieci przed wysłaniem im zaproszenia na rozmowę wstępną, a 23 proc. osób z działów kadr odrzuciło kandydaturę danej osoby ze względu na negatywne komentarze pod jej zdjęciami oraz wypowiedzi w serwisach społecznościowych i blogach.

Pierwszym krokiem mającym na celu usunięcie takich treści oraz innych nierozważnie udostępnionych przez nas informacji w Internecie jest powiadomienie administratora określonego serwisu WWW. Możemy powołać się na prawo do własnego wizerunku, które dotyczy zdjęć i filmów postów, ponieważ w Polsce to ty wybierasz, czy chcesz rozpowszechnić swoje zdjęcia i gdzie chcesz to zrobić.

Jeżeli to nie odniesie skutku, należy zwrócić się do wyspecjalizowanej kancelarii prawniczej. W Polsce rynek usług ochrony wizerunku w Sieci ciągle raczkuje i korzystają z niego głównie celebryci. Z tego powodu trudno oszacować koszt takiego postępowania. Jedno jest pewne – im dłużej czekacie w takiej sytuacji, tym dalej rozprzestrzeniają się niechciane treści. Musimy zatem wziąć zarządzanie reputacją we własne ręce, żeby zapobiec definiowaniu naszego wizerunku przez innych. To jedyny sposób przesądzenia o tym, jakie zrobimy wrażenie na blisko 1,7 mld surfujących na całym świecie. ■

35% użytkowników wyszukiwarki Whoozy ma własną witrynę w Internecie

72% osób nie zdaje sobie sprawy z następstw udostępnienia swoich danych osobowych w Sieci

Egonarzędzia

Własna strona WWW ani blog nie są konieczne. Istnieją portale, które pomogą poprawić twój wizerunek w Sieci.

WYSZUKIWARKI OSÓB
Poza Google, Bing i Yahoo istnieją wyspecjalizowane wyszukiwarki, które stanowią dobry sposób na znalezienie informacji na swój temat.
123people.pl
yasni.com
kgbpeople.com
search.intelius.com
webmii.com
pipl.com

SERWISY REPUTACYJNE
Witryny, które oferują kompleksowe pakiety do budowy, ochrony i nadzoru twojej reputacji online, w niektórych przypadkach nieodpłatnie.
myonid.pl
ikarma.com
naymz.com
myimagecontrol.com
groups.google.pl

PORTALE SPOŁECZNOŚCIOWE
Profile w tego typu portalach często służą jako pierwsza wizytówka w Sieci.
nk.pl
facebook.com
goldenline.pl
grono.net
myspace.com
xing.com
linkedin.com

ZARZĄDZANIE ID
Open ID ułatwiają zarządzanie wieloma profilami online. Na tych witrynach możesz utworzyć konto, które posłuży do logowania się w różnych portalach.
claimid.com
myopenid.com
yiid.com

OPTYMALIZACJA WYSZUKIWAREK (SEO)
Znajdziesz tu praktyczne porady dotyczące SEO, które przydadzą się, jeżeli chcesz umieścić swój blog lub stronę WWW na wyższej pozycji na liście wyników wyszukiwania.
web-marketing.pl/pozycjonowanie-stron
google.com/webmasters/docs/search-engine-optimization-starter-guide.pdf
pozycjonowanie-poradnik.blogspot.com

HIT CENOWY

ekspertów na ten temat, to skorzystaj z naszej oferty.

OSZCZĘDZASZ * OSZCZĘDZASZ * OSZCZĘDZASZ
CHIP DVD
do 59%
taniej

3 CHIP NA 12 MIESIĘCY

ZIMOWY HIT CENOWY **99 ZŁ**

OSZCZĘDZASZ 58%

4 CHIP NA 24 MIESIĄCE

ZIMOWY HIT CENOWY **192 ZŁ**

OSZCZĘDZASZ 59%

Oferty 3 i 4 nie podlegają zniżkom.

PRENUMERATA, TO TAKIE PROSTE

Oszczędzasz do 59% dzięki prenumeracie magazynu

Tylko 8,00 zł za egzemplarz (cena detaliczna 19,90 zł)

Gwarantujemy stałą cenę przez cały okres prenumeraty

Dostarczamy magazyn prosto do twoich rąk i **pokrywamy** koszty wysyłki

Więcej ofert: kiosk.burdamedia.pl

71 37 62 888 | 71 37 62 899 | chip_prenumerata@burdamedia.pl

PRENUMERATA CHIP

Razem z nami uzyskasz najszybszy dostęp do najświeższych informacji ze świata IT.

5

NA 12 MIESIĘCY + Zestaw GADŻETÓW **149 ZŁ**

OSZCZĘDZASZ 45%

6

NA 24 MIESIĄCE + Zestaw GADŻETÓW **239 ZŁ**

OSZCZĘDZASZ 53%

BĄDŹ TRENDY

T-shirt - jedyny w swoim rodzaju, przewiewny i komfortowy.
Dostępny w rozmiarach L i XL

DOBRZE ZACZNIJ DZIEŃ

Kubek - nowy, wyjątkowy produkt sygnowany marką CHIP

WYRÓŻNIJ SIĘ Z TŁUMU

Czapka - unikatowa limitowana edycja. Wysoka jakość materiału zapewnia komfort noszenia

Więcej ofert: kiosk.burdamedia.pl

Zadzwoń i zapłać kartą kredytową lub dokonaj wpłaty na konto nr: 89 1750 0009 0000 0000 0963 5928

☎ 71 37 62 888 | Fax: 71 37 62 899 | chip_prenumerata@burdamedia.pl

WIZJER I STOPKA Z tyłu Nikona P7000 widać prawdziwy wizjer optyczny, a na górze złącze lamp systemowych tej firmy.

Nikon Coolpix P7000	
Cena	1990 zł
Gwarancja	2 lata
Miejsce POWER	1
Ocena POWER	100
Jakość zdjęć (45%)	93
Wyposażenie i obsługa (40%)	92
Szybkość działania (15%)	89
+ świetna jakość zdjęć, spora matryca, ultrasolidna budowa, wygodny uchwyt, gorąca stopka, bardzo bogate możliwości	
– autofokus czasami gubił się w czasie testu w zadziwiająco prostych sytuacjach, dość wolna praca procesora aparatu	
Dane techniczne	
Maksymalna rozdzielczość	3648×2736 pikseli
Matryca (rodzaj/typ)	CCD, 1/1,7“
Efektywna liczba pikseli	10 mln
Obiektyw (ogniskowe w przeliczeniu na mały obr.)	28-200 mm (7,1x) f/2,8-5,6
Czasy otwarcia migawki	1/4000-60 s
Zakres czułości ISO	100-3200 (+ 6400)
Wyświetlacz (przekątna/rozdzielczość)	3 cale/921 tys. pikseli
Stabilizacja	optyczna
Wyniki testów	
Rozdzielczość w pionie (ISO 12233) przy ISO min/400/800/1600	1169/1076/1023/887
Szumy (ISO 15739) przy ISO min/400/800/1600	0,9/1,5/1,9/2,25
Czas od włączenia do pierwszego zdjęcia	2,1 s
Opóźnienie autofokusu	0,37 s
Minimalna/maksymalna liczba zdjęć po naładowaniu	200/690
Błąd balansu bieli przy świetle dziennym, żarowym, ręcznym balansie bieli	5,6/6,1/6,1
Wyposażenie	
Format zdjęć	RAW, JPEG, RAW+JPEG
USB/PictBridge	2.0 High Speed/tak
Złącza	A/V, HDMI, zasilanie
Typ kart pamięci	SD/SDHC/SDXC
Wymiary (szer.× wys.× głęb.)	114×77×45 mm
Waga (z akumulatorem)	360 g

APARAT KOMPAKTOWY NIKON COOLPIX P7000

Gigantyczna **miniatura**

P7000 to efekt czarów w wykonaniu Nikona. Czarów, które miały na celu zaklęcie możliwości niemal profesjonalnej lustrzanki w małym ciele kompaktu. TOMASZ KULAS

To nie jest zwykły test. To test kompaktu, który w naszej tabeli, mieszczącej w sobie wyniki testów stu dwunastu aparatów kompaktowych, które są aktualnie w sprzedaży, zajmuje pierwsze miejsce. A zdobyć je łatwo nie jest.

Nikonowi się udało, a recepta na sukces przynajmniej z pozoru wydaje się dość prosta – brak kompromisów. Obudowa P7000 sprawia wrażenie, jakby ktoś wziął na warsztat jednolitą bryłkę stali i wyciął w niej tylko kilka otworów na przyciski i obiektyw. I jest zadziwiająco ergonomiczna, czy to pod względem wygody trzymania (prawdziwa guma na uchwycie z przodu i z tyłu), czy też jeśli chodzi o szybkość obsługi. Dobrym przykładem jest tutaj kółeczko na górnej ściance, którego sensem istnienia jest wyłącznie wprowadzanie korekcji ekspozycji. Szybciej, wygodniej i bardziej bezkompromisowo się po prostu nie da...

Na górnej ścianie znajdziemy jeszcze dwa pokrętła, a kolejne dwa z tyłu aparatu. To razem pięć, podczas gdy na obudowie przeciętnego aparatu kompaktowego można doliczyć się ich... zero, w porywach do jednego. I mniej więcej podobnie mogłaby wyglądać różnica w szybkości obsługi P7000 w stosunku do innych kompaktów, gdyby nie to, że procesor aparatu działa trochę za wolno. Na przykład kiedy wyjdziemy z menu, minie ponad sekunda, zanim aparat będzie gotowy do wykonania zdjęcia. Mniejsze, ale nadal wyraźne opóźnienia spotkamy również przy zmianie dowolnych ustawień. A tych jest w menu Nikona P7000 ogromnie dużo, włącznie z możliwością przetwarzania plików RAW już „na pokładzie" aparatu, dość zaawansowaną obróbką wykonanych zdjęć albo chociażby regulacją szybkości działania zoomu optycznego.

Zresztą lista profesjonalnych właściwości kompaktu Nikona nie dotyczy tylko niezwykle rozbudowanego menu czy budowy w stylu małego czołgu. Na górze znajdziemy gorącą stopkę do zewnętrznych lamp błyskowych tej firmy, z tyłu zaś coraz rzadziej spotykany wizjer optyczny. Maleńki, bo maleńki, ale jest. A z przodu możemy podłączać różnego rodzaju konwertery czy filtry – P7000 wyposażony jest w tym celu w specjalne mocowanie bagnetowe.

Dość duża, 10-milionowa matryca CCD charakteryzuje się wyjątkowo niskim poziomem szumów – potwierdziły to wyniki naszych testów laboratoryjnych. Zresztą P7000 wypadł świetnie we wszystkich testach, w tym nawet w pomiarze wydajności akumulatora (takiego samego, jak w niektórych lustrzankach tej firmy!).

▶ **Podsumowanie** Nikon P7000 zasługuje na to, by zająć pierwsze miejsce w naszym teście kompaktów ze względu na przebogate profesjonalne możliwości i jakość zdjęć. Przeszkadza trochę wolna praca aparatu i... mylący się autofokus.

LUSTRZANKA HYBRYDOWA SONY SLT-A33

Półlustrzanka od Sony

Sony stworzyło zaskakującą hybrydę, która w teorii łączy w sobie najlepsze cechy lustrzanek i bezlusterkowców. Ale jak to się sprawdza w praktyce? TOMASZ KULAS

Cały sekret ukryty jest w trzech niepozornych literkach zawierających się w nazwie nowego modelu. Skrót SLT pochodzi od wyrażenia Single Lens Translucent, co można z grubsza przetłumaczyć jako „pojedynczy obiektyw i przepuszczalność". Sęk w tym, że w zwykłych lustrzankach zamiast literki T znajdziemy R (skrót SLR), pochodzący od słowa Reflex – odbicie. Na tym właśnie polega różnica, bo chociaż w modelach A33 i A55 też niby zamontowane jest lusterko, ale... inne. Takie ciut bardziej magiczne, nieodbijające obrazu. A mówiąc bardziej precyzyjnie, odbijające w kierunku czujnika AF (działającego na „lustrzankowej" zasadzie detekcji fazy) tylko około 30 proc. światła. Reszta przechodzi przez nie bez większych problemów i trafia prosto na matrycę CMOS Exmor.

Jest kilka wyraźnych korzyści z takiego rozwiązania, przy czym Sony chodziło o to przede wszystkim, by autofokus pracował cały czas w trybie detekcji fazy. Cały czas, czyli też w trybie Live View i również wtedy, gdy aparat rejestruje ciągły obraz wideo. Udało się, to rzeczywiście działa. Pamiętajmy przy tym, że nowe hybrydowe „Alfy" korzystają z tradycyjnego mocowania bagnetowego typu A, czyli z obiektywów od lustrzanek, projektowanych właśnie pod kątem detekcji fazowej. Ostrość ustawiana jest po prostu tak samo skutecznie, jak w innych lustrzankach Sony – w zależności od obiektywu szybko lub bardzo szybko. Bez problemów, opóźnień, kilkakrotnego przechodzenia przez płaszczyznę ostrości – tak jak trzeba. Co ważne, dotyczy to również pracy w trybie rejestracji filmów, a jeśli mimo wszystko zdecydujemy się na ręczne ustawianie ostrości w trakcie nagrań, aparat wspomaga nas, wyświetlając potwierdzenie ostrości.

Fakt, że lustro w trakcie wykonywania zdjęć pozostaje cały czas nieruchome, pozwala też przy okazji zwiększyć szybkostrzelność aparatu. Co ciekawe, właśnie tym kierował się kilkadziesiąt lat temu Canon, kiedy wypuścił na rynek (w 1972 r.) lustrzankę F-1 High Speed, właśnie z nieruchomym, półprzepuszczalnym lustrem. Rejestrowała ona wtedy nieosiągalne dla konkurentów 9 kl./s, czyli w ciągu 4 sekund... zużywała cały film 35 mm. Nawet testowana przez nas Alfa A33 jest nieco wolniejsza (7 kl./s), choć już lepiej wyposażony model A55 „wyciąga" aż 10 kl./s. Warto też wziąć pod uwagę, że Canon F-1 to była niegdyś znacznie wyższa półka cenowa; jeśli porównamy A33 z innymi lustrzankami cyfrowymi w podobnej cenie, to okaże się, że to jeden z najbardziej szybkostrzelnych modeli na rynku. Aha, trzeba jednak pamiętać o tym, że w tym

Sony SLT-A33

Cena	2600 zł
Gwarancja	2 lata
Miejsce POWER	11
Ocena POWER	80
Jakość zdjęć (45%)	80
Wyposażenie i obsługa (40%)	97
Szybkość działania (15%)	74

\+ szybki autofokus również w trybie Live View i podczas nagrywania wideo, odchylany ekran LCD, HDR-y i panoramy z ręki

– wizjer elektroniczny, a nie optyczny, ekran odchyla się w dół, a nie w bok, tryb wideo z nieprzyjemnymi „niespodziankami"

Dane techniczne	
Maksymalna rozdzielczość	4592×3056 pikseli
Matryca (rodzaj/wielkość)	CMOS, 23,5×15,6 mm
Efektywna liczba pikseli	14 mln
Obiektyw testowy	Sony 50 mm f/1,4
Czasy otwarcia migawki	1/4000–30 s + B
Zakres czułości ISO	100–12800 (25600)
Wyświetlacz (przekątna/rozdzielczość)	3 cale/920 tys. pikseli
Stabilizacja	matrycy
Wyniki testów	
Rozdzielczość w pionie (ISO 12233) przy ISO min/400/800/1600	1260/1255/1245/1221
Szumy (ISO 15739) przy ISO min/400/800/1600	0,9/1,4/1,6/2,0
Czas od włączenia do pierwszego zdjęcia	0,6 s
Opóźnienie autofokusu	0,15 s
Minimalna/maksymalna liczba zdjęć po naładowaniu	310/650
Błąd balansu bieli przy świetle dziennym, żarowym, ręcznym balansie bieli	5,0/8,1/5,0
Wyposażenie	
Format zdjęć	RAW, JPEG, RAW+JPEG
USB/PictBridge	2.0 High Speed/tak
Złącza	A/V, HDMI
Typ kart pamięci	MS Duo/SD/SDHC/SDXC
Wymiary (szer.× wys.× głęb.)	124×92×87 mm
Waga	433 g

RUCHOMY EKRAN Sony A33 i A55 mają wyświetlacze umieszczone na przegubie, więc można je ustawiać niemal w dowolnej pozycji. Szkoda jednak, że odchylanie następuje w dół, a nie w bok.

NOWY TYP APARATÓW Świat fotografii jeszcze nie otrząsnął się po rewolucji, jaką niewątpliwie jest pojawienie się aparatów bez lustra, a tu pojawia się nowa niespodzianka. Sony A33 i A55 to właściwie lustrzanki, ale z nieruchomym, półprzepuszczalnym lustrem i wizjerem elektronicznym w miejsce optycznego. Określenie „hybryda” byłoby w tym przypadku jak najbardziej na miejscu...

najszybszym trybie ostrość i pomiar ekspozycji ustawione są wyłącznie na pierwszej klatce, a później zablokowane. Pewnym problemem jest też zbyt mały bufor pamięci – przy zapisie RAW-ów z częstotliwością 7 kl./s starcza właśnie na sekundę fotografowania.

Skoro tylko drobna część światła zostaje przez lustro odbita w kierunku pryzmatu, Sony miało do wyboru dwa rozwiązania: albo zdecydować się na ciemny wizjer optyczny, albo pójść całkowicie w kierunku elektroniki (i całkiem wywalić pryzmat). Wygrała ta druga opcja, więc jeśli ktoś uprze się, by nazywać A33 lustrzanką, jest to lustrzanka bez wizjera optycznego. Trzeba jednak przyznać, że wbudowany ekranik LCD o rozdzielczości 1,4 mln subpikseli nieźle stara się taki wizjer zastąpić – pokrywa 100 proc. kadru, obraz jest wyraźny nawet w gorszych warunkach oświetleniowych, od razu widać też (mniej więcej), jaka będzie kolorystyka zarejestrowanego zdjęcia. Ale... szybkość i naturalność prawdziwego wizjera pozostaje nadal niedościgniona.

Atutem nowej Alfy z pewnością jest jej multimedialność. Pozwala rejestrować filmy w rozdzielczości Full HD, wykonywać z ręki obrazy typu HDR i zdjęcia panoramiczne – w tym nawet panoramy 3D, które można później podziwiać na przystosowanym do tego telewizorze. Z filmami jest nieźle, bo autofokus jest całkiem skuteczny, ale okazało się, że przy dłuższych ujęciach (powyżej 6 minut) matryca się przegrzewa i może dojść do awaryjnego wyłączenia aparatu. Dziwne jest też to, że mnożnik ogniskowej w trybie wideo wynosi nie 1,5x, jak przy fotografowaniu, ale 1,83x. Jeśli ktoś chciałby zrealizować jakieś naprawdę szerokokątne ujęcia, to może mieć z tym problem...

Jak A33 wypada w testach? Ma zapewne tę samą matrycę, co oba bezlusterkowce Sony (Nex 3 i Nex 5), ale... wyższy poziom szumów. Wytłumaczenie jest proste – w przypadku A33 na matrycę pada ok. 1/3 mniej światła, bo część jest odbijana. Niemniej wyniki ostrości zdjęć i poziomu szumów pozostają w dalszym ciągu na dobrym poziomie.

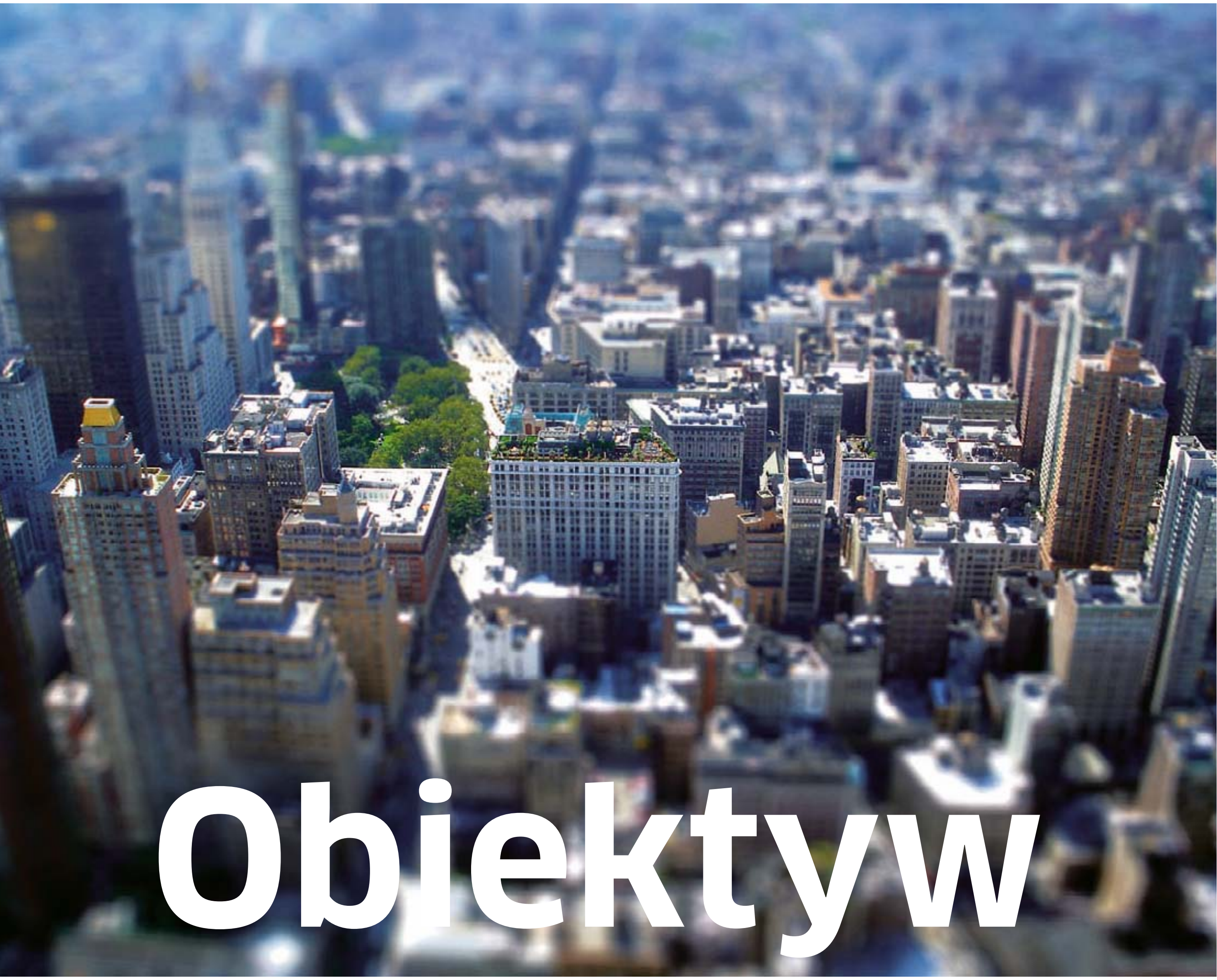
▶ **Podsumowanie** A33 to może nie idealny, ale na pewno skuteczny sposób na połączenie lustrzanki i kamery wideo.

NIERUCHOME LUSTRO
Widoczne na zdjęciu lustro A33 nie podnosi się podczas wykonywania zdjęć.

ZASADA DZIAŁANIA
Większość światła wpadającego przez obiektyw (ok. 70%) przechodzi przez półprzepuszczalne lustro (1) i dochodzi do matrycy (2) aparatu. Pozostałe 30% odbijane jest w górę, w kierunku czujnika autofokusu (3). Wizjer elektroniczny (4) przekazuje obraz Live View odbierany przez główną matrycę aparatu.

Obiektyw do zadań specjalnych

Gdyby ktoś ogłosił kiedyś konkurs na NAJDZIWNIEJSZY OBIEKTYW ŚWIATA, zwycięzca byłby tylko jeden. Bezdyskusyjnie wygrałaby konstrukcja optyczna typu Tilt & Shift, umożliwiająca – jak sama nazwa wskazuje – pokłon oraz przesunięcie osi optycznej. Tylko na co komuś takie dziwo? DOMINIKA PUCH

To z pewnością nie są obiektywy, które znaleźć można w torbie fotograficznej przeciętnego użytkownika lustrzanki. Większość osób zajmujących się fotografią hobbystycznie nigdy nie miała ich w ręku, a spora część tej większości mogła nawet o nich nie słyszeć. I w sumie... nie ma się czemu dziwić – „szkła" typu Tilt-Shift są zazwyczaj drogie, rzadko spotykane i w dodatku niezbyt przyjemne w obsłudze (oczywiście jeśli przyjemność zdefiniujemy jako zatrzymanie się na ułamek sekundy, szybkie automatyczne ustawienie ostrości, pstryknięcie fotografii i dogonienie grupy wycieczkowej). Rzadkie, nieznane, wreszcie... niedoceniane. Absolutnie niesłusznie... Mało kto zdaje sobie sprawę, jak niezwykłe efekty można dzięki nim uzyskać. Oczywiście można próbować podrobić je w jakimś programie graficznym, ale wiecie, jak to jest z podróbkami...

Fot. fotolia.pl/nique282; D. Puch

1. Shift, czyli sprowadzanie do pionu

Zasada jest prosta – jeśli chcemy, aby pionowe linie na zdjęciu były pionowe naprawdę (czyli równoległe względem siebie), oś optyczna obiektywu musi być ustawiona do nich idealnie prostopadle. W praktyce często jest z tym problem, zwłaszcza jeśli chcemy objąć w kadrze wysokie budynki. Aby to zrobić, unosimy aparat do góry, a w konsekwencji na zdjęciu powstaje klasyczny efekt „walących się ścian", czyli linii zbiegających się ku górze.

Przesunięcie osi optycznej obiektywu (Shift) pozwala tego uniknąć, przy czym tak naprawdę jest to efekt nie jednej, ale dwóch jego szczególnych właściwości. Pierwsza to (widoczna z zewnątrz) możliwość przesunięcia części tubusu obiektywu z zachowaniem prostopadłości jego osi optycznej względem fotografowanego obiektu. Dzięki temu matryca aparatu pobiera światło z innej (np. górnej) części koła obrazowego obiektywu.

I tu dochodzimy do drugiej niezwykłej właściwości tego typu obiektywów – jak łatwo się domyślić, to koło musi być więc znacznie większe niż normalnie. Czysto teoretycznie – jeśli dokonalibyśmy takiego przesunięcia w zwykłym obiektywie, otrzymalibyśmy na fragmencie zdjęcia zupełnie czarny, a przynajmniej bardzo ciemny obszar – po prostu normalne obiektywy mają koło obrazowe dostosowane wyłącznie do rozmiaru danej matrycy. W przypadku Tilt-Shiftów jest inaczej.

Co ciekawe, ta funkcja może być wykorzystywana nie tylko przy wykonywaniu zdjęć architektury. W fotografii krajobrazowej popularne jest np. wykonywanie dwóch ujęć z Shiftem w lewo i w prawo, a następnie łączenie ich w programie do tworzenia panoram. Dzięki temu całkowity kąt widzenia obiektywu w poziomie jest dodatkowo powiększony, i to całkiem pokaźnie.

Oczywiście możliwość przesunięcia osi optycznej obiektywu można też wykorzystywać bardziej twórczo. Walą się ściany? To niech się walą jeszcze bardziej! Wieżowiec przypominający piramidę Cheopsa wygląda przecież całkiem oryginalnie...

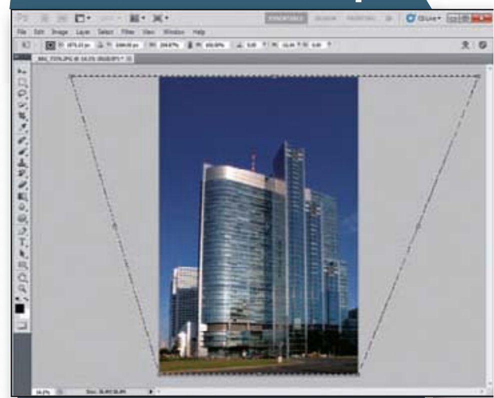

PRZESUNIĘCIE (SHIFT) osi optycznej Canona TS-E 24 mm f/3,5 L pozwoliło na niemal idealnie pionowe odwzorowanie zarówno Kolumny Zygmunta, jak i głównej wieży Zamku Królewskiego. Można zauważyć dość wyraźne winietowanie (ciemnienie rogów) w górnej części kadru – to efekt tego, że oś obiektywu przesunięta została niemal do krańcowej pozycji, zaznaczonej przez producenta ostrzegawczym, czerwonym kolorem.

BEZ PRZESUNIĘCIA Zdjęcie z tego samego miejsca, ale bez przesunięcia osi optycznej.

Prostowanie w Photoshopie

Efekt przesunięcia osi optycznej (ang. shift) możemy naśladować w większości programów do obróbki obrazów bitmapowych, np. w Photoshopie. Żeby zlikwidować „walące się ściany", wystarczy zaznaczyć cały obrazek (Ctrl+A), a następnie wybrać narzędzie Przesunięcie (Move) przez wciśnięcie klawisza V. Łapiemy np. za lewy górny róg obrazu i – mając wciśnięte klawisze Ctrl+Shift+Alt – przesuwamy kursor w lewo do momentu, aż wszystkie linie pionowe na zdjęciu rzeczywiście takimi się staną. Jeśli potrzebna jest korekta tylko z jednej strony zdjęcia, można to zrobić tym samym narzędziem, ale tylko z wciśniętymi klawiszami Ctrl+Shift. Oczywiście pojawi się wtedy inny problem – proporcje elementów znajdujących zostaną (często dość mocno) wypaczone. Dlatego drugim, ostatnim krokiem korekcji jest rozciągnięcie zdjęcia w pionie – za pomocą tego samego narzędzia Przesunięcie (Move), ale poprzez złapanie za punkt umieszczony na górnej krawędzi obrazu. Pamiętajmy tylko, by wcześniej powiększyć zdjęcie o odpowiedni „zapas miejsca" u góry, np. poleceniem Rozmiar obszaru roboczego (Canvas Size) wywoływanym skrótem Ctrl+Alt+C.

\+ Nie wymaga specjalnego obiektywu, opcja dostępna w większości programów do obróbki bitmap.

– Działa destruktywnie na jakość zdjęcia, choć przy niewielkim „rozciąganiu" nie jest to jeszcze wyraźnie widoczne.

Tilt – szybka podróbka

Wynik fotografowania obiektywem z pokłonem (tilt), a konkretnie tzw. efekt makiety, jest chętnie stosowany, by zaprezentować funkcje programów graficznych. Istnieją nawet rozwiązania, takie jak to na stronie **tiltshiftmaker.com**. Wystarczy załadować do niej zdjęcie, wybrać kilka ustawień, takich jak głębia ostrości, stopień zmiękczenia i... zdjęcie „wykonane" Tilt-Shiftem gotowe. To proste i dość skuteczne rozwiązanie, ale trzeba mieć świadomość, że zdjęcia wykonane prawdziwym obiektywem Tilt-Shift wyglądają często inaczej – znacznie ciekawiej! I nie chodzi tu tylko o to, że głębia ostrości nie musi być poprowadzona poziomo. Największe różnice widać w obszarach nieostrości. W programie graficznym są one po prostu „rozmydlane", natomiast na prawdziwym zdjęciu w obszarach nieostrości dużo się „dzieje", zwłaszcza jeśli zarejestrujemy np. refleksy świetlne, samochody, lampy uliczne. Tego się nie da podrobić!

2. Tilt, czyli pochylanie

Przy pochylaniu (ang. tilt) chodzi o manipulowanie głębią ostrości. Wszystko opiera się na regule trzech płaszczyzn Czapskiego-Schemipfluga, którą omawiamy w ramce na dole. W przypadku lustrzanek małoobrazkowych efekt przecięcia płaszczyzn matrycy/filmu, obiektywu i fotografowanego przedmiotu może być osiągnięty wyłącznie poprzez pochylenie płaszczyzny obiektywu – i do tego służą konstrukcje typu Tilt-Shift. Jak to wygląda w praktyce? Jeśli fascynują was zdjęcia z małą głębią ostrości, to za najbardziej interesujący uznacie tzw. efekt makiety. Polega on na dodatkowym, bardzo mocnym skróceniu strefy ostrości, osiągniętym poprzez odchylenie płaszczyzny obiektywu odwrotnie do płaszczyzny fotografowanej sceny. W efekcie zdjęcia rzeczywistych budynków, chodzących między nimi ludzi czy samochodów na ulicach zaczynają wyglądać tak nienaturalnie, że przypomina to właśnie zdjęcie jakiejś makiety, a nie prawdziwego miasta – stąd potoczne określenie tego zjawiska. Dodajmy, że płaszczyzna ostrości na takim zdjęciu wcale nie musi przebiegać w jego centrum i wcale nie musi być pozioma. Obiektywy typu Tilt-Shift

można obracać (tak naprawdę powinny nazywać się Tilt-Shitf-Twist), więc cienka linia ostrości może przebiegać przez zdjęcie np. na ukos. Pole do kombinacji i zabawy dla wyobraźni fotografującego jest niemal nieograniczone. Ale można też kombinować w drugą stronę – tak pochylić płaszczyznę obiektywu, aby na zdjęciu odwzorowane ostro były te jego fragmenty, na których nam najbardziej zależy. Przykładem może być zdjęcie łąki pełnej tulipanów, na którym ostre będą kielichy kwiatów, natomiast łodygi (a także niebo) zostaną malowniczo rozmyte. Płaszczyzna ostrości nie będzie więc prostopadła, ale niemal równoległa do osi optycznej obiektywu!

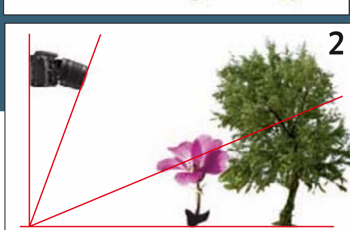

EFEKT MINIATURY Głębia ostrości na tym zdjęciu została spłycona za sprawą odchylenia obiektywu maksymalnie do góry, podczas gdy sam korpus aparatu był lekko pochylony.

NIEMAL WSZYSTKO OSTRE Ten sam obiektyw (Canon TS-E 24 mm), ten sam otwór przysłony (f/3,5) co na zdjęciu obok. Ale efekt zupełnie inny, za sprawą odchylenia osi optycznej obiektywu w dół.

Reguła trzech płaszczyzn

W przypadku wykorzystania zwykłego obiektywu (rys. 1) płaszczyzna ostrości jest równoległa do płaszczyzny obiektywu i płaszczyzny matrycy/filmu. I nic nie da się na to poradzić. Natomiast wykorzystując obiektyw z możliwością pokłonu (rys. 2), możemy bardzo mocno przechylić płaszczyznę ostrości – znacznie mocniej niż wynikałoby to z samego pochylenia obiektywu. Mówi o tym reguła trzech płaszczyzn: jeżeli płaszczyzna prostopadła do osi obiektywu przetnie punkt styku płaszczyzny filmu/matrycy i oczekiwanej płaszczyzny ostrości, to elementy obecne na płaszczyźnie ostrości zostaną odwzorowane jako ostre. I to nawet przy mocno otwartej przysłonie obiektywu!

Tilt-Shift nie dla każdego?

Na początku zła informacja: obiektywy typu Tilt-Shift mają w ofercie tylko dwaj producenci lustrzanek małoobrazkowych: Canon (TS-E) i Nikon (PC-E). W przypadku Canona wybór ogniskowych jest przy tym nieco większy, bo obejmuje: 17 mm, 24 mm, 45 mm i 90 mm, natomiast Nikon oferuje obecnie 24 mm, 45 mm i 85 mm.

Co mogą więc uczynić właściciele lustrzanek Olympusa, Pentaksa czy Sony, którym bardzo zależy na wykonywaniu zdjęć z pochyloną płaszczyzną ostrości? Jednym z rozwiązań jest kupno obiektywu niezależnego producenta, np. Schneider-Kreuznach pokazał niedawno obiektywy 50 mm i 90 mm z mocowaniem do Canona, Nikona, Pentaksa i Sony, a w ofercie Arsatu znaleźć można nawet Tilt-Shifty do Micro 4/3. Można też nabyć jeden z dość tanich (ale i dość kiepskich) obiektywów firmy LensBaby (www.lensbaby.com) – model Muse (ok. 350–500 zł), Composer (ok. 850 zł) lub Control Freak (ok. 1200 zł).

LENSBABY CONTROL FREAK to najbardziej zaawansowany obiektyw tej firmy z możliwością wykonywania pokłonu.

Innym rozwiązaniem jest po prostu... kupno bezlusterkowca. Brak lustra spowodował bowiem, że adaptery umożliwiające podłączanie do tego typu aparatów obiektywów od innych systemów (np. lustrzanek) mogą być dosyć grube. Dzięki temu niezależni producenci tych adapterów mają wystarczająco duże pole manewru, aby wyposażyć je w dodatkowe właściwości, takie jak możliwość wykonania pokłonu lub/i przesunięcia.

Przykładem takiego adaptera jest kosztujący ok. 600 zł produkt włoskiej firmy Coma (www.adrianololli.com), umożliwiający podłączanie do aparatów systemu Micro 4/3 obiektywów od lustrzanek Canona (EOS), Nikona, Pentaksa czy Olympusa. Dostępne są też mocowania M42, Yashica-Contax i Leica R. Najważniejsze jest jednak co innego – jakikolwiek (!) obiektyw podłączony za pomocą takiego adaptera może być pochylony nawet o 30 stopni – w dowolną stronę! Ostrość ustawiana jest wyłącznie manualnie. Podobną przejściówkę, na razie tylko między obiektywami Nikona a bagnetem Micro 4/3, pokazała na wrześniowej Photokinie wspomniana już amerykańska firma LensBaby.

ADAPTER z pokłonem jest bardziej uniwersalny niż obiektyw – podłączymy do niego dowolne „szkło” z danym mocowaniem.

I jeszcze drobna uwaga – ze względu na mniejszą matrycę (mniejsze wymagane koło obrazowe) aparaty Micro 4/3 nadają się do takich zabaw lepiej niż bezlusterkowce Samsunga (seria NX) i Sony (seria NEX), które wyposażone są w większe matryce typu APS-C. Dlaczego? Ten sam obiektyw podłączony np. do olympusowego PEN-a można pochylić bardziej, bez negatywnego efektu winietowania. W przypadku bezlusterkowców Samsunga lub Sony winietowanie pojawi się wcześniej.

3. Użytkowanie

Obiektywem typu Tilt-Shift fotografuje się... inaczej. Przede wszystkim spokojniej, przy czym nie chodzi tu tylko o konieczność ręcznego ustawiania ostrości (niemniej ostrość jest potwierdzana w wizjerze aparatu). Warto też ręcznie dobierać czas ekspozycji i stopień otwarcia przysłony, bo automatyczny pomiar naświetlenia po wykonaniu przesunięcia lub pokłonu może podawać zupełnie błędne rezultaty. Najlepiej więc dokonać pomiaru ekspozycji przy obiektywie ustawionym normalnie i tego później się trzymać, dokonując ewentualnych korekt po obejrzeniu histogramu zdjęć. Innymi słowy, wykonanie co najmniej kilku ujęć tego samego kadru jest jak najbardziej wskazane. Ideałem, choć oczywiście nie niezbędnym, jest wykorzystanie statywu. A raczej dwóch rzeczy – statywu oraz kadrowania w trybie podglądu na dużym wyświetlaczu (Live View), z wyświetloną siatką linii pomocniczych. W ten sposób po prostu fotografuje się najwygodniej i... najbardziej precyzyjnie.

Jak kupić aparat cyfrowy – poradnik dla zabieganych

Przedstawiamy drogę na skróty, która pozwala zaoszczędzić czas i pieniądze. Czas, bo przed kupnem aparatu nie musisz samodzielnie dokształcać się do poziomu fotograficznego eksperta; pieniądze, bo **OSZCZĘDZISZ MNÓSTWO NIEPOTRZEBNYCH I NIETRAFIONYCH WYDATKÓW**. I co ważne, wybierzesz taki aparat kompaktowy, który będzie dobrze pasować do twoich potrzeb i oczekiwań. TOMASZ KULAS

Osoby, imiona i sytuacje przedstawione w tym artykule są prawdziwe. Zgromadziłem je w jednym miejscu i czasie, podczas gdy w rzeczywistości porad tych udzielałem w ciągu kilku miesięcy. Teraz jedynie przeszukałem pamięć pod kątem tych informacji, które mogą się przydać innym.

1 Na każdą sytuację

Darek jest moim znajomym, który zawodowo zajmuje się obróbką grafiki. Dlatego jakość zdjęć ma dla niego kluczowe znaczenie. Polecałem mu lustrzankę, ale nie chce, bo – jak mówi – wymiana obiektywów to „nie jest zabawa dla niego". Dlatego aparat, którego szuka, powinien mieć na tyle duży zoom, by sprawdził się w najróżniejszych zadaniach fotograficznych. Ponadto dla niego liczą się solidność wykonania i cena zakupu.

Panasonic Lumix FZ100
Zoom optyczny: 24x
Cena: 1580 zł

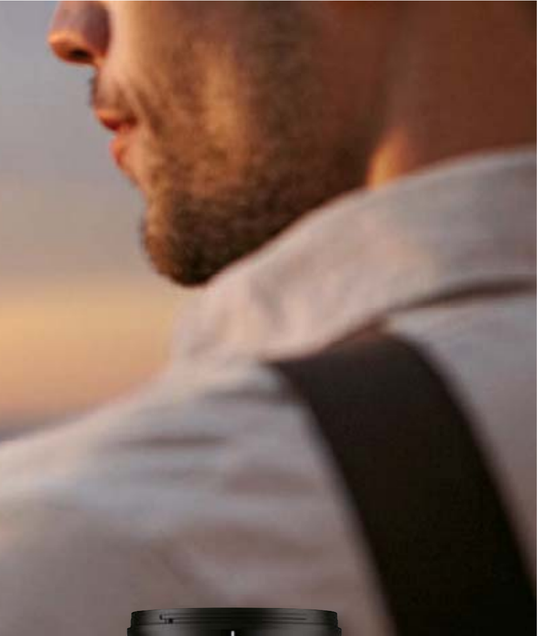
OBIEKTYW LEIKI Panasonic już od lat współpracuje z niemiecką legendą optyki. Obiektyw modelu FZ100 jest rzeczywiście bardzo dobry.

PANASONIC LUMIX DMC-FZ100

Na dzień dobry obstawiałbym najnowszy „długi zoom" Panasonica. FZ100 korzysta z obiektywu Leiki o krotności ogniskowych 24x, przy czym zaczyna od szerokokątnych 25 mm. Świetnie działa stabilizacja optyczna, również podczas kręcenia filmów wideo. W tym ostatnim sprawdza się zresztą równie dobrze, jak podczas robienia zdjęć. Zaletą tego aparatu jest też ruchomy ekran LCD.

Kompakt Panasonica nieźle sprawdza się zarówno w ręku osoby początkującej (programy tematyczne, „inteligenta automatyka" itp.), jak i zaawansowanej (RAW-y, programy częściowo i całkiem manualne, gorąca stopka). Nie podoba mi się natomiast jedna rzecz – bardzo przeciętna jakość materiałów, z których jest wykonany. No i szkoda, że ogniskową zmieniamy po „kompaktowemu", a nie pokrętłem na obiektywie, tak jak w przypadku lustrzanek.

CENA: 1580 zł

2 Dla dzieci małych i dużych

Ela to koleżanka z innej redakcji, a ponieważ pisze głównie o wyposażeniu wnętrz eleganckich mieszkań i domów, na fotografii nie zna się zupełnie. Szuka aparatu dla syna, który – o ile pamiętam – niedawno poszedł do szkoły podstawowej. W jej przypadku mniejsze znaczenie ma cena zakupu, za to przede wszystkim liczy się prostota obsługi i... odporność na dość niefrasobliwe traktowanie nowej, fascynującej „zabawki”.

Canon PowerShot D10
Zoom optyczny: 3,3x
Cena: 900 zł

ZOOM 30X **Tak duża krotność zoomu optycznego Fujifilm HS10 to rzadkość, ale jeszcze rzadsze jest zmienianie ogniskowej pokrętłem wokół obiektywu.**

FUJIFILM FINEPIX HS10
HS10 to obecnie chyba najbardziej zaawansowany aparat kompaktowy świata. Matryca CMOS BSI, odchylany ekran, gorąca stopka, RAW-y, wideo Full HD oraz filmy do 1000 kl./s, zdjęcia 10 kl./s, panoramy z ręki... **CENA: 1440 zł**

SONY CYBER-SHOT HX1
HX1 to udana konstrukcja, która do tej pory bije np. Panasonica FZ100 pod względem solidności wykonania, a równocześnie nie tak ciężka, jak HS10. Zoom optyczny 20x ze stabilizacją plus wiele ciekawych „bajerów”. **CENA: 1230 zł**

WYTRZYMAŁY GRUBASEK **Canon PowerShot D10 wygląda może trochę zabawnie, ale to aparat, który rzeczywiście dobrze sprawdza się dosłownie w każdych warunkach, również ekstremalnych.**

CANON POWERSHOT D10
D10 to jeden z przedstawicieli młodej kategorii cyfrowych aparatów z grupy „wszystkoodpornych”. Wodoodpornych, wstrząsoodpornych, kurzoodpornych, mrozoodpornych, a w sumie... dziecioodpornych. Ale kompakt Canona jest inny niż wszystkie, bo nie ma peryskopowego zoomu optycznego, tylko zwykły. Zwykły zoom równa się niezwykły (dla mnie uroczy) kształt obudowy, a przy okazji... jakość zdjęć nieco lepsza niż w przypadku konkurentów. Co więcej, jeśli rodzicom dziecka, które będzie używało tego aparatu, przyjdzie ochota wybrać się na narty czy ponurkować przy egipskich rafach, D10 sprawdzi się w takich warunkach jak mało który aparat. Obraz, który będziemy obserwować na wyświetlaczu, pod wodą nadal pozostanie wyraźny, a zdjęcia zachowają dość naturalną kolorystykę.
CENA: 900 zł

PENTAX W90
W90 wygrywa pod względem kolorystyki podwodnych zdjęć, za to jego wyświetlacz nie jest już tak wyraźny, jak w przypadku Canona czy Panasonica. Ma za to 5-krotny zoom optyczny i wygląd, który podoba się nawet dużym chłopcom... **CENA: 1040 zł**

PANASONIC LUMIX DMC-FT2
„Wszystkoodpornego” Panasonica pewnie trzyma się w dłoni, szczególnie gdy nałożymy dołączony w komplecie silikonowy futerał. Wygodnie się go też obsługuje, nawet pod wodą. Lumix rejestruje filmy w rozdzielczości HD, z zoomem. **CENA: 1270 zł**

Nikon Coolpix P7000

Potężny, wspaniały i świetnie wyposażony kompakt, którym chętnie fotografują nawet profesjonalni fotografowie. Byłby idealny, ale nie ma odchylanego ekranu, a jego autofokus działa czasem zbyt niepewnie.

CENA: 1990 zł

Canon PowerShot G11

Jeśli ktoś ma lustrzankę w systemie Canona lub po prostu szuka jak najlepszego aparatu kompaktowego do fotografowania, G11 to bardzo dobry wybór. Jest dość tani, bo na rynek niebawem wejdzie jego następca.

CENA: 1690 zł

Panasonic Lumix DMC-FZ100

Najlepszy aparat z długim zoomem w naszym teście. Pod względem możliwości fotograficznych i jakości zdjęć bije konkurentów ze swojej klasy, natomiast jakość wykonania i użytych materiałów są dość przeciętne.

CENA: 1580 zł

Miejsce	1 (CHIP POWER TIP 12/2010)	2	3	4
Typ kompaktu	uniwersalny	uniwersalny	mega-zoom	uniwersalny
Nazwa urządzenia	Nikon Coolpix P7000	Canon PowerShot G11	Panasonic Lumix DMC-FZ100	Panasonic Lumix DMC-LX5
Cena	1990 zł	1690 zł	1580 zł	1740 zł
Dostawca	www.nikon.com	www.canon.pl	www.panasonic.com.pl	www.panasonic.com.pl
Rozdzielczość matrycy [piksele]	10,4 mln	10 mln	15,1 mln	11,3 mln
Możliwości	100	95	92	90
Opłacalność	26	29	30	26
Dane techniczne				
Typ/rozmiar przetwornika	CCD 1/1,7"	CCD 1/1,7"	MOS 1/2,33"	CCD 1/1,63"
Maksymalna rozdzielczość foto [piksele]	3648×2736	3648×2736	4320×3240	3648×2736
Możliwość zapisu w formacie RAW	● (z JPG)	● (z JPG)	● (z JPG)	● (z JPG)
Stabilizacja obrazu	optyczna	optyczna	optyczna	optyczna
Krotność zoomu optycznego	7,1x	5x	24x	3,8x
Zakres ogniskowych (dla 35 mm)	28-200 mm	28-140 mm	25-600 mm	24-90 mm
Jasność obiektywu	f/2,8-5,6	f/2,8-4,5	f/2,8-5,2	f/2,0-3,3
Minimalna odległość ustawiania ostrości	3 cm	1 cm	1 cm	1 cm
Czasy otwarcia migawki	1/4000-60 s	1/4000-15 s	1/2000-60 s	1/4000-60 s
Zakres czułości ISO	100-3200	80-3200	100-1600	80-3200
Wizjer	optyczny	optyczny	elektroniczny	nie
Rozdzielczość wizjera elektronicznego	nie	nie	202000	nie
Maksymalna rozdzielczość wideo [piksele]	1280×720	640×480	1920×1080	1280×720
Wykorzystywany kodek wideo	H.264	H.264	AVCHD	AVCHD Lite
Wbudowany mikrofon	stereo	mono	stereo	stereo
Autofokus podczas nagrań wideo	●	nie	●	●
Zoom optyczny w czasie nagrań wideo	●	●	●	●
Przekątna tylnego ekranu	3"	2,8"	3"	3"
Rozdzielczość tylnego ekranu	921000	461000	460000	460000
Ekran dotykowy	nie	nie	nie	nie
Odporność na zanurzenie w wodzie	nie	nie	nie	nie
Odporność na wstrząsy	nie	nie	nie	nie
Złącza wideo	HDMI (1.080i), AV-Out	HDMI (720p), AV-Out	HDMI (1.080i), AV-Out	HDMI (1.080i), AV-Out
Typ akumulatora	EN-EL14	NB-7L	DMW-BMB9E	DMW-BCJ13E
Wymiary	114×77×45 mm	112×76×48 mm	124×81×95 mm	110×66×43 mm
Waga	360 g	400 g	550 g	235 g
Wyniki testów				
Rozdzielczość (ISO12233) w pionie przy ISO min (MTF50)	1169	1166	1048	1125
Rozdzielczość (ISO12233) w pionie przy ISO 400 (MTF50)	1076	1110	869	1026
Rozdzielczość (ISO12233) w pionie przy ISO 800 (MTF50)	1023	1048	745	968
Rozdzielczość (ISO12233) w pionie przy ISO 1600 (MTF50)	887	890	614	937
Poziom szumów (ISO15739) przy ISO min	0,9	0,9	1,3	1,3
Poziom szumów (ISO15739) przy ISO 400	1,5	1,8	1,75	1,65
Poziom szumów (ISO15739) przy ISO 800	1,9	1,95	2,15	2
Poziom szumów (ISO15739) przy ISO 1600	2,25	2,5	2,65	2,15

Bardzo dobry (100–90) · Dobry (89–75) · Przeciętny (74–45) · Nie polecamy (44–0) · ● tak · nie · Najlepsza wartość · Najgorsza wartość

Panasonic Lumix DMC-LX5

Jeden z najlepszych aparatów w tym teście, solidnie zbudowany i wyposażony w świetny, bardzo jasny zoom optyczny. Dzięki temu LX5 sprawdza się w każdej sytuacji, nawet przy fotografii nocnej.

CENA: 1740 zł

Canon Powershot A490

A490 jest tani jak przeceniony barszcz, ale mimo to da się nim wykonać dobrej jakości fotografie. Problemem jest wolniejsze działanie układu ustawiania ostrości oraz brak stabilizacji optycznej.

CENA: 280 zł

NA DVD: Tabela testowa z danymi 112 nowych aparatów kompaktowych KOD: KOMPAKT

	5	6	7	8	9	10	106
	uniwersalny	mega-zoom	mega-zoom	uniwersalny	mega-zoom	mega-zoom	podstawowy
	Samsung WB2000	Panasonic Lumix DMC-FZ45	Nikon Coolpix P100	Samsung EX1	Panasonic Lumix DMC-FZ38	Canon PowerShot SX20 IS	Canon Powershot A490
	1190 zł	1240 zł	1160 zł	1360 zł	1140 zł	1150 zł	280 zł
	www.samsung.com/pl	www.panasonic.com.pl	www.nikon.com	www.samsung.com/pl	www.panasonic.com.pl	www.canon.pl	www.canon.pl
	10,2 mln	14,1 mln	10,6 mln	10 mln	12,7 mln	12,1 mln	10 mln
	89	89	87	87	85	85	55
	38	37	38	33	38	38	100
	CMOS 1/2,33”	CCD 1/2,33”	CMOS 1/2,3”	CCD 1/1,7”	CCD 1/2,33”	CCD 1/2,3”	CCD 1/2,3”
	3648×2736	4320×3240	3648×2736	3648×2736	4000×3000	4000×3000	3648×2736
	● (z JPG)	● (z JPG)	–	● (z JPG)	● (z JPG)	–	–
	matrycy	optyczna	matrycy	matrycy	optyczna	optyczna	–
	5x	24x	26,1x	3x	18x	20x	3,3x
	24-120 mm	25-600 mm	26-678 mm	24-72 mm	27-486 mm	28-560 mm	37-122 mm
	f/2,4-5,8	f/2,8-5,2	f/2,8-5,0	f/1,8-2,4	f/2,8-4,4	f/2,8-5,7	f/3,0-5,8
	5 cm	1 cm	1 cm	1 cm	1 cm	bd.	1 cm
	1/2000-16 s	1/2000-60 s	1/2000-8 s	1/1500-16 s	1/2000-60 s	1/3200-15 s	1/0-15 s
	80-3200	80-1600	160-3200	80-3200	80-1600	80-1600	80-1600
	–	elektroniczny	elektroniczny	–	elektroniczny	elektroniczny	–
	–	201600	230000	–	201000	235000	–
	1920×1080	1280×720	1920×1080	640×480	1280×720	1280×720	640×480
	H.264	AVCHD Lite	H.264	H.264	AVCHD Lite	H.264	Motion JPEG
	stereo	stereo	stereo	stereo	stereo	stereo	mono
	–	●	●	–	●	●	–
	●	●	●	●	●	●	● (wyłącza dźwięk)
	3”	3”	3”	3”	2,7”	2,5”	2,5”
	920000	230000	460000	921000	230000	230000	115000
	–	–	–	–	–	–	–
	–	–	–	–	–	–	–
	–	–	–	–	–	–	–
	HDMI (1.080i), AV-Out	HDMI (1.080i), AV-Out	HDMI (1.080i), AV-Out	HDMI (1.080i), AV-Out	HDMI (1.080i), AV-Out	HDMI (720p), AV-Out	AV-Out
	SLB-11A	DMW-BMB9E	EN-EL5	SLB-11A	CGR-S006E	AA	AA
	100×59×22 mm	120×80×92 mm	115×84×100 mm	114×63×29 mm	118×76×89 mm	124×88×87 mm	94×62×31 mm
	177 g	500 g	480 g	330 g	410 g	650 g	175 g
	1175	1169	1045	1189	1216	1216	1196
	1032	949	910	1006	964	1080	1104
	932	881	785	902	873	989	959
	833	817	627	799	871	811	866
	1,4	1,4	1,15	0,85	1,6	1,25	1,3
	1,8	2,15	1,45	1,5	2,05	1,9	2,1
	2,35	2,2	1,75	1,9	2,1	2,45	2,75
	3,45	3,45	2,15	3,12	3,25	2,65	3,85

3 Dyskrecja i duże możliwości

Marcin jest prawnikiem, zaczął więc od przedstawienia dość szczególnego kryterium – aparat musi być nieduży i elegancki; najlepiej jakby nieźle pasował do garnituru. Oczywiście powinien „robić ładne zdjęcia" w czasie wakacyjnych wyjazdów i kręcić filmy wideo w wysokiej rozdzielczości, najlepiej Full HD. Uniwersalny? Zdecydowanie. Cena? Nie grała roli.

Fujifilm FinePix F300EXR
Zoom optyczny: 15x
Cena: 1250 zł

PANASONIC LUMIX DMC-TZ10
Jak na niewielkie wymiary, TZ10 oferuje zaskakująco ergonomiczny korpus, a także dobrą jakość zdjęć i filmów HD. Ma moduł GPS, który nie obciąża zbytnio akumulatora. Warto też wymienić możliwość automatycznego rozpoznawania konkretnych osób. **CENA: 1070 zł**

SONY CYBER-SHOT DSC-HX5
Kompakt Sony ma wprawdzie „tylko" 10-krotny zoom optyczny, ale za to jako jedyny z tej trójki nagrywa wideo Full HD. Również wyposażono go w moduł GPS, na dodatek… z kompasem. Matryca HX5 to CMOS typu BSI, stąd niski poziom szumów. **CENA: 1040 zł**

FUJIFILM FINEPIX F300EXR
Jeśli F300 EXR według was nieźle wygląda na zdjęciu, to uwierzcie mi, że w rzeczywistości sprawia jeszcze lepsze wrażenie. Ten aparat jest naprawdę ładny, a przy okazji… potrafi też zarejestrować dobre zdjęcia. Trzy fundamenty tego kompaktu to: szybki, hybrydowy autofokus (detekcja kontrastu lub detekcja fazy), 15-krotny zoom optyczny zaczynający się od szerokokątnych 24 mm (gdzie oni go zmieścili?) oraz jakość zdjęć. Ta ostatnia jest naprawdę niezła, zwłaszcza pod względem dynamiki obrazu. **CENA: 1250 zł**

4 Dobry (i tani) początek

Agnieszka wybierała się na komunię syna kuzynki. Nie była wprawdzie chrzestną, ale chciała kupić ciekawy prezent (miało się na niego złożyć kilka osób). Zdecydowała się na aparat cyfrowy. Na moje pytanie – Jaki? – padła prosta odpowiedź – Taki do trzystu, może czterystu złotych.

ECONO CHIP TIP 12/2010

Canon PowerShot A490
Zoom optyczny: 3,3x
Cena: 280 zł

CANON POWERSHOT A490
Na początku pewne założenie: od tego kompaktu Canona, jak też od pozostałej opisywanej dwójki, można wymagać dość dobrej jakości zdjęć, nie ma natomiast co liczyć na wygodę. Wbrew pozorom, takimi prostymi aparatami wyjątkowo trudno się fotografuje – wolniej działa autofokus czy zmiana ogniskowej, łatwiej poruszyć zdjęcie, bo nie ma stabilizacji, trudniej kadrować w słońcu, bo wyświetlacz słaby…
Po drugiej stronie medalu są niezłej jakości zdjęcia i radość utrwalania wszystkiego, na co mamy ochotę. A490 oferuje 3,3-krotny zoom optyczny, nagrywanie wideo VGA i wyświetlacz LCD o marnej rozdzielczości (115 tys. pikseli). Za to jak przyjdzie nam ochota włożyć do niego najnowszą kartę pamięci typu SDXC, to… da sobie z nią radę.
CENA: 280 zł

NIKON COOLPIX S3000
Z Nikonem S3000 jest mniej więcej tak, jak obecnie z kupowaniem róż. Można go dostać w tak wielu kolorach, że niektórych z nich nawet sobie nie wyobrażaliśmy. Brakuje stabilizacji, za to samowyzwalacz można uruchamiać… uśmiechem. **CENA: 400 zł**

PENTAX OPTIO H90
H90 nawiązuje wyglądem do prostych analogowych aparacików sprzed kilku, a może raczej kilkunastu lat. Nie jest wyposażony w system stabilizacji obrazu, a szkoda, bo przy 5-krotnym zoomie (28-140 mm) już by się coś takiego przydało. Nagrywa filmy HD. **CENA: 370 zł**

5 Cyfrowa miniatura

Bez żadnej złośliwości mogę powiedzieć, że Paweł lubi gadżety. Zawsze używa najnowszej wersji iPhone'a, ale mimo to ma na tyle rozsądku, by rejestrować zdjęcia i filmy za pomocą czegoś innego niż telefon komórkowy. Powiedział, że szuka aparatu naprawdę małego, kieszonkowego, ale „żeby dało się nim wykonać dobre zdjęcie". Powinien to też być sprzęt wykonany z najlepszych materiałów.

SAMSUNG WB2000
Taki sobie niby cienki zwykły kompakcik, ale pod względem możliwości fotograficznych mało który aparat w naszym teście potrafi mu dorównać. Do tego rewelacyjny ekran i przepiękne menu, RAW-y, filmy Full HD (z zoomem) i filmiki do 1000 kl./s. **CENA: 1190 zł**

CANON POWERSHOT S90
Niepozorny korpus kryje profesjonalną zawartość. Jeśli komuś nie odpowiada dość duży korpus Canona G11, powinien wybrać właśnie model S90, który korzysta np. z takiej samej, dużej matrycy CCD typu 1,17 cala. Do tego niezwykle jasny zoom (od f/2,0), RAW-y i... filmy VGA. **CENA: 1430**

Sony Cyber-shot DSC-TX5
Zoom optyczny: 4x
Cena: 1090 zł

SONY CYBER-SHOT TX5
TX5 mógłby trafić do grupy wodoodpornych twardzieli, bo można go zanurzać do 3 m pod wodę, upuszczać z półtora metra i mrozić na alpejskich stokach. Ale mimo wszystko to nieco inny aparat. Obudowa jest niezwykle cienka (17,7 mm, nie licząc przesuwanej klapki) i utrzymana w spokojnej, eleganckiej stylizacji. Z tyłu znajdziemy aż 3-calowy, a na dodatek dotykowy ekran LCD, który świetnie wygląda, ale obsługiwanie go pod wodą, mimo że możliwe, jest niewygodne. To trochę tak, jak z samochodami Bonda: rosyjska łódź podwodna jest od nich lepsza, ale na pewno nie tak elegancka. A w razie czego James śmiało wjeżdża do wody i jakoś tam pyrka do przodu na małej śrubce okrętowej, w którą zmieniła się rura wydechowa.

Przede wszystkim TX5 oferuje dobrą jakość zdjęć, także podwodnych. Ma 4-krotny stabilizowany zoom optyczny, rejestruje panoramy z ręki i... robi wrażenie. Tak jak samochody Bonda. **CENA: 1090 zł**

6 Kieszonkowy profesjonalizm

Powiem szczerze – nie przypominam sobie, by ktoś ze znajomych pytał mnie kiedyś o takie aparaty. To chyba dlatego, że ludzie zainteresowani tego typu sprzętem mają zwykle dostatecznie dużą wiedzę, by samodzielnie dokonywać wyborów. A przynajmniej dostatecznie wysokie mniemanie o swojej wiedzy ;-)

Dość często są to nawet posiadacze lustrzanek, którzy szukają dodatkowego aparatu o jak największych możliwościach i jak najlepszej jakości zdjęć. Aparatu, który zabiorą tam, gdzie lustrzanka okaże się zbyt duża lub zbyt cenna, by ryzykować jej zniszczenie.

Nikon Coolpix P7000
Zoom optyczny: 7,1x
Cena: 1990 zł

CANON POWERSHOT G11
G11 korzysta z takiej samej matrycy, obiektywu i odchylanego (!) ekranu LCD, co jego następca, za to jest tańszy. Ultrasolidna budowa, wygodna obsługa (mnóstwo pokręteł i przycisków) oraz doskonała jakość zdjęć. **CENA: 1690 zł**

PANASONIC LUMIX DMC-LX5
Największą zaletą LX5 jest jego obiektyw, jaśniejszy od obu profesjonalnych konkurentów. Nie ma natomiast wizjera optycznego, ale można podłączyć świetny elektroniczny. Maksymalna czułość ISO to aż 12 800. **CENA: 1740 zł**

NIKON COOLPIX P7000
W przypadku tego aparatu nie było kompromisów. Nikon zrobił wszystko, by uczynić go maksymalnie wygodnym w obsłudze i maksymalnie zaawansowanym. Do P7000 podłączymy systemową lampę błyskową i mikrofon, zdjęcia zapiszemy w RAW-ie, samodzielnie ustalimy nawet stopień odszumiania, korekcję obiektywu czy szybkość działania zoomu. Niemiłym zaskoczeniem okazała się zawodność działania autofokusu w niektórych sytuacjach. **CENA: 1990 zł**

NOWA WERSJA SYSTEMU

WINDOWS 8

Windows 8 może być dla Microsoftu milowym krokiem. Laboratoria badawcze koncernu rozsiane po całym świecie już teraz pracują nad nowatorskimi rozwiązaniami dla przyszłego systemu. Dzięki nieostrożnym pracownikom firmy wiemy, że już w 2012 roku Windows 8 ma być gotowy do dystrybucji. Zobacz, co będzie potrafił następny system Microsoftu

Początek sprzedaży 8 grudnia

TECHNOLOGIE PRZYSZŁOŚCI

TRENDY 2011

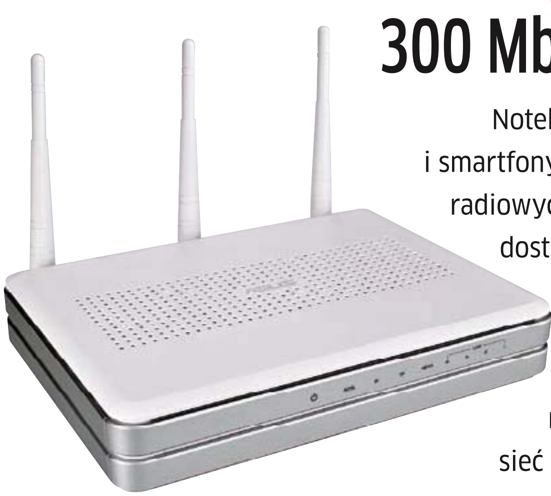
Niewiarygodnie szybkie wielordzeniowe procesory, energooszczędne ekrany 3D, które pozwolą na oglądanie filmów bez specjalnych okularów, netbooki lżejsze od powietrza... CHIP prezentuje najważniejsze technologie, które pojawią się w 2011 roku.

NAJNOWSZE RUTERY WLAN

300 Mb/s w eterze

Notebooki, netbooki, tablety i smartfony nie mogą obyć się bez radiowych sieci zapewniających dostęp do Internetu. Sprawdzimy, które rutery pozwolą stworzyć najszybszą, najstabilniejszą i najrozleglejszą sieć WLAN w domu i biurze.

Pozostałe tematy

▶ **Naziemna telewizja cyfrowa**
Telewizja DVB-T już wkrótce ma być dostępna w całej Polsce. Prezentujemy ofertę programową i sposoby przejścia na sygnał cyfrowy. Podpowiemy, czego potrzeba do odbioru naziemnej cyfrówki.

▶ **Zdjęcia rodem z Małego Księcia**
Jeśli świat wydaje ci się bury i ponury, stwórz sobie własny! Będziesz mógł na nim pielęgnować róże i walczyć z baobabami, jak Mały Książe. A wszystko to dzięki magicznym możliwościom... Photoshopa.

▶ **Prywatna supersieć**
Pokazujemy, jak stworzyć prywatną sieć za pomocą funkcji Windows 7, by twój komputer w końcu mógł się dogadać z większością domowych urządzeń.